

משרד התרבות והספורט

סיכום שנה

2016

אני מרגישה זכות גדולה לסכם שנתיים של פעילות אינטנסיבית במשרד התרבות והספורט. משרד התרבות והספורט הינו משרד חי סוער ומרגש במדינת ישראל ולנעשה בו יש השפעה על החברה הישראלית כולה.

המשרד אליו נכנסתי לפני שנתיים, תמך בסכום של כשש מאות מיליון ₪ בשנה בעיקר בפעילותם של מוסדות התרבות החזקים במרכז הארץ. במשך השנתיים האחרונות שיניתי את מדיניות המשרד באופן שחולל מהפיכה של ממש.

כדי להביא לצדק תרבותי, שבו ישמעו ויתמכו מגוון הקולות בחברה הישראלית, נקטתי במספר רב של פעולות, שהסיטו עשרות מיליוני שקלים לפריפריה הגאוגרפית והחברתית: הפסטיבלים והיוזמות של תקנת סל"ע, הביאו לקיום של עשרות אירועי תרבות, מרהט העיר הבדואית בדרום ועד קריית שמונה בצפון, דרך העיר החרדית אלעד וקבוצות נוספות בחברה הישראלית ששערי המשרד היו סגורים בפניהם.

השינוי הזה כלל תיקונים רבים במבחני התמיכות, ביטול חוק הספרים, הוספת חממות ועוגני תרבות חדשים, השקעה במרכזי מורשת ובכללם מרכזי המורשת של יוצאי אתיופיה והעדה הדרוזית.

מדיניות זו החלתי גם בתחום הספורט, השקתי את תכנית המתקנים 2027, בה ביטלתי את החיוב למצי'נג של הרשות המקומית, הוספתי מעל מאה וחמישים מגרשים ומאתיים שחבקים בפריפריה ובשכונות חלשות בערים הגדולות, ההשקעה התקציבית בספורט הנשים ובספורט הנכים הוגדלה משמעותית.

פעולות אלו מעצבות מחדש את מפת התרבות והספורט של ישראל והופכות את העשייה התרבותית והספורטיבית למגוונת ונגישה לכל אחת ואחד מאזרחי ישראל.

שינוי מדיניות מרכזי נוסף שהובלתי במשרד, הוא ההכרה בתפקידה של התרבות לטיפול אוצרות התרבות הלאומיים.

התרבות הממומנת על ידי הציבור צריכה לשמר, לטפח ולהנגיש את הערכים והמסורות שנשאנו על גבינו אלפי שנים ולהעבירם לדור הבא.

בניצוחו של מרכז ההסברה, העלנו את ירושלים על ראש שמחתנו באירועי שיא ביום העצמאות וביום ירושלים, לציון יובל שנים לשחרורה ולאיחודה של בירתנו הנצחית. אירועים שריגשו מיליונים בארץ ובתפוצות. מנגד, הצבתי קו ברור, לאכיפת החוק המונע מימון ציבורי, לאירועים ומוסדות תרבות החותרים נגד מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, מסיתים ומבזים את מדינת ישראל וערכיה.

הן לתרבות והן לספורט תפקיד דרמטי בגיבוש רשות הרבים שלנו וכשליחת ציבור אני מחויבת לעודד ולחזק תרבות המייצגת את זהותה וערכיה של ישראל ולא את הנרטיב המבקש לכלותה.

בשנתיים אלו הבאתי להגדלה משמעותית של תקציב המשרד, תקציב התרבות גדל באופן דרמטי וחצה את קו מיליארד השקלים ותקציב הספורט והטוטו הגיע למעל 700 מיליון ₪ - הבסיס התקציבי הרחב איפשר את הפעילות הענפה, שהתקיימה הודות להירתמותם של עובדי המשרד בראשות מנכ"ל משרדי מר יוסי שרעבי, במסירות ובמרץ הראויים להערכה רבה.

חוברת זו היא סיכום ביניים בלבד, היא תאפשר לכם הקוראים לעמוד מקרוב על עבודת המשרד ותאפשר לנו משרתי הציבור, לבחון בפרספקטיבה של שנתיים את המטרות שהצבנו ואת הכלים שבחרנו כדי לממשן. דרך ארוכה עוד לפנינו, נמשיך לצעוד בה במסירות ובנאמנות למדינה ולאזרחיה.

קריאה נעימה
שרת התרבות והספורט
מירי רגב

שנת 2016 הביאה לידי ביטוי את חזון משרד התרבות והספורט ומדיניות השרה, שהציבה כיעד מרכזי לעודד, לקדם ולהעצים פעילויות בתחומי התרבות והספורט בדגש על הנגשתם והעצמתם בפריפריה החברתית והגיאוגרפית.

במהלך השנה האחרונה החל המשרד בקטיפת הפירות שזרעיהם ניטעו במהלך 2015 ובראשם: קידום יוזמות, תהליכים, שינויי מבחני התמיכות בגופי התרבות, תוספות תקציביות לתחומים השונים, דוגמת: תיאטרון, פרינג' ואמנות פלסטית וכן לציבור הערבי, לאמנים העצמאיים ולאמנים במצוקה.

בנוסף, קידם המשרד את תיקוני רגב שמטרתם צמצום פערים והגדלת האפשרויות לקהל הרחב בפריפריה ובקרב כלל האוכלוסייה וכן העמקת הפעילות מול הרשויות המקומיות באמצעות מבחן סל"ע, המאפשר לראשונה לרשויות המקומיות לקיים פעילות תרבותית העולה בקנה אחד עם האופי והצרכים המיוחדים של כל רשות.

בתחום הספורט התאפיינה שנת 2016 במשחקים האולימפיים בריו והישגי המשלחת הישראלית ובסופה המאבק על הגדלת תקציב עולם הספורט, כשמעל ראשינו ריחף איום הגבלת התקציב באמצעות הרפורמה על שוק ההימורים. בד בבד קידמנו יישום התכנית הלאומית החדשה למתקנים – 2027 ופיתוח התשתיות הפיזיות שעיקרן הקמת מגרשי הכדורגל הסינטיים (שחב"ק) והגדלת יכולת הרשויות להקמת אולמות ספורט ומגרשי כדורגל תוך ביטול המאצ'ינג.

תכנית העבודה של המשרד, המוצגת לפניכם, מתכתבת עם ערכי היסוד שלנו, המהווים נר לרגלנו:

- שימוש בתרבות ובספורט כמנוע לשינוי חברתי משמעותי אשר באמצעותו ניתן להסיר חסמים בין הקבוצות המגוונות המרכיבות את החברה שלנו

- העלאת איכות החיים וקידום הפיתוח והצמיחה בפריפריה באמצעות התרבות והספורט
- ייצוא התרבות והספורט ומיצובם כ"שגרירים" למדינה בין היתר ע"י חשיפת הרב-תרבותיות, החדשנות וההישגיות
- יוזמה ופרו-אקטיביות בעשיית המשרד

בשנה הקרובה נמשיך להעמיק את עשייתנו מהשנה החולפת בשילוב יוזמות חדשות:

בתחום התרבות:

- ❖ פיתוח תשתיות תרבות חדשות על ידי שרטוט מחודש של מפת התרבות בישראל ובאמצעות הקמת חממות תרבות, עוגני תרבות ובתי יוצר
- ❖ אפיון כולל של מפת התרבות של ישראל במטרה להבטיח נגישות מירבית לשלל תחומי התרבות על פני המחוזות השונים של המדינה
- ❖ הקמה, שימור ותיעוד של נכסי מורשת
- ❖ שדרוג מערך התמיכות של קרנות הקולנוע ועידוד משיכתן של הפקות זרות לישראל
- ❖ רפורמה במערך התמיכות הניתנות לגופי התרבות במטרה להגביר את רמת הוודאות של גופי התרבות בכל הקשור למסגרת פעילותם

בתחום הספורט:

- ❖ פיתוח התשתיות האנושיות – בין היתר על ידי חיזוק תחום המאמנים (הן באמצעות הכשרה הולמת, אסדרה ופיקוח והן באמצעות עידוד מסגרות העסקה)
- ❖ הגדלת מס' העוסקים בספורט תחרותי (פרויקט "פרחי ספורט")
- ❖ הקמת "בתים לאומיים" לענפי הספורט השונים בישראל תוך הסדרת מעמדו של מכון וינגייט

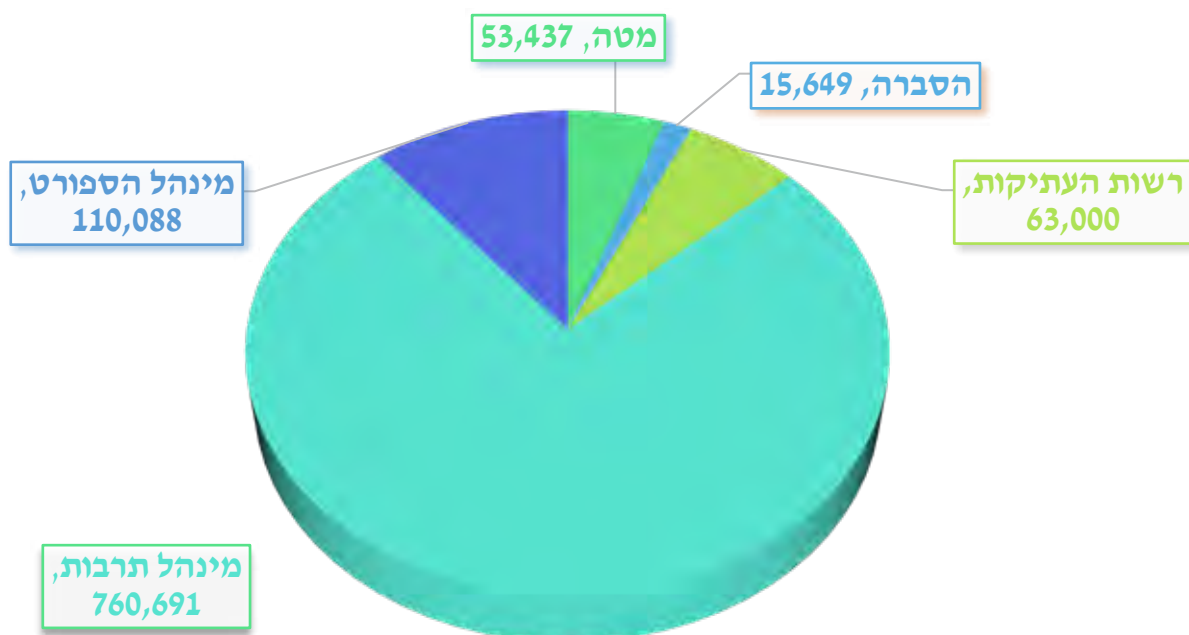
- ❖ חיזוק הספורט העממי, הגדלת מס' האזרחים העוסקים בפעילות גופנית וחינוך לאורח חיים בריא
 - ❖ עידוד פעילות נשים, הן בספורט התחרותי והן בספורט העממי
 - ❖ עידוד אירוחן בישראל של תחרויות בינלאומיות
 - ❖ הפקת לקחים מהאולימפיאדה האחרונה (ריו 2016) והיערכות כבר משנה זו לאולימפיאדות הבאות, בפרט בכל הקשור לאופן התמיכה ב"ענפים המועדפים" ובעלי הפוטנציאל להצלחה
 - ❖ בניית תכנית לספורטאים ומאמנים מצטיינים ל"יום שאחרי" פרישתם
- חוברת זו מעלה על נס את פעילות המשרד, בה לכל אחת ואחד מכם יש זכות גדולה על העשייה וטביעות אצבעותיכם ניכרות היטב בכל אחת מפעולותיה.
- זוהי גם הזדמנות פז לומר לכל אחת ואחד מכם תודה על כלל העשייה. לברך ולהוקיר על עשייה אינטנסיבית שהטביעה חותמה, שינתה את פני העתיד וזכתה להד תקשורתי. אזכיר רק את חלקה: תקנת סל"ע ותיקוני רגב בתרבות, ביטול חוק הסופרים, חוק וינגייט וחוק המאמנים.
- יחד איתכם הובלנו אירועים וטקסים לאומיים מרשימים ומכובדים בישראל ובחו"ל: הפקת אירוע 40 שנה למבצע יונתן באנטבה, הלווית שמעון פרס והגעתם של מנהיגי העולם זכו לתהודה והכרה ברחבי העולם. הנסיעה של השרה עם עירוני נהריה לתורכיה וחשיבותה הלאומית, הרפורמה ברשות לנהיגה ספורטיבית, הגדלת התקציבים הדרמטית ועוד.
- כל זה לא יכול היה להתקיים בלי מערכת מקצועית רתומה ומחייבת, ועל כך תודתי.

בכבוד רב והערכה עצומה

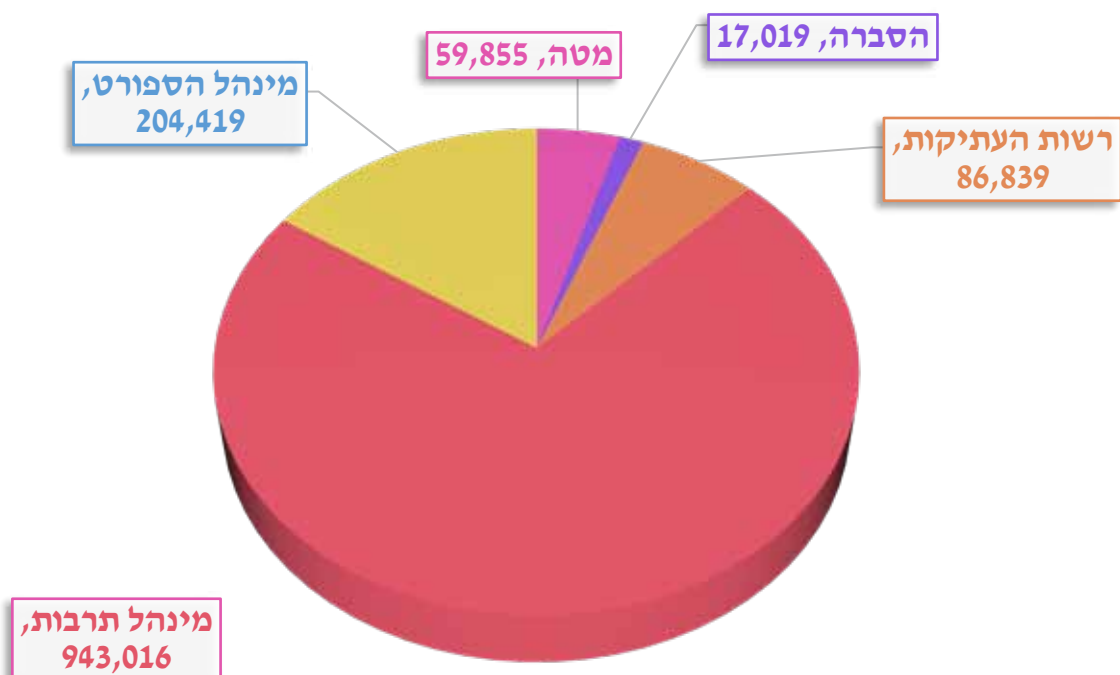
יוסי שרעבי

7	תקציבים.....
8	מינהל התרבות.....
9	דברי ראשת מינהל התרבות.....
12-121	מחלקות מינהל התרבות.....
122	מינהל הספורט.....
123	דברי ראש מינהל הספורט.....
126	אגף הספורט התחרותי.....
131	אגף תרבות הספורט.....
139-175	תחומי מינהל הספורט.....
176	מטה משרד התרבות והספורט.....
177-210	אגפי המטה.....
211-261	תאגידים ומועצות.....

בסיס תקציב 2016 - סה"כ 1,002,865 אש"ח

תקציב על"ש 2016 - סה"כ 1,311,148 אש"ח

מדינת התרבות

המחלקה לספרות	65	דברי ראשת מינהל התרבות	9
תקנת פסטיבלים	70	המחלקה לתיאטרון	12
תקנת מוסדות תרבות בפריפריה	73	המחלקה לפרינג'	16
המחלקה למכוני מחקר תורניים	76	המחלקה לקולנוע	19
המחלקה לתרבות ערבית	81	המחלקה לספריות	26
המחלקה לתרבות בקהילה	85	המחלקה למוסיקה	31
תקנת סל"ע	89	המחלקה למוזיאונים	37
המחלקה לאמנות פלסטית	92	המחלקה למחול	40
המחלקה לאמנות דרוזית וצ'רקסית	96	תמיכה ייעודית במוסדות תרבות בירושלים	45
שירות הסרטים הישראלי	102	רצועה תרבות חרדית / תקנת תרבות בקהילה	48
שימור אתרים	105	פעילות רוחנית-תרבותית לקהילה יהודית שאינה אורתודוקסית	51
מחלקת רכש, תכנון ופרוייקטים	108	בתי ספר לאמנויות	54
פעילות קשרי חוץ במינהל התרבות	115	המחלקה למחקר ולמורשת עדות ישראל	58
המחלקה לטקסים ואירועים	119	שיפוץ מוסדות תרבות	62

אני גאה מאוד להוביל את העשייה הענפה, החדשנית והמוצלחת של מינהל תרבות בשנת 2016. נשות המינהל ואנשיו המסורים והחרוצים השכילו לתרגם הלכה למעשה את מדיניות הצדק התרבותי של השרה רגב. הצלחנו בעבודת נמלים לתקן בהלימה למדיניות את מבחני התמיכה באמנות פלסטית, בתאטרון, בפרינג' ובמחול. התיקונים כוללים תימרוץ תקציבי של מוסדות תרבות הפועלים והמריצים מופעים בפריפריה על סוגיה השונים. כמו כן, לראשונה הם מתעדפים תקציבית את איו"ש, את הנגב ואת הגליל. מעבר לכך, התיקונים הגדירו לראשונה את משתנה הייחוד התרבותי, כמו גם את משתנה הייחוד המוסיקלי, לאורה של מדיניות השרה לתת ביטוי לקולות הייחודיים הקיימים בפריפריה החברתית והגיאוגרפית.

לא זו בלבד שהצלחנו בזמן כה קצר לתקן המבחנים בהלימה לעקרונות הצדק התרבותי אלא אף הצלחנו ליישם בשנה החולפת ולהגדיל בעשרים וששה אחוזים את התקציב למוסדות התרבות בפריפריה.

ואם בעשיית שיא עסקינן הרי שהשנה השקנו ויישמנו, בלוחות זמנים צפופים, את תקנת סל"ע, סל תרבות עירוני, שהיוותה קרקע פורייה לצמיחתם של 160 פסטיבלים ברחבי הפריפריה ושל 480 יוזמות תרבות חדשות. בזכות סל"ע הרשויות מתגברות על דרישת שנתיים פעילות טרום תמיכה ומפתחות הרכבים ומיזמי תרבות חדשים. סל"ע הוא מעין סטארט אפ לצורך ייסודם של מפעלי ופעולות תרבות חדשים בארץ בדגש על הפריפריה.

תקנת סל"ע, כמו גם תיקוני המבחנים בהלימה לחזון השרה, הם בגדר תמריצים לפיתוח וטיפול תרבות ולהסרת החסמים עבור הפריפריה החברתית והגיאוגרפית בישראל. בגדר טיפולנו בפריפריה החברתית בישראל, אציין כי זכינו לחנוך בשנת 2016 את התאגיד למורשת יוצאות ויוצאי אתיופיה, כמו גם לקחת חלק ולגבש תכנית בצוות ההנכחה

החויבות של יוצאות ויוצאי אתיופיה מטעם משרד ראה"מ. הגדלנו השנה את התמיכה בתרבות הערבית ובתרבות החרדית לצד גידולים תקציביים משמעותיים בתקנות השונות ובכללן תקנת מחקר ומורשת. כל זאת מתוך תפישת עולם, המטפחת את הרב גויות בחברה הישראלית והנותנת מענה לצורך לתקצב אוכלוסיות שבעבר הודרו או זכו במשאבים מועטים.

זאת ועוד, החלפנו ספק תרבות למופעים בפריפריה, הפקנו אירועים רחבי היקף ורבי הוד דרך אגף הרכש והגדלנו את התפריט התרבותי באורח ניכר. השקנו לראשונה את אירוע "כתר המזרח", שפתח את שעריו להכרה ממסדית בתרבות הים תיכונית הישראלית כתחום הזקוק לתמיכה ולהוקרה. הפקנו אירועים במרחב הציבורי במהלך חודש הקריאה והקיץ והבאנו לידי ביטוי את משנתה של השרה רגב בדבר הנגשת תרבות מתחת לבית.

לא רק שפיתחנו את התרבות מתחת לבית וניהלנו לראשונה, בשונה מבעבר, שיח צמוד, אינטנסיבי ורחב היקף עם הרשויות השונות אלא גם פתחנו צוהר לעשייה בעולם ולשיתופי פעולה מחוץ לישראל.

בהלימה לתפישת עולם זו השקנו השנה לראשונה ביתן קולנוע ישראלי רשמי בקאן לתפארת היוצרות והיוצרים בתחום והתחלנו למסד עשייה של המינהל באופקים הבינלאומיים. אכן, הפנים הם גם מעבר לים.

העשייה כה מרובה במינהל עד כי קצרה היריעה לבטא את כל השינויים והחידושים, אותם ביצענו בשנה החולפת. ברמה הארגונית התחלנו ליישם את השינוי הארגוני בהתייחס להגדלת נפח הפעילות ולמכוונות המינהל לטפל יותר ויותר ברמה היישובית. כמו כן, הובלנו כתיבתם של מבחני תמיכה חדשים בתחומים השונים ועוד ועוד. הפעילות באגפים ובמחלקות השונות גדלה. אכן "רד הלילה, רב שירנו" ופועלנו במינהל.

המינהל נושא את עיניו לשנה הבאה מתוך הבנה, כמאמר אלברט אינשטיין, ש- "החיים הם כמו רכיבה על אופניים. על מנת לשמור על יציבות חייבים להמשיך לנוע".

המינהל ימשיך בע"ה לנוע ולהניע! התוכניות לשנת 2017 כבר בעיצומן.

תודה חמה לשרה חה"כ תת אלוף במי"ל מירי רגב, למנכ"ל המשרד ולהנהגת המשרד על העמידה לצדנו לצורך הובלת היעדים.

בהערכה רבה על מה שהיה ובציפייה למה שעוד יהיה,

גלית ווהבה שאש

ראשת המינהל

המחלקה לתיאטרון

ינואר-אוגוסט – ד"ר עירית פוגל
ספטמבר-דצמבר – סיגל דוידיאן

תקציבאית המחלקה - סיגל דוידיאן

המחלקה לתיאטרון אחראית על טיפוח היצירה והיוצרים בתחום התיאטרון וקידומם.

המחלקה מטפלת בנושאים הבאים:

חשיפת היצירה התיאטרונית והפצתה לכלל אוכלוסיית ישראל.

סיוע למוסדות ולגופי תיאטרון ציבוריים, רפרטואריים.

תמיכה בהפקות וחשיפתן בפני ציבור צופים מגוון בכל הארץ.

קידום וטיפוח תרומה חברתית של מוסדות התיאטרון ופעילות תיאטרונית חינוכית.

סיוע ליוצרים ולמבצעים ותיקים וליוצרים ולמבצעים בתחילת דרכם.

סיוע ליוזמות בתחומי התיאטרון.

פרויקטים מרכזיים שקודמו ובוצעו השנה במסגרת יישום מדיניות המשרד:

- תיקון מבחני התמיכה בתחום התיאטרוניים הרפרטואריים.
- בחינת מעמדו של תיאטרון הבימה כתיאטרון לאומי

מטרת התמיכה בתיאטרונים הרפרטואריים על פי מבחני התמיכה היא לסייע לתיאטרונים:

- לקיים פעילות תיאטרונית איכותית
- לעודד ולייצר תאטרון ישראלי מקורי
- לקיים פעילות ייחודית הנותנת מענה למגוון הצרכים התרבותיים בקרב האוכלוסייה
- לפעול ברחבי הארץ ולהופיע לפני מגוון רחב ככל האפשר של קהלים
- לבסס את הפעילות התיאטרונית, לרבות זו המתקיימת בהמשכיות
- לקדם את היצירה, המגוון והחדשנות של הפעילות התיאטרונית בישראל

במסגרת התמיכה נכללים תאטרוני מבוגרים ותאטרוני ילדים. בין המשתנים הנבחרים ומנוקדים על ידי המדור לתאטרון ניתן למצוא:

כמות ההרצות, מיקומן של ההרצות, מס' ההפקות, מיקום התאטרון, ניקוד לתאטרוני פריפריה ועוד.

כמו כן, כוללת התקנה פרמטרים איכותניים כמו רפרטואר התאטרון, מורכבות ההפקות ומשתנים חברתיים קהילתיים כמו תרומה לקהילה, חינוך לתאטרון, ייחוד תרבותי, עידוד יוצרים ומבצעים צעירים, עידוד הפקות פרינג' ועוד.

פרסים

טקס פרס התיאטרון הישראלי בו חולקו פרסים למצטיינים בתחומי התיאטרון.

שנת 2015

33

מספר הבקשות שהוגשו בשנה זו

26

מספר הבקשות שאושרו בשנה זו

91

סך התמיכה בשנה זו (במיליון ₪)

שנת 2016

34

מספר הבקשות שהוגשו בשנה זו

27

מספר הבקשות שאושרו בשנה זו

95

סך התמיכה בשנה זו (במיליון ₪)

פרויקטים מיוחדים

1

ליווי תיאטרות בפריפריה

המחלקה המשיכה בליווי צמוד לגופים בפריפריה וכן בהידוק הקשרים בין הפריפריה למרכז.

2

תיקון מבחני התמיכה

במהלך 2016 בהלימה למדיניות המשרד, תוקנו מבחני התמיכה בתחום התיאטרונים הרפרטואריים. במסגרת התיקונים ניתנה עדיפות לגופים בפריפריה.

כמו כן, לראשונה כללו המבחנים את משתנה "הייחוד התרבותי" במטרה לטפח ולקדם מגוון רחב של קבוצות ומגזרים מכלל אוכלוסייתה של מדינת ישראל.

3

תיאטרון הבימה

הוקמה ועדה לבדיקת סוגיית מעמדו של תיאטרון הבימה כתיאטרון לאומי.

4

הגדלת תקציבו של תחום התיאטרון הרפרטוארי

שרת התרבות והספורט, תא"ל במיל', ח"כ מירי רגב פעלה לגידול בתקציבו של התיאטרון הרפרטוארי ביחס לתקציבו בשנת 2015.

לתופעת התיאטרון הישראלי אין אח ורע בעולם כולו. תחום התיאטרון בארץ מתחזק מדי שנה הן בקרב צופי ההצגות והן בקרב יוצרי ההצגות.

מדי שנה חל גידול במס' הצופים רוכשי הכרטיסים, במספר ההפקות וההצגות ובמספר ההרצות.

מדי יום מתגלים במאים ושחקנים צעירים, מוכשרים ויצירתיים, המפחים תקווה בקרב כל מי שהתיאטרון בשבילו הוא לא רק מקום בילוי, אלא זירה אמנותית מסקרנת ומאתגרת, המבטאת את רוח התקופה ולעיתים אף מקדימה אותה.

לצד ההצלחה הגדולה של התיאטרון בארץ, אנו עדים להישגים רבים של התיאטרון הישראלי בחו"ל.

פרינג'

חוה טיזו

חוה טיזו החלה את עבודתה כמנהלת תחום הפרינג' בסוף שנת 2015. היא בוגרת תוכנית צוערים לשירות המדינה, בעלת תואר שני במדיניות ציבורית מהאוניברסיטה העברית ותואר ראשון בלימודי תיאטרון ואפריקה מאוניברסיטת תל-אביב. בנוסף בוגרת סטודיו למשחק ע"ש ניסן נתיב ובעבר עסקה בתחום התיאטרון כיוצרת ומבצעת.

המחלקה לפרינג' אחראית על קידום היצירה והיוצרים בתחום הפרינג' ועל חשיפת היצירה התיאטרונית בפני ציבור רחב ומגוון. המחלקה תומכת במרכזי אירוח פרינג', קבוצות תיאטרון, בהפקות וביוזמות בתחום התיאטרון. בנוסף, המחלקה מעניקה מדי שנה סיוע ליוצרים עצמאיים ותיקים ולכאלה שבתחילת דרכם. כמו כן, המחלקה מקדמת ומטפחת יצירה תיאטרונית ישראלית חדשנית ומקורית, תומכת בתרגום ופיתוח מחזאות הישראלית והפצתה בעולם.

פרויקטים מרכזיים שקודמו ובוצעו השנה במסגרת יישום מדיניות השרה:

- תיקון מבחני התמיכה בתחום הפרינג'
- קידום יוצרים עצמאיים
- טיפוח קבוצות תיאטרון מהפריפריה
- תמיכה בחשיפה בינלאומית לתיאטרוני ילדים

קידום יוצרים עצמאיים:

ליווי ותמיכה בעמותה ליוצרים עצמאיים
בתיאטרון אי"ב - איגוד היוצרים העצמאיים,
ארגון גג.

טיפול קבוצות מהפריפריה:

בהתאם למדיניות המשרד לעידוד וחזוק התרבות
בפריפריה, בשנת 2016, יוזמות מהפריפריה קיבלו
הכרה של קבוצות תיאטרון.

חשיפה בינלאומית:

המחלקה לפרינג' תמכה בחשיפה לתיאטרוני ילדים
באמצעות ארגון אסיטז' ישראל, ארגון עולמי
לתיאטרוני ילדים.

מבחני תמיכה:

בוצעו תיקונים במבחני התמיכה בתקנת הפרינג':
ברצועות קבוצות תיאטרון ומרכזי אירוח פרינג'.
בתיקונים נעשו שינויים במשתנים לקביעת גובה
התמיכה ונוסף משתנה חדש של מיקום
הקבוצה/המרכז, משמעות התיקונים הוא הגדלת
משמעותית של התמיכה בגופים הפריפריה החברתית
והגיאוגרפית של מדינת ישראל. לצורך יישום
התיקונים הוגדל תקציב תקנת הפרינג', גידול
משמעותי של כ- 40%, דבר אשר אפשר את כניסתן של
קבוצות מהפריפריה החברתית והגיאוגרפית לרצועת
קבוצות תיאטרון לראשונה תמיכה במרכז אירוח
פרינג' בפריפריה.

ישראלדרמה:

חשיפה למחזאות ולתיאטרון ישראלי בפני מנהלי
תיאטרון, פסטיבלים ויוצרים מרחבי העולם.

פסטיבלים בתחום הפרינג':

פסטיבל עכו, פסטיבל תיאטרונטו, פסטיבל תיאטרון
קצר בצוותא ועוד.

לילה פרינג':

בתי הפרינג' בתל אביב נפתחו בפני הקהל הרחב
במחיר סמלי ובמהלך האירוע אירחו מרכזי הפרינג'
קבוצות תיאטרון מהפריפריה.

פרסים:

התקיים טקס קיפוד הזהב בו חולקו פרסים למצטיינים
בתחום הפרינג'.

2017 תכניות לשנת

המשך תיקון קריטריונים במבחני התמיכה:

המדור לפרינג' בלווי המחלקה המקצועית יסיים את התיקונים
שנעשו בשנת 2014 בתקנת הפרינג': ברצועות יוזמות, קבוצות
פרויקטים הפקתיים ומרכזי פרינג'.

2015 שנת

159

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

70

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

19

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

2016 שנת

158

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

76

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

26.55

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

פרויקטים מיוחדים

המחלקה לקולנוע

אתי כהן

אתי כהן משמשת כמנהלת המחלקה לקולנוע
מאז שנת 2004.

בעלת תואר ראשון למדיניות ומינהל ציבורי של
האוניברסיטה הפתוחה. בעבר עבדה בתכנית
שיקום שכונות בלוד והייתה שותפה להקמת
מרכז קהילתי ושימשה כמרכזת תרבות במרכז
הקהילתי, בהמשך עבדה במשכן לאמנויות
הבמה ובתיאטרון בית לסין וכמפיקה במחלקה
לאירועים של מרכז ההסברה.

המחלקה לקולנוע אחראית להבטחת קיום פעילות תחום הקולנוע על כל גווניו באמצעות גופי הקולנוע השונים הפועלים בארץ, בין היתר על טיפוח וקידום היצירה והיוצרים בתחום הקולנוע. עוד היא דואגת לחשיפת היצירה הקולנועית והפצתה לכלל אוכלוסיית ישראל, מסייעת למוסדות ולגופי קולנוע ציבוריים המסייעים ליוצרים וליצירה הקולנועית על-ידי מתן תמיכה שוטפת או במסגרת רכישת שירות, תוך כדי היועצות מקצועית שוטפת עם חברי מועצת הקולנוע.

פרויקטים מרכזיים שקודמו ובוצעו השנה במסגרת יישום מדיניות השרה:

- הקמת ביתן ישראלי בפסטיבל הסרטים הבינלאומי בקאן
- קיום פסטיבלים לקולנוע ברחבי הארץ ובדגש על הפריפריה
- קיום יום הקולנוע הישראלי לעידוד צפייה בסרטים ישראליים

**פעילות המחלקה לקולנוע מתרחשת במספר תחומים
באמצעות:**

קרנות קולנוע, סינמטקים, פסטיבלי קולנוע ואיגודים מקצועיים. כמו כן, מסייעת המחלקה להפקת סרטים בכמה סוגות: עלילתיות, תיעודיות, דרמות וסרטי גמר של סטודנטים.

בשנת 2016 תמכה המחלקה לקולנוע ב- 34 גופים: 5 קרנות המסייעות בהפקת סרטים, 8 סינמטקים, 13 פסטיבלים לקולנוע, 2 ארכיונים לשימור ותיעוד הקולנוע, 7 איגודים מקצועיים, מרכז אחד לשיווק הסרט התיעודי ובאגודה לקידום הקולנוע הישראלי.

סרטים

הופקו 38 סרטים עלילתיים, 65 סרטי תעודה, 20 סרטים ייעודיים, 20 סרטים קצרים, 50 סרטי גמר של סטודנטים.

פסטיבלים

התקיימו 13 פסטיבלי קולנוע שהקרינו בכורות של סרטים ישראליים וסרטים זרים, קיימו תחרויות וחילקו פרסים.

סינמטקים

שמונה סינמטקים הקרינו סרטים ישראליים וקיימו תוכניות חינוכיות לקירוב קהלים לקולנוע הישראלי.

2015 שנת

66

מספר הבקשות שהוגשו בשנה זו

43

מספר הבקשות שאושרו בשנה זו

80

סך התמיכה בשנה זו (במיליון ₪)

2016 שנת

52

מספר הבקשות שהוגשו בשנה זו

45

מספר הבקשות שאושרו בשנה זו

80

סך התמיכה בשנה זו (במיליון ₪)

המחלקה לקולנוע
חילקה את "פרס
אמנות הקולנוע"
בגובה של 250,000 ₪
ל-5 יוצרים פעילים
בתחום הקולנוע החיים
בארץ, פרס זה מחולק
זו השנה העשירית.

פעילות המחלקה בתחום הרשמי

בעשור האחרון הקולנוע הישראלי עשה קפיצה משמעותית מבחינה בינלאומית, כולל זכייה בפרסים בינלאומיים בפסטיבלים בקאן, ונציה, ברלין, טורונטו ועוד. התקיימו הקרנות מסחריות של סרטים ישראליים בצרפת, גרמניה, פולין, איטליה, בריטניה וארה"ב. הקולנוע הישראלי הפך לחלק בלתי נפרד מקהילת הקולנוע הבינלאומית.

על מנת לשמר את ההצלחה ולמנף את הקולנוע הישראלי בשנת 2016 הוקם ביתן הקולנוע הישראלי הרשמי במסגרת הכפר הבינלאומי בפסטיבל קאן יחד עם כ- 70 מדינות נוספות כמו ארה"ב, בריטניה, גרמניה, ברזיל, לבנון, הודו, שבדיה ועוד.

הביתן סייע להגברת החשיפה של תעשיית הקולנוע הישראלי, כולל את יבול הסרטים החדשים והגופים השונים בתעשייה, ביניהם: קרנות הקולנוע, פסטיבלי סרטים, בתי ספר לקולנוע וסינמטקים. כמו כן, הוא מסייע בשיווק אתרי צילום ושירותי הפקה בישראל תוך שמירה על האינטרס המשותף לכולם.

חשיפה זו מיצבה, קידמה והגבירה את המודעות העולמית לתעשיית הקולנוע הישראלי על כל ענפיה בשווקים הבינלאומיים, תוך בניה, חיזוק ויצירת קשרים עם דמויות מרכזיות בתעשייה הקולנוע הבינלאומית.

בשנת 2016 ביקרו בביתן כ- 5,000 אנשי קולנוע מארצות שונות וכן התקיימו אירועים שיצרו מפגשים בין אנשי קולנוע מהעולם לבין אנשי תעשיית הקולנוע הישראלי.

הביתן שימש בית וכתובת לאנשי תעשיית הקולנוע הישראלי המבקרת בקאן. הביתן יוקם בכל שנה בפסטיבל קאן ויש כוונה להרחיבו גם לפסטיבל הסרטים בברלין.

(חזון: הפצת התרבות הישראלית בעולם)

יום הקולנוע הישראלי – סרט ב- 10 שקלים

משרד התרבות בשיתוף עם התאחדות ענף בתי הקולנוע מקיים זו השנה הרביעית, יום בשנה בו מקרינים סרטים ישראליים לקהל הרחב בעלות של 10 ₪ לכרטיס. המשרד מסבסד עד 100,000 כרטיסים בעלות של מיליון ₪. בשנת 2016 צפו 85,000 צופים ביום אחד ב- 36 סרטים ישראליים חדשים. יום הקולנוע הישראלי לווה בקמפיין פרסומי שכלל פרסום בטלוויזיה, ברדיו, בשלטי חוצות וכן מסע יחסי ציבור בו השתתפו שחקנים ובמאים בהקרנות הסרטים ומסיבת עיתונאים לסקירת הסרטים הישראליים המוקרנים ביום זה.

(חזון: הנגשת התרבות לכלל האוכלוסיות בארץ)

ספר הקולנוע הישראלי הדיגיטלי

המחלקה לקולנוע, בשיתוף קרן רבינוביץ' לאמנויות - פרויקט קולנוע, יזמה את הקמת ספר הקולנוע הישראלי הדיגיטלי המכיל מידע על הסרטים העלילתיים שהופקו בארץ משנת 1943 ועד 2016. כיום יש בספר 750 סרטים עלילתיים כאשר לכל סרט יש עמוד הכולל את פרטי הסרט (תקציר, שחקנים, טריילר, תקציב הסרט, בעלי תפקידים, ביקורות שנכתבו על הסרט וכדומה). כמו כן הספר מכיל 100 סרטי תעודה ישראליים.

(חזון: תיעוד ושימור של התרבות הישראלית)

פרויקטים מיוחדים

חתימה על הסכמי קופרודוקציה עם מדינות

החל משנת 2004 ועד היום קידמה המחלקה לקולנוע בשיתוף משרדי החוץ והמשפטים, חתימה על 20 הסכמי קופרודוקציה עם המדינות הבאות: צרפת, גרמניה,

איטליה, בריטניה, שבדיה, קנדה, בלגיה, הונגריה, אסטוניה, ניו זילנד, פולין, בולגריה, ארגנטינה, יוון, רומניה, ברזיל, ספרד, אוסטריה, מונטנגרו ואוסטרליה. בשנת 2016 נחתמו הסכמים עם ניו-זילנד ואוסטריה. הסכמים עם צ'כיה, אוקראינה, רוסיה, בלארוס וגאורגיה נמצאים בשלבי מ"מ מתקדמים. הסכמים אלה הניבו עד כה כ- 250 הפקות סרטים משותפות (קופרודוקציות).

לקראת התכנית השנתית של 2017

**1 פרויקט דיגיטציה של סרטי קולנוע
ישראליים הנמצאים בארכיון הסרטים
הישראלי בסינמטק ירושלים**

פרויקט דיגיטציה ושימור דיגיטלי של אלפי סרטים ישראליים המצויים היום בפורמטים אנלוגיים - סרטי מורשת (תיעוד של ארץ ישראל בראשית המאה ה-20), יותר מ-90% מכלל הסרטים העלילתיים והתיעודיים שהופקו בישראל ואוסף סרטים יהודיים נדירים שנאספו מרחבי העולם בשיתוף עם ארכיון הסרטים הישראלי בסינמטק ירושלים. (חזון: תיעוד ושימור של נכסי תרבות ישראליים)

**2 הקרנת סרטים ישראליים
בישובים וערים שאין בהם
בתי קולנוע מוסדרים
במשך כל השנה**

המחלקה לקולנוע מקדמת תכנית להרחבת הקרנת סרטים ישראליים חדשים בלפחות 15 ישובים/רשויות שאין בהם או בסביבתם בתי קולנוע מוסדרים. בשיתוף האגודה לקידום הקולנוע. (חזון: הנגשת תרבות לכלל האוכלוסייה)

**3 כתיבת הצעת חוק לעידוד הפקות
זרות באמצעות מתן מענקים**

בשנת 2016 התחלנו בקידומה של הצעת חוק לעידוד הפקות זרות להגיע לארץ ולצלם בישראל.

**4 חשיפה בינלאומית לסרטים ישראליים
בפני מנהלי פסטיבלים ומפיצי סרטים
מחו"ל**

בתכנית המחלקה לקולנוע לקיים במשך יומיים-שלושה הקרנתם של סרטים ישראליים חדשים באולם קולנוע איכותי ובהקרנה מקצועית (ולא באמצעות מחשב) במטרה לחשוף את הסרטים בפני מנהלי פסטיבלים יוקרתיים בעולם, זאת על מנת ליצור מפגש בלתי אמצעי בין יוצרי הסרטים למנהלי הפסטיבלים הבוחרים את הסרטים וכן ליצור הזדמנות למפיקי הסרטים לשווק את הסרטים החדשים בפני מפיצי מחו"ל.

**5 תרגום לאנגלית של ספר
הקולנוע הדיגיטלי**

בתכנית לתרגם את ספר הקולנוע הישראלי הדיגיטלי לשפה האנגלית על מנת להנגישה ליוצרי קולנוע בעולם בפרט וקהל מתעניינים בכלל.

המחלקה לספריות

בועז דהן

תקציבאית – מגי חושי

המחלקה לספריות שותפה להקמת ספריות ציבוריות ברחבי הארץ, מטפחת ומפקחת על פעילותן. באחריות המחלקה לספריות 225 רשתות של ספריות ציבוריות, המאגדות כ-680 ספריות. המשרד מסייע ל-63 עיריות, ל-52 מועצות מקומיות, ל-41 מועצות אזוריות וכן ל-61 רשויות ערביות ודרוזיות.

פרויקטים מרכזיים שקודמו ובוצעו השנה במסגרת יישום מדיניות השרה:

- הפעלת ספריות ניידות ביישובים בדואים ברחבי הארץ
- קיום אירועי חודש הקריאה והספרות "ישראל קוראת"

ספריות ניידות

משנת 2016, משרד התרבות מפעיל שלוש ניידות "אוטו-ספר" ביישובים בדואים בדרום, במרכז ובצפון (ב- 27 יישובים). בכל רשות מקומית הספרייה הניידת מתפקדת כסניף נייד של הספרייה העירונית/האזורית, ובכך מצליחה להציע את שירותי הספרייה לכלל התושבים, בעיקר לאלו המרוחקים גיאוגרפית מהספריות הציבוריות. הספריות הניידות מציעות תוכן ומרכז תרבות בכל רשות בה הן פועלות, בין היתר: שירותי ספרייה, השאלת ספרים והדרכה, סדנאות יצירה בעקבות סיפורים, סדנאות קריאה משותפות לילדים ומבוגרים, סדנאות כתיבה, מופע מוסיקלי/זמר, שעת סיפור עם סופר / משורר וסדנת אלתור.

הפרויקט הינו מיזם משותף בין משרד התרבות והספורט ועמותת ספרי מפתח.

המועצה לספריות ציבוריות

המועצה, בראשות פרופ' חביבה פדיה, מתכנסת אחת לחודשיים במטרה לגבש את הקווים המנחים של הספריות הציבוריות ולדון בנושאים לקידום ספריות בארץ ולפיתוחן.

לימודים ומלגות

משרד התרבות העניק בשנת 2016 מלגות ל-15 ספרנים הלומדים במכללות ובאוניברסיטאות לתואר ספרן מורשה או לתואר שני בספרנות ומידענות. היקף המלגות היה 69,367 ₪. הספריות הציבוריות העניקו מלגות מהתקציב שמשרד התרבות והספורט מעביר להם לצורך השתלמות לעוד 29 ספרנים, בסכום כולל של כ-112,424 ₪"ח.

תמיכה בספריות לעיוורים ולליקויי ראייה

בשנת 2015 תמכה המחלקה בארבע ספריות לעיוורים ולכבדי ראייה בסך כולל של 5,500,000 ש"ח.
מבחני התמיכות לספריות לעיוורים עודכנו ונכנסו לתוקפם בשנת 2014.

2015 שנת

3 ספריות
ניידות

5 ספריות
לעיוורים

221 ספריות

**מספר הבקשות שהוגשו
בשנה זו**

3	4	221
ספריות ניידות	ספריות לעיוורים	ספריות

**מספר הבקשות שאושרו
בשנה זו**

3	5.5	74
ספריות ניידות	ספריות לעיוורים	ספריות

סך התמיכה בשנה זו
(במיליון ₪)

שנת 2016

3	4	225
ספריות ניידות	ספריות לעיוורים	ספריות

**מספר הבקשות שהוגשו
בשנה זו**

3	4	216
ספריות ניידות	ספריות לעיוורים	ספריות

**מספר הבקשות שאושרו
בשנה זו**

1.4	5.5	74
ספריות ניידות	ספריות לעיוורים	ספריות

סך התמיכה בשנה זו
(במיליון ₪)

תשלום לסופרים בגין השאלת ספריהם בספריות הציבוריות

המחלקה מבצעת מדגם של השאלות ספרים מהספריות הציבוריות של סופרים ומשוררים ישראליים הכותבים בעברית ובערבית, ומשלמת לסופרים ולמשוררים תשלומים על-פי מספר ההשאלות של ספריהם. בשנת 2017 המשרד יעניק תשלומים לסופרים ומשוררים (העומדים בתנאי הסף) מתוך מאגר של כ- 1,800 סופרים הכותבים בשפה העברית, וכ- 600 סופרים ומשוררים הכותבים בשפה הערבית, בסכום כולל של 54,000,000 ₪ עבור השאלות סופרים ומשוררים בשנים 2015-2016.

חודש הקריאה והספרות "ישראל קוראת"

כחלק מפעולתו לקידום תרבות הקריאה והספר בישראל הוחלט במשרד התרבות והספורט לקיים מדי שנה את "חודש הקריאה והספרות העברית". במהלך התקופה (מאי-יוני 2016) התקיימו ברחבי הארץ, בדגש על יישובי הפריפריה, אירועי ספרות רבים, הרצאות, מפגשים עם סופרים ומשוררים והצגות ילדים בספריות הציבוריות. כמו כן, התקיימו שלל אירועי תרבות מיוחדים. המשרד הקצה כ- 3 מיליון ₪ לשותפות עם ספריות וגופי תרבות שהפעילו פעילויות תרבותיות ברחבי הארץ.

מפקחים

המחלקה מפעילה כ- 20 מפקחים ומפקחות וכן 2 אדריכלים לצורך ייעוץ, הנחייה ופיקוח על הספריות הציבוריות. המפקחים אחראים על הטמעת השיטות והאמצעים להפעלה תקינה והאדריכלים נדרשים לייעץ בכתיבת פרוגרמות אשר מלווים את הרשות בתהליך תכנון הבנייה או השיפוץ ומאשרים את עמידתם בתנאים ונהלי המחלקה לספריות.

בשנת 2016 תקציב המחלקה עמד על 85,000,000 ₪.

בשנת 2015 אספה המחלקה מידע על אודות פעילות בספריות בשנה חולפת.

להלן נתוני הדיווח על הפעילות בשנים 2015:

- מספר הקוראים הפעילים - 1,500,000.
- מספר ההשאלות - 33,500,000.
- מספר המבקרים בחדרי עיון - מעל 1,600,000.
- מספר המשתמשים באינטרנט בין כותלי הספרייה - מעל 1,650,000.
- מספר פעולות תרבות - 26,000.
- מספר הילדים שהשתתפו בהדרכות - 400,000.
- אתר אינטרנט: ל- 160 ספריות יש אתר אינטרנט.
- קטלוג אינטרנטי: ל- 125 ספריות יש קטלוג אינטרנטי.
- בשנת 2015 המחלקה סייעה להקמת ספריות ציבוריות במענקי הצטיידות: הוקמו 2 ספריות במגזר החרדי, 8 ספריות במגזר הערבי/דרוזי ו- 6 ספריות במגזר היהודי.

המחלקה למוסיקה

מריה יריב

תקציבאית המחלקה - אורטל חזן

מריה יריב בוגרת האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים ובעלת תעודת הוראה בחינוך מוסיקלי. בעברה עסקה בחינוך מוסיקלי במספר בתי ספר בירושלים ובארה"ב. עובדת במינהל התרבות מאז שנת 2000 ועסקה בתחומי תרבות שונים (מחול, פסטיבלים, פריפריה, תרבות בחברה החרדית). בשנתיים האחרונות ניהלה את המחלקה למוזיאונים ואמנות פלסטית.

המחלקה למוסיקה מטפלת בכל הקשור למוסיקה המקצועית בארץ. המחלקה עוסקת ביישום המדיניות המגובשת במדור ובמינהל תוך קביעת קריטריונים ודרך תמיכה בגופי-ביצוע, ביוצרים, בארגונים ובמפעלים על רבידיהם השונים, החל מהגופים הגדולים ביותר (הפילהרמונית, האופרה) ועד פרויקטים חדשים בראשית התהוותם.

המגמה היא לסייע, לקדם ולעודד ביצוע של מוסיקה אמנותית ברמה גבוהה, בדגש על היוצר ועל המבצע הישראלי, תוך טיפוח ודחיפה לצמיחה בחיי המוסיקה בארץ.

ב"מוסיקה" הכוונה היא למוסיקה על גווניה השונים: מוסיקה אמנותית המכונה "קלאסית", מוסיקת ג'אז, מוסיקת עולם ומוסיקה קלה ואחרת.

במחלקה מטופלים באופן שוטף במהלך השנה כ- 140 מוסדות קבועים, שהוכיחו לפחות שנתיים פעילות, ובהם גופים כליים (תזמורות), הרכבים קוליים (מקהלות), האופרה, ארגוני ומרכזי מוסיקה, קבוצות ואנסמבלים שונים, כתות אמן, מפעלים וסדנאות, תחרויות ארציות ובינלאומיות, פרסים ופרויקטים שונים. בנוסף מתקיימות פעולות חדשות הצומחות מתוך צרכי השטח.

פרויקטים מרכזיים שקודמו ובוצעו השנה במסגרת יישום מדיניות השרה:

- קיום אירועי חג המוסיקה הישראלית
- קיום ימי האזנה ותמיכה באמנים עצמאיים
- תיקון מבחני תמיכה בתחום תחרויות מוסיקה בינלאומיות
- עידוד יצירה מקורית של קומפוזיטורים ישראלים
- תיקון מבחני התמיכה בתחום גופים כליים במסגרת תיקוני רגב

שנת 2015

103

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

92

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

56.55 22.15

תקנת המוסיקה
תקנת האופרה

סך התמיכה בשנה זו
(במיליון ₪)

שנת 2016

105

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

92

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

58.312 21.55

תקנת המוסיקה
תקנת האופרה

סך התמיכה בשנה זו
(במיליון ₪)

מוסיקה כלית

המוסיקה הכלית היא מרכז הכובד של הפעילות המוסיקלית בארץ הן ברמתה האמנותית והן בתפיסת נתח התקציב המירבי בתחום. עיקרה - פעילות התזמורות, כאשר מסביב פעילים גם הרבה הרכבים קאמריים מגוונים בסגנונות מוסיקליים שונים.

20 תזמורות נתמכו ב- 2016 במסגרת מבחני התמיכה לגופים כליים - 4 תזמורות סימפוניות (התזמורת הפילהרמונית, סימפונית ראשל"צ, סימפונית חיפה וסימפונית רשות השידור); 8 תזמורות קאמריות (התזמורת הקאמרית הישראלית, תזמורת סינפוניטה ב"ש, הקאמרית הקיבוצית נתניה, תזמורת הקאמרטה י-ם, סימפונט רעננה, התזמורת הקלאסית אשדוד, התזמורת האנדלוסית הישראלית אשדוד, התזמורת האנדלוסית י-ם); 8 הרכבים כליים (התזמורת הערבית הקלאסית הישראלית נצרת, אנסמבל המאה ה-21, אנסמבל סולני ת"א, תזמורת בארוקדה, אלמוגרביה-אנדלוסית מעלות תרשיחא, תזמורת המהפכה, תזמורת הבמה יד חריף ותזמורת ביג בנד חיפה). התמיכה היתה בסך כולל של 50 מיליון ₪.

קבוצות ואנסמבלים מוסיקליים

חטיבה של קבוצות מוסיקליות על אפיוניהן השונים - סגנון מוסיקלי, ייחודיות ההרכב ותרומתו לתחום המוסיקה, מספר מבצעים, כתיבה וביצוע של יצירה ישראלית מקורית, היקף ותקציב פעילותו. בשנת 2016 נתמכו 30 קבוצות ואנסמבלים (ביניהם אנסמבל מיתר והאורקסטרה של אבי לייבוויץ', אנסמבל נאיה, התזמורת ערבית יהודית, אנסמבל ניקל, מודאליוס, פירקאת אל נור - התזמורת המזרחית הקלאסית, תזמורת הרחוב הירושלמית, אנסמבל קולי אברא, רביעיית כרמל, חמישיית עמית פרידמן ועוד רבים אחרים). סך תמיכה היה 1,552 אש"ח.

מוסיקה קולית

במסגרת חטיבת הרכבים קוליים נתמכו בשנת 2016 20 מקהלות, ביניהן מקהלות מעורבות מקצועיות של זמרים בוגרים, כמו גם מקהלות ילדים ונוער. התמיכה היתה בסך כולל של 2,336 אש"ח.

המוסדות והפעילות שבהם תומכת ממשלת ישראל - תקנת מוסיקה

ארגונים, מרכזי מוסיקה ויזמות

בחיבה זאת 8 גופים - חלקם אחראיים למספר פעולות נתמכות, כמו: המכון למוסיקה ישראלית המקיים פעילות בכינון מרכז מידע למוסיקה ישראלית, קיום ספריה של היצירות הישראליות, הפקת תקליטורים וספרים בנושא היצירות הישראליות וכותביהן, הפקת חג המוסיקה הישראלית; הצוללת הצהובה, שהינו מרכז לקידום מוסיקה חוץ קונצרטי, איגוד הקומפוזיטורים, מרכז מוסיקה אלקטרונית "התיבה", הזירה הבינתחומית המעניקה במה לביצוע פומבי של מוסיקה ניסיונית ועוד. בשנת 2016 חולקה תמיכה בסך כולל של 2,162 אש"ח.

תחרויות בינלאומיות

בחיבה זאת נמצאות שתי עמותות - הן נחשבות תחרויות בינלאומיות יוקרתיות ביותר וותיקות, ומקיימות מספר פעולות גם בין תחרות אחת לזו שבאה אחריה - התחרות הבינלאומית לפסנתר ע"ש ארתור רובינשטיין ותחרות הנבל הבינלאומית. שתיהן נתמכות עפ"י מבחני התמיכה לתחרויות מוסיקה בינלאומיות. סך התמיכה שחולקה בשנת 2016 900 אש"ח.

תחרויות ארציות

בחיבה זו 3 תחרויות. תחרויות מוסיקה ארציות המיועדות ברובן למבצעים צעירים במטרה לקדם ולעודד כישרונות צעירים ומבטיחים בתחום הנגינה בכלי שונים וביצוע יצירה ישראלית מקורית. סך התמיכה שחולקה בשנת 2016 71 אש"ח.

פרויקטים אופראיים

במהלך השנים האחרונות אנו עדים לצמיחה של פרויקטים אופראיים שעיקרן פעילויות של אופרות קאמריות, אופרות פרינג', פרויקטים נסיוניים ומקוריים אופראיים, דרמה מושרת וסדנאות לשירה אופראית. השנה נתמכו 6 פרויקטים בחיבה זו בסך כולל של 644 אש"ח.

פרס ראש הממשלה

לקומפוזיטורים

מוענק מדי שנה מאז שנת 1985. פרס היצירה לקומפוזיטורים נועד לעודד ולהעשיר את המציאות ביצירה הישראלית ולסייע כספית בידי הקומפוזיטור, כדי שיוכל להסיר מעליו למשך שנה אחת עול פרנסה ולהתפנות ליצירה. הפרס נועד לכתיבה או להשלמה של יצירה בתוך "תקופת ההתפנות".

סה"כ מוענקים 6 פרסים בשנה: 5 פרסים במוסיקה קונצרנטית ופרס אחד ליוצר בתחום הג'ז. הפרס היוקרתי בשווי כולל של 402 אלף שקלים מחולק באופן שווה בין הזוכים.

טקס הענקת הפרסים נערך במעמד חגיגי במסגרת חג המוסיקה הישראלית, הכולל הקרנת סרטונים על כל אחד מהזוכים, המופקים בשיתוף שירות הסרטים הישראלי. בשנה שלאחר בכך מוזמנות יצירות מאת הזוכים לביצוע במהלך חג המוסיקה הבא.

פרסי שרת התרבות והספורט

למבצעי מוסיקה

מוענקים אחת לשנתיים בארבע קטגוריות. הליך הפרס האחרון התקיים ב-2015. הפרס הקרוב יוענק במהלך 2017.

מלגת ברתיני

מלגת השתלמות למנצח מקהלה צעיר בשיתוף משפחת גארי ברתיני ז"ל. המלגה בסך 40,000 ש"ח, מן המשרד ו-10,000 ש"ח של משפחת ברתיני. (לאחר שגארי ברתיני ז"ל הקדיש את הפרס שזכה בו ע"ש פ.פלג כבסיס למלגה זאת).

תחרויות האביב

תחרות המאורגנת ע"י קרן התרבות אמריקה-ישראל. המשרד מעניק פרס לזוכה על ביצוע יצירה ישראלית, בסך 15,000 ש"ח.

פרסים אחרים

בנוסף לכך מוענקים פרסים מטעם גופים נתמכים לזוכים בתחרויות, שהמשרד שותף להן, אך אינו מארגן אותן:

- פרס המשרד לזוכה בתחרות האמן הצעיר מטעם "קול-ישראל" ומרכז עדן-תמיר הנכלל בתמיכה השוטפת.
- השתתפות בתחרות ע"ש פאול בן חיים לביצוע יצירות ישראליות ע"י מוסיקאים צעירים עד גיל 25 בניהולה של עמותת נער מוסיקלי בישראל.

- בחירת אמנים ומוסיקאים לשהות בקריית האמנים "הסיטה" בפרס - במטרה לעודד את האמן הישראלי ולקדמו באמצעות חשיפה וחיוק קשריו עם עולם האמנות והמוסיקה הבינלאומי, ממנה המדור למוסיקה מדי שנה ועדת שיפוט אשר בוחרת ביוצר/ת בתחום המוסיקה לשהות בת חצי שנה בקריית האמנים בפרס, "הסיטה".

כיתות אמן בינלאומיות

בחיבה זאת 6 כתות אמן - רובן במקומות המרוחקים ממרכז הארץ (פריפריה), וכל אחת מהן מתמקדת בנושא מסוים מוגדר - כתות-אמן בינלאומיות לפסנתר, לכנור, לצ'לו, למוסיקה-קאמרית, למוסיקה שנכתבה בגטו טרזין ולקלרינט. כתות האמן מתקיימות שבוע ימים לפחות, ובעלות מוניטין בינלאומי בעבור האמנים המורים המשתתפים בהן, ולפיכך גם בבחירה מוקפדת של המשתתפים. קשת-אילון, שדה בוקר, גליל, בית-טרזין, צפת וירושלים. סה"כ תמיכה בשנת 2016, 470 אש"ח.

פרויקטים שונים

בחיבה מתקצבים 11 פרויקטים הנבחרים עפ"י אופי הפעילות, ייחודיותה ותרומתה לפיתוח תחום מוסיקלי כזה או אחר, קרוב והרחבת קהלים מהקהילה המקומית והארצית למוסיקה. סך תמיכה בשנת 2016, 176 אש"ח.

המוסדות והפעילויות שבהם תומכת המהלקה - תקנת אופרה

האופרה הישראלית החדשה הנה הגוף המוביל כיום לפי כל קנה מידה מקצועי בינלאומי, שמצד אחד ממלא את הצורך של הקהל הגודש את האולמות ומצד שני תורם באופן משמעותי להתפתחות העיסוק בזמרה - הן במוסדות ההכשרה (אקדמיות, מדרשות למוסיקה), והן בקרב המקהלות הפועלות ברחבי הארץ. האופרה מקיימת דרך קבע פעילות קהילתית, המקבלת תמיכה במהלקה לתרבות בקהילה, וכן את סטודיו האופרה, המכשיר זמרים צעירים ומאפשר להם במהלך תקופת ההכשרה ואחריה הופעות משמעותיות בהפקות המרכזיות.

אופרה הינה אחת מאמנויות הבמה המורכבות ביותר להפקה אשר בה משולבים אמנויות רבות - שירת הסולו והמקהלה, הדקלום, המשחק והמחול, וכל זה במחזה ראווה מבוים. היא כוללת העמדה בימתית מלאה, כולל תפאורה ובמקרים רבים פעלולים טכניים מסובכים, תזמורת גדולה, ובמה הולמת הן מבחינת הגודל והן מבחינת אפשרויות ההפקה. מעצם טבעה וביותר ה"גראנד אופרה" דורשת האופרה משאבים גדולים. סך תמיכה בשנת 2016, 21,550 אש"ח.

לקראת שנת 2017

1. סיום גיבוש מבחני תמיכה חדשים לגופים קוליים	4. קידום, טיפוח ועידוד פעילות של מרכז אתני רב תרבותי לשירה פיוט ומוזיקה בלוד - מטרז'.
2. גיבוש מבחני תמיכה חדשים ליתרת תקנת המוסיקה הכוללת בתוכה מגוון רחב של תחומים מוסיקליים שונים כמפורט לעיל.	5. ניווד הרכבים מוסיקאליים קטנים להופעות בפריפריה.
3. גיבוש מבחני תמיכה חדשים לתקנת האופרה.	

1 חג המוסיקה הישראלית

חג המוסיקה הישראלית הינו יוזמה של המדור למוסיקה, אשר נהגתה לקראת שנת היובל למדינה מתוך רצון לתת זרקור ליצירה הישראלית המקורית בביצוע מיטב האמנים הישראליים.

לראשונה צוין החג כיום מוסיקה ישראלית אחד, ומאז התרחב וצמח, כבש לו מקום של קבע בלוח השנה, ומתקיים מדי שנה בין כסה לעשור במספר יישובים בארץ וצובר קהל הגדל משנה לשנה. עם השנים הפך לאירוע חשוב בחיי המוסיקה האמנותית בארץ. החג מתקיים במשך חמישה ימים, כל יום בעיר אחרת. ב- 2016 התכנית המגוונת התפרסה על פני שישה ימי פעילות והתקיימה בבאר שבע, ירושלים, תל אביב, זכרון יעקב וחיפה.

"חג המוסיקה הישראלית" הוא אירוע הדגל של משרד התרבות והספורט בתחום המוסיקה הישראלית האמנותית, בשנים האחרונות בניהולו המוסיקלי של ד"ר בעז בן-משה ומופק על-ידי המכון למוסיקה ישראלית.

2 בחינות לקבלת מעמד מוסיקאים

כחלק מטיפול המצוינות במוסיקה עורכת המחלקה מדי שנה את המבחנים להמלצה על המועמדים לשרת במעמד זה בצבא ומגישה את ההמלצות לצה"ל. מקבלי המעמד מקבלים תנאים מיוחדים לצורך המשך הכשרתם המקצועית בתקופת שרותם הצבאי. נגני כלי נשיפה נדרשים ע"י הצבא לעבור גם מבחנים לתזמורת צה"ל, שלה עדיפות בשיבוצם.

3 עידוד היצירה הישראלית המקורית

במסגרת פרויקט הזמנת יצירות חדשות – מדי שנה מפרסמת המחלקה קול קורא להזמנת יצירות חדשות של קומפוזיטורים ישראליים המיועדות לתזמורות (הנתמכות עפ"י מבחני התמיכה לגופים כלליים) ולאופרה. מטרת הפרויקט הן חיזוק מעמדם של הקומפוזיטורים הישראליים ושל יצירותיהם בעולם המוסיקה בישראל, הבטחת תמורה הולמת לקומפוזיטורים הישראליים עבור היצירות והבטחת ביצוען השוטף וכן העשרת ארון הספרים המוסיקלי. כל זאת, באמצעות התקשרות עם גוף מבצע אשר מחויב להזמין יצירות מקומפוזיטורים ישראליים ולבצען בפומבי.

4 ימי האזנה ותמיכה באמנים עצמאיים

מדי שנה מפרסמת המחלקה קול קורא להגשת בקשות לקבלת המלצה מקצועית לגופי ביצוע מוסיקליים ולפרויקטים חדשים לקראת שנת התקציב העוקבת. במסגרת קול קורא זה מקבלת המחלקה פניות מגופי ביצוע מוסיקליים המאוגדים משפטית שלא למטרות רווח, כמו גם, פניות מיוצרים ומבצעים עצמאיים (שאינם מאוגדים משפטית) המגישים בקשות לתמיכה בהוצאת תקליטור, העלאת מופע וכתובת יצירה.

המחלקה למוזיאונים

מנהלת המחלקה בפועל לשנת 2016 – מריה יריב

בשנת 2016 כיהנה בפועל הגברת מריה יריב כמנהלת המחלקה. בשנת 2017 נכנסה לתפקיד הגברת שירית קייסן. הגברת שלומית נמליך משמשת יועצת למחלקה. הגברת נועה כהן מכהנת כתקציבאית המחלקה.

בישראל 56 מוזיאונים מוכרים על פי חוק המוזיאונים (התשמ"ג – 1983). במידה וכוללים את אשכול חמשת מוזיאוני חיפה, אשכול שלושת מוזיאוני "גני תעשייה" ושני מוזיאוני "עקבות בעמק", מספרם הכולל מגיע למעשה ל – 61 מוזיאונים. תחומי המוזיאונים הם אמנות, ארכיאולוגיה, היסטוריה של ארץ ישראל והעם היהודי, טבע, מדע וטכנולוגיה. המחלקה למוזיאונים מתקצבת 52 מוזיאונים בתמיכה שוטפת ובדרך כלל פרויקטים מיוחדים. המוזיאונים מפוזרים ברחבי המדינה ומרביתם נמצאים בפריפריה. בכל המוזיאונים המוכרים בישראל קיימים למעלה מ- 1.2 מיליון פריטים מוזאליים.

המוזיאונים היום, מהווים מרכז קהילתי עשיר ותוסס, המושך אליו למעלה מחמישה מיליון מבקרים בשנה (בנוסף לכמיליון מבקרים במוזיאון יד ושם). המוזיאונים מקיימים פעולות העשרה והפעלה, שבהן משתתפים למעלה ממיליון תלמידים בשנה.

מועצת המוזיאונים בראשותו של ד"ר שמשון שושני סיימה את תקופת כהונתה ביולי 2015. שליש מחברי המועצה היוצאת ימשיכו לכהן תקופה נוספת של 3 שנים. המועמד לכהן כיו"ר מועצת המוזיאונים הוא ד"ר יגאל בן שלום, אך טרם הושלם מינוי יתר חברי המועצה ולכן זו לא התכנסה עד כה.

אחד מתפקידי המועצה הוא לבחור מתוך המבחנים, נושאים לפרויקטים שיוגשו לתמיכה בשנת 2016.

בשל העובדה שלא הייתה מועצה מכהנת – לא נבחרו נושאים לפרויקטים וכל תקציב תקנת המוזיאונים חולק לשוטף.

מדי שנה מתקיימים סיורים של ועדות לבדיקת איכות אוספים ותצוגות במוזיאונים הנתמכים. בשנת 2016 התקיימו סיורים ב-5 מוזיאונים. לאחר הסיור בו משתתפים מומחים בתחומי האוסף, החינוך, השימור והמוזאולוגיה נכתב דוח מסכם וניתן ציון סופי. הציון מהווה 20% מהתמיכה לה זכאי המוזיאון.

פרויקטים מרכזיים שקודמו ובוצעו השנה במסגרת יישום
מדיניות השרה:

• תיקון מבחני התמיכה למוזיאונים במסגרת תיקוני רגב

בחדש מרץ 2012 הותנע פרויקט חמש שנתי משולב של המחלקה למוזאונים עם משרד רוה"מ, אגף "מורשת" (כיום משרד ירושלים ומורשת) להקמת פורטל המוזאונים לאומי וחיפית אוספי המוזאונים בארץ ובעולם.

במהלך שנת 2014 זכה הפרויקט להתקדמות של ממש בהיבט הטכנולוגי וגרסת הביתא כבר עלתה לאוויר באתר.

פורטל המוזאונים - פרויקט חמש שנתי משולב של המחלקה למוזאונים עם משרד רוה"מ, אגף "מורשת" (כיום משרד ירושלים ומורשת) פרויקט לאומי לחשיפת אוספי המוזאונים בארץ ובעולם.

במהלך שנת 2014 זכה הפרויקט להתקדמות של ממש בהיבט הטכנולוגי וגרסת הביתא כבר עלתה לאוויר באתר.

2017 לקראת שנת

השקת פורטל המוזאונים

2015 שנת

145

מספר הבקשות שהוגשו בשנה זו

108

מספר הבקשות שאושרו בשנה זו

45

סך התמיכה בשנה זו (במיליון ₪) + 533 אש"ח מהאוצר לביטוח תערוכות

2016 שנת

147

מספר הבקשות שהוגשו בשנה זו

52

מספר הבקשות שאושרו בשנה זו (לא אושרו פרויקטים)

45

סך התמיכה בשנה זו (במיליון ₪) + 533 אש"ח מהאוצר לביטוח תערוכות

המחלקה למחול

קרן כרמל

קרן כרמל מנהלת את המחלקה למחול מאז שנת
2013.

בעלת תואר ראשון בפילוסופיה ותיאטרון של
האוניברסיטה העברית בירושלים.

בעבר ניהלה את המחלקה לספרות במשרד
התרבות.

המחלקה למחול אחראית להבטחת קיום פעילות המחול על כל גווניה, באמצעות גופי המחול השונים הפועלים בארץ, על-ידי מתן תמיכה שוטפת, מכוונת פרויקטים, או במסגרת רכישת שירות.

המחול הישראלי הוא אחד מתחומי האמנות המרתקים בתרבות הישראלית. מתרחשת בו פעילות תוססת ומרתקת של יצירה מחולית ישראלית מקורית, הזוכה להכרה ציבורית רחבה בארץ ובעולם. מדי שנה מוזמנות להקות וקבוצות מחול למופעים בפסטיבלים ובמרכזי תרבות חשובים ברחבי העולם, וכך הפך המחול הישראלי לשגריר פניה היפות של ישראל. פעילות המחול מתרחשת במספר מעגלים: להקות גדולות, להקות קאמריות, אמנים עצמאיים, מרכזי אמנות, במות ליוצרים ופרויקטים שונים. הסגנונות מגוונים: מחול עכשווי, בלט קלאסי, ניאו-קלאסי, פלמנקו, מחול מזרחי ויצירה בין-תחומית.

המחלקה למחול טיפלה השנה ב- 135 בקשות, פרויקטים ופעילויות שונות, ובהם: 76 להקות וקבוצות מחול, 16 פרויקטים מתמשכים, 9 מרכזי מחול ו- 9 פסטיבלים במחול.

כמו כן, מטפלת המחלקה בפרסים בתחום המחול, מלגות (הענקת מלגה לקורס קיץ ה- DanceWeb בווינה, אוסטריה, לנציג ישראלי אחד), תיעוד, הוצאות לאור של ספרים ופרסומים שונים, בחינות מיון לרקדנים מועמדים לקראת שירות בצבא כרקדנים מצטיינים, פרויקט רקדן בקהילה, פרויקט הרמת מסך וצפייה אמנותית ביוצרים בתחום המחול שאינם מאוגדים תחת עמותה.

הקצאת התמיכה נעשית תוך כדי התייעצות מקצועית שוטפת עם חברי המדור למחול שבמועצה הציבורית לתרבות ואמנות.

פרויקטים מרכזיים שקודמו ובוצעו השנה במסגרת יישום מדיניות השרה:

- קיום פרויקט "הרמת מסך"
- תיקון מבחני התמיכה בתחום להקות המחול במסגרת תיקוני רגב
- תמיכה ביוצרים עצמאיים בתחום המחול

פרויקט "הרמת מסך"

1

פרויקט הדגל של משרד התרבות להצמחת אמנים בתחום המחול הרחיב את הבכורות שלו, זו השנה הראשונה, לדימונה בדרום ולגעתון בצפון. במסגרת הפרויקט בניהולם

האמנותי של הלל קוגן ואיציק ג'ולי, במהלך חודש נובמבר, התקיימו 4 מסכים, שהופיעו, כאמור, בדימונה, בגעתון בסוזן דלל בתל-אביב ובבית מזי"א בירושלים. במקביל למופעים, התקיים כנס על "פריצת דרך" באמנות בכלל ובמחול בפרט, מפגשים של יוצרי "הרמת מסך" עם אמנים ואנשי תיאוריה וסדנאות שהעבירו יוצרים מהרמת מסך בפני קהל מקצועי.

2

פרויקט "רקדן בקהילה"

במסגרת הפרויקט נבחרו 10 יוצרים מתחום המחול אשר מקיימים פעילות בתחום מדי שבוע במשך 8 שעות כל פעם בקהילות שונות בפריפריה

אשדוד, קרית מוצקין, ערערה, גליל מערבי, באר-שבע, דימונה, ירושלים, דיר חנא וחורה. כל יוצר שנבחר לפרויקט מקבל מענק חודשי בן ₪4,300. עלות הפרויקט היא 500 אש"ח.

3

מבחני תמיכה

השנה נחתמו לראשונה מבחני תמיכה בתחום יוצרים עצמאיים, מרכזים ופרויקטים במחול וכבר ב- 2016 חולקו התמיכות בתחומים אלה בהסתמך על מבחני התמיכה החדשים.

בנוסף, השנה הסתיים הטיפול בתיקון מבחני התמיכה ללהקות המחול והנוסח המעודכן נחתם על-ידי שרת התרבות.

4

צפייה אמנותית:

מדי שנה מקיימת המחלקה למחול ימי צפייה בעבודותיהם של יוצרים עצמאיים בתחום המחול. הצפייה נועדה ליוצרים עצמאיים אשר אינם מאוגדים משפטי, המבקשים לקבל תמיכה עבור הפקה מקצועית במחול אמנותי מקצועי (במטרה לעודד ולקדם את האמן הישראלי ויצירתו המקורית).

שנת **2015**

111

מספר הבקשות שהוגשו בשנה זו

102

מספר הבקשות שאושרו בשנה זו

37

סך התמיכה בשנה זו (במיליון ₪)

שנת **2016**

135

מספר הבקשות שהוגשו בשנה זו

98

מספר הבקשות שאושרו בשנה זו

39.96

סך התמיכה בשנה זו (במיליון ₪)

פרויקטים מיוחדים

5

דאנסוואב:

תכנית DANCEWEB, ביוזמת האיחוד האירופי, מטרתה העמקת ההכשרה המקצועית של רקדנים מצטיינים הנמצאים בסיום ההכשרה השוטפת שלהם, בארצם, או כאלה הנמצאים בתחילת הקריירה המקצועית, לחזקם, להעשירם ולהרחיב את האפשרויות להתפתחותם במקצוע. הקורס מפגיש את המועמדים הנבחרים עם

טובי המורים והיוצרים המקצועיים בעולם. למשתתפים הזדמנות לבחור בין יותר מ-130 שיעורים וכתות אמן מהמובילים בעולם, ולצפות בעבודותיהם של בכירי היוצרים במחול בעולם, המופיעים בפסטיבל הבינלאומי למחול המתקיים בווינה במקביל לקורס. כמו כן, מאפשרת התכנית מפגש ויצירת קשרים מקצועיים עם עמיתים מכל העולם לעבודה משותפת ויצירת קופרודוקציות עם יוצרים ורקדנים.

המימון לקורס מתחלק בין שלושה גורמים: 1/3 ע"י עיריית וינה המממנת את ה-DANCE WEB, 1/3 ע"י הקהילייה האירופית וקרנות בינלאומיים ו-1/3 ע"י הארץ השולחת, המממנת גם את כרטיסי הטיסה. בשל היותה של ישראל בעלת מוניטין בי"ל בתחום המחול, נכללה אף היא בתכנית זו. כל שנה מוזמנים כ-50 רקדנים מכ-40 מדינות שונות להשתתף בקורס שמשכו 5 שבועות. השנה נשלח לקורס מטעם המשרד הרקדן והיוצר יענקל'ה פילצר.

תכניות לשנת 2017

שבוע המחול הישראלי

שבוע המחול הישראלי הינו יוזמה של המחלקה למחול שעלתה מתוך רצון לתת זרקור ליצירה המחולית הישראלית בביצוע מיטב היוצרים הישראלים בתחום. אירועי שבוע המחול יתקיימו מדי שנה סביב ה-29 באפריל, שהוא יום המחול הבינלאומי, וימשכו כ-5-7 ימים בערים שונות בארץ.

האירועים יכללו מופעי מחול חינמיים במרחבים הציבוריים ובשווקים, חזרות פתוחות, סדנאות לקהל הרחב וסבסוד כרטיסים למופעים.

ביתן מחול ישראלי בפלטפורמת שיווק בחו"ל

התפתחותו של המחול הישראלי בשני העשורים האחרונים הינה ייחודית ולא מובנת מאליה. הרבה יוצרים צעירים חדשים נכנסו למעגל היצירה, קבוצות צעירות חדשות זכו לתמיכה ציבורית כקבוצות מחוליות, להקות הנתמכות דרך המודל הגדילו פעילותן ושינו את מעמדן במודל התמיכות מקטנות לבינוניות ובינוניות לגדולות. מנעד הסגנונות התרחב - בצד הבלט הקלאסי והמחול העכשווי החלו להתמסד יוצרים ולהקות בסגנון הפלמנקו והמחול המזרחי ובסה"כ עולות כ-500 יצירות מחול חדשות מדי שנה בארץ. כבר היום משמש המחול הישראלי כשגריר תרבות המבוקש מאד על ידי במות גדולות וחשובות ברחבי העולם, והיינו רוצים להרחיב את האפשרויות של היוצרים בארץ להיחשף לאנשי מפתח בתחום המחול בעולם, באמצעות הקמת ביתן ישראלי בפלטפורמת חשיפה בחו"ל, אשר יציג את פירות היצירה המחולית בארץ באופן מוסדר וממלכתי. המטרה היא לחשוף ולמנף את יוצרי המחול הישראליים בעולם, להציג את הלהקות והיוצרים העצמאיים הפועלים בשדה המחול בארץ וכן את מרכזי המחול ובתי הספר להכשרת רקדנים ועוד, כל זאת תוך שוויון ושמירה על האינטרס המשותף לכולם.

פרס מפעל חיים בשווי 70 אלף שקלים המוענק עבור פעילות של לפחות 25 שנה בתחום המחול בישראל אשר השאירה חותמה על התחום, ולאנשי מחול שתרמו וסייעו להתפתחות המחול לדורותיו. הפרס הוענק השנה לאוהד נהרין, מנהלה האמנותי של להקת המחול בת-שבע.

פרס ביצוע ללהקות, הרכבים קאמריים ו/או יחידים בשווי 100 אלף שקלים, מטרתו לבטא את הערכתה של החברה הישראלית לאמן המבצע-הרקדן. הפרס ניתן על ביצוע יצירה בתחום המחול שבוצעה בארץ בהופעה פומבית בנוכחות קהל וזכתה להכרה ציבורית. הפרס הוענק השנה ללהקת המחול עינבל פינטו ואבשלום פולק על יצירתם "פרחקיר".

פרס ליוצרים בעשור הראשון ליצירתם בשווי 90 אלף שקלים, מטרתו לאפשר לאמן הזוכה להקדיש זמנו להעשרה עצמית בתחום המחול בכל דרך שיבחר. הפרס מהווה ציון לשבח והוא נועד לעודד את האמן בהמשך עבודתו. הפרס הוענק השנה ליוצרות אלה רוטשילד, דפי אלטבב ונעה צוק.

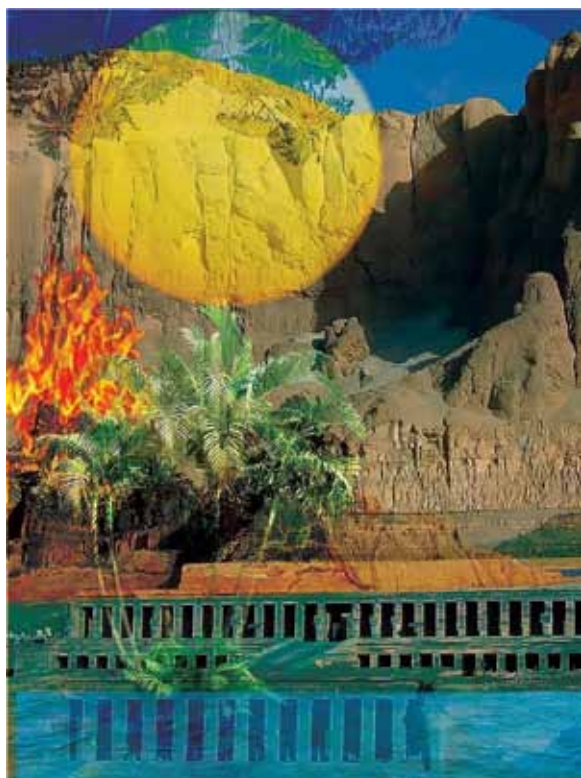
סך כל הפרסים שהוענקו לזוכים בשנת 2016 עומד על 260 אלף שקלים.

מתוך ערב בשיתוף פעולה עם ביהס רימון צילום אייל לנדסמן

פה דה קאטר- מופע גאלה

come jump with me מאת יוסי ברג ועודד גרף

ענת גריגוריו, צולם ע"י גדי דגון

Martin Harriague, by Eyal Hirsch

מתוך ערב גאלה פלמנקו שיתוף פעולה ישראל ספרד

להקת המחול ענבל פינטו ואבשלום פולק, צולם ע"י מיכל חלבין ועודד פלוטניצקי

invisiball מאת נדן בומר צילום שלומי מזרחי

מתוך "לחם השעשועים", צולם ע"י גילי רייך

תמיכה ייעודית במוסדות תרבות בירושלים

ילנה לולקו

אבנר בירון, מנהל מוסיקלי הקאמרטה

מתוך היצירה "העצמה" בביצוע "בלט ירושלים"

מוזיאון המדע ירושלים

מטרת תקנת ירושלים היא לעודד את מוסדות התרבות בירושלים כחלק מחיזוק ירושלים כעיר הבירה של מדינת ישראל, זאת על פי חוק יסוד ירושלים בירת ישראל. (התש"ם-1980)

בשנת 2016 נתמכו בעיר 53 מוסדות
תרבות בהיקף של 33.5 מיליון ₪

היקף התמיכות בשנת 2016 (באלפי ₪)	מספר הבקשות שאושרו בשנת 2016	תחום
526	9	אמנות פלסטית
6,942	12	בתי ספר לאמנויות
4,067	7	מוזיאונים
6,851	9	מוסיקה
2,081	13	מחול
770	9	ספרות
2,870	15	פסטיבלים
1,273	4	קולנוע
6,902	5	תיאטרון רפרטוארי
1,239	6	קבוצות תיאטרון
33,522	89	סה"כ

שנת **2015**

90

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

84

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

32

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

שנת **2016**

109

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

89

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

33.52

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

המוסדות והפעילויות שבהם זמינים מידע נוסף

רצועה תרבות חרדית / תקנת תרבות בקהילה

ענת גיני

יועץ המשרד לענייני המגזר החרדי –
ישראל חשין

ענת גיני משמשת כמנהלת המחלקה לפסטיבלים
ופריפריה מאז שנת 2014.

בעלת תואר ראשון "מינהל ומדיניות ציבורית",
מהאוניברסיטה הפתוחה, בהצטיינות.

משנת 2013 מנהלת מס' תחומים במינהל:

תחום פסטיבלים לתרבות ואמנות, תקנת מוסדות
תרבות בפריפריה, תקנת קהילות יהודיות שאינן
אורתודוקסיות, רצועת התרבות החרדית / תקנת
תרבות בקהילה.

בנוסף, תקציבאית המחלקה לשימור אתרי
התיישבות.

עד שנת 2013 כיהנה כמנהלת מחלקת התשלומים
במינהל התרבות. במסגרת תפקיד זה ניהלה את
מערך התשלומים במינהל התרבות.

במסגרת מדיניות המשרד שמטרתה קידום וחיזוק פעילות תרבות, הרחיב המשרד בשנים האחרונות את תמיכתו בפעילויות התרבות של המגזר החרדי בתחומי התרבות המסורתיים שבהם הוא תומך בקרב הציבור הרחב כמו תיאטרון, מחול, מוסיקה, פסטיבלים, אמנות פלסטית וכד'. בעבר שיעור הצריכה של הפעילות בתחומים אלה היה נמוך, אך מצב זה השתנה בשנים האחרונות והיום ניתן כבר לדבר על סוג פעילות שהפך לחלק חשוב בחיי הפנאי של המגזר ונמצא בהתפתחות מתמדת. מדובר בעיקר בפעילות קהילתית אך כבר קיימת גם פעילות סמי-מקצועית שהמשרד מסייע לפיתוחה.

למגזר החרדי על כל גווניו אמונה, השקפה ואורח חיים ייחודיים משלו. עיקרון השוויון המהותי מחייב מתן אפשרות למגזר זה ליהנות מיצירה תרבותית, באותם תחומי פעילות תרבות מסורתיים שעליהם אמון המשרד ובהם הוא תומך בקרב כלל הציבור, בדרכים הייחודיות לו ובאופן שינתן לו ביטוי אותנטי משלו.

המשרד סבור שטיפול פעילות בתחומי התרבות המסורתיים במגזר החרדי הינה דרך להגברת השיח החברתי וההבנה ההדדית שבין המגזרים, כאשר מכבדים את רצון המגזר לשמר את אורח חייו הייחודי מחד ומנגד מבטיחים את אפשרות הביטוי העצמי.

מדיניות מינהל התרבות היא לפעול להקמת תשתית קבועה של פעילויות תרבות, שתענה על הצרכים של המגזר החרדי; לתת דגש לפיתוח גופים במגזר החרדי שעוסקים בלעדית בתחום אמנותי כזה או אחר על-מנת להתמקצע ולא כחלק שולי של פעילות כוללת אחרת; להרחיב, לעודד ולטפח גופים סמי-מקצועיים הפועלים במגזר החרדי כבעלי פוטנציאל גבוה לבניית תשתית אמנותית מקצועית ולדאוג לקירוב קהלים של הציבור החרדי לצפייה במופעי תרבות ייחודיים להם.

המלצות לתמיכה בבקשות הרצועה החרדית ניתנות ע"י המדור לתרבות ואמנות בקהילה, בשיתוף פעולה עם יועץ המשרד לענייני המגזר החרדי.

שנת **2015**

38

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

31

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

8

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

שנת **2016**

52

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

39

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו
(36 גופים נתמכים)

8

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

תכניות לשנת 2017

מבחני התמיכה לתקנת 'תרבות חרדית' נמצאים בשלבים הסופיים – אמורים להיכנס לתוקף בשנת 2017.

חלוקת התמיכות בתקנה הינה עפ"י התמחיר שנקבע לפני כ- 4 שנים ועודכן בהתאם להחלטת המדור המקצועי מיום 20.11.2016.

להלן חלוקת רצועה תרבות חרדית/תקנת תרבות בקהילה לשנת 2016 – עפ"י התחומים:

תחום	מספר הבקשות שאושרו בשנת 2016	היקף התמיכות בשנת 2016
------	---------------------------------------	---------------------------------

תיאטרון	4	231,547
הרכבים מוזיקאליים- תזמורות	11	632,948
הרכבים מוזיקליים- חבורות זמר ומקהלות	2	59,883
קבוצות מחול	3	229,746
פסטיבלים	2	329,356
סדנאות אמנות פלסטית	6	212,621
מסלול העשרה במחול	1	51,898

חלוקת התמיכה לשנת 2016 - עפ"י תחומים

פעילות רוחנית-תרבותית לקהילה יהודית שאינה אורתודוקסית

ענת גיני

ענת גיני משמשת כמנהלת המחלקה לפסטיבלים ופריפריה מאז שנת 2014. בעלת תואר ראשון "מנהל ומדיניות ציבורית", מהאוניברסיטה הפתוחה, בהצטיינות. משנת 2013 מנהלת מספר תחומים במינהל: תחום פסטיבלים לתרבות ואמנות, תקנת מוסדות תרבות בפריפריה, תקנת קהילות יהודיות שאינן אורתודוקסיות, רצועת התרבות החרדית/תקנת תרבות בקהילה. בנוסף, תקציבאית המחלקה לשימור אתרי התיישבות. עד שנת 2013 כיהנה כמנהלת מחלקת התשלומים במינהל התרבות. במסגרת תפקיד זה ניהלה את מערך התשלומים במינהל.

מטרות התמיכה הן לסייע בקיום פעילות רוחנית ותרבותית של קהילות שאינן אורתודוכסיות במועצות האזוריות באמצעות סיוע למוסדות ציבור במימון עלויות ההעסקה של רב קהילה לצורך קיום פעילות דתית, רוחנית ותרבותית בקהילותיהם.

חישוב התמיכה מתבצע עפ"י סעיף 6 למבחנים:

(א) הפעילות הנתמכת היא השתתפות בשכרו של רב הקהילה לצורך קיום פעילות רוחנית ותרבותית; עלות הפעילות הנתמכת כאמור תיקבע לפי הנמוך מבין הסכומים שלהלן:

1. עלות שכרו של רב הקהילה כפי שנקבע בהסכם ההעסקה עמו לרבות עלויות מעביד, זכויות סוציאליות וזכויות מכוח דיני העבודה ובהתאם לכל דין, ולרבות זכויות לאחר פרישה, החזר עלויות סבירות לאחזקת טלפון נייד, טלפון נייד ורכב;

2. השתתפות המדינה בשכר הנורמטיבי לרבני יישוב כפי שנקבע בהנחיות הממונה על השכר במשרד האוצר.

(ב) עלות כאמור בסעיף קטן (א) לקהילה המונה עד 250 איש תהיה מחצית העלות האמורה בסעיף קטן (א).

שנת **2015**

15

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

12

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

1.024

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

שנת **2016**

13

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

13

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

1.3

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

תכניות לשנת **2017**

עדכון מבחן התמיכה:

עד שנת 2016 (כולל), התמיכה נתנה לקהילות שאינן אורתודוקסיות במועצות האזוריות בלבד. מבחן התמיכה לרבנים בערים פורסם להערות הציבור ב- 2016: מבחן למתן תמיכה של משרד התרבות והספורט במוסדות ציבור המקיימים פעילות של ראש קהילה עירונית שאינה אורתודוקסית.
ב- 2017 יוחלט על ניסוחם הסופי.

בתי ספר לאמנויות

מיכל שדות

הצטרפה למשרד בשנת 1998 ושמשה כעוזרת ראש מינהל תרבות, משנת 2010 משמשת כמנהלת המחלקה לבתי ספר לאמנויות.

בעלת תאר ראשון בספרות צרפתית באוניברסיטת בר-אילן.

היתה בעלת ומנהלת משרד יחסי ציבור ופרסום.

מתוך ההצגה "עששיות" של תלמידי ביי"ס "סנדסיל" לתיאטרון ומחול בקרקס, בבימוי אופיר נהרי.

המחלקה לבתי ספר אחראית לסיוע ולטיפול פעילותם של בתי הספר לאמנויות ברחבי הארץ, מעודדת ומנחה למקסום פעילותם בהתאם למבחני התמיכה, כמו עשייה של התלמידים בפעילות קהילתית רחבה באזור בו פועל בית הספר, הבאה לסייע לקהילה על גווניה ורבדיה ובד בבד להקנות לתלמידים ערכים של עזרה לזולת לצד מודעות למעורבות חברתית.

מנהלת המחלקה משמשת גם כתקציבאית התקנה וכמרכזת המדור המקצועי הבוחן ומקיים סיורים בכל בתי הספר ובהתאם נותן המלצות לתמיכה.

שנת 2015

58

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

47

מספר הבקשות
שאורשו בשנה זו

20.7

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

שנת 2016

64

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

48

מספר הבקשות
שאורשו בשנה זו

22

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

המחלקה לבתי-ספר לאמנויות פועלת בסיוע ובטיפול פעילותם של כ- 50 בתי ספר לאמנויות, על-תיכוניים לא-אקדמיים, בהם לומדים למעלה מ-3,500 תלמידים בלימודים במסלולים מלאים המתפרשים על פני שתיים עד חמש שנות לימוד. התלמידים הוכשרו ומוכשרים להיות דור ההמשך של האמנים והאומנים, היוצרים והמבצעים אשר ישתלבו בעשייה המקצועית של תחום לימודיהם והכשרתם. המחלקה תומכת בבתי ספר לאמנויות הפועלים ב-7 תחומים: בתי ספר לאמנות חזותית; בתי ספר ייחודיים לאמנויות הבמה – תיאטרוני בובות, פרפורמנס ותיאטרון ומחול בקרקס; בתי ספר למוזיקה; בתי ספר למחול ואולפנים למחול; בתי ספר למשחק ובתי ספר לקולנוע ולכתיבה יוצרת. בתי הספר פרוסים ברחבי הארץ, מתל-חי בצפון ועד אילת בדרום.

שנת 2017 לקראת

1. מלגות - המחלקה פועלת להכפלת תקציב המלגות לתלמידים הבאים מן הפריפריה.

2. מבחני תמיכה - בשנת 2017 יגובשו מבחני התמיכה בתחומי בתי הספר: לאמנות חזותית, ובתי ספר ייחודיים לאמנויות הבמה – תיאטרוני בובות; פרפורמנס; וכן תיאטרון ומחול בקרקס, ויתוקן מבחן התמיכה בבתי הספר לקולנוע.

פרסים

המחלקה לבתי ספר
לאמנויות מסייעת
במימון שכר הלימוד
באמצעות חלוקת
מלגות לתלמידים
הבאים מיישובי עדיפות
לאומית אשר לומדים
בבתי הספר לאמנויות
הנתמכים ע"י המשרד.
בכל שנה מוענקות 50
מלגות בסכום כולל של
250,000 ₪.

פעילות המחלקה בתחום

הרכש

50 המלגות המוענקות
לתלמידים הינן מכח
הגעתם מיישובי עדיפות
לאומית, המתכתב עם
מדיניות המשרד לעזור
ולסייע ככל שניתן
לפריפריה ולבאים
משורותיה.

פרויקטים מיוחדים

1

מתן אשרת סטודנט זר - המחלקה פעלה לתיקון
תקנון רשות האוכלוסין וההגירה כך שיתווספו
לו בתי הספר לאמנויות המוכרים והנתמכים
על-ידי המשרד, דבר שיאפשר לבתי הספר
לקבל לשורותיהם ללימודים מלאים סטודנטים
זרים מכח אשרת סטודנט א-2 שמעניקה הרשות
לתקופת לימודים כמקובל לגבי סטודנטים זרים
הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה מוכרים
בישראל.

2

מבחן תמיכה בתחום בתי הספר למחול -
הסתיים גיבושו וניסוחו של המבחן אשר ייכנס
לתוקף בשנת 2017.

3

מבחן תמיכה באולפנים למחול - הסתיים
גיבושו וניסוחו ובתחילת 2017 פורסם
להערות הציבור.

4

מבחן תמיכה בבתי ספר למוסיקה - בשנת
2016 הסתיים גיבושו וניסוחו של המבחן אשר
נכנס לתוקף כבר בשנת תקציב זו.

5

תיקון חוק הסטודנטים - המחלקה פעלה
לתיקון חוק הסטודנטים כך שיאפשר
לתלמידים הלומדים בבתי הספר לאמנויות
להנות מן הזכויות וההטבות המוקנות
לסטודנטים הלומדים במסגרת ההשכלה
הגבוהה בישראל, ובכלל זה, בפרט, הנחות
בעלות כרטיסי הנסיעה בתחבורה הציבורית
ברחבי הארץ.

6

חיילים משוחררים - בכל שנה מוענק לבתי
הספר לאמנויות אישור לשימוש בפיקדון חיילים
משוחררים המאפשר לתלמיד לשלם את לימודיו
באמצעות מענק השחרור שלו.

המחלקה למחקר ולמורשת עדות ישראל

מ"מ מנהלת המחלקה – יצחק
לוי-אסלן

תקציבאית המחלקה – רויטל מזרחי

מטרת המחלקה למורשת עדות ישראל היא לעודד קבוצות תרבותיות שונות לשימור מורשתן ולטיפוח תרבותן, לתמוך בלהקות ובאירועים מרכזיים של העדות, לסייע למחקרים ולתיעוד הנושא.

מבחינת התמיכה החדשים בתחום מורשת עדות ישראל אושרו ופורסמו בילקוט הפרסומים. חלוקת התמיכות התבצעה על פי תבחינים אלה משנת 2015.

מוסדות מחקר ומידע בתרבות עוסקים בפעולות של איסוף חומר ונתונים וניתוחם וכן בפרסום, הפצה והדרכה בתחומים של מדעי היהדות, היסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל, היסטוריה יהודית, ספרות, אמנות, מחשבת ישראל, שפה ולשון עברית.

פרויקטים מרכזיים שקודמו ובוצעו השנה במסגרת יישום מדיניות השרה:

- תמיכה במוסדות שעוסקים במורשת עדות ישראל ובמרכזים אתניים

בשנת 2016 נתמכו 34 מוסדות העוסקים בפולקלור ובמורשת עדות ישראל וביניהם:

- מרכז מורשת בבל
- התאחדות עולי מצרים בישראל
- הארגון העולמי של יהודים יוצאי לוב
- המרכז העולמי למורשת יהודי צפון אפריקה
- הפדרציה העולמית של יהדות מרוקו
- אורות הגליל - מרכז מורשת הרמב"ם

מרכזים אתניים וביניהם:

- עמותת תיאטרון ענבל
- הק"ם - בית הקונפדרציה
- מוזיקה "מזרח מערב"

מוסדות העוסקים בחזנות ושירה וביניהם:

- מרכז פיוט ושירה באשדוד

ארגוני ספרות, מחקר ותיעוד וביניהם:

- האגודה לטיפול חברה ותרבות, תיעוד ומחקר
- "אעלה בתמר"
- א.ב. חדשות השומרונים
- מכון הברמן למחקר ספרות

מוסדות פולקלור עדות, וביניהם:

- "אנחנו כאן" - אגודה לתרבות פולקלור וחברה (להקת מחול)
- קהילות שרות פיוט וניגון

1
2
3
4
5

לא
ישראל
זו
המורשת
העולמית
המורשת
העולמית
המורשת
העולמית
המורשת
העולמית

שנת 2015

59

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

27

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

8.9

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

שנת 2016

70

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

31

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

12.9

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

בשנת 2016 נתמכו 27 מוסדות העוסקים במחקר, בפעולות תרבות ואיגודים מקצועיים

מוסדות מחקר וביניהם:

(קריטריונים חדשים מיום 22.3.2007)

- החברה ההיסטורית הישראלית
- האיגוד העולמי למדעי היהדות
- הספרייה ע"ש הילל בן חיים
- מוסד ביאליק
- צומת - צוותי מדע ותורה

ארכיונים וביניהם:

בתחום ארכיונים הופעלו לראשונה הקריטריונים שהומלצו על ידי המדור ואושרו ב- 4.2014 על ידי שרת התרבות לשעבר, לימור לבנת. נתנו ביטוי לכלל החומרים המצוי בארכיונים. שמנו את הדגש על מרכזי המידע לשימוש לציבור הרחב וכן סריקת והעלאת חומר לאתר האינטרנט של הארכיון. כמו"כ באים לידי ביטוי העסקת צוות מקצועי, פירוט האוספים, קיום תערוכות ועוד. הם מאוד מקיפים ומשקפים בצורה נאותה את עבודת הארכיון וכפועל יוצא את תקצובו בהתאם.

הוחלט שהחל משנת 2017 תחום הארכיונים יהפוך להיות תקנה נפרדת בפני עצמה שלא שייכת לתקנת המחקר.

- הארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי
- מכון ז'בוטינסקי
- "משואה" יד לחברי תנועות הנוער הציוני בשואה
- גנוז קידוש השם
- אגודת הסופרים - ארכיון גנזים
- ארכיון יד חיים וייצמן
- ארכיון ומוזיאון לתיאטרון ע"ש גור
- ארכיון יד טבנקין

איגודים מקצועיים וביניהם:

- האיגוד הישראלי לארכיונאות ולמידע
- אמ"י - איגוד אמני ישראלי
- שח"ם - ארגון השחקנים בישראל
- פורום מוסדות תרבות ואמנות בישראל
- איגוד מנהלי מחלקות תרבות
- איגוד מנהלי מחלקות תרבות
- האיגוד המקצועי של האמנים הפלסטיים בישראל
- בת"י - איגוד במאי התיאטרון בישראל

לסיכום

כפי שאנו יכולים לראות, חל גידול מאוד משמעותי בתקציב תקנת מורשת עדות ישראל ובתקציב תקנת המחקר בין השנים 2015-2016. הגידול נובע מהלימה למדיניות השרה לטפח את תחומי המורשת והמחקר. בתקנת המורשת נוספו עוד 4,000,000 ₪ ובתקנת המחקר נוספו 2,190,000 ₪.

שנת 2015

57

מספר הבקשות שהוגשו בשנה זו

34

מספר הבקשות שאושרו בשנה זו

13.8

סך התמיכה בשנה זו (במיליון ₪)

שנת 2016

46

מספר הבקשות שהוגשו בשנה זו

26

מספר הבקשות שאושרו בשנה זו

15.99

סך התמיכה בשנה זו (במיליון ₪)

הקנת מחקר ומידע בתרבות - תקנת מחקר ומידע בתרבות - תקנת מחקר ומידע בתרבות

1

2

3

שיפוץ מוסדות תרבות

תטייר מהרי

תטייר מהרי משמשת כמנהלת המחלקה לשיפוץ מוסדות תרבות מאז שנת 2013.

היא בוגרת המכללה האקדמית קריית אונו בלימודי משפטים ובעלת תעודת עו"ד, בעלת תואר שני במינהל עסקים בהתמחות בשיווק ופרסום.

בעבר שימשה כעוזרתו האישית של ראש מינהל תרבות. תטייר החלה לעבוד במשרד התרבות בשנת 2010 והגיע אלינו היישר מהסנגוריה הציבורית בה התמחתה במחלקת נוער (פלילי).

המחלקה לשיפוצים אחראית
על מתן תמיכות לשיפוץ
מוסדות תרבות והנתמכים ע"י
מינהל התרבות בכל רחבי
הארץ. בשנת 2016, אושרו
בקשות לשיפוצים בתחומי
נגישות ובטיחות בלבד.

להלן דוגמאות של מוסדות אשר אושרה להן תמיכה בשנת 2015

שנת 2015

212

מספר הבקשות שהוגשו בשנה זו

58

מספר הבקשות שאושרו בשנה זו

12.5

סך התמיכה בשנה זו (במליון ₪)

שנת 2016

התקנה לא נפתחה

1 תיאטרון אורנה פורת

2 מוזיאון המדע ע"ש בלומפילד ירושלים

3 עמותת היכל התרבות העירוני - נתניה

4 האופרה הישראלית - תל אביב יפו

5 "משואה" יד לחברי תנועת הנוער הציונית

6 מרכז נא לגעת

7 עמותת אלסבאר

8 עיריית בת-ים - ספריית התרבוטק

המחלקה לספרות

אורי אליס

אורי אליס משמש כמנהל המחלקה לספרות מאז
שנת 2014.

הוא בוגר בית הספר למנהיגות חינוכית של מכון
מנדל, בעל תואר שני בפילוסופיה ותלמיד מחקר
לתואר שלישי בספרות באוניברסיטת תל-אביב.
בעבר שימש אליס כמנכ"ל עמותת 'אלון'
למעורבות חברתית וכמנכ"ל מכללת 'עלמא'
לתרבות עברית.

המחלקה לספרות אחראית על קידום היצירה והיוצרים בתחום הספרות העברית ועל חשיפת היצירה הספרותית בפני ציבור רחב ומגוון. המחלקה תומכת במוסדות ספרות, באירועי ספרות ובכתבי עת מתחומי האמנות והתרבות השונים. בנוסף, המחלקה מעניקה מדי שנה פרסים לעידוד מצוינות בתחום הספרות לסופרים, משוררים, מתרגמים, עורכים, ומו"לים. כמו כן, המחלקה מקדמת תרגום של יצירות מופת מהקלסיקה של הספרות העולמית לעברית, וכן תרגום והפצה של יצירה עברית עכשווית בשפות זרות.

פרויקטים מרכזיים שקודמו ובוצעו השנה במסגרת יישום מדיניות השרה:

- דו"ח ועדת רגב לבחינת השפעת חוק הספרים
- הפעלת הקרן לתרגום ספרות עברית "עם הספר"

שנת 2015

113

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

92

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

10

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

שנת 2016

125

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

91

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

11.52

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

מוסדות ספרות

המחלקה תומכת בגופים מרכזיים המספקים את התשתית למכלול העשייה הספרותית במדינת ישראל וכן בתים ומוסדות שהם גורמים מרכזיים ביצירה הספרותית ובקידומה, הנותנים במה ליצירה הספרותית ולחשיפתה בפני הציבור, ודואגים לקידום מעמדו של הסופר ולפרנסתו. הגופים הנתמכים בקטגוריה הם: המכון לתרגום ספרות עברית, מרכז הספר והספריות, בית עגנון, בית אצ"ג, אגודת הסופרים העבריים, איגוד כללי של סופרים, ובית הליקון לשירה.

כתבי עת

המחלקה תומכת בהוצאה לאור של כתבי עת הנתמכים בכל תחומי התרבות והאמנות: ספרות יפה ושירה, אמנות פלסטית, תיאטרון, תרבות וחברה, מורשת ישראל, עדות ישראל ועוד. כתבי העת הנתמכים מתפרסמים בשפות עברית, אנגלית ורוסית. בשנת 2016 נכנסו לראשונה לתוקף מבחני תמיכה בתחום כתבי עת.

פעולות ופרויקטים ספרותיים

המחלקה תומכת באירועים ספרותיים לציבור הרחב, כגון: ערבי ספרות, הרצאות, מפגשים וקברטים ספרותיים. בשנים האחרונות המחלקה מחזקת מופעים המשלבים קטעי ספרות ושירה יחד עם קטעים מוזיקליים ותיאטרוניים, וזאת במטרה לקרב את הספרות והשירה העברית לקהל הרחב. בשנת 2016 נוסחו מבחני תמיכה חדשים בתחום זה ופורסמו להערות הציבור. מבחני התמיכה החדשים ייכנסו לתוקף בשנת 2017.

המוסדות והפעילויות שבהם מועדף מימון מחלקת תומכת המחלקה לספרות

המחלקה מקדמת שישה פסטיבלים בתחום הספרות: פסטיבל הסופרים הבין-לאומי במשכנות שאננים, פסטיבל המשוררים במטולה, פסטיבל ימי אהבה לשירה, פסטיבל שער – הפסטיבל הבינלאומי לשירה חדשה, פסטיבל ימי שירה במדבר ופסטיבל "מטר על מטר" לשירה. החל משנת 2017 הפסטיבלים הספרותיים יפסיקו להתמך על ידי תקנת הפסטיבלים וייתמכו ישירות על ידי תקנת הספרות.

האקדמיה ללשון עברית

האקדמיה ללשון העברית היא המוסד העליון ללשון העברית ותפקידה הציבוריים הם משימות לאומיות. בשנת תשי"ג (1953) קיבלה הכנסת את חוק המוסד העליון ללשון העברית, והונח בו היסוד לפעולת האקדמיה ללשון העברית. לפי החוק, תפקיד האקדמיה לכוון את התפתחות הלשון העברית על יסוד חקר הלשון לתקופותיה ולענפיה. האקדמיה, המתקצבת על ידי המחלקה לספרות, היא המוסד הפוסק בתחום הלשון העברית, והחלטותיה בענייני דקדוק, כתיב, מינוח ותעתיק שהתפרסמו ב"רשומות" המחייבות את מוסדות המדינה. בשנת 2016 הגדיל משרד התרבות והספורט את תקציב האקדמיה ב-750,000 ₪.

תכניות לשנת 2017

פרס שרת התרבות לתרגום ספרות עברית-גרמנית וגרמנית-עברית

הפרס, שנוסד בשנת 2015 בשיתוף ממשלת גרמניה מחולק אחת לשנתיים. בשנת 2017 יוענק הפרס שנית למתרגם ישראלי ולמתרגם גרמני (סך כספי הפרס: 20,000 אירו). טקס הענקת הפרס יתקיים בישראל במעמד שרת התרבות הגרמנית.

מבחני תמיכה חדשים

בהנחיית השרה רגב, בשנת 2017 תגבש המחלקה לספרות מבחני תמיכה חדשים, המאפשרים לראשונה לתמוך בסופרים ובהוצאות ספרים. מבחני התמיכה החדשים מיועדים לתמרץ מו"לים להוציא לאור ספרי מקור בעלי חשיבות תרבותית, גם במקרים שאין להם הצדקה כלכלית – בראש ובראשונה ספרי ביכורים, אך גם ספרי שירה ועיון – וכיום יוצאים לאור במסורה או במימון המהבר. מבחני התמיכה יבטיחו מגוון כותבים וסגנונות ספרותיים הנגישים לציבור הקוראים בישראל.

פרס ראש הממשלה לסופרים עבריים על שם לוי אשכול (910,000 ₪ בסה"כ)
פרס ראש הממשלה ללשון עברית על שם אליעזר בן יהודה (70,000 ₪)
פרסי שרת התרבות והספורט ליצירה ספרותית: פרס לסופרים בראשית דרכם, פרס למשוררים בראשית דרכם, פרס להוצאת ספרי ביקורים, פרס להוצאת ספרי מופת, פרס לעריכה ספרותית ופרס היצירה למתרגמים (826,000 ₪ בסה"כ)
פרס שרת התרבות לספרות ילדים ונוער על שם דבורה עומר (100,000 ₪ בסה"כ)
פרס על שם יהודה עמיחי לשירה עברית (בשיתוף עיריית ירושלים) (30,000 ₪)
פרס עגנון – פרס חדש, שנוסד בשנת 2016 בשיתוף עיריית ירושלים ובית ש"י עגנון, והוענק השנה לראשונה (40,000 ₪)
פרס על שם יצחק שדה לספרות צבאית: המחלקה לספרות מתקצבת ומפיקה את טקס הענקת הפרס של עמותת הפרס לספרות צבאית ע"ש יצחק שדה (50,000 ₪)

1 "עם הספר": הקרן לתרגום ספרות עברית

כדי לאפשר לסופרים עבריים ליהנות מחשיפה בין-לאומית, הקים משרד התרבות קרן מיוחדת לסבסוד תרגום ספרות עברית, שמסייעת להתגבר על מחסום השפה ולהקל על סופרים ישראלים להגיע להוצאות לאור בחו"ל. הקרן מסייעת במימון תרגום של ספרות עברית לאנגלית ולשפות אחרות, לרבות ספרי פרוזה, שירה וספרי ילדים.

2 מפעל סופר אורח

מפעל משותף למשרד התרבות ומשרד החינוך, שבמסגרתו נפגשים סופרים ומשוררים נבחרים עם תלמידי בתי-הספר היסודיים והעל-יסודיים בכל רחבי הארץ. במפגשים משוחחים היוצרים עם התלמידים על יצירותיהם ועל יצירותיהם של סופרים אחרים היקרים ללבם, במטרה לקרבם לעולם הספרות. מדי שנה מקצה משרד התרבות 200,000 ₪ לטובת הפרויקט ומשרד החינוך מקצה סכום זהה.

3 ועדת רגב לבחינת השפעת חוק הספרים

בקיץ 2015 הודיעה שרת התרבות והספורט חה"כ מירי רגב, על הקמת ועדה לבחינת חוק הסופרים והספרות (הוראת שעה), התשע"ג-2013. בעקבות הקול קורא שפרסמה הוועדה התקבלו כ- 160 פניות מהציבור, והוזמנו לשימוע נציגים מקרב הסופרים, המו"לים, המפיצים והקוראים, כמו גם מענף הדפוס והכריכיות. דו"ח הוועדה הוגש לשרה רגב בפברואר 2016 והוביל להחלטת ממשלה המבטלת סעיפים מרכזיים בחוק, עוד קודם למועד פקיעת הוראת השעה, וזאת תוך שימור חלקים בחוק אשר מבטיחים איזון בין האינטרסים השונים של השחקנים בשוק הספרים בישראל.

פסטיבלים

ענת גיני

ענת גיני משמשת כמנהלת המחלקה לפסטיבלים ופריפריה מאז שנת 2014.

בעלת תואר ראשון "מינהל ומדיניות ציבורית", מהאוניברסיטה הפתוחה, בהצטיינות.

משנת 2013 מנהלת מס' תחומים במינהל:

תחום פסטיבלים לתרבות ואמנות, תקנת מוסדות תרבות בפריפריה, תקנת קהילות יהודיות שאינן אורתודוקסיות, רצועת התרבות החרדית/תקנת תרבות בקהילה.

בנוסף, תקציבאית המחלקה לשימור אתרי התיישבות. עד שנת 2013 כיהנה כמנהלת מחלקת התשלומים במינהל התרבות. במסגרת תפקיד זה ניהלה את מערך התשלומים במינהל התרבות.

פסטיבל הבובות בירושלים

פסטיבל תרבות ערבית – תיאטרון יפו

פסטיבל בינ"ל להצגות ילדים - התיאטרון העירוני חיפה

פסטיבל הקרקס הבינלאומי - עיריית מודיעין מכבים רעות

תקנת הפסטיבלים הינה תקנה רוחבית התומכת בפסטיבלים ממספר תחומי אמנויות: בינתחומי, זמר עברי, תיאטרון, מחול, ספרות, מוסיקה, אמנות פלסטית, מורשת ותרבות ערבית. פעילות הפסטיבלים השונים מתפרסת בכל הארץ ממטולה הצפונית ועד אילת הדרומית.

המלצות לתמיכה בפסטיבלים לתרבות ואמנות נתנו ע"י המדור לפסטיבלים - ועדה מקצועית מיוחדת שחבריה הינם יו"ר של המדורים הרלוונטיים, בראשות יו"ר המועצה הישראלית לתרבות ואמנות.

שלושת הפסטיבלים הגדולים הנתמכים בתקנה:

- פסטיבל ישראל ירושלים
- פסטיבל עכו הבינ"ל לתיאטרון ישראלי אחר
- פסטיבל מחולות כרמיאל

**מספר הבקשות
שאושרו ב-2016**

תחום

23	בין תחומי
5	תיאטרון ופרינג'
15	מוסיקה
18	מחול
10	ספרות
6	אמנות פלסטית
4	מורשת
5	תרבות ערבית
5	זמר עברי

המוסדות והפעילויות בהם תומכת המחלקה-
להלן התמיכה בפסטיבילים הנחשבים ב-2016- עפ"י תחומים

2015 שנת

118

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

83

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

13.75

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

2016 שנת

140

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

88

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו
(36 גופים נתמכים)

16.85

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

2017 תכניות לשנת

**יישום מבחני תמיכה
חדשים**

בשנת 2016 נוסח מבחן
התמיכה החדש של משרד
התרבות והספורט במוסדות
ציבור המקיימים פסטיבלים
בתחום אמנויות הבמה.

המבחן יכנס לתוקף החל
מה-1 לינואר 2017.

מוסדות תרבות בפריפריה

ענת גיני

ענת גיני משמשת כמנהלת המחלקה לפסטיבלים ופריפריה מאז שנת 2014.

בעלת תואר ראשון "מינהל ומדיניות ציבורית", מהאוניברסיטה הפתוחה, בהצטיינות.

משנת 2013 מנהלת מס' תחומים במינהל:

תחום פסטיבלים לתרבות ואמנות, תקנת מוסדות תרבות בפריפריה, תקנת קהילות יהודיות שאינן אורתודוקסיות, רצועת התרבות החרדית/תקנת תרבות בקהילה.

בנוסף, תקציבאית המחלקה לשימור אתרי התיישבות. עד שנת 2013 כיהנה כמנהלת מחלקת התשלומים במינהל התרבות. במסגרת תפקיד זה ניהלה את מערך התשלומים במינהל התרבות.

במסגרת מדיניות המשרד, שמטרתה קידום וחיזוק התרבות בפריפריה, מעניקה תקנת הפריפריה תמיכה נוספת למוסדות תרבות מקצועיים הנמצאים ופועלים בפריפריה, כהגדרתה במבחנים.

מטרת תקנת הפריפריה היא חיזוק פעילותם המקצועית והאיכותית של מוסדות תרבות בפריפריה, בהתאם למטרות הממשלה לפעול לפיתוח ולקידום אזורי עדיפות לאומית ומתוך מתן העדפה מתקנת למוסדות תרבות בפריפריה, במטרה להשוות את היקפה ואיכותה של הפעילות התרבותית המתקיימת בפריפריה והמוצעת לאוכלוסייה המתגוררת בה, לזו המתקיימת במרכז הארץ, בתחומים שבהם קיימים מבחני תמיכה בעלי אמות מידה כמותיות, אובייקטיביות ושוויוניות.

ב- 2015 אושר תיקון למבחני התמיכה בתקנת הפריפריה. התיקון מכליל את מוסדות העוגן של התרבות הערבית בתקנת הפריפריה. תיקון זה למבחן התמיכה החל מה- 1.1.2016.

התמיכה מיועדת לגופים שמיקומם בפריפריה ושנתמכים ע"י מינהל התרבות בתקנות הבאות: תיאטראות, קבוצות תיאטרון, פרויקטים הפקתיים, יוזמות לקידום התיאטרון ומרכזי פרינג', תזמורות (גופים כליים), להקות מחול, סינמטקים, מוזיאונים, בתי"ס לקולנוע ומשחק בלבד ותרבות ערבית (מוסדות עוגן בלבד).

שנת 2015

38

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

31

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

8

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

שנת 2016

52

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

39

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו
(36 גופים נתמכים)

8

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

תכניות לשנת 2017

עדכון המבחנים לתמיכה אובייקטיבית
ושוויונית לכל התחומים. הוספת גופים
מקצועיים מתקנות נוספות.

להלן החלוקה בתקנת הפריפריה לשנת 2016 –
עפ"י התחומים:

היקף התמיכה 2016	מס' בקשות שאושרו 2016	תחום המוסד
2,815,539	2	תיאטרון
1,481,863	2	מוסיקה – תזמורות
1,392,952	14	מוזיאונים
859,480	2	מחול – להקות מחול
786,869	5	קבוצות תיאטרון, פרויקטים הפקטיים, יוזמות ומרכזי פרינג'
365,925	1	בתי ספר לאמנות – קולנוע ומשחק
59,275	1	קולנוע – סינמטקים
237,098	9	תרבות ערבית

המחלקה למכוני מחקר תורניים

ציפי גולדנברג

**יועץ המשרד לענייני המגזר החרדי
והתורני - ישראל חשין**

ציפי גולדברג משמשת כמנהלת המחלקה למכוני
מחקר תורניים מאז שנת 2003.

בעלת תואר שני בפילוסופיה יהודית
מאוניברסיטת בר אילן, ובוגרת 'מכללה ירושלים'
בחינוך ובמחשבת ישראל.

למדה גם ב'בית מורשה' בירושלים – המרכז
למנהיגות וללימודי היהדות.

היצירה התורנית בעם ישראל הייתה ועודנה, מאז ומעולם, אבן יסוד לקיומו; בהיות תורת ישראל רחבה ועמוקה מני ים, שקדו לומדיה ימים כלילות, כדי להקיף ולחקור סודותיה ויסודותיה.

בעשרות השנים האחרונות הוקמו מכוני מחקר תורניים רבים, אשר עוסקים בלימוד ובפיתוח מחקר אינטנסיבי של תחומי פעילות תורנית מוגדרת. פעילות זו מתנהלת באמצעות גרעין חוקרים בעלי רמה תורנית ו/או אקדמית גבוהה בתחומם, וכוללת מחקר, כתיבה, עריכה, הגהה והוצאה לאור. היקף הפרסומים התורניים המוצאים לאור מדי שנה ע"י מכוני המחקר הינו רב ביותר. מינהל התרבות תומך בחלק קטן ואיכותי מתוכם.

שלושה סוגי מכוני מחקר נתמכים (חלק מהמכונים עוסקים בשני סוגים ויותר):

- (א) מכונים העוסקים במחקרי ספרות ויצירה תורנית מקיפה בתחומי הלימוד, העיון וההלכה בעלי חשיבות לאומית.
- (ב) מכונים העוסקים בהוצאה לאור של כתבי יד של ראשונים או אחרונים, שיש בהם היבט מחקרי, ואשר כוללת מחקר בעל חשיבות לאומית על כתב היד (כגון: השוואת כתבי יד, היבט היסטורי).
- (ג) מכונים העוסקים בשילוב בעל חשיבות לאומית בין מחקר תורני ובין יישום ההלכה בחיי היום יום, לרבות בתחומי הטכנולוגיה, הרפואה, החקלאות, המדע, התעשייה, המצוות התלויות בארץ, הלכות צבא ומדינה והמשפט העברי.

פרויקטים מרכזיים שקודמו ובוצעו השנה במסגרת יישום מדיניות השרה:

- תיקון מבחני התמיכה במכוני מחקר תורניים במסגרת תיקוני רגב

מכון האנציקלופדיה התלמודית

כרך ל"ז בסדרה המונומנטלית, אשר מטרתה לתמצת את כל הדיונים התלמודיים וההלכתיים, וכן את עיקרי השיטות של הראשונים והאחרונים בערכים אנציקלופדיים.

הכרך השלושים ושבעה של האנציקלופדיה התלמודית מכיל למעלה מ- 500 עמודים גדושים בסיכום ממצה ומעמיק של עשרים ושלושה ערכים תלמודיים (מהערך 'לכם' ועד הערך 'מ,ם'), כדרכה של האנציקלופדיה התלמודית. כרך זה יצא לאור כמחצית השנה בלבד לאחר קודמו, וממשיך בכך את המגמה החדשה של ההוצאה המזורזת של כרכי האנציקלופדיה התלמודית, במטרה לסיים את המפעל בתוך פחות מעשר שנים.

מכון ירושלים

- אוצר מפרשי התורה; ספר בראשית, שני כרכים: מפעל מונומנטלי חדש, המרכז ומתמצת את כל הספרות הפרשנית (מתוך כשבע מאות ספרים) על פסוקי התורה, על פי דרך הפשט. החומר העצום ערוך ומסודר בשפה בהירה וייחודית, ובכך מגיש בפני הלומד את מורשת לימוד המקרא לדורותיה באופן שלא נעשה עד כה.

- תשובות הרמב"ם, כרך ראשון: עריכה מקיפה ומדוקדקת של תשובות הרמב"ם, אשר היו מונחות עד כה בקרן זוית, ולא הודפסו עד כה במהדורה תורנית מחקרית מושלמת. במהדורה זו תורגמו התשובות מחדש מהשפה הערבית בה נכתבו, תוך השוואת הנוסחאות לתרגומים, לכתבי יד ולמהדורות מקבילות. התשובות כולן סודרו מחדש ע"פ סדר ה'יד החזקה', ומופיעות במסגרת 'מפעל תשובות הראשונים'.

- יד מלאכי, שני כרכים: ספר הכללים החשוב והנודע ביותר, אשר נתחבר ע"י הגאון רבי מלאכי הכהן מליוורנו, המחולק ל'כללי התלמוד', 'כללי הפוסקים' ו'כללי הדינים' ומופיע עתה לראשונה בצורה מהודרת ומושלמת, הכוללת גם פירושים והגהות אשר נכתבו בעשרות קבצים שונים על החיבור.

מכון התלמוד הישראלי השלם

ע"ש הרב הרצוג

חידושי הר"י מלוניל למסכתות ביצה, מועד קטן וחגיגה - פירוש רבנו יהונתן ברבי דוד הכהן מלוניל על מסכת חולין: ספר נוסף בסדרה זו, המבוססת על כתבי יד, בתוספת שינויי נוסחאות והערות למדניות אודות פירושי רבנו יונתן לש"ס. הספר כולל את פירושיהן למשנה והן לרי"ף, אשר הוגהו לפי כל כתבי היד וקטעי הגניזה המצויים כיום, וסודרו מחדש לפי סדר דפי הש"ס.

שנת 2015

38

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

34

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

9.6

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

שנת 2016

46

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

38

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

10

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

מכון האנציקלופדיה התלמודית

4

5

6

7

8

מכון דרכי שמחה

מהדורת הירושלמי השלם 'דרכי שמחה', כרך תשיעי: המהדורה מתוקנת על פי כתבי יד המקוריים של הירושלמי ועל פי דפוסים ראשונים, והיא מבוססת על אוסף מלוקט מהתייחסויות של אלפי ספרי הראשונים והאחרונים לתלמוד הירושלמי, אשר כתבו את דבריהם וחידושיהם על הירושלמי כבדרך אגב, בספריהם בכל מקצעות התורה. המהדורה כוללת שלושה פורמטים: 'ירושלים', 'טבריה' ו'קיסריה', להנגשת הלימוד לכל רובדי הלומדים.

מכון לימודי דעת – טהרות בעיון

סדרת המשניות – סדר טהרות: כרך זה הינו חלק מ'סדרת המשניות' של המכון, ומונה כ- 1,400 עמודים, הכוללים את משניות מסכת אהלות עד סופן. הספר כולל מחקר בפענוח כתבי יד עתיקים, תיקון שיבושים והשלמת חסרים. בשולי המשנה התווסף פירוש 'לימודי דעת' אשר כולל הערות וביאורים בכל דברי המפרשים שנדפסו על הדף סביב המשנה, וכן הפניות לדברי הראשונים והאחרונים שדנו בנושאים אלו והובאו כל אחד במקומו.

מכון הרב פראנק

מקראי קודש, שבת, כרך ג': זהו הכרך השלישי והאחרון בסדרה זו, הכולל פסקים, חקרי הלכה, חידושים ומקורות בענייני שבת, מתוך כתבי ידו של הפוסק ההלכתי, הגאון רבי צבי פסח פראנק, רבה הראשי לשעבר של ירושלים, אשר היו גנוזים במשך כיוכל שנים.

מכון בית אהרן וישראל

קובץ תקנות (צורף לספר 'כתבי קודש'): תקנות שהתקין האדמו"ר רבי יוחנן מקרלין לחבורתו, בדרכי התורה והחסידות, אשר כוללים תקנות בעבודת ה' לחפצים בדרכיו. התקנות נדפסו בדפוס סטנסיל בחיי האדמו"ר רבי יוחנן זיע"א לפני למעלה מששים שנה בירושלים, ומאז לא נדפסו. בספר זה ישנם פנים חדשות בעריכה מהמסד ועד הטפחות בדפוס נאה ומשובח, וכן הוספות רבות וחשובות מכתבי יד של החסידים, ובהגהת התוכן והלשון.

מכון משפטי ארץ

משפטי ארץ ד', חוזים ודיניהם: הספר עוסק בענייני חוזים על פי ההלכה, וחשיבותו בכך שהוא מקל על הציבור לנסח ולחתום חוזים באופן זה. ספר החוזים מייצר סביבה משפטית המתאימה לעבודת בתי הדין לממונות ואמור להיות כלי עבודה של עורך החוזים, אשר יאפשר לו להבין את החוזה ולהשתמש בו באופן מיטבי.

הספר כולל שני חלקים, בהם מאמרים עיוניים בסוגיות מרכזיות בדיני חוזים בהלכה וכן דוגמאות חוזים מבוארים, הכוללות הערות שוליים.

לקראת התכנית השנתית של 2017

**תיקון מבחני התמיכה
וקביעת מבחנים
חדשים:**

**תיקון מבחני התמיכה
הקיימים:**

המחלקה סיימה את עבודת תיקון מבחני התמיכה, אשר נצרכו בהתאם לניסיון שצברה בעבודתה בשנים האחרונות. בשנת 2017 תעבוד המחלקה על פי המבחנים המתוקנים, לאחר שייכנסו לתוקפם.

**מבחני תמיכה חדשים
בנושא 'מגה מכונים':**

בהתאם למדיניות הנהלת המשרד, הוחלט על כינון מבחני תמיכה חדשים המתייחסים למכוני מחקר תורניים המבצעים פעילות ייחודית ורחבת היקף ואשר להם תרומה יוצאת דופן למחקר התורני בעל החשיבות הלאומית.

המכון למצוות התלויות בארץ

• ספר תבואת השדה השלם – הפרשת חלה: המשמש המשך לסדרת ספרי השדה – הלכות פסוקות, ובו כל דיני הפרשת חלה בארץ ובחו"ל, כולל הלכות רלוונטיות 'הלכה למעשה' לימינו. בפרק השני של הספר תוארו גבולות ארץ ישראל, כולל מפה מיוחדת המסייעת להתאמת הדינים לישובים השונים בימינו.

• אדרת אליהו, כרך שישי; על מסכת בבא מציעא (בהתמקדות על סוגיות 'זרעים'): זהו ספר שישי בסדרה על מסכתות הש"ס, השם דגש על עניני מצוות הארץ וברכת הנהנין. ספר זה מהווה עזר וסיוע לכל לומדי הש"ס כסדרו, תוך התמקדות בסוגיות הרלוונטיות של מצוות הארץ וסוגיות בכשרות.

מכון התורה והארץ

• ספר 'הלכות הארץ': הלכות ופסקים של המצוות המיוחדות לארץ ישראל. בספר כלולות הלכות תרומות ומעשרות, חלה, ערלה, כלאים ומתנות עניים. ספר זה הינו קיצור של פסקי הלכות על כל היבטיהם

ופתרונותיהם, אשר מיועד למגזר הפרטי, וכולל הלכות ששכיחותן גבוהה, הלכה פסוקה ומקורות מרכזיים ומסכמים.

• עבודת מחקר בנושא בחינת כנות תחליפיות להרכבת אגס על חבוש: העבודה דנה באיסור ההלכתי להרכיב שני מינים שונים של עצי פרי יחד. בחקלאות המודרנית מרבית מיני עצי הפרי מורכבים מסיבות שונות: עמידות למחלות קרקע, לסוג קרקע, קבלת אחידות ביבול, נינוס העץ, הקדמת יבול ועוד. באגס מזן ספדונה שהוא הזן המסחרי העיקרי מקובל להרכיב את העץ על כנת חבוש שהיא מין שונה ואסור הלכתית בהרכבה. רוב מוחלט של מטעי האגס (מזן ספדונה) בארץ מורכבים על כנת החבוש מסיבות מקצועיות.

מטרת המחקר הייתה למצוא כנות תחליפיות לכנת החבוש כדי שחקלאים שומרי מצוות יוכלו לגדל מטעי אגס בכשרות. הוקמה חלקת גידול מיוחדת בחוות אבני איתן (רמת הגולן) - אזור גידול האגסים העיקרי בארץ. הניסוי התקדם כמצופה ובקרוב ייקטפו פירותיו.

מכוני המחקר והמחקרים שבהם תומכת המחלקה

המחלקה לתרבות ערבית

לובנא זועבי

חברי המדור לתרבות ערבית:

יו"ר – ח'ואלה דבסי

אבו מוך שאדיה

חלאיילה איברהים

רובא ורור

פואד אגבריה

ג'ורג' אסכנדר

פאולינה

לובנא זועבי – בעלת תואר ראשון בתקשורת ותואר
שני במדיניות ציבורית – חקר סכסוכים ויישובם
מאוניברסיטת תל אביב ובעלת תעודת גישור.
מנהלת את המחלקה החל משנת 2012.

המחלקה לתרבות ערבית מיועדת לתמיכה בפעולות תרבות שונות ומגוונות בחברה הערבית בתחומי –התיאטרון, המוסיקה, המחול, הספרות, האמנות והפסטיבלים.

המחלקה לתרבות ערבית רואה אל מול עיניה כמטרת על את קידום התרבות הערבית בכל תחומיה באופן שיאפשר התמקצעות, מצוינות, יצירתיות, פרישה ארצית, קידום מעמד האמן הערבי, קידום השפה הערבית והנגשת התרבות לכל האוכלוסיות והרבדים בחברה.

הפעילות הנתמכת, באם היותה קהילתית ו/או מקצועית, מהווה פועל חשוב בגיבוש התכנית הכללית לפיתוח התרבות הערבית והעשרתה.

התמיכות ניתנות לגופי התרבות המאוגדים כעמותות, מתנ"סים ורשויות. אמן יוצר יכול ליהנות מהפרסים השונים המיועדים לחברה הערבית הן בתחומי הספרות כגון, שירה, פרוזה, תרגום ואחרים, והן עבור מפעל חיים בתחומי אמנויות הבמה והאמנות.

המחלקה רואה חשיבות רבה בפעולות ההדרכה וההסברה השונים אשר מקיימת באופן שוטף למען הנגשת הקולות הקוראים וייעול הליך התמיכות במיוחד בקרב אוכלוסיות יעד חדשות או כשאלו שנתקלות בחסמים שונים.

המחלקה רואה חשיבות רבה בשותפות הקיימת ומתפתחת עם גופים מייצגים מתחום התרבות בחברה הערבית, שותפויות אלו מביאות לייעול ושדרוג התכנית העתידית לתרבות הערבית והפעילות הקיימת בצורה ניכרת.

פרויקטים מרכזיים שקודמו ובוצעו השנה במסגרת יישום מדיניות השרה:

- השתלבות בתכנית הממשלתית ארוכת הטווח לסגירת הפערים בחברה הערבית
- תמיכה במוסדות תרבות במגזר הערבי

המחלקה לתרבות ערבית תומכת בשלל תחומי התרבות המוכרים במינהל התרבות. הן בפעילות יוצרת והן לימודית.

בשנת התקציב 2016 הפעילות הנתמכת הפכה מגוונת במיוחד ומפוזרת גיאוגרפית בצורה רחבה יותר מהצפון עד הדרום. הצלחנו למשל לתמוך ולקדם באופן מיוחד פעילות בחברה הערבית הבדואית בנגב בזכות שיתופי פעולה מבורכים, בעיקר בעיר רהט. לדוגמא, תמיכתנו בתיאטרון אלמהבאש ברהט עלתה במדרגות מבעבר – תיאטרון בדואי מתפתח, צעיר, מדבר בשם הקהילה המקומית ומעלה הפקות המדברות בעיקר על נושאים כאובים בחברה הבדואית בכלל ובדרום בפרט. קיימות דוגמאות אחרות כמובן בנגב, בגליל ובמשולש.

המחלקה לתרבות ערבית תמכה בשנת 2016 ב- 12 גופים חדשים, רשויות, מתנ"סים ועמותות בתחומים שונים כמו מחול, תיאטרון ואחרים. סך התמיכה הכולל בגופים החדשים עמד על כ- 1.5 מיליון ₪. חשוב לנו תמיד לעודד פעילות חדשה במקומות שלא קיימת בהם פעילות בתחומי התרבות ובנושאים ייחודיים שאין גופים נתמכים מקדמים אותם.

המחלקה לתרבות ערבית יחד עם פורום עמותות תרבות ערבית קידמה מהלכי הסברה שונים לשירות הגופים בענייני תמיכות שונות הן במשרד והן בתמיכות אחרות כמו קרן העיזבונות, מפעל הפיס ואחרים. הכל נעשה דרך כנסים שנערכו, דרך הפצת קולות קוראים ומידע נחוץ ודרך מפגשים שונים לשירות קהל היעד.

1 2 3

המחלקה לתרבות ערבית תומכת בשלל תחומי התרבות המוכרים במינהל התרבות. הן בפעילות יוצרת והן לימודית.

שנת 2015

189

מספר הבקשות שהוגשו בשנה זו

127

מספר הבקשות שאושרו בשנה זו

20.5

סך התמיכה בשנה זו (במיליון ₪)

שנת 2016

237

מספר הבקשות שהוגשו בשנה זו

148

מספר הבקשות שאושרו בשנה זו

23

סך התמיכה בשנה זו (במיליון ₪)

המחלקה המוסדות והפעילויות שבמהלכן נעשה עבודה

4

המחלקה לתרבות ערבית מקדמת שיח בשולחן עגול אשר נערך לראשונה בסוף שנת 2016 מול נציגי העשייה התרבותית, רשויות עמותות ואמנים מיצגים. בשולחן העגול, נהלנו דיון מעמיק בצרכי התרבות בחברה הערבית כשמטרתו הסופית היא הצעת תכנית ארוכת טווח לסגירת הפערים המצויים כחלק ממדיניות המשרד שהחלה בהגדלת תקציב התרבות הערבית בשנה הקודמת. שולחן עגול זה ימשיך את פועלו גם בשנת 2017.

5

המחלקה לתרבות ערבית מקדמת יחד עם שאר מחלקות אגף תרבות בקהילה את הליך התמיכות מתקנת סל התרבות העירוני – תקנה אשר תומכת לראשונה בפעילות קהילתית ברשויות. ההליך כולל מסע הסברה שוטף ומיוחד לנציגי הרשויות, תיקון מבחן התמיכה והצעות ייעול כחלק מהליך הפקת הלקחים בנושאים החשובים לחברה הערבית בהתייחס לייחודיות שלה ולחסמים השונים העולים מהשיח השוטף שלנו איתם.

מאת תיאטרון אלמהבאש ברהט, המופע "עבדו", שחקן ראשי – סהל דבסאן

בשנת התקציב 2017 נמשיך בעשייה השוטפת למען קידום התרבות הערבית. בנוסף, נחלק פרסי השרה בכל התחומים החל מהרבעון הראשון.

בשנת 2017, מוצעים פרויקטים מיוחדים פרט לשוטף אשר אמורים לענות על צרכים מיוחדים שלא באים לידי ביטוי במבחן התמיכה של התרבות הערבית – וזה יבוצע דרך תקנת הרכש.

בשנת 2017 המחלקה יחד עם המדור לתרבות ערבית ידאגו למימוש צעדים אשר יגרמו לגופים הנתמכים לשים דגש מיוחד לנושאים הבאים: איכות היצירות, חקר התרבות הערבית בכל תחומיה וקידום העשייה המקורית במיוחד בתחום. המוסיקה.

תרבות בקהילה

מזל סימון

תקציבאיות המחלקה – ליאת יהודה ומריה
מלניק

מזל סימון משמשת כמנהלת המחלקה לתרבות
בקהילה מאז שנת 2006 ומנהלת האגף לתרבות
וקהילה החל מ- 2016.

בעלת תואר ראשון מאוניברסיטת חיפה במדעי
הרוח, בעבר עבדה במשרד התיירות ובמרכז
ההסברה בתחום האירועים.

המחלקה לתרבות בקהילה תומכת בפעילות קהילתית, רב-תחומית בתחום התרבות והאמנות בפריפריה הגאוגרפית והחברתית. הפעילות מתבצעת על-ידי גופים מקומיים באמצעות רשויות מקומיות, עמותות ומתנ"סים. תמיכת המחלקה מסייעת לעשרות להקות חובבים ולהקות מקצועיות למחצה בתחום הזמר, המחול והתיאטרון, ממטולה בצפון ועד אילת בדרום. המחלקה עוסקת בקשת רחבה ומגוונת של פעילויות לקידום התרבות בקהילה, במגמה לעודד ולטפח פעילות תרבות של יוצרים מקומיים בפריפריה, כמו גם עידוד פעילות מקצועית למחצה וחשיפת היוצרים המקומיים לפעילות מקצועית.

המחלקה לתרבות בקהילה מטפלת בכ- 150 גופים, פרויקטים ופעילויות שונות בתחומי אמנויות הבמה ובהם תמיכה ב- 56 להקות מחול, 54 קבוצות תיאטרון קהילתי, 25 הרכבים מוזיקליים ותזמורות ו-100 מקהלות וחבורות זמר.

לצד התמיכות השוטפות מקדמת המחלקה פעילויות מיוחדות כדוגמת כנסים ותחרויות בהיקף ארצי, פרויקטים של שיתופי פעולה ברשויות באמצעות מוסדות תרבות מובילים, במטרה לחזק ולקדם את היצירה התרבותית והאמנותית ביישובי הפריפריה.

בשנת 2016 נוספו למעגל התמיכות 16 גופים חדשים בהם ניתנה תמיכה לחבורות זמר ביישובי המועצה מטה בנימין, נחל שורק, תמיכה לקבוצת תיאטרון קהילתי ולהקות מחול באריאל אשקלון ועוד.

נמשך הליך קביעת קריטריונים לחלוקת כספי התמיכה בתקנה והוכנה טיוטה, במהלך 2016 יצאו מבחני התמיכה לעיון הציבור והערותיו, בשנת 2017 יכנסו המבחנים לתוקף.

פרויקטים מרכזיים שקודמו ובוצעו השנה במסגרת יישום מדיניות השרה:

- תמיכה בפעילויות במסגרת יישום החלטת הממשלה בדבר מעבר צה"ל דרומה
- תמיכה בשת"פים בין גופי תרבות לרשויות בפריפריה

שנת **2015**

378

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

226

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

13.9

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

שנת **2016**

450

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

257

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

13.85

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

מעבר צה"ל דרומה - יישום החלטת ממשלה 546 - לקידום התכנית
הלאומית לפיתוח הנגב - סך תקציב כולל 4.5 מיליון

בשנת 2016 הוקצו 3 מיליון ₪ לטובת פעילויות
ומיזמי תרבות ב-7 יישובי המטרה: דימונה,
ירוחם, אופקים, נתיבות, באר שבע, מרחבים
וערד. בין הפעילויות - הקמת בי"ס למחול
במרחבים בסיוע האנגר אדמה, הקמת גלריה
וחיזוק האמנות והאמנים בערד, חידוש פעילות
הסינמטק בנתיבות, הקמת מרכז קולנוע יוצר
ועוד. הפעילות ממשיכה כמתוכנן גם בשנת
2017.

תכניות לשנת **2017**

יישום מבחני התמיכה החדשים

אופרה בקהילה בערד, צילום: יוסי צבקר

פרויקטים מיוחדים

מתוך תחרות הפרס ע"ש לאה פורת גור - תמונה של להקת צעד וחצי מקרית ים בגמר 2016

אופרה בקהילה

1

הפרויקט נועד לחשוף ולקרב קהלים שאינם מורגלים לעולם האופרה ולתכניו ולשתף את התושבים המוכשרים בתחומי אמנויות הבמה בהפקה גדולה ויוקרתית. לאחר תהליך עבודה ממושך ביישוב והכנות מפרכות של עשרות רקדנים, זמרים ושחקנים, בהנחיה וליווי אמנותי של האופרה הישראלית עולה ההפקה בהשתתפות כ- 150 כוחות מקומיים, 7 סולני האופרה בהפקה "חליל הקסם" (תרגום: אהוד מנור). בשנת 2016 התקיימה הפעילות בערד ובאילת.

תחרות הפרס על-שם

לאה פורת-גור

2

התחרות מתקיימת כאות הוקרה לפועלה של לאה פורת-גור, שעמדה בראש אגף התרבות בשנים 1970-1980. בכל שנה מוקדשת התחרות לתחום אחר מתחומי אמנויות הבמה. בשנת 2016 התקיימה התחרות בתחום להקות מחול מודרני, קלאסי וג'אז. בתחרות הגמר השתתפו 11 להקות כ- 250 רקדנים ורקדניות. הלהקות ייצגו ישובים כגון: אלפי מנשה, נס ציונה, קריית ים, הוד השרון, גדרה, רעננה, מ.א. מטה יהודה, כרמיאל, באר שבע ועוד. האירוע התקיים בהיכל התרבות נס ציונה בפני כ- 750 צופים.

"אורות המחול" בדימונה

3

תחרות פרס ליצירה ולביצוע של ריקודים ישראלים, המוגדרים כמחול עממי, שבה משתתפות עשרות להקות מחול מכל רחבי הארץ. תחרות הגמר מתקיימת בחנוכה בדימונה. עוד היא מאגדת פעילויות רבות אחרות, כגון: במה פתוחה ללהקות מחול, סדנאות מחול, מופעי מחול, מופעי רחוב ומרתון ריקודי עם עד אור הבוקר.

תקנת סל"ע

מזל סימון

מזל סימון משמשת כמנהלת המחלקה לתרבות בקהילה מאז שנת 2006 ומנהלת האגף לתרבות וקהילה החל מ-2016.

בעלת תואר ראשון מאוניברסיטת חיפה במדעי הרוח, בעבר עבדה במשרד התיירות ובמרכז ההסברה בתחום האירועים.

סך תקציב כולל 2016: 45,452,244

סך התקציב	מספר הבקשות שאושרו	תחום הפעילות
22,327,289	162	פסטיבלים
23,124,955	418	יוזמות

תקנת סל תרבות עירוני (סל"ע) הינה תקנה חדשה שהחלה לפעול ביוני 2016 כחלק ממדיניות שרת התרבות והספורט ח"כ (תא"ל במיל") מירי רגב, במטרה לסייע לרשויות המקומיות בתחומי התרבות והאמנות, לתרום לקידום חיי התרבות והאמנות לרווחת הקהילה, במיוחד בקרב הפריפריה הגיאוגרפית והחברתית בישראל; לעודד פסטיבלים, פעילויות תרבות ויוזמות בתחום התרבות והאמנות; להגביר את המודעות והחשיפה של הציבור הרחב לפעילות בתחומי התרבות והאמנות; לסייע בייסוד פעילויות ארוכות טווח ובהקמת גופי תרבות ואמנות שייתמכו על ידי מינהל התרבות. התקנה מסייעת בהתמודדות עם חסם חברתי המחייב וותק של שנתיים פעילות כתנאי סף לקבלת תקציב ומאפשרת לרשויות מוחלשות לקדם יוזמות בתחומי התרבות והאמנות מראשיתן מתוך הבנה שללא סיוע זה הן לא יצליחו להתפתח.

לאחר שנתיים של פעילות, הגופים יוכלו, בהינתן שיעמדו בתבחינים, לקבל את תמיכת המשרד ולהיכנס למעגל התמיכות בהתאם למבחני התמיכה האחרים במינהל התרבות.

התקנה כוללת 2 תחומי פעילות :

פסטיבלים - תחום המיועד לרשויות בפריפריה הגיאוגרפית והחברתית.

יוזמות - תחום המיועד לכלל הרשויות בכל הארץ.

כ-30% מהאמנים אשר לקחו חלק בפעילויות השונות שהתקיימו היו אמנים מקומיים. במסגרת היוזמות הוקמו עשרות הרכבים חדשים בתחומי אמנויות הבמה, בין היתר: להקות מחול, חבורות זמר, קבוצות תיאטרון קהילתי והרכבים מוסיקליים.

התקיימו סדנאות אמן ביישובים, פעילויות בתחום האמנות הפלסטית /גלריות/תערוכות, אירועי תרבות ועוד.

במהלך חופשת הקיץ, סוכות, חנוכה ומועדי חופשה וחג בחברה הערבית התקיימו כ- 160 פסטיבלים ביישובי הפריפריה, בין היתר: בית שמש - פסטיבל מוסיקה רוק ונשמה יהודית, עפולה - פסטיבל ציורי מדרכות, ערד - פסטיבל מופעי תרבות בשילוב סדנאות אמנים בגלריות ובמוזיאונים, דימונה - פסטיבל אמנות רחוב (אמני גרפיטי), ערערה בנגב - פסטיבל אמנים בסימן המורשת הבדואית, דיר אל אסד - פסטיבל השירה הערבית והפולקלור, בית ג'אן ומג'דל שמש - פסטיבל פיסול וציור. הפסטיבלים נערכו במהלך יומיים וכללו שילוב של מופעי תרבות בתחומי אמנויות הבמה.

כ- 16 מיליון ₪ מכלל התקציב ניתן לקידום פעילות התרבות בקרב החברה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית.

הפעילויות שהתקיימו אפשרו לכל רשות לבטא את הייחוד התרבותי שלה בהתאם לצרכיה וכן להביא לידי ביטוי את הכוחות האמנותיים הפועלים בתוכה.

המחלקה לאמנות פלסטית

מריה יריב

מריה יריב בוגרת האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים ובעלת תעודת הוראה בחינוך מוסיקלי. בעברה עסקה בחינוך מוסיקלי במספר בתי ספר בירושלים ובארה"ב. עובדת במינהל התרבות מאז שנת 2000 ועסקה בתחומי תרבות שונים (מחול, פסטיבלים, פריפריה, תרבות בחברה החרדית). בשנתיים האחרונות ניהלה את המחלקה למוזאונים ואמנות פלסטית.

עד לשנת 2017 כיהנה הגב' מריה יריב כמנהלת המחלקה בפועל. בתחילת שנת 2017 נכנסה לתפקיד הגב' שירית קייסן כמנהלת המחלקה. במחלקה מכהן מר הייתם קאדרי כתקציבן.

בשנת 2016 תמכה המחלקה לאמנות פלסטית ב- 46 גלריות ציבוריות הפזורות מקיבוץ לוחמי הגטאות בצפון ועד לקיבוץ בארי בדרום, במרכז ובערי השדה, בשכונות ובבתי ספר לאמנות, גלריות החושפות אמנות ישראלית במיטבה.

המחלקה תמכה גם ב- 32 פרויקטים אמנותיים הקשורים באמנות בין תחומית ובאירועי תרבות המקיימים ברשויות ציבוריות וקידמה מפעלי אמנות למעורבות האמן בקהילה.

פרויקטים מרכזיים שקודמו ובוצעו השנה במסגרת יישום מדיניות השרה:

- תיקון מבחני התמיכה בתחום האמנות הפלסטית במסגרת תיקוני רגב
- השתתפות בביאנלה הבינלאומית לאמנות בוונציה

תיקון מבחני התמיכה בתחום האמנות הפלסטית

בראשית השנה בוצעו תיקונים למבחן התמיכה
בהתאם למדיניות המשרד שעיקרם הסרת חסמים.

הבינאלה לאמנות בוונציה

האמן גל ווינשטיין נבחר כאמן שייצג את ישראל
בבינאלה לאמנות בוונציה בשנת 2017, אירוע האמנות
הבינלאומי המוביל בעולם.

פרויקט "אמן מורה"

12 אמנים מצטיינים נבחרו לפרויקט "אמן מורה", שבו
פועלים האמנים במשך עשרה חודשים בבתי ספר
בישובים שונים ברחבי הארץ דוגמת אולפנת דולב
לנערות בסיכון, כפר הנוער בן שמן, בית חנה, צפת,
תיכון כפר אבטין ועוד. הפרויקט נערך בשיתוף משרד
החינוך ובו מייצגים האמנים עשייה אמנותית רצינית
ומעמיקה ורצון אמיתי למעורבות חינוכית קהילתית
ותרומה לנוער.

פרויקט "אמן בקהילה"

9 אמנים מצטיינים נבחרו להשתתף בפרויקט "אמן בקהילה".
כל האמנים שנבחרו מייצגים עשייה אמנותית רצינית
ומעמיקה לצד רצון אמיתי לתרומה של ממש לנוער ויחס
סובלני לאחר. האמנים עובדים במתנ"סים בקהילות ערב,
דימונה, לוד, מוסמוס ועוד.

פרסים לעידוד אמנים, מעצבים ואדריכלים

מפעל רחב היקף מטעם משרד התרבות להערכה והוקרה
ליוצרים בתחום האמנות, האדריכלות והעיצוב. בשנת 2016
הוענקו 43 פרסים בסך כולל של 930,000 ₪.

שנת 2015

103

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

92

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

22.15 56.55

תקנת
המוסיקה תקנת
האופרה

סך התמיכה בשנה זו
(במיליון ₪)

שנת 2016

105

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

92

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

21.55 58.312

תקנת
המוסיקה תקנת
האופרה

סך התמיכה בשנה זו
(במיליון ₪)

הפעילויות המרכזיות שבמהלכן נעשה שימוש

פרסים

להלן פירוט הפרסים בתחום האמנות הפלסטית: פרס מפעל חיים, פרס עידוד היצירה, פרס לאמן הצעיר, פרס העיצוב ופרס הווידאו (פרס חדש שהוענק לראשונה ב- 2016).

כמו כן, הוענק פרס ע"ש זאב ויעקב רכטר לאדריכלות.

פעילות המחלקה בתחום

הרכש

לצד התמיכות מקדמת המחלקה פרויקטים אמנותיים חברתיים מתוך רצון לעודד אמנים מצטיינים למעורבות חברתית (פרויקט "אמן מורה" ופרויקט "אמן בקהילה"), ומקיימת מפעל רחב של פרסי עידוד והוקרה לאמנים בודדים. יש חשיבות רבה לפרויקט שמפיקה המחלקה, שבו נבחרת, מדי שנה בשנה, התערוכה שמייצגת את ישראל בביאנלה בוונציה (לאדריכלות ולאמנות).

פרויקטים מיוחדים

1

בחירת אמנים לשהות בקרית האמנים "הסיטה" בפריז

מתוך מטרה לעודד את האמן הישראלי ולקדמו באמצעות חשיפה וחיזוק קשריו עם עולם האמנות הבינלאומי מקיימת המחלקה מדי שנה את הליך בחירה של ארבעה יוצרים בתחומי האמנות הפלסטית לשהות בת חצי שנה בקריית האמנים בפריס, "הסיטה".

2

בחירת תערוכה מייצגת בביאנלה

בחירת תערוכה מדי שנה בשנה המייצגת את ישראל בביאנלה בוונציה.

המחלקה לתרבות דרוזית וצ'רקסית

מוצלח קבלאן

מוצלח קבלאן משמש כמנהל המחלקה לתרבות דרוזית וצ'רקסית מאז שנת 1999. הוא מוסמך האוניברסיטה העברית, בעל תואר שני בסוציולוגיה, אנתרופולוגיה וקרימינולוגיה, ותואר ראשון בפסיכולוגיה וייעוץ חינוכי וסוציולוגיה מאותה אוניברסיטה, בוגר משפטים מהמכללה האקדמית נתניה וכן תעודת הוראה מהמכללה האקדמית בית ברל. בשנים 1996-1998 היה רע"ן המועצה לצמצום העבריינות במגזר הלא יהודי במשרד לביטחון פנים.

ב- 01/97-11/97 היה רע"ן תיעוש במגזר הלא יהודי במשרד התמ"ת. בשנים 1983 - 1996 היה קצין צה"ל בתפקידים שונים בעיקר בתחומי הממשל והמודיעין.

מתפקידיו:

תכנון וביצוע התקציב המוקצה לתקנה הדרוזית וצ'רקסית, כ- 4 מיליון שקלים מדי שנה, ומעקב אחר ניצול התקציב למגזר הבדואי.

טיפול שוטף בכ- 100-140 בקשות מדי שנה מכ- 60 מוסדות. טיפול זה כולל בדיקות דוחות כספיים, מאזנים, דיווחי פעילות, פיקוח על הפעילות, סיורים בשטח ועוד.

קידום יוזמות חדשות המיועדות לקדם את העשייה התרבותית והאמנותית במגזרים אלו.

נציג בוועדות שונות בין משרדיות בנושאים הקשורים למגזרים אלו כגון הוועדות לענייני בדואים במשרד ראה"מ.

מזכיר ועדת הפרס של שרת התרבות והספורט ברוטציה עם המחלקה הערבית ליוצרים בשפה הערבית, חלוקת 0.5 מיליון שקלים ל- 10 יוצרים.

טיפול במפעל הספר הדרוזי וצ'רקסי עם תקציב של כ- 200 אש"ח, ריכוז מועצת המרכז למורשת הדרוזים ונציג המשרד, ריכוז נושא המדעים במגזרים אלו מול הרשויות המקומיות ומוסדות פרטיים.

המחלקה לתרבות דרוזית וצ'רקסית הינה מחלקת תרבות בקהילה האחראית על קידום, טיפוח ועידוד פעילויות תרבות ואמנות מגוונות בתחומים שונים, כגון פסטיבלים, תיאטראות, להקות מחול, בתי ספר למוסיקה ונגינה, מקהלות וחבורות רחוב, ירידי תרבות בתחומי שירה עממית, נשים ועוד, מוסדות מורשת וקשרים בינ"ל. הכל בכדי לטפח ולשמר תרבות ייחודית זו ולהביאה לחשיפה לתרבות עכשווית.

פיקוח תמידי על קיום פעולות תרבות, אמנות ומדעים במסגרת תכנית חומש.

ריכוז נושא המדעים במגזרים אלו מול הרשויות המקומיות ומוסדות פרטיים.

האתגר המהותי הינו חזון יומן תרבות למגזרים אלו כולל מיסוד פעילויות והעלאתם לתודעה הישראלית. כמו כן, קידום הפעילות להתמקצעות וצריכתה באופן שוטף.

פרויקטים מרכזיים שקודמו ובוצעו השנה במסגרת יישום מדיניות השרה:

• עידוד פעילויות תרבות ואמנות במסגרת תקנת סל"ע

עידוד איכות ומצינות

הענקת 3-4 פרסי הצטיינות ליוצרים ממגזרים אלו בכלל ובפרט בתחום הספרות, השירה הפרוזה. יצוין כי בשנת 2014 הוענקו פרסים ל- 5 יוצרים והשנה טרם הוענקו.

דאגה למעמד האמן הצעיר

המשך פעילות בגלריות לאמנות בגליל ובכרמל, כולל חשיפה וטיפול במסגרות ממוסדות פסטיבלים תערוכות ועוד.

טיפול יצירה אמנותית ותרבותית בפריפריה

עידוד הפקות, סרטים דוקומנטריים בנושא פולקלור ומורשת, עידוד הפעילות בשכונות נידחות ומצוקה בשת"פ עם מוסדות קיימים, תערוכות וחשיפה.

טיפול פלורליזם ורב תרבותיות

עידוד פסטיבלים, סדנאות וביאנלות לאמנות פלסטית, דו קיום ושכנות טובה, דבקה ומחול, מפגשים בין תרבותיים במסגרת הפעילות פסטיבלי פיסול, זמר ושירה, פנטומימה, הזית, יום החייל הדרוזי והבדואי ועוד.

קיום וקידום מוסדות ותשתיות תרבות

המשך טיפול במרכז מורשת לדרוזים בעקבות תכנית החומש של ממשלת ישראל, טיפוח והעצמת המוזיאון הבדואי בנגב, טיפול בפעילות להקמת בית סופר בגליל. הצעה להקמת מרכז לספרות ילדים במגזר הדרוזי בשת"פ עם מרכז הספר והספריות, תכנית שיוצאת לפעולה ונדרש עבודה תקציב של 0.5 מיליון שקלים. טיפוח התיאטראות במגזרים אלו להתמקצעות והרחבת הפעילות, המשך ההכנות לקידום מרכז מחול קלאסי ומודרני. מרכז למוסיקה ועוד במסגרת תכנית החומש בשת"פ עם משרד ראה"מ והשלטון המקומי.

חופש היצירה והביטוי

הפקת כתב עת ו/או עלון "אל-כות'ר" שיהווה במה לאמנות, מורשת, תרבות ופולקלור בראי עין מדעית. כעת עלון מס' 4 בדרך להוצאה לאור.

שנת 2015

126

מספר הבקשות שהוגשו בשנה זו

62

מספר הבקשות שאושרו בשנה זו

4

סך התמיכה בשנה זו (במיליון ₪)

שנת 2016

93

מספר הבקשות שהוגשו בשנה זו

62

מספר הבקשות שאושרו בשנה זו

4

סך התמיכה בשנה זו (במיליון ₪)

המסגרת והפעילות שבהם נמצאת תומכת המלכה

נגישות היצירה המקומית לכלל המגזרים

המחלקה באמצעות המוסדות הקיימים מקדמת פעילויות מגוונות לכלל האוכלוסייה, כגון פסטיבלים, ביאנלות לאמנות פלסטית, דבקה ומחול, מוזיקה וזמר, תזמורות, אמנות קרקס ובכלל, טיפוח אוכלוסיית הנשים וחוגים שונים כולל הנגשת הפעילות לאוכלוסיות מיוחדות.

עידוד צריכת תרבות ואמנות

המחלקה מטפלת בקידום מועדוני מנויים בתחומי התרבות והאמנות יחד עם החברה למתנ"סים ומוסדות קיימים ונתמכים בתחומי הזמר, נגינה ותיאטרון וכן עידוד מבקרים במרכזי המורשת הקיימים.

חילופי וקשרי תרבות בינ"ל

חשיפת העשייה התרבותית אמנותית של יוצרים ממגזרים אלו לעולם הרחב במסגרות שונות כגון פסטיבל ניסן לשירה אגן ים תיכונית במג'אר ופסטיבלי פיסול באבן ואמנות פלסטית בארץ (3-4 מדי שנה). השתתפות בפסטיבלים בינלאומיים בטורקיה, גרמניה ועוד. משלחות ומפגשי תרבות בתחומי המחול בפולין, רומניה, קווקאז ורוסיה.

ביטוי ארצות המוצא של מגזרים שונים באוכלוסייה

טיפוח וחשיפת אוכלוסיית הצ'רקסים במסגרת קידום להקת המחול הייצוגית, פסטיבל אותנטי צ'רקסי, מפגשים בין תרבותיים עם להקות מחו"ל ופסטיבל כחוט השני בנושא פולקלור בדואי.

תכניות לשנת 2017

- המחלקה תמשיך לטפח, לעודד ולהקים פעילויות תרבות ואמנות ביישוב הדרוזי וצ'רקסי בדגש על פיתוח, העצמה, איכות ומצוינות מתוך הראייה והחזון כי התרבות והאמנות בונות את האדם.
- במסגרת תכנית העבודה השנתית של 2017 יתקיימו ערבי תרבות ואמנות בתחומי המוסיקה, זמר, מחול ועוד. פסטיבלי פיסול באבן בבית ג'אן ועוד. פסטיבל זמר ומוסיקה בגליל ובגולן, ערבי מורשת ותרבות, טיפוח אוכלוסיית הנשים הדרוזיות, קיום תערוכות, ימי עיון ועוד. הכל למען מיסוד הפעילות התרבותית-אמנותית והשרשתה במגזרים אלו למען שימורה, טיפוחה וחשיפתה לתרבות העכשווית.
- טיפול בתכנית החומש לדרוזים וצ'רקסים, פתיחת קול קורא לרשויות המקומיות ובניית קריטריון לניצול התקציב.
- טיפול בהגדלת גג התקנה מ-4 מלש"ח ל-6 מלש"ח.
- המשך הטיפול בבניית קריטריון לתמיכות בתקנה.
- דרישה לתקן לתקציב/ית למחלקה.

בשנים 2008-2010 המחלקה לתרבות במגזר הדרוזי. צ'רקסי ובדואי תמכה בקידום שני פרויקטים חשובים במגזר אשר התבצעו ע"י מכללת תל-חי ומכללה אזורית מג'אר זאת כפיילוט למגזרים אלו בצפון:

- מדריך מוסמך בכיר באומנות
- לימודי תעודה דרמה תרפיה לבוגרי תואר ראשון

בשנים 2016-2019 במסגרת תכנית החומש, המחלקה מקדמת הכשרת כ"א מקצועי אקדמאי לפי פרמטרים ותנאי קבלה אקדמאים לצורכי העלאת רמת התרבות במגזר ופיתוחה באופן נכון ומשפיע. בנוסף, הקמת מוסדות תרבות חדשים.

בשנת 2016-2017 - עידוד פעילויות תרבות ואומנות במסגרת תקנת סל"ע עם פסטיבלים ו/או יוזמות

פסטיבל שירה אגן ים תיכונית - פרויקט המתקיים בשת"פ עמותת ניסן לתרבות מג'אר, מתנ"ס מג'אר, מועצה מקומית מג'אר, פקיעין, משרד החוץ ואיגוד הסופרים העבריים.

פסטיבל הזמר הארצי - הפרויקט מתקיים במסגרת עמותת שורוק לאמנות, מ.מ.פקיעין ומוסדות אחרים המשתתפים מדי שנה מהמגזר הלא יהודי.

פסטיבל פולקלור צ'רקסי - במסגרת ביטוי תרבות ארצות המוצא של מגזר זה מתקיים מדי שנה פסטיבל גדול לפולקלור ומחול צ'רקסי אותנטי בכפר כמא וריחאנייה, התמיכה השנתית הינה כ- 130-200 אש"ח.

חממת מחול קלאסי ומודרני אותנטי - המחלקה יחד עם המדור המקצועי פועלים במסגרת תכנית החומש לקדם הקמת בית ספר ללימודי מחול קלאסי ומודרני במגזר, ריקודי דבקה, פלמנקו ועוד. לצורך העניין דרוש תקציב מיוחד כתוספת לתקנה, עלויות ההקמה הן כ- 3 מלש"ח ל- 4 שנים.

זמר ותיאטרון בפריפריה כחוט השני - הקמת פסטיבל זמר קלאסי ומודרני דו לשוני ופסטיבל תיאטרון בובות בפריפריה באמצעות מוסדות הפריפריה בצפון בעלות משוערת של 500 אש"ח. מרכז לימודי מוסיקה במסגרת תכנית החומש בעלות משוערת של 1 מלש"ח לשנה.

ביאנלות לאמנות פלסטית - המחלקה מקדמת מדי שנה 3-5 ביאנלות במגזרים אלו בהשתתפות אמנים מגוונים, כולל מחו"ל. הדבר זוכה להצלחה ומסייע בטיפוח פני המגזר. בשנת 2016 התקיימו הביאנלות הבאות: בית ג'אן (65 אש"ח), חורפיש (75 אש"ח), סאג'ור (60 אש"ח), פקיעין (50 אש"ח) וג'וליס (81 אש"ח).

העצמת תיאטראות במגזר והקמת מרכז תיאטרון מגזרי בעלות תוספתית של 1.5 מלש"ח לשנה.

פסטיבל פיסול בית ג'ן

קונצרט מוסיקה

סופר סטאר זמר פקיעין

שירות הסרטים הישראלי

דנה גובי

דפנה בנימיני – ראש ענף הפקה ארכיון מנהל ותקציב
פאני מרדכי – ראש ענף שיווק הפצה ארכיון ותקציב
סוניה אלמליח – רכזת המועצה לביקורת סרטים

דנה גובי מנהלת שירות הסרטים הישראלי ואחראית על קשרי חוץ במשרד התרבות והספורט.

מפיקה אחראית בסרטים בהם מעורב השירות.

בעלת ידע וניסיון רב בתחום היצירה הקולנועית ובהפצה בינ"ל של סרטי תעודה ישראלים ומשתתפת בירידי קולנוע, פסטיבלים ובתערוכות בארץ ובחו"ל. בעבודתה, משלבת גובי יצירה של תכנים חדשים עם אוסף עשיר של סרטים דוקומנטריים.

בעברה, עבדה ב- "טלעד" בהפקה במחלקת ילדים ונוער ואף כיהנה כחברת מועצת הקולנוע. בהכשרתה למדה חינוך וכן עבדה מספר שנים בחינוך לגיל הרך וכן בחינוך מבוגרים.

תפקידי שירות הסרטים הם: תיעוד ושימור
התרבות הישראלית ומורשתה לטובת
הציבור הרחב.

הפקדת הסרטים וכל תוצרי ההפקה
הנלווים בארכיון שירות הסרטים, שימורים
בתנאים הנדרשים והנגשתם לכל דורש
בארץ ובעולם.

מתן שירותי הפקה למשרדי הממשלה
השונים.

ריכוז פעילות המועצה לביקורת סרטים
(על-פי חוק, כל סרט המוקרן בבתי
הקולנוע ובכל מקום ציבורי ברחבי הארץ,
חלה חובה להגישו לאישורה של המועצה
לביקורת סרטים).

פרויקטים מרכזיים שקודמו ובוצעו השנה במסגרת יישום
מדיניות השרה:

• תיעוד מופעי המחול במסגרת פרויקט "הרמת מסך"

פרסים

הוענק פרס שר החינוך
לתרבות יהודית
בתחום הקולנוע לשנת
2016 ליוצר יאיר קדר
על יצירתו "העברים"
(סדרה על גדולי
הספרות העברית)
היצירה הופקה
בשיתוף שירות
הסרטים הישראלי.

2017 תכניות לשנת

בנוסף לפעילות
השוטפת של הפקות
סרטים תיעודיים
והפצתם, בשנה הבאה
שירות הסרטים מתכוון
להתחיל בתהליך המרת
סרטים שבארכיון שירות
הסרטים מפורמט
אנלוגי מיושן לפורמט
דיגיטאלי מתקדם ובכך
לשפר את הנגשת סרטי
שירות הסרטים לציבור
הרחב במרכז
ובפריפריה, בארץ
ובחו"ל.

פעילות המחלקה בתחום הרכש

כאמור שירות הסרטים מפיק סרטים באמצעות
ספקים חיצוניים הנותנים שירותי הפקה ובכך
השירות מעודד ומפתח את התרבות המקומית
ומטפח יוצרים עצמאיים מתחום הקולנוע
(במאים, מפיקים, תסריטאים, עורכים ועוד).

פרויקטים מיוחדים

בשנת 2016 עסק שירות הסרטים במספר פרויקטים בתחומים
שונים, לדוגמה:

השלמנו את הפקת הסרט על הקומפוזיטור נועם שריף
במסגרת הסדרה "צלילים כחול-לבן" (על קומפוזיטורים זוכי

פרס ישראל) שהפקנו עבור המחלקה למוסיקה במשרד התרבות.
סרט זה אף שודר בטלוויזיה בערוץ 1. בנוסף, השלמנו את הפקת
הסרט על תנועת בית"ר בשם "למות או לכבוש את ההר" בבימוי של
אורי שין (שידורסקי). סרט זה הוזמן ע"י משרד ראש הממשלה,
המועצה הציבורית להנצחת זכרו ופועלו של זאב ז'בוטינסקי.
הסרט שודר בערוץ 20 וכן הוקרן במסגרת הטקס הממלכתי לזכרו
של זאב ז'בוטינסקי. כמו כן, השנה תיעדנו עבור המחלקה למחול
במשרד התרבות את מופעי המחול המועלים במסגרת פרויקט
"הרמת מסך". בנוסף, הפקנו סרטונים על כל יוצר שקיבל פרס
בשנה זו עבור המחלקה למוסיקה שבמשרד במסגרת טקס הענקת
פרסי יצירה לקומפוזיטורים 2016. במסגרות של תיעוד יצירות
"הרמת מסך" וכן סדרת סרטי "זוכי פרסי יצירה לקומפוזיטורים". כל
יוצר קיבל עותק של הסרט שישמש אותו לפרסום ושיווק בארץ
ובחו"ל.

שירות הסרטים הישראלי מפיץ את סרטיו לציבור הרחב במסגרות
שונות וכמדי שנה נמכרו מאות עותקי סרטים למוסדות ולגורמים
פרטים ושודרו בתחנות הטלוויזיה השונות. השנה הרחבנו את
פעילותינו להפצה בפלטפורמה חדשה בספריות ציבוריות. במסגרת
פעילות הארכיון שובצו קטעי ארכיון מתוך הפקות שירות הסרטים
בסרטים חדשים אשר משודרים ומוקרנים ברחבי הארץ ובעולם.

לסיכום, פעילות שירות הסרטים הישראלי מסייעת בהגשמת חזון
המשרד בכמה תחומים; הנגשת התרבות לכל, פיתוח תרבות
מקומית ועידוד וטיפוח יוצרים עצמאיים. במקביל המחלקה מרכזת
ומפעילה את המועצה לביקורת הסרטים שכאמור מוגדרת במסגרת
חוק.

שימור אתרים

כלנית שמיר

כלנית שמיר עובדת במינהל התרבות החל משנת 1992.

החל משנת 2009 מטפלת במוסדות שימור אתרים בנוסף לתפקידה העיקרי כמנהלת תחום התמיכות של מנהל תרבות.

בשנת 2016 מונתה כלנית למנהלת אגף א' תמיכות וקריטריונים.

היא בוגרת האוניברסיטה העברית בכלכלה ומנהל עסקים ובעלת תואר שני בהצטיינות במדיניות ציבורית, מסלול המנהלים של האוניברסיטה העברית.

המועצה לשימור אתרים היא עמותה שתחומי הפעילות והביצוע שלה נרחבים ביותר ונפרשים על פני הארץ כולה.

עיקרי פעילות המועצה:

תקצוב – בשנת 2016 תקצבה התקנה לשימור אתרי מורשת 11 מוסדות, לרבות המועצה לשימור אתרי מורשת בישראל שהיא הגוף הגדול והפעיל בתחום. המועצה מבצעת פעילות ארצית, פעילות פיתוח וכן מפעילה אתרי שימור שבטיפול (המועצה נתמכת הן לתמיכה שוטפת בפעילויותיה והן לפעולות פיתוח).

עבודות הצלה ושימור – במהלך שנת 2016 נמשכו עבודות להצלה ולשימור של 24 אתרי ראשית ההתיישבות, והחלה פעילות חדשה ב- 7 אתרים.

פיתוח וביצוע – בשנת 2016 ניתנה תוספת מיוחדת לביצוע עבודות פיתוח בהתאם לתוכנית שאושרה על ידי הממשלה, במסגרת תוכנית המורשת הלאומית וכללה ביצוע בהיקף של 10,800,000 מיליון ₪, כולל סיוע ל- 106 אתרי מורשת קטנים לצורך ביצוע שדרוגים באתרים לשיפור חוויות המבקרים, בנוסף לתקציב הפתוח במסגרת המשרד של 7,255,000 ₪.

כמיטב המסורת, נפתחו ביום העצמאות 68 אתרי מורשת ברחבי הארץ ללא תשלום ובסך הכול ביקרו באתרים כ- 80 אלף איש.

פרויקטים מרכזיים שקודמו ובוצעו השנה במסגרת יישום מדיניות השרה:

• תמיכה בשימור ושיקום אתרי מורשת

שנת 2015

20

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

14

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

31.25

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

שנת 2016

22

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

12

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

30

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

1

פיתוח, שיקום ושימור:

יזום פעולות שימור ומאבקים ציבוריים למניעת הרס מבנים ומתחמים בעלי חשיבות היסטורית.

2

שימור ושיקום אתרים:

בשנת 2016 פעלה המועצה להמשך משנת 2015 שימורם ולשיקומם של 24 אתרים.

בשנת 2016 התחילה עבודה ב- 7 אתרים ופרויקטים חדשים לשימור ולשיקום.

3

הפעלת אתרי מבקרים:

בארץ פועלים כ- 160 אתרי ביקור למורשת והתיישבות. ביוזמת המועצה לשימור אתרים מאוגדים כלל האתרים במסגרת מחזות ופעלים בתיאום תחת "מטריית" המועצה לשימור. המועצה משמשת לחלקם גוף מקצועי מיעץ ומפעילה בעצמה חלק מהם.

המועצה פועלת לחשיפת כלל אתרי המורשת לאוכלוסיית המבקרים, לרבות פעילות משותפת עם משרד הקליטה לביקורי עולים באתרים, ועם משרד הביטחון לביקורי חיילים באתרי המורשת.

4

מאגרי מידע:

מאגר המידע בעתלית הרכיב בשנת 2016 פעילותו. הורחב מסד הנתונים הממוחשב ובוצעו ראיונות עם מעפילים. עדויות המעפילים שולבו במסד הנתונים הממוחשב.

במחנה המעפילים התחילה פעילות להבאת ארצה מטוס מדגם C-46 שכמותו השתתף במבצע להעלת יהודי עיראק לישראל.

התקיימו למעלה מ- 60 ימי עיון ואירועים מקצועיים בנושאי מורשת, שימור ותכנון, כולל כנס בין לאומי ותצוגת מוצרי שימור בשיתוף עם איקומוס. כמו כן התקיים כבכל שנה כנס ארצי של מנהלי אתרי המורשת.

5

פעילות חינוכית:

בשנת 2016 הורחבה הפעלת תכנית "אמץ אתר" על-ידי תלמידי בתי ספר. הופעלה תכנית להקמת מרכזי הדרכה לכלל אתרי המורשת. הופעלו מרכזי הדרכה בפריסה גיאוגרפית המאוישים ע"י בנות שרות לאומי שהוכשרו לשמש כמדריכות באתרים.

הורחבה פעילות להכשרת גמלאים - מתנדבים לעבודה באתרי מורשת.

פעילות המועצה לשימור אתרים

מחלקת רכש, תכנון ופרוייקטים

נתנאלה בן-נעים

מחלקת הרכש במינהל תרבות הינה יחידת מטה במינהל האחראית למימוש סך הפרוייקטים, היוזמות, הרעיונות והפעולות המתבצעות דרך מסלול רכש שירותים כולל יועצים, פרוייקטורים ומפיקים.

בהיותה יחידת מטה בתוך מינהל תרבות היא מספקת שירותים למחלקות המקצועיות בכפוף לתכניות עבודה ותקציב מאושר.

האגף עובד עם שותפיו הטבעיים במטה המשרד: ועדת המכרזים, חשבות וייעוץ משפטי.

האגף נכנס לפעולה כאשר יחידה מקצועית במינהל מבקשת להוציא לפועל רעיון או פרוייקט כלשהו או כל שירות אחר שנזקקת לו היחידה. בזרועות שלובות עם היחידה המקצועית מתבצע איפיון השירותים המבוקשים בכל שלב ושלב בכפוף לחוק יסודות התקציב, חוק חובת המכרזים והוראות התכ"ם (חשב כללי) הרלוונטיות עד לאיתור זכיין ו/או גיוס השירותים המבוקשים.

מידי שנה מטפל האגף במאות רבות של הזמנות עבודה, חוזי התקשרויות, אישור תשלומים ופניות תכופות לוועדת המכרזים המשרדית.

בנוסף, מטפל האגף בביצוע התשלומים לכל חברי המועצות והמדורים ומיזמים עפ"י צרכי מינהל התרבות. כמו כן, מטפל האגף בכל הליכי השיפוט לפרסים כולל איתורי מפיקים ולטקסים בכל מחלקה ומחלקה במינהל.

מקצת הפרוייקטים ב- 2016: מכרז הרמת מסך, מכרז הפצת תרבות לפריפריה, הקרן לאמנים במצוקה, איתור רו"ח למנגנון התמיכות, איתור רו"ח לסל"ע, מכרז מידע ומחקרי תרבות, מלגות לסטודנטים מהפריפריה, הקרנות סרטים של המועצה לביקורת סרטים, תפעול מאגר מפיקים גדולים ובינוניים, כנס השפה העברית ועוד.

בשנת 2016 טיפל האגף ב: 1,091 תשלומים, 515 הזמנות עבודה, 197 פניות לוועדת המכרזים, 276 תשלומים לפרסים, 84 חוזי התקשרות, 158 תשלומים לבקשות תמיכה.

תחום הפרס	גובה הפרס	מס' פרסים	תכנית 2016	הערות לפרסים 2016	ביצוע בפועל 2016
-----------	-----------	-----------	------------	-------------------	------------------

פרס שרת התרבות והספורט- מפעל חיים	70,000 ₪	1	70,000 ₪		70,000 ₪
פרס עידוד היצירה בתחומי האמנות הפלסטית	20,000 ₪	20	400,000 ₪	תקצוב כפול 2015 ו- 2016	400,000 ₪
פרס האמן הצעיר בתחומי האמנות הפלסטית	10,000 ₪	10	100,000 ₪		100,000 ₪
פרס רכטר לאדריכלות	סכומים שונים	2	60,000 ₪		60,000 ₪
פרס אמנות הווידאו	סכומים שונים	5	200,000 ₪	חדש, מוענק לראשונה	200,000 ₪
פרסי העיצוב בתחומי האמנות הפלסטית	20,000 ₪	5	100,000 ₪		100,000 ₪
סה"כ פרסי אמנות פלסטית		43	930,000 ₪		
פרס שרת התרבות והספורט - מפעל חיים	70,000 ₪	1	70,000 ₪		70,000 ₪
פרס שרת התרבות והספורט - ליוצרים צעירים פעילים	30,000 ₪	3	90,000 ₪		90,000 ₪
פרס שרת התרבות והספורט - פרס ביצוע	סכומים שונים	2	100,000 ₪		100,000 ₪
סה"כ פרסי מחול		6	260,000 ₪		

אמנות פלסטית

מחול

תחום הפרס	גובה הפרס	מס' פרסים	תכנית 2016	הערות לפרסים 2016	ביצוע בפועל 2016
פרס ראש הממשלה לקומפוזיטורים	₪ 67,000	6	₪ 402,000		₪ 402,000
פרס שרת התרבות והספורט בתחרויות האביב לביצוע המצטיין של יצירה ישראלית	₪ 15,000	1	₪ 15,000		₪ 15,000
סה"כ פרסי מוסיקה		7	₪ 417,000		
פרס ליוצרים בתחום הקולנוע	₪ 50,000	5	₪ 250,000		₪ 250,000
פרס ראש הממשלה לסופרים עבריים ע"ש לוי אשכול	₪ 65,000	14	₪ 910,000		₪ 910,000
פרס הוצאה לאור של ספרי ביכורים	₪ 20,000	10	₪ 200,000		₪ 200,000
פרס היצירה לתרגום	סכומים שונים	4	₪ 110,000		₪ 110,000
פרס היצירה לתרגום	סכומים שונים	5	₪ 100,000		₪ 100,000
פרס השרה לעריכה ספרותית	₪ 30,000	1	₪ 30,000		₪ 30,000
פרס לסופרים בראשית דרכם	₪ 25,000	10	₪ 250,000		₪ 250,000

תחום הפרס	גובה הפרס	מס' פרסים	תכנית 2016	הערות לפרסים 2016	ביצוע בפועל 2016
פרס למשוררים בראשית דרכם	20,000 ₪	10	200,000 ₪		200,000 ₪
פרס מפעלי ספרות (מופת)	12,000 ₪	3	36,000 ₪		36,000 ₪
פרס ע"ש יהודה עמיחי לשירה עברית (בשיתוף עם עיריית ירושלים)	15,000 ₪	2	60,000 ₪	מבוצע באופן מלא ע"י משרד התרבות, לאחר שבשנה הקודמת בוצע ע"י עיריית ירושלים	60,000 ₪
פרס ע"ש שי עגנון בשיתוף בית עגנון	30,000 ₪	1	30,000 ₪	חדש. מוענק לראשונה	30,000 ₪
סה"כ פרסי ספרות		60	1,926,000 ₪		
סה"כ פרסים		121	3,783,000 ₪		3,783,000 ₪

אגף הרכש במינהל התרבות פרסם מכרז פומבי בשנת 2016 להקמת מאגר מפיקים לתכנון, הפקה וניהול אמנותי של אירועי תרבות ואמנות. בשל מדיניות המשרד להנגשת התרבות לאזרחי מדינת ישראל ולתושבי הפריפריה החברתית והגיאוגרפית בפרט, המשרד מקיים מעת לעת באופן יזום אירועי תרבות ואמנות הדורשים שירותי תכנון, ניהול אמנותי והפקה. מדובר באירועי תרבות ואמנות מכל סוג שהוא ומכל תחום תרבות או תחומים משיקים, כגון מורשת, מגדר, תרבות יהודית, פעילויות נוער ועוד.

המאגר דינאמי ופתוח להגשה לאורך כל השנה.

רשימת המפיקים (בינוניים וגדולים):

מאגר מפיקים לאירועים גדולים - מעודכן ליום 28.12.16		
מס'	סבב הגשה	שם המפיק
1	1	בנדה הפקות בע"מ
2		גד אורון
3		י.מ. נופש
4		כפיים שיווק וקידום מכירות בע"מ
5		מנטבר אמנים והפקות בע"מ
6		משגב עורי הפקות בע"מ
7		נוהר הפקות ותקשורת בע"מ
8		פיסטוק אמנים בע"מ
9		קשר פקטור בע"מ
10		הפקות תוצרת הארץ בע"מ
11		קבוצת אינטלקט הפקה והוצאה לאור בע"מ
12		טרגט א.מ.ן בע"מ
13		מיכאל כפלין הפקות ויזמות בע"מ
14		עמית הפקות מרעיון לביצוע בע"מ
15		שטרר הפקות ותקשורת בע"מ
16		אינוויז'ן- שיווק חוויתי בע"מ

מאגר מפיקים לאירועים בינוניים - מעודכן ליום 28.12.16		
מס'	סבב הגשה	שם המפיק
1	1	ארנן קריאייטיב והפקות בע"מ
2		בנדה הפקות בע"מ
3		חיים שמש
4		משגב עורי הפקות בע"מ
5		נוהר הפקות ותקשורת בע"מ
6		פדי מוסיקה הפקות ואירועים (1998) בע"מ
7		נ.ש. פרלוד הפקות בע"מ
8		הפקות תוצרת הארץ בע"מ
9		קבוצת אינטלקט הפקה והוצאה לאור בע"מ
10		טרגט א.מ.ן בע"מ
11		כנפי משק תור בע"מ
12		מיכאל כפלין הפקות ויזמות בע"מ
13		עמית הפקות מרעיון לביצוע בע"מ
14		שטרר הפקות ותקשורת בע"מ
15		אינוויז'ן- שיווק חוויתי בע"מ
16	2	אף.די.די פרודקשיין
17	3	במה כהלכתה ישראוונט הפקות בע"מ
18		ג'וי שיקוף בע"מ
19		ג'קי בכר הפקות בע"מ
20		טבת סרטים בע"מ
21		מאיה פוגל הפקות ותוכן בע"מ
22		נענע דיסק בע"מ

פעילות קשרי חוץ במינהל התרבות

יועץ מדיני בכיר לשרה משרד התרבות והספורט – אהוד
איטם

מנהלת שירות הסרטים ואמונה על קשרי חוץ במינהל
התרבות – דנה גובי

מהות הפעילות

תאריך

מדינה

פגישה בין מנכ"ל המשרד ושגריר צרפת	פברואר	צרפת
מפגש בין שרת התרבות מישראל ובין שרת התרבות והתיירות של אתיופיה	פברואר	אתיופיה
פגישה בין מנכ"ל המשרד ושגריר מקדוניה	אפריל	מקדוניה
פתיחת הדוכן הישראלי בפסטיבל קאן בהשתתפות שרת התרבות והנהלת המשרד	מאי	צרפת
מפגש בין ממשלתי ישראל - צ'כיה ובו מפגש בין שרת התרבות הישראלית ושר התרבות הצ'כי	מאי	צ'כיה
פגישה בין מנכ"ל המשרד ושגריר אוקראינה	יוני	אוקראינה
פגישה בין מנכ"ל המשרד ושר התרבות של קפריסין	יוני	קפריסין
נסיעת שרת התרבות מישראל ומשלחת משרד התרבות לאנטבה	יולי	אתיופיה
פגישה בין שרת התרבות מישראל ושר התרבות הסלובקי. חתימה על תכנית שיתוף פעולה סלובקיה - ישראל בתחום תרבות	ספטמבר	סלובקיה
פגישה בין שרת התרבות מישראל ושגריר יפן	ספטמבר	יפן
אשרור הסכם קו פרוקציה בתחום הקולנוע	אוקטובר	ניו זילנד
מפגש בין ממשלתי ישראל פולין ובו מפגש בין מנכ"ל משרד התרבות ומזכיר המדינה, שר התרבות והמורשת הלאומית של פולין	נובמבר	פולין

מהות הפעילות

תאריך

מדינה

פגישה בין שרת התרבות מישראל ובין שר התרבות והמורשת של איטליה	נובמבר	איטליה
פגישה בין מנכ"ל המשרד ושגריר הונגריה	נובמבר	הונגריה
אשרור הסכם קו פרקציה בתחום הקולנוע	נובמבר	פורטוגל
פגישה בין שרת התרבות מישראל ושרת התרבות מקולומביה	דצמבר	קולומביה

תמונות

המחלקה לטקסים ואירועים

נאוה קנדיל

המחלקה הוקמה בשנת 2011 כדי לתת מענה אחיד וייצוגי לצורך בקיום טקסים המייצגים באופן רוחבי את הפרסים שמעניקה שרת התרבות והספורט בכל התחומים.

מאז כניסתה של שרת התרבות והספורט מירי רגב לתפקיד, וכדי לתת מענה לאג'נדה של הנגשת התרבות לכל אזרחי המדינה, נוספו למחלקה לטקסים גם ביצוע והפקה של פסטיבלים ואירועים גדולים אחרים.

פרויקטים מרכזיים שקודמו ובוצעו השנה במסגרת יישום מדיניות השרה:

- קיום פסטיבל "כתר המזרח"
- קיום אירועי "לחגוגוסט"
- קיום אירועי "מפה ומצה"
- הענקת פרס לאמנים ותיקים

1

פסטיבל "כתר המזרח"

פסטיבל ים תיכוני שהתקיים בטבריה במשך יומיים. הפסטיבל הביא לידי ביטוי אמנים צעירים ומבוגרים כאחד ונתן במה וביטוי לזמר הים תיכוני מקום המדינה ועד היום. בפסטיבל השתתפו כ- 16,000 איש מכל רחבי הארץ.

2

אירועי "לחגוגוסט 2016"

סדרה של 10 מסיבות רחוב ברחבי הארץ שנערכו ברשויות ברחבי הפריפריה החברתית והגיאוגרפית.

3

אירועי "מפה ומצה"

פעילות שהתקיימה במשך יומיים באתרי המורשת. אירועים אשר מטרתם לחבר את קהל המטיילים לסיפורם של אתרי המורשת בצפון, בדרום, במרכז ובירושלים. הפעילות כללה סדנאות יצירה, סיורים מודרכים, מופעי מוסיקה, תיאטרון, מחול, הצגות ילדים ומספרי סיפורים. כל אתר הציע למבקרו סיפור וחוויה בליווי מופעים אהובים לילדים.

4

אירוע בהר הזיתים

אירוע בן יום אחד בהר הזיתים. אירוע שנועד ליצור חיבור בין הציבורים השונים בישראל (הציבור הכללי, הדתי-לאומי והחרדל"י-חרדי) במופע המרכזי הופיעו ישי ריבו ועידן עמדי והשתתפו בו כ- 5,000 איש.

5

כנס "לשון ראשון" בראשון לציון

משרד התרבות במיזם משותף עם עיריית ראשון לציון המקיימת מזה 10 שנים כנס ארצי לשפה העברית אשר מגיעים אליו אלפי משתתפים מכל רחבי הארץ. בכנס לוקחים חלק סופרים, משוררים, אנשי אקדמיה ואנשי חינוך. המחלקה שותפה בוועדת ההיגוי המצומצמת של הכנס וכן בוועדת ההיגוי המורחבת. כמו כן, אחראית המחלקה על הפקת הטקס המרכזי והפוחת של הכנס בו מוענק פרס ראש הממשלה לשפה העברית.

6

טקס פרס השרה לאמנים ותיקים ע"ש אריק איינשטיין

מטרת הפרס היא לתת ביטוי והערכה לאמנים ותיקים מובילים מתחומי היצירה השונים, בעלי תרומה משמעותית לתרבות בארץ אשר השאירו בה את חותמם וסייעו ותרמו להתפתחותה לדורותיה. הפרס מוענק ל- 21 זוכים ב- 7 תחומים: ספרות, תיאטרון, קולנוע, מחול, אמנות פלסטית, מוסיקה קלאסית וזמר עברי.

7

המחלקה אחראית הן על הליך הפרס הכולל כינוס חבר הנאמנים, הרכבת ועדות השיפוט ובחירת הזוכים, והן על הטקס בהשתתפות שרת התרבות והספורט.

אירועי חודש הקריאה

חגיגה של ספרות ושירה עברית שהתקיימה במשך חודש ימים ובה מופעים מוזיקליים בשווקים בהשתתפות משוררים ואמנים, מופעי שירה על הבר בהשתתפות משוררים ואמנים, מופעי פייטנים ומשוררים בבתי כנסת והצגות ופעילויות לילדים בכל הספריות ברחבי הארץ.

מינהל הספורט

דברי ראש מינהל הספורט	123
ספורט תחרותי	126
תרבות הספורט	131
האגף להכשרת מאמנים	139
הרשות לנהיגה ספורטיבית	144
הרשות לצלילה ספורטיבית	148
קשרים בינלאומיים בספורט	153
מתקני ספורט	160
המועצה הלאומית לספורט	163
מניעת אלימות בספורט	167
המועצה לקידום ספורט נשים	171

בשנת 2016 עשה מינהל הספורט צעד גדול נוסף למימוש חזון משרד התרבות והספורט ומדיניות השרה, שהציבו כיעד מרכזי למינהל לפעול להסרת חסמים בכל הנוגע לנושאים שבטיפולו, בדגש על הסיוע לרשויות המקומיות ולגופי הספורט השונים – הן באמצעות הפניית תקציבים נוספים לפעילות גופנית ולספורט בפריפריה החברתית והגיאוגרפית והן באמצעות הקלה על התהליכים הנדרשים למימוש התקציבים ולקידום תכניות פעולה ייחודיות.

במהלך השנה האחרונה קידם מינהל הספורט נושאים מרכזיים בתחום פעילותו, ובכלל זאת השלים ביצוע של מספר תהליכים חשובים, בין היתר:

פרסום התכנית הלאומית למתקני ספורט 2027, במסגרתה הוענקו זכאויות חסרות תקדים לרשויות המקומיות לתמיכה בהקמת מתקני ספורט חדשים. לצורך כך, אושרה מסגרת תקציבית של כ- 3 מיליארד ₪ לתכנית הרב שנתית, הוסרו חלק מהחסמים שמנעו מימוש התמיכות להקמת מתקני ספורט באמצעות ביטול המימון המשלים הנדרש מרשויות בלמ"ס נמוך לבניית אולם ספורט או מגרש כדורגל, הוקצו תקציבים - ללא דרישה למימון משלים - לבניית כ- 200 מגרשי דשא סינטטי ברשויות אלו ועוד.

אישור חוק המכון הלאומי למצוינות בספורט ("חוק מכון וינגייט"), אשר בזכותו יהפוך מכון וינגייט במהלך השנה הקרובה לתאגיד ממשלתי מתוקצב ויהפוך למרכז לאומי למצוינות, ובכלל לזה לבית לאומי למרבית ענפי הספורט ההישגיים.

הקצאת סכום חסר תקדים של כ- 24 מיליון ש"ח עבור ההכנות האולימפיות והפראלימפיות למשחקי ריו 2016, ולקראת משחקי העולם בענפים הלא אולימפיים בשנת 2017. במקביל נמשכה התמיכה הנוספת, בסכום של 20 מיליון ₪, בענפים המועדפים, לצורך פיתוח התשתיות האנושיות וההישגיות, בהתאם לתכניות עבודה מסודרות שהוגשו למינהל הספורט.

המשך ביצוע התכנית הלאומית לקידום ספורט ילדים ובני נוער "פרחי ספורט" באמצעות פעילות העשרה ספורטיבית לילדים בגילאים 8-9 והקמת קבוצות חדשות עבור ילדים בגילאים 10-12, וכן הרחבתה לענף הכדורגל.

שמירה ואף גידול בתקציב המיועד לספורט מהכנסות המועצה להסדר הימורים בספורט (הטוטו), על אף קידום הרפורמה על שוק ההימורים והגבלת חלק מפעילות הטוטו. המאבק הבלתי מתפשר של המשרד בראשות השרה והמנכ"ל הצליח להבטיח לספורט הישראלי תקציב שיא מהכנסות הטוטו, כ- 600 מיליון ₪ המיועדים לחלוקה בשנת 2017.

הפעלת תכניות חדשות לקידום הספורט העממי בפריפריה – באמצעות פרויקטים ייעודיים כדוגמת הפעלת ליגת השכונות, אליפות ישראל בכדורגל חובבים על שם אבי כהן ז"ל, הפעלת ליגת פטאנק לאוכלוסיית הגיל השלישי, תמיכה בליגות כדורגל של ילדים ונוער מבני העדה האתיופית ועוד.

המשך והגדלת התמיכה באירועי הדגל ברשויות המקומיות והעמקת שיתוף הפעולה עם מחלקות הספורט ברשויות, ובכלל זה קיום מאות אירועי ספורט ופעילות גופנית במהלך שבוע ספורט ישראל ויום ההליכה העולמי.

סבסוד והנגשה של קורסי מאמנים ומדריכים, במהלכם הוכשרו בשנת 2016 כמאה מאמנים מהפריפריה, ובמקביל קיום הכשרות והשתלמויות ייעודיות למאמנים לאומיים ופיתוח פרויקט עתודת מאמנים לאומיים. כמו כן, קודם במהלך השנה החולפת משמעותית התיקון לחוק הספורט בתחום הכשרות המאמנים שמשמעותו ביצוע רפורמה מקיפה בתחום והוא עומד כיום על סף אישורו בוועדת השרים לחקיקה.

הקצאת סכום שנתי של 13.5 מיליון ₪ להמשך פעילות "אתנה" לקידום ספורט בנות, נערות ונשים ולשינוי עמדות הציבור בתחום זה במהלך שנת 2017.

קידום ענפי הצלילה והספורט המוטורי בישראל, וכן המשך פיתוח הקשרים הבינלאומיים של ישראל בתחום הספורט.

המשך יישום המלצות הוועדות שפעלו בתחום מניעת אלימות בספורט ובכלל זה התקשרות עם המשרד לביטחון פנים להקמת יחידה משטרתית ייעודית למלחמה באלימות בספורט, אישור שילוב תכנים נגד אלימות בספורט בתכנית להכשרת שופטים, בשיתוף הנהלת בתי המשפט ומשרד המשפטים, ושיתוף פעולה עם בית הנשיא במיזם להענקת "מגן הכבוד" למועדונים ולאוהדי ספורט.

בשולי הדברים ראוי לציין, כי מינהל הספורט פעל לאורך שנת 2016 ללא ראש מינהל ספורט, כאשר את התפקיד מילא בפועל מנכ"ל משרד התרבות והספורט. בהזדמנות זו אני מודה למנכ"ל המשרד ומברך אותו על פועלו בהקשר זה.

מינהל הספורט בראשותי אינו שוקט על שמריו, ומחויב להמשיך ולפעול לקידום הספורט והפעילות הגופנית ולהנגשתם לכלל הציבור בישראל גם במהלך השנים הקרובות.

עופר בוסתן

ראש מינהל הספורט

ספורט תחרותי - הישגי

**דודו מלכא – סגן ראש מינהל
הספורט**

תפקיד אגף הספורט התחרותי הישגי במינהל הספורט הוא לקדם, לפקח, להסדיר ולתמוך בכלל פעילויות הספורט באיגודי והתאחדויות הספורט. כיום במדינת ישראל פועלים קרוב ל-70 איגודי ספורט, מתוכם כ-30 ענפים אולימפיים והיתר ענפים לא אולימפיים ופראלימפיים.

האגף לספורט תחרותי - הישגי אחראי על התמיכות השוטפות לאיגודי הספורט, על מנת שיגדילו את מספר החברים באיגודים ויביאו את הספורטאים להישגים בינלאומיים באליפויות אירופה ובאליפויות עולם. בנוסף האגף פועל בשיתוף היחידה לספורט הישגי במכון וינגייט וגופי הרוחב למימון התכניות המקצועיות של הספורטאים המצטיינים בכל ענפי הספורט לקראת המשחקים האולימפיים, הפראלימפיים ומשחקי העולם. תחום נוסף עליו אחראי האגף הוא הספורטאים המצטיינים המשרתים בצה"ל. האגף לספורט תחרותי - הישגי, בתיאום עם איגודי הספורט, מרכז את הנתונים המקצועיים של הספורטאים, תוך בדיקה ובקרה של היחידה לספורט הישגי, וממליץ למוסדות צה"ל על הספורטאים המצטיינים טרם גיוסם לצה"ל.

פרויקטים מרכזיים שקודמו ובוצעו השנה במסגרת יישום מדיניות השרה:

- הפעלת התכנית הלאומית לקידום ספורט ילדים ובני נוער "פרחי ספורט"
- קיום טקס פרס הספורט הישראלי 2016
- תמיכה וסיוע לספורטאים האולימפיים, הפאראלימפיים ומאמניהם במסגרת ההשתתפות במשחקים האולימפיים בריו דה ז'נרו

הכנות אולימפיות לאיגודי הספורט

משרד התרבות והספורט מסייע לספורטאים האולימפיים, הפראלימפיים ומאמניהם, וכן לספורטאים שאינם אולימפיים ומאמניהם, בכיסוי ההוצאות עבור יציאה לתחרויות ומחנות אימונים. במהלך שנת 2016, לקראת המשחקים האולימפיים שהתקיימו הקיץ בריו דה ז'נרו, העמיד המשרד סכום של 24 מיליון ש"ח לטובת ההכנות האולימפיות של הספורטאים האולימפיים והפראלימפיים כאשר גם ספורטאי "אילת" זכו לתמיכה לקראת משחקי העולם בקיץ 2017 בורוצלאב, פולין.

2 אישור תכניות עבודה שנתיות לענפים המועדפים

עשרת הענפים המועדפים במחזור האולימפי האחרון (עד אולימפיאדת ריו 2016) היו: אתלטיקה קלה, שחיה, התעמלות, כדורעף, כדוריד, שיט, ג'ודו, אופניים, טניס וסקי מים. במהלך המחזור האולימפי חולק סכום של 20 מיליון ₪ בשנה, כתמיכה נוספת עבור הענפים הללו. כתנאי לקבלת כספי הענפים המועדפים נקבע, כי על האיגודים להגיש תכנית עבודה שנתית לפיתוח התשתית האנושית וקידום ההישגיות בענף, לאישור מינהל הספורט. במהלך שנת 2016 הגישו כל הענפים המועדפים את תכניות העבודה ואלה אושרו על ידי מינהל הספורט בסיוע היחידה לספורט הישגי.

סומת צא עקירות של התחום פעילויות עקירות של התחום

שנת 2015

100

מספר הבקשות שהוגשו בשנה זו

80

מספר הבקשות שאושרו בשנה זו

45

סך התמיכה בשנה זו (במיליון ₪)

שנת 2016

100

מספר הבקשות שהוגשו בשנה זו

80

מספר הבקשות שאושרו בשנה זו

40

סך התמיכה בשנה זו (במיליון ₪)

פרויקטים מיוחדים של התחום

התכנית הלאומית לקידום ספורט ילדים ובני נוער - "פרחי ספורט": על פי התכנית המקצועית שנבנתה על ידי ועדה מקצועית בראשות ראש מינהל הספורט ואושרה על ידי ועדת ההיגוי של הפרויקט, במסגרת פרויקט "פרחי ספורט" מתקיימים שני שלבים:

שלב א' - במסגרת התכנית תתקצב פעילות העשרה ספורטיבית בבתי הספר, לילדים בגילאי 8-9, במסגרתה יקבלו הילדים שעה נוספת של שיעורי חינוך גופני במגוון ענפי ספורט ופעילות גופנית, בשעות בית הספר.

שלב ב' - במסגרת שלב ב' של תכנית "פרחי ספורט" מסייע משרד התרבות והספורט לכלל הישובים בישראל, בדגש על יישובי הפריפריה וישובים בלמ"ס נמוך וקבוצות של ספורטאיות, בהקמה ובהפעלה של קבוצות חדשות עבור ילדים וילדות גילאי 10-12 (בענפי השחייה, הטניס והשייט מגיל 8 ובענף ההתעמלות מגיל 6) בענפים מועדפים.

טקס פרס הספורט הישראלי 2016: משרד התרבות והספורט, הטוטו, הוועד האולימפי בישראל, הוועד הפראלימפי בישראל והתאחדות "אילת" לענפי ספורט תחרותיים לא אולימפיים, קיימו זו השנה השנייה את טקס "פרס הספורט הישראלי 2016". בטקס נבחרו הספורטאי, הספורטאית ומאמן השנה בענפי הספורט האולימפיים, הפראלימפיים, והענפים שאינם אולימפיים, כמו כן נבחרו שני ספורטאים צעירים ושתיים צעירות. בנוסף, הוענקו פרסי כדורגלן, כדורסלן וכדורסלנית השנה. לראשונה השנה הוענק גם פרס הנהיגה הספורטיבית בתחום הספורט המוטורי (מכוניות, אופנועים וקארטינג) אשר הוענק לאלון דאי, נהג המירוצים הישראלי, אלוף אירופה בסבב נאסקר עד גיל 25.

סוּחָה אֶם שׁוּלָאֵם פִּעִילִיּוֹת שֶׁל הַתְּחוּם

תמיכה באקדמיה למצוינות בספורט במכון וינגייט

האקדמיה למצוינות בספורט ("הפנימייה") במכון וינגייט הרחיבה במהלך השנה את שורותיה ומספר

3

הספורטאים המצטיינים הפעילים במסגרתה הוגדל. במהלך שנת 2016 פעלו באקדמיה למצוינות כ- 180 ספורטאים בתשעה ענפי ספורט: שחייה, כדורעף (בנים ובנות), טריאתלון, כדורסל (בנות), טניס שולחן, ג'ודו, כדורגל בנות, כדוריד בנים ואתלטיקה. כמו כן, במהלך השנה נכתבו ואושרו תכניות מקצועיות לאקדמיה בווינגייט, נקבעו מדדי תפוקה ותוצאה בכל ענף, במטרה לאפשר מעקב ובקרה אחרי התפתחות הספורטאים, והוגדרו קריטריונים לקליטת ספורטאים בכל ענף.

ספורטאים מצטיינים בצה"ל

4

המחלקה לספורט תחרותי במינהל הספורט אחראית לאישור ספורטאים מצטיינים ופעילים לקראת ובזמן שירותם בצה"ל. הספורטאים המצטיינים זוכים לליווי שוטף של המחלקה לספורט תחרותי במשך כל זמן שירותם הצבאי.

בסוף שנת 2016 מצבת הספורטאים בעלי מעמד "ספורטאי פעיל" עומדת על 99 ספורטאיות ו-335 ספורטאים ומצבת הספורטאים בעלי מעמד "ספורטאי מצטיין" על 66 ספורטאיות ו-101 ספורטאים.

מלגות חודשיות לספורטאי הישג

5

בשיתוף הטוטו וגופי הרוחב, משרד התרבות והספורט מסייע ותומך כספית במתן מלגות חודשיות לספורטאים האולימפיים, הפראלימפיים ושאינם אולימפיים במטרה לאפשר להם להשקיע את מרב זמנם באימונים

ובתחרויות, וזאת במטרה לקדם מטרות אלה:

- עידוד ספורטאי הישג לעסוק באימוני ספורט בכל ימות השבוע ברמה הבינלאומית הגבוהה ביותר.
- עידוד ספורטאי ההישג להשגת הישגים ספורטיביים ברמה הבינלאומית הגבוהה ביותר.

מספר הספורטאים הפעילים בעונת 2015-16

16 - 108,230

גידול של מעל 10% במספר הספורטאים הפעילים בעונת 2015-16 לעומת עונת 2014-15.

הישגים באליפויות אירופה ועולם

באליפויות אירופה ועולם לבוגרים ולנוער שנערכו בשנת 2016, השיגו ספורטאי ישראל מספר חסר תקדים של 109 מדליות בענפים האולימפיים, הפראלימפיים ושאנינס אולימפיים. השיא הגיע במשחקים האולימפיים בריו עם זכייתם של אורי ששון וירדן ג'רבי במדליות הארד בג'ודו ובמשחקים הפראלימפיים בהם זכו החותרת מורן סמואל, הקלע דורון שזירי והשחינית ענבל פיזרו במדליות הארד.

פרחי ספורט - שלב א'

2015/16		2014/15		
סיום רישום	תחילת רישום	סיום רישום	תחילת רישום	
69	72	57	57	מס' רשויות
322		285	318	מס' בתי ספר
1,482	1,578	1,286	1409	מס' כיתות
44,460	47,340	38,580	42,270	מס' תלמידים/ות (הערכה 30 בכיתה)

- מס' הכיתות שפעלו בתוכנית מאשכול פריפריה 3 ומטה הוא 79.7% לעומת 72% בשנת 14/15.
- מס' הכיתות ברשויות בדירוג למ"ס 5 ומטה הוא 71% לעומת 70.2% בשנת 14/15.

פרחי ספורט - שלב ב'

2015/16		2014/15		
סיום רישום	תחילת רישום	סיום רישום	תחילת רישום	
150	180	141	200	מס' רשויות
897	1100	760	1100	מס' קבוצות
9,767		6,348		מס' ספורטאים/ות רשומים באיגודים

- אחוז הקבוצות שנרשמו מאשכול פריפריה 3 ומטה היה בשנת 15/16 63.1% לעומת 62.1% בשנת 14/15.
- אחוז הקבוצות בדירוג למ"ס 5 ומטה היה בשנת 15/16 73% לעומת 69.2% בשנת 14/15.

תיקון חוק הספורט בנושא ביטוח ספורטאים

ספורטאים שהם תלמידים המבוטחים בביטוח תאונות אישיות לפי חוק חינוך חובה, חוק חובת הביטוח על פי חוק הספורט לא יחול עליהם. משמעות הדבר היא הוצלה של הרישום לאיגוד עבור ספורטאים בגילאי ילדים ונוער עקב ביטול חובת הביטוח.

פרויקטים מיוחדים של התחום

פרס שרת התרבות והספורט
לספורטאים מצטיינים: השנה לראשונה, בעקבות יוזמה של שרת התרבות והספורט ח"כ מירי רגב, הוכפל סכום המענק לספורטאים על זכייה במדליות במשחקים האולימפיים, הפראלימפיים ומשחקי העולם. כל אחד מחמשת הספורטאים שזכה במדליית ארד, קיבל פרס בגובה 300 אלף שקלים. כך במסגרת הפרס הכללי חילק המשרד 4.2 מיליון ש"ח לספורטאים ולמאמנים. 2,853,000 שקלים הוענקו ל-141 ספורטאים (55 ספורטאים אולימפיים, 68 ספורטאים לא אולימפיים ו-18 ספורטאים פראלימפיים), ו-1,379,000 שקלים הוענקו ל-66 מאמנים.

פרויקט "כדוריד 2024": אחת המטרות האסטרטגיות שהגדיר משרד התרבות והספורט, הינה העפלה של נבחרת ישראלית בענפי הכדור למשחקים האולימפיים שייערכו בשנת 2024. כפועל יוצא של מטרה אסטרטגית זו, מסייע משרד התרבות והספורט, בשיתוף הוועד האולימפי, לאיגוד הכדוריד בהפעלת פרויקט 2024. במסגרת הפרויקט, מתקצב המשרד את התכנית המקצועית שהציג בפניו איגוד הכדוריד, אשר לראשונה בנה תכנית ארוכת טווח לאיתור, טיפוח ופיתוח שחקני כדוריד בישראל, מגיל 12 ועד גילאי בוגרים. אחד החידושים יוצאי הדופן בתכנית המקצועית של פרויקט "כדוריד 2024" הוא יציאתה של נבחרת הנוער לעונת אימונים ומשחקים בליגה הגרמנית, ליגה אשר נחשבת למעצמת כדוריד עולמית. בכך, זוכים הספורטאים לתנאי אימון ייחודיים ומשחקים ברמה הישגית גבוהה, אשר תורמים לשיפור יכולותיהם. בנוסף, במסגרת התכנית המקצועית של פרויקט "כדוריד 2024" מפעיל איגוד הכדוריד מרכזי אימון אזוריים ברחבי הארץ, המרכזים אליהם את מיטב שחקנים הכדוריד הצעירים ומעניקים להם אימוני העשרה עם מיטב המאמנים בתחום.

הישגים משמעותיים של התחום

תרבות הספורט

עופר בוסתן – ראש מינהל הספורט

מפקחים מחוזיים:

מפקח מחוז צפון - ע'אזי נוג'ידאת

מפקח מחוז חיפה - אמין סאלח

מפקח מחוז מרכז - אבי בנבנישתי

מפקחת מחוז תל אביב וגוש דן - דורית נבון

מפקח מחוז מיעוטים - לואי בדיר

מפקח מחוז ירושלים - שי שטרית

מפקח מחוז דרום - דניאל ארץ קדושה

מנהלת המחלקה לספורט עממי ולספורט נשים - שלומית ניר טור

מר עופר בוסתן, בוגר מכללת אוהלו בחינוך גופני וספורט, בעל תואר ראשון בחינוך גופני ותואר שני במינהל חינוך, שימש בתפקיד סגן ראש מינהל הספורט משנת 2008 עד שנת 2017. שימש קודם לכן כמפקח מחוז צפון במינהל הספורט, וכן כמפקח חינוך גופני וספורט במחוז הצפון. מר בוסתן היה ממקימי התאחדות הספורט לבתי הספר ושימש כמנהל מחוז צפון הראשון בהתאחדות בתי הספר. מר בוסתן משמש כחבר הנהלת התאחדות הספורט לבתי הספר והועד המנהל של מכון וינגייט, וכן חבר ובעל תפקיד במספר ארגוני ספורט בינ"ל. קודם לכן, מילא מר בוסתן מגוון תפקידים בתחומי הספורט והפעילות הגופנית, היה ספורטאי פעיל ומאמן כדורסל.

תפקיד אגף תרבות הספורט במינהל הספורט הוא לקדם, לפקח, להסדיר ולתמוך בכלל פעילויות הספורט ברשויות המקומיות, לקדם פעילות גופנית ואורח חיים פעיל ובריא בקרב הציבור הרחב במדינה, להגדיל את מספר האזרחים העוסקים בפעילות גופנית ולקדם פעילויות ספורט ממוסד בכל הארץ.

האגף אחראי באמצעות המפקחים המחוזיים של מינהל הספורט על הנחייתם המקצועית של מנהלי מחלקות הספורט ברשויות המקומיות בישראל, המהווים את הזרוע הביצועית של מינהל הספורט ברשויות המקומיות. קשרי עבודה אלו מאפשרים למינהל הספורט לקדם שיתופי פעולה נרחבים עם הרשויות המקומיות בתחומי הספורט (לרבות ספורט תחרותי), ולקדם את מימוש המדיניות הלאומית של משרד התרבות והספורט ועידוד יוזמות ופרויקטים לפיתוח תרבות הספורט בישראל.

בנוסף, אחראי האגף לסיוע, להכוונה ולתמיכה בבניה, שיפוץ ושדרוג מתקני הספורט השונים ברשויות המקומיות. כל זאת באמצעות תקנת התמיכה של המשרד ובאמצעות תקציבי המועצה להסדר ההימורים בספורט המוקצים לקרנות השונות שנועדו למטרה זו.

פרויקטים מרכזיים שקודמו ובוצעו השנה במסגרת יישום מדיניות השרה:

- הפעלת טורניר הכדורגל "ליגת השכונות"
- קיום אירועי שבוע ספורט ישראל
- קיום אירועי יום ההליכה העולמי
- קיום אירועי אתנה "הולכות רחוק"

העמקת שיתוף הפעולה עם מנהלי מחלקות הספורט ברשויות

כנסים שנתיים והשתלמויות מקצועיות ושיפור איכות
ניהול מחלקות הספורט ברשויות (כנסים, ימי עיון,
השתלמויות)

1. המשרד הוביל כנסים חד-יומיים למנהלי מחלקות הספורט, בהשתתפות 500 מנהלי מחלקות הספורט ועובדיהן ברשויות השונות. בכנסים שנערכו במחוזות השונים הציג סגן ראש מינהל הספורט את מדיניות המשרד והדגיש את קידום התכנית הלאומית למתקני ספורט שפורסמה במהלך השנה.
2. במקביל, קיימו מפקחי המחוזות דיונים מקצועיים של מנהלי מחלקות הספורט ברשויות שבמחוזותיהם. במסגרת זו, בין היתר, הוצגו מדיניות ופעילות המשרד, לרבות דגש על פרויקט "פרחי ספורט", פעילויות "אתנה" והתאחדות הספורט לבתי הספר. בדיונים אלו נטלו חלק גם מרצים מקצועיים בנושאים שונים.
3. המשרד קיים כנס תלת-יומי באילת בשיתוף מרכז השלטון המקומי ואיגוד מנהלי מחלקות הספורט, בו השתתפו 340 מנהלי מחלקות הספורט ועובדיהן. בכנס הציג מנכ"ל משרד הספורט את עיקרי מדיניות השרה בתחום הספורט וכן התקיימו הרצאות, סדנאות ודיונים עם מומחים, על תכניות העבודה של מינהל הספורט, בדגש על תכנית המתקנים הלאומית החדשה לספורט.
4. במהלך השנה קיים המשרד הכשרות ל-105 מנהלי מחלקות ספורט בשלושה מחוזות, בנושאי תקשורת, מערכות מידע וניהול זמן. ההכשרות, שזכו להצלחה, נערכו במסגרת 6 מפגשים, שכל אחד מהם נמשך 6 שעות.

1

2 קיום פעילות "ספורט לחיים" (Sport 4 Life)

1. מינהל הספורט בשיתוף ארגון Sport unites יזם, פיתח ויישם את פרויקט ספורט לחיים העושה שימוש בספורט ככלי להעצמה חברתית רב תרבותית, אשר נועד לסייע לרשויות מקומיות בהרחבת הפעילות הספורטיבית-חינוכית להעצמה חברתית, והקניית ערכי כבוד, אמון, ניטרליות, לכידות חברתית, אחריות, ושוויון לחיים באמצעות פעילות ספורט חברתית ואתגרית.
2. במסגרת הפעילות התקיימו השנה 9 פרויקטים של בנים כדורגל, 9 פרויקטים של בנות כדורסל, שבמסגרתם נטלו חלק כ-1,000 ילדים בפעילות שהתקיימה לסירוגין ביישובים יהודיים וביישובי המיעוטים. בלט במיוחד השנה פרויקט מיוחד של ילדים אוטיסטיים ב"ס מול תבור גליל תחתון עם ב"ס סווא נצרת.
3. חידוש נוסף שהתקיים השנה הוא מימון יציאת משלחת נערים ונערות יהודים וערבים למרתון קלן הבינ"ל. הקבוצה המעורבת (4 בנים ו-3 בנות) השתתפה כנבחרת שליחים במרתון קלן 2016 ואף זכתה במקום השלישי.

שנת 2015

231

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

228

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

30.76

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

שנת 2016

242

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

238

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

39.64

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

פעילויות עיקריות של התחום

הישגים משמעותיים של התחום

בשנת 2016 הצליח המשרד להגדיל את סכום התמיכה הכולל לרשויות המקומיות בתחום הפעילות הגופנית והספורט לסכום שיא של כ- 40 מיליון ₪, גידול של יותר מ- 30% לעומת שנת 2015. לאור הגדלת הסכום הכולל לתמיכה, הוחלט על העלאת הסכום שנקבע "סל בסיס" - המשמש כמינימום התמיכה לרשות מקומית, ללא תלות בהיקף הפעילות - לסך של 30,000 ₪.

בנוסף, מספר הרשויות המקומיות אשר נתמכו בשנה החולפת עלה ב-10 רשויות, וכיום נתמכות יותר מ- 90% מהרשויות המקומיות במדינה. יש לציין, כי משמעות הדבר היא שכמעט בכל הרשויות המקומיות בישראל מועסקים כיום מנהלי מחלקת ספורט - תנאי סף לקבלת התמיכה מ"סל הספורט".

במהלך השנה האחרונה ניתן דגש לחיזוק משמעותי של הקשר בין המשרד לרשויות המקומיות. במסגרת זו נערכו פגישות אישיות של השרה והמנכ"ל עם נציגים ממרבית הרשויות, ובוצעו עשרות סיורי שטח של הנהלת המשרד, מרביתן עם השרה ומנכ"ל המשרד, וכמובן בהשתתפות ראש מינהל הספורט מר עופר בוסתן והמפקחים המחוזיים של מנהל הספורט.

פעילויות עיקריות של התחום

3

טורניר "ספורטירשת" לנערות

ענף הכדורשת הולך ותופס תאוצה בארץ ומרחיב את שורותיו גם לילדות ונערות בכיתות ה-ו, ז-ח, ט'-י"ב. כפועל יוצא, יזם מינהל הספורט בהובלתם של המפקחים אבי בנבנישתי ודניאל ארץ קדושה טורניר כדורשת ארצי וייחודי מסוגו - "ספורטירשת", המהווה מכשיר לשינוי עמדות באשר לחשיבות הספורט כגורם משמעותי בהכשרתה ועיצובה של כל ילדה ונערה, ומעודד יותר ויותר בנות לעסוק בפעילות גופנית. הטורניר התקיים בשנת 2016 בעיר באר שבע ואירח כ- 300 ילדות ונערות שהגיעו מכל קצוות הארץ.

4

קיום פעילות אבות ובנים

מטרת התכנית, הנערכת זו השנה השישית בפריסה ארצית ובהשתתפות של כ- 3,000 ילדים ואבות, היא לחזק את ההיכרות, האמון והקשר בין הילדים ואבותיהם, שנחלש או נותק בעקבות גירושים או בעיות משפחתיות אחרות. במסגרת התכנית מתקיימים אימונים משותפים, וכן מפגשים קבוצתיים מונחים חודשיים, כמו גם אירועים חברתיים משותפים. תכנית מלווה במאמני כדורגל, מנחי קבוצות ומדריכים חברתיים, ובמסגרתו בוצע מחקר איכותני וכמותי אשר הצביע על התועלות ממזם זה. התכנית נערכת במשולב ובשיתוף פעולה בין רשויות הרווחה המקומיות, ארגון הג'וינט וכמובן מינהל הספורט.

5

הקמת מועדוני רכיבת אופניים

בישראל פועלים כיום יותר מ- 140 מועדוני אופניים שאת הקמתם יזם מינהל הספורט, בשיתוף איגוד האופניים והרשויות המקומיות. במהלך השנה הוקמו 20 מועדוני אופניים, ובכוונתנו להמשיך בפרויקט זה גם בשנת 2017.

אולימפיאדת הילדים

6

יותר מ- 6,500 ילדים וילדות מתחרים ביום אחד של פעילות ב- 28 ענפי ספורט, ואותם מלווים למעלה מ- 1,000 מאמנים, שופטים, מורים ומנהלי מחלקות ספורט ברשויות המקומיות. בשנת 2017 מתקיימת אולימפיאדת הילדים בסימן המשחקים האולימפיים שהתקיימו בריו, ברזיל.

אולימפיאדת הילדים ה- 9 שהתקיימה השנה, הפכה לאירוע אטרקטיבי וגדול בהשתתפותן של מעל 110 רשויות מקומיות מכל רחבי הארץ. הצלחת אירוע מיוחד זה, המהווה גם אירוע חברתי-חוויתי וחינוכי, הינה תודות לשיתוף הפעולה המבורך של ראשי הרשויות, מנהלי מחלקות הספורט עם מנהל הספורט

יש לציין, כי באירוע משתלבים גם הוועד האולימפי, ארגון אילת, התאחדות ספורט הנכים בישראל, ארגון ספיישל אולימפיקס וספורטאיהם. בנוסף ולראשונה, השתתפו באירוע גם 46 ספורטאים מסלובניה וירדן.

7 אליפות ישראל בכדורגל הוגן ע"ש אבי כהן

מינהל הספורט קיים זו הפעם השלישית את אליפות ישראל בכדורגל הוגן לחובבים, בהשתתפות כ-2,500 שחקנים מכל רחבי הארץ, בשיתוף פעולה עם "מדינת הכדורגל", עמותה הפועלת כארגון כדורגל חברתי מזה כ-10 שנים לקידום הספורט והחברה בישראל. העמותה מקיימת כ-500 טורנירי כדורגל בשנה, בהם משתתפים יותר מ-10,000 ספורטאים.

הפרויקט מהווה את ספינת הדגל של הכדורגל החובבני בישראל ומתקיים ביישובים שונים בדגש על הפריפריה. מטרת הפרויקט, בין היתר, להשפיע הלכה למעשה על שפת הכדורגל בישראל, בהתאמה לתכניות העבודה של מינהל הספורט ולמדיניות המשרד לקידום פריפריה וספורט נקי מאלימות. כמו כן, נועד הפרויקט לעודד את הציבור הרחב לפעילות גופנית. כל המשחקים בפרויקט משוחקים לעיני האוהדים ללא שופטים, במטרה להציג ולאפשר דו שיח הוגן והוגן בין הספורטאים וכלל הצופים. בכך, מקדם הפרויקט הן את המטרות האסטרטגיות של המשרד – בהגדלת מספר הספורטאים בישראל בדגש על הפריפריה, והן את מטרות המועצה למניעת אלימות בספורט הפועלת מכוח חוק הספורט במשרד התרבות והספורט, להפחתת האלימות והגזענות במגרשים.

8

ביצוע סקר פעילות גופנית בקרב ילדים ובני נוער

במהלך השנה התקבלו בידי המשרד תוצאות המחקר הלאומי המקיף ביותר והראשון - שנערך ביוזמת מינהל הספורט בנושא הרגלי הפעילות הגופנית של בני נוער בישראל.

המחקר, שכלל סקר שנערך בקרב כ-4,000 ילדים ובני נוער בגילאים 11-18 (כיתות ו'-יב'), נערך כהרחבה ובשיתוף הסקר הרב לאומי של ארגון הבריאות העולמי הנערך בארץ ע"י משרדי הבריאות והחינוך.

תוצאות המחקר יסייעו להנהלת מינהל הספורט בפיתוח והטמעה של מדיניות ואסטרטגיות התערבות לקידום הפעילות הגופנית, הספורט והבריאות של בני הנוער בישראל.

9

אירועי דגל

בשנת 2016 תמך המשרד ב- 26 אירועי ספורט מרכזיים, בהם נטלו חלק כ- 300 אלף משתתפים בכל רחבי הארץ:

- מרתון טבריה הבינלאומי
- אירועי דרום אדום
- מרתון תל אביב
- מרתון ירושלים
- טור ערד באופניים
- צעדת הגלבוע הבינלאומית
- צעדת יקנעם הבינ"ל – יקנעם
- "סובב ירושלים" באופניים
- מרוץ הלילה בבאר שבע
- אולימפיאדת הילדים – נתניה
- סטריטבול – הרצליה
- אתנה הולכות רחוק – תל אביב
- טריאתלון הנשים – הרצליה
- גלגלים של תקווה עמק יזרעאל
- אליפות אירופה בהתעמלות
- אומנותית בחולון
- צליחת הכנרת 2016
- גימניסטרדה – פארק הכט בחיפה
- אפיק ישראל 2016
- רצים למען הבנים – דלית אל כרמל- מוחרקה
- סובב תל אביב באופניים
- צעדת ירושלים
- מרתון התנ"ך
- אירוע אתנה הולכות רחוק בב"ש
- סובב כנרת 2016 באופניים
- יום ההליכה הבינלאומי
- צעדת בן גוריון

פרויקטים מיוחדים של התחום

מיפוי פעילויות הספורט והפעילות הגופנית ברשויות המקומיות:

בהמשך למיפוי הפעילות הגופנית והספורט שנערך בכ-180 רשויות מקומיות במהלך השנים 201-2014, נערך (בליווי חברה לייעוץ אסטרטגי) עיבוד לנתונים שנאספו, אשר מאפשר למינהל הספורט לבצע השוואת נתונים בין רשויות הדומות אחת לרעותה בדירוג הלמ"ס, במספר התושבים וכדומה, במטרה לעדכן ולשפר את תכניות העבודה של מינהל הספורט. בעקבות מהלך זה, הותווה תהליך שיפור ושדרוג של המיפוי, במטרה להגיע לעדכון המיפוי של הפעילות בכלל הרשויות המקומיות בישראל אחת למספר שנים.

המיפוי מתבצע ברשויות המקומיות, בסיוע מנהלי מחלקות הספורט ברשויות ובליווי של מפקחי מינהל הספורט, ובמהלכו מקבל מינהל הספורט דיווח מפורט מהרשויות המקומיות לגבי כלל הפעילויות, המשתתפים והמשאבים שהוקצו לספורט ולפעילות גופנית בכל רשות ורשות.

בין היתר, הנתונים מהשטח מאפשרים למשרד לסייע לרשויות המקומיות החלשות, לקדם פעילויות משולבות בין הרשויות ולייעץ לרשויות בתחומי הספורט והפעילות הגופנית. כמו כן, המידע שנאסף נועד בין היתר להיות זמין לשימוש כלל הציבור הרחב וכמובן לכלל גופי הספורט השונים.

יום ההליכה העולמי

בתאריך 11.11.16 התקיימו ביוזמת מינהל הספורט מאות אירועים, ב- 202 רשויות מקומיות בכל רחבי הארץ, לציון יום ההליכה העולמי, במטרה לקדם הטמעה של אורח חיים פעיל בקרב הציבור הרחב. הפעילויות ברשויות כללו מסלולי צעידה בני 2-5 ק"מ, כאשר תלמידי בתי הספר ותושבי היישובים הוזמנו להשתתף באופן חופשי. באירועים אלו נטלו חלק קרוב לחצי מיליון משתתפים.

"שבוע ספורט ישראל":

בחודש מאי התקיים, זו השנה ה- 5 ברציפות, "שבוע ספורט ישראל", בשיתוף פעולה עם איגוד מנהלי מחלקות הספורט והרשויות המקומיות ברחבי הארץ. אירועי השבוע החלו במרוץ אופניים "סובב ירושלים", ונמשכו במרוץ הלילה ("Glow") בבאר-שבע, אולימפיאדת הילדים במכון ווינגייט ובאירוע מסכם בצעדת "אתנה הולכות רחוק בתל-אביב", בהשתתפות אלפי בנות, נערות ונשים מכל רחבי הארץ. במהלך השבוע התקיימו יותר מ-400 אירועים ב-182 רשויות מקומיות, שכללו, בין היתר, צעדות, מרוצים, ימי ספורט, משחים ומסעות אופניים, ובהם נטלו חלק יותר מ-400 אלף משתתפים.

ליגת השכונות

טורניר הכדורגל "ליגת השכונות" החל השנה לראשונה ביוזמת משרד התרבות והספורט ובשיתוף החברה למתנ"סים. בטורניר לוקחים חלק ילדי כיתות ה' ו' מרחבי הארץ. הטורניר נערך בסימן "הוגנות בספורט". במשחקי הטורניר, בו תהיה נציגות של 16 קבוצות מכל מחוז, תינתן הזדמנות לכל השחקנים לקחת חלק, וישתתפו בו ילדים מכלל המגזרים: יהודים, ערבים, דתיים וחילונים. במהלך השבוע התקיימו יותר מ-400 אירועים ב-182 רשויות מקומיות, שכללו, בין היתר, צעדות, מרוצים, ימי ספורט, משחים ומסעות אופניים, ובהם נטלו חלק יותר מ-400 אלף משתתפים.

תוכנה חדשה לניהול סל הספורט ומתקנים

מינהל הספורט נמצא בשלבים האחרונים של פיתוח מערכת מחשוב חדשה, המיועדת לנהל את כלל המידע על פעילויות הספורט ברשויות המקומיות, את התכנון מול הביצוע של פעילויות הספורט העממי וההישגי (כולל קישור הפעילויות למתקני הספורט בהם יתבצעו), באמצעות דיווח של הרשויות באמצעות פורטל ייעודי. בנוסף, המערכת תכלול את כל המידע על מתקני הספורט שבתחומי הרשויות במקומיות בישראל, אשר גם יעמוד לרשות הקהל החופשי באמצעות אתר מפי"י. המערכת נמצאת בשלבי פיתוח מתקדמים על ידי חברת טלדור ובשיתוף פעולה עם מפי"י (מרכז מיפוי ישראל) והצפי להעלאת החלק הראשון של המתקנים הינו לרבעון הראשון של שנת 2017.

האגף להכשרת מאמנים

שלמה סביה

בוגר המכללה לחינוך גופני ע"ש זינמן במכון וינגייט, בשנים 1979-1992 שימש כמורה לחינוך גופני בבתי ספר. בעל תואר ראשון בחינוך גופני ותואר שני בחינוך גופני ומינהל ספורט. עובד ברשות הספורט והחינוך הגופני (מינהל הספורט היום) משנת 1988.

בעברו היה שותף להקמת התאחדות הספורט לבתי ספר ושימש כמנהל המחלקה למפעלי ספורט בהתאחדות, שימש כמפקח על החינוך הגופני והספורט במחוז תל אביב במשרד החינוך התרבות והספורט, היה מאמן כדורסל בשנים 1975-1993 ואף זכה להגיע לגמר גביע המדינה (1989) עם קבוצת הנשים בליגה הראשונה (בני יהודה תל אביב).

משנת 2012, עם הקמת האגף להכשרת מאמנים, משמש כמנהל האגף.

האגף להכשרת מאמנים אחראי על ביצוע חוק הספורט והתקנות בכל הקשור להכשרה ופיתוח תחום המאמנים בישראל ומהווה הרגולטור של המשרד בביצוע החוק והתקנות.

מוסדות להכשרת מדריכים ומאמנים

תאגידים המעוניינים להכשיר מדריכים ומאמנים בספורט ואשר עומדים בתנאי התבחינים, מגישים בקשות להכרה באמצעות טפסים מקוונים שפיתח האגף ביחד עם ממשל זמין, הבקשות נבחנות על ידי צוות האגף ולאחר שנמצאו עומדים בתנאים מועברים לאישור השרה למתן הכרה למוסד. לאחר קבלת אישור ההכרה מבצע האגף בקורות על הקורסים של המוסדות. האגף בוחן פניות לאישור תעודת מדריך/מאמן שניתנו בחו"ל על פי חוק הספורט. האגף בשיתוף איגודי הספורט מעדכן את התכניות להכשרת מדריכים ומאמנים ויוזם פעולות לפיתוח וקידום תחום המאמנים בישראל שיפורטו בהמשך.

אישור תעודות מאמנים מחו"ל

עולים חדשים ואחרים, בעלי תעודות מדריכים או מאמנים שניתנו בחו"ל, פונים על פי הנוהל לאישור תעודות מאמנים מחו"ל שמופיע באתר משרדנו אל הוועדה שמונתה על פי חוק הספורט, על ידי השרה ובתחום אחריות האגף להכשרת מאמנים. הוועדה בוחנת את הפניות ומחליטה באם לאשר את התעודות/המסמכים שהוגשו לוועדה לתעודת מדריך או מאמן בענף הספורט

פרויקטים מרכזיים שקודמו ובוצעו השנה במסגרת יישום
מדיניות השרה:

- קידום תיקון חוק המאמנים
- קיום קורסי מאמנים ומדריכים בפריפריה

קורסי מדריכים ומאמנים בנגב גליל

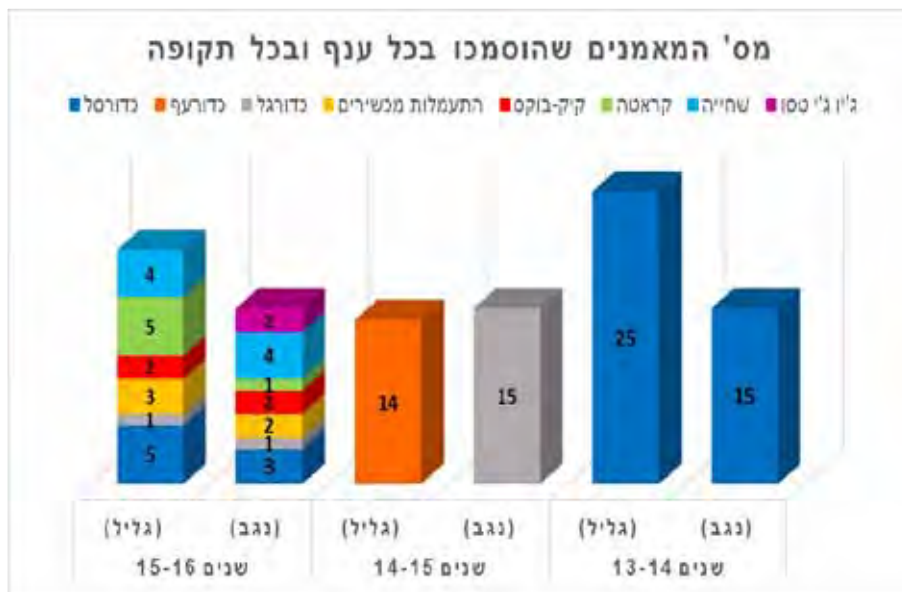
1

לאור מצוקת מדריכים ומאמנים בכלל ובפריפריה בפרט
חבר המשרד באמצעות האגף להכשרת מאמנים עם
המשרד לפיתוח הנגב והגליל (לפני 5 שנים) על-מנת
ליזום קורסים מסובסדים ומונגשים (באזור מגוריהם)

לילדי הפריפריה וזאת על מנת להגדיל, לטפח ולחזק את כוח
האדם המקצועי בתחומי הספורט שבהם אותר מחסור במדריכים
ומאמנים.

בשנת 2015 השלמנו את הכשרתם של 109 מאמנים ב- 10 ענפי
ספורט שונים כמפורט בגרף.

יודגש כי בקרב 109 המאמנים היו 24 נשים, הישג חסר תקדים.

בשנת 2016, לאחר סיום המכרז החדש לביצוע הקורסים,
התחלנו בהכשרת מדריכים בנגב גליל ובימים אלו ממש לומדים
98 חניכים בקורסי מדריכים כמפורט:

בגליל – 55 חניכים מהם 39 חניכים בקורס מדריכי כדורסל ו- 16
חניכים בקורס מדריכי אופניים.

בנגב – 43 חניכים מהם 16 חניכים בקורס מדריכי כדורגל, 15
חניכים (באילת) בקורס מדריכי כדורסל ו- 12 חניכים (באילת)
בקורס מדריכי שייט.

בכל שנה מבצעים מפקחי מינהל הספורט ברשויות של הנגב
והגליל, בדיקת צרכים. על-פי בדיקתם מתקבלת ההחלטה באילו
ענפי ספורט נקיים את הקורסים בשנה הבאה. כך בכל שנה אנו
נגדיל את מאגר המדריכים והמאמנים בפריפריה (ביישובי הנגב
והגליל).

פרויקט זה בא לתת מענה לצרכי השטח, ולכסות על פערים של
שנים שלא ניתן היה לתת מענה לילדי הפריפריה (כולל עלויות
ההשתתפות, הנגשת הקורסים למקום מגוריהם).

סומת כל ענפי הספורט

50

מספר המוסדות
שטופלו על ידי האגף

470

מספר בקשות להכרה להכשרת
מדריכים/מאמנים שטופלו על ידי
האגף

28

מספר המוסדות שקיימו הכשרות
למדריכים ולמאמנים

310

מספר קורסי מדריכים שהתקיימו
במוסדות המאושרים

21

מספר קורסי מאמנים שהתקיימו
במוסדות המאושרים

350

מספר בקשות לאישור כוח אדם
מקצועי שטופלו על ידי האגף

12

מספר תכניות להכשרת מדריכים
שעודכנו

1

מספר תכניות להכשרת מאמנים
שעודכנו

74

מספר פניות לאישור תעודות
מאמנים מחו"ל

43

מספר אישורים לתעודות
מאמנים מחו"ל שהונפקו

השתלמויות למאמנים לאומיים

2

במיזם משותף שיזם האגף ביחד עם מכון וינגייט- היחידה לספורט הישגי, עוברים כ-150 מאמנים לאומיים, מאמני נבחרות ומאמני ספורטאי הסגלים, סדנאות והשתלמויות בנושאים בהם המליצה היחידה לספורט הישגי שיש לחזק את המאמנים בתחומים הללו. חלק מן ההשתלמויות הן השתלמויות ענפיות ורובן השתלמויות רוחביות לכלל המאמנים תוך השתתפות בסדנאות והרצאות בפורומים קטנים וגדולים כאחד. בשנת 2015 קיימו 2 סדנאות ו- 2 השתלמויות. בשנת 2016 קיימו 12 סדנאות ו- 2 השתלמויות.

56

מספר המוסדות שטופלו על ידי האגף

467

מספר בקשות להכרה להכשרת מדריכים/מאמנים שטופלו על ידי האגף

31

מספר המוסדות שקיימו הכשרות למדריכים ולמאמנים

428

מספר קורסי מדריכים שהתקיימו במוסדות המאושרים

17

מספר קורסי מאמנים שהתקיימו במוסדות המאושרים

526

מספר בקשות לאישור כוח אדם מקצועי שטופלו על ידי האגף

11

מספר תכניות להכשרת מדריכים שעודכנו

6

מספר תכניות להכשרת מאמנים שעודכנו

76

מספר פניות לאישור תעודות מאמנים מחו"ל

41

מספר אישורים לתעודות מאמנים מחו"ל שהונפקו

פרויקט ספורטאי למאמן

3

פרויקט משותף לוועד האולימפי עם המועצה הלאומית לספורט והאגף להכשרת מאמנים, שנועד לשלב ספורטאים אולימפיים במערך האימון תוך בניית תכנית אישית לכל ספורטאי בקורס במטרה לנצל את הידע והניסיון שצבר לאורך השנים ברמות הגבוהות ביותר, ולהסמיכו כמאמן ולאפשר לו להצטרף למשפחת המאמנים בישראל.

השנה נוטלים חלק 12 ספורטאים מ- 7 ענפי ספורט אולימפיים שונים.

פרויקט עתודת מאמנים לאומיים

4

פרויקט זה נועד להכשיר את עתודת המאמנים באיגודים ובהתאחדויות אשר עתידים להשתלב באימון נבחרות באיגודים ובהתאחדויות, להקנות להם את הכלים ולהביאם לרמות ידע מהגבוהות ביותר לדרגה המקבילה של מאמן מומחה. הפרויקט הינו פרי יוזמה של הוועד האולימפי ביחד עם המועצה הלאומית לספורט והאגף להכשרת מאמנים. לאחר סינון קפדני שערכנו נוטלים חלק בפרויקט ייחודי זה 12 מאמנים, בתכנית שתימשך שנתיים ותכלול גם נסיעות למרכזי אימון לאומיים בחו"ל והיצמדות למאמנים מובילים בעולם.

סוממה לא שותף לפרויקט

בניית תוכנה לאגף להכשרת מאמנים

היום פועל האגף להכשרת מאמנים עם טפסים מקוונים שנבנו לפני 6 שנים על ידי האגף בשיתוף ממשל זמין. טפסים אלו נבנו על פלטפורמה ישנה וכל שינוי או עדכון של הטפסים לוקח המון זמן, אם בכלל. באישור המשרד ובשיתוף אגף המחשוב במשרד, נשכרה מתכנתת אשר בונה ביחד אתנו לאחר שלב אפיון, מערכת תוכנה שתיתן מענה לאגף להכשרת מאמנים לכל אורך התהליך מול המוסד, עבור הטיפול במאמן, הנפקת רישיונות, חידוש רישיונות ועוד. תוכנה חדשנית זו נבנית על פלטפורמה ידועתית מודרנית אשר תקל מאוד עם הלקוחות שלנו ותשפר את מתן השירות ללקוחות. כמו כן, יבנה למשרד מסד נתונים אשר אינו קיים היום.

אישור התיקון לחוק המאמנים

התיקון לחוק הספורט בנושא מאמנים עליו עבדנו למעלה מ-4 שנים, עומד בפני גיבוש סופי והעברתו לוועדת שרים לחקיקה. התיקון לחוק בא להסדיר את נושא האימון והמאמן בישראל ומחזק את מעמדם של המאמנים. עיקרי התיקון לחוק כוללים:

- מעבר ל-4 דרגות אימון (על פי המודל האירופאי), במקום 2 דרגות הקיימות היום, תוך התאמה לכל ענף ספורט באופן פרטני.
- רישוי למאמן – כיום המוסדות המאשרים על ידנו, הם המלמדים, בוחנים ומעניקים את תעודת ההסמכה. בבדיקות שערכנו נמצא כי השיקולים הכלכליים של המוסדות גוברים על השיקולים המקצועיים להסמכת המאמנים וכל מי שמשלם מקבל תעודת הסמכה. השינוי בחוק מעביר את הסמכות לביצוע מבחני ההסמכה למאמנים מהמוסדות למשרד ובכך נוכל לוודא רמה הולמת של מאמן שעובר הכשרה בכל מוסד שהוא ויזכה לרישיון מהמשרד (כדוגמת מורה דרך, רישיון נהיגה וכד').
- חובת חידוש רישיון – דבר אשר יאלץ את המאמנים בלמידה מתמדת תוך שמירה על רמתם המקצועית. הרישיון יהיה בר תוקף (כנהוג בחו"ל) ל-4 שנים, ולשם חידושו יידרש המאמן להוכיח כי השתתף בהשתלמויות לחידוש רישיונו.

אדגיש כי הסדרה זו תחול תחילה על 2 ענפי העל ועל 10 הענפים המועדפים, ולאחר מכן יחליט המשרד עד כמה להרחיבו ולצרף ענפי ספורט נוספים.

אישור תיקון תקנות חוק הספורט חובת תעודת הסמכה

מאז פרסום תקנות הספורט (חיוב בתעודת הסמכה), תשנ"ז-1997, לא עדכנו התקנות ולא הותאמו לצרכים כיום. ענפי ספורט חדשים קיבלו הכרה ממינהל הספורט במהלך 18 השנים שחלפו, יש להסיר את ענפי ספורט שקיימים היום בתקנות מחובת תעודת הסמכה ובכך להקל על הרגולציה ולאפשר לציבור לעסוק בפעילות באותם ענפים (לא מסוכנים) ובכך להסיר חסמים.

בימים אלו סיים האגף את הליך היועצות עם איגודי הספורט והעביר ללשכה המשפטית להמשך טיפולה.

אישור התיקון לחוק המאמנים

המועצה הלאומית לספורט באמצעות הוועדה המקצועית שלה ובשיתוף האגף להכשרת מאמנים בונים בימים אלו מבחני תמיכה לפרויקטים מחוללי שינוי לקידום וטיפול המאמנים בישראל. במסגרת מבחני תמיכה אלו נכללים 7 פרויקטים ייחודיים אשר יביאו לשיפור היכולות המקצועיות ובשיפור מעמדם של המאמנים בישראל. 7 הפרויקטים הם:

- קורס להכנת עתודת מאמנים לאומיים – דוגמת הפרויקט המתקיים היום תוך מיסודו.
- קורס מאמנים לספורטאים בכירים – כדוגמת הפרויקט לספורטאים אולימפיים היום תוך מיסודו והתאמתו גם לענפים לא אולימפיים ופראלימפיים.
- השתלמויות למאמנים הישגיים – כדוגמת הפרויקט של השתלמויות למאמנים לאומיים תוך מיסודו והתאמתו גם לענפים לא אולימפיים ופראלימפיים.
- השתלמויות למאמני תשתיות – סיוע בקיום השתלמויות למאמני תשתיות להעשרת הידע שלהם לשיפור יכולתם המקצועית.
- סיוע ללימודים לתואר אקדמי – סיוע למאמנים הישגיים ללמוד לתואר אקדמי במוסד מוכר על ידי המל"ג וזאת במטרה להכין את המאמן שנתן את כל כולו לספורט ליום שאחרי על מנת לאפשר לו להשתלב במקצוע נוסף אשר יאפשר את שילובו בשוק התעסוקה.
- סיוע ללימודים בקורסים מקצועיים – סיוע למאמנים הישגיים בעלי תואר אקדמי ללמוד בקורס מקצועי במטרה להעשיר את ידיעותיו שיתרמו לו כמאמן וכן לאפשר למאמן להשתלב בלימוד מקצוע נוסף שיכול לתרום לו בשילובו בשוק התעסוקה.
- פרויקט חילופי ידע – על-מנת לאפשר לאיגודים והתאחדויות לקיים פורומים עם אנשי מקצוע ממדינות מובילות בעולם בענף הספורט הרלוונטי על מנת לשפר ולקדם את התחום המקצועי ואת כח האדם המקצועי של האיגוד/ההתאחדות בענף בישראל.

הרשות לנהיגה ספורטיבית

יוסי ניסן

שוש אמיר, ראש תחום רישוי

אורי שהדי, ראש תחום רישוי ויבוא

עימאד נסאסרה, ראש תחום רישוי ופיקוח על מסלולים

לורן אלביליה, רכזת הרשות

מר יוסי ניסן הינו מנהל הרשות משנת 2007.

השכלה: תואר ראשון מאוניברסיטת בן גוריון לכלכלה ומנהל עסקים

מקומות עבודה קודמים: מנהל חברת "מי טל" אזור ב"ש והדרום.

יועץ מקצועי לסגן שר התחבורה בנושא תשתיות ובטיחות בדרכים.

הרשות לנהיגה ספורטיבית הוקמה במשרד התרבות והספורט מכוח חוק הנהיגה הספורטיבית, התשס"ו - 2005, ומשמשת כרגולטור וכגורם המפקח על הספורט המוטורי בישראל.

עם הקמת הרשות פעלנו, בשיתוף 8 משרדי ממשלה שונים, להתקנת 15 תקנות מקצועיות שהניחו את היסודות החוקיים והארגוניים לקיומם של מרוצים ואירועים מוטוריים במדינת ישראל.

מאז ועד היום התקיימו עשרות אירועים מוטוריים ברחבי המדינה מדין ועד אילת; הרשות תומכת מדי שנה בהתאחדויות הנהיגה הספורטיבית במיליוני שקלים.

לאחר תקופה ארוכה בה פעלו מספר רב של התאחדויות, אוחדה הפעילות של חמש התאחדויות לשתי התאחדויות בלבד וזאת במטרה לחסוך בעלויות, למנוע בזבוז כספי ציבור ולייצר שני גופים מקצועיים, גדולים ויציבים, בעלי איתנות כלכלית ומקצועית, שינהלו ויקדמו את הספורט המוטורי בישראל כנהוג בעולם.

פעילות הרשות לא הייתה מתאפשרת ללא סיוע, גיבוי וליווי צמוד של ח"כ מירי רגב, שרת התרבות והספורט, שכבר בשנתה הראשונה בתפקידה הביאה להכפלת תקציב התמיכה בספורט המוטורי; מר יוסי שרעבי, מנכ"ל המשרד; מר עופר בוסתן, ראש מינהל הספורט; מר גיא אטיאס, ראש אגף בכיר תקציבים ותכנון; וכן יתר גורמי המקצוע במשרד.

הרשות, יחד עם כלל עובדיה ויועציה, תמשיך לעשות כל שביכולתה על מנת לסייע להתאחדויות הספורט המוטורי לפעול יחד ובשיתוף פעולה לקידום, טיפוח ופיתוח הספורט המוטורי בישראל.

הכפלת התקציב משנת 2015 לשנת 2016.

איחוד התאחדויות הספורט המוטורי מחמש לשתיים - המשמעות הינה חסכון משמעותי במנגנונים, איגום משאבים לטובת פעילות ספורט מוטורי, מתן כתובת ומענה בהתאחדויות גג לספורטאים ויציאה לדרך חדשה לאחר שנים של מחלוקות פנימיות בהתאחדויות.

לראשונה בישראל הושגה יציבות בקיום חמש ליגות מקצועיות בכל מגוון הענפים - בענפי האופנועים, הקארטינג והמכוניות.

שינויי חקיקה - הובילו להקטנת הבירוקרטיה והורדת עלויות בהוצאת רישיונות לספורטאים.

חנוכת מסלול מוטוקרוס ראשון במכון וינגייט - מתן מענה לרוכבי השטח במסלול מוסדר המשמש לפעילות שוטפת לאורך כל השנה.

הקמת מסלול קארטינג בבית שאן ע"י יזמים פרטיים - מתן מענה לנהגי ענף הקארטינג בפעילות שוטפת לאורך כל השנה.

עריית ערד זכתה בקול קורא שפירסם המשרד והחלה בהקמת מסלול האספלט הראשון בישראל בתמיכת המשרד (4 מיליון ₪) שישמש את כל תחומי הפעילות בספורט המוטורי (מכוניות, אופנועים וקארטינג).

חידוש צו היבוא על כלים תחרותיים והעמדתו על 19.2% בשיתוף משרד האוצר.

הוענקו פרסים כספיים לספורטאים מצטיינים בהיקף של עשרות אלפי שקלים.

מתן סיוע להתאחדויות הספורט המוטורי מול הרשויות (משטרה, רמ"י, רשויות מקומיות) בהוצאת אירועים לפועל.

הגדלת מספר מקבלי רישיונות נהיגה תחרותיים ומספר הספורטאים בכ- 30% ופעילות ספורטיבית להטמעת ערכים בטיחותיים בקהילה המתאימה לחזון מינהל הספורט ע"י "מימוש עצמי באמצעות ספורט ופעילות גופנית המהווים מנוף לגיבוש החברה והקהילה ולהטמעת ערכים בקרב ילדים ובני נוער".

סוממה לא סיימאטמט סיאמיה

2015 שנת

3

מספר הבקשות שהוגשו בשנה זו

2

מספר הבקשות שאושרו בשנה זו

2.7

סך התמיכה בשנה זו (באלפי ₪)

2016 שנת

2

מספר הבקשות שהוגשו בשנה זו

2

מספר הבקשות שאושרו בשנה זו

4.4

סך התמיכה בשנה זו (באלפי ₪)

פעילויות עיקריות של התחום

הרשות לנהיגה ספורטיבית הוקמה במטרה לסייע במימוש הפוטנציאל הטמון במגוון תחומי הנהיגה הספורטיבית, ולאפשר פעילות ענפה של תחרויות ספורט מוטורי תוך הקפדה בלתי מתפשרת על בטיחות הקהל והנהגים.

פעילות הרשות מעוגנת בחוק הנהיגה הספורטיבית.

פרויקטים מיוחדים של התחום

במהלך השנה האחרונה ניתן דגש לחיזוק משמעותי של הקשר בין המשרד לרשויות המקומיות. במסגרת זו נערכו פגישות אישיות של השרה והמנכ"ל עם נציגים ממרבית הרשויות, ובוצעו עשרות סיורי שטח של הנהלת המשרד, מרביתן עם השרה ומנכ"ל המשרד, וכמובן בהשתתפות ראש מינהל הספורט מר עופר בוסתן והמפקחים המחוזיים של מנהל הספורט.

עיקרי תוכניות העבודה לשנת 2017

1

המשך התמיכה בהתאחדויות הספורט המוטורי.

2

שינוי חקיקה בחוק המועצה להסדר הימורים בספורט שיוביל להגדלת התקציב להתאחדויות הספורט המוטורי.

3

הגדלת מספר הספורטאים המקצועיים המתחרים בענפי הספורט המוטורי.

4

הכנסת מתקן ספורט מוטורי לתכנית המתקנים של המועצה להסדר הימורים בספורט (טוטו) קול קורא שיפורסם בשנה זו.

5

סיוע בהקמת מסלולים נוספים בישראל (מנחת אספלט בדלתון, מוטוקרוס בחדרה, בקעת הירדן ועוד).

6

חנוכת מסלול האספלט הראשון בערד.

הרשות לצלילה ספורטיבית

אדם קונסטנטינובסקי

אדם קונסטנטינובסקי משמש כמנהל הרשות
לצלילה ספורטיבית מאז שנת 2014.

הוא בוגר התוכנית למדעי הים והסביבה הימית של
מכללת "רופין". בעל ניסיון עשיר בהדרכת צלילה,
בדרגת מדריך בכיר ומאמן מדריכי צלילה במספר
אירגוני צלילה. בעבר הוביל את תכנית הניטור
התת-ימית במכון לחקר ימים ואגמים וניהל
פרויקטים בתחום הימי.

הרשות המוסמכת לצלילה ספורטיבית הינה אגף במשרד התרבות והספורט אשר אמונה על יישום חוק הצלילה הספורטיבית, התשל"ט (1979). תפקידה העיקרי הינו הסדרה של ענף הצלילה הספורטיבית בישראל במטרה לייצר סטנדרט גבוה בתחום הצלילה בישראל לשם השמירה על חיי ובטיחות הצוללים. על-מנת לקדם מטרה זו, מבצעת רשות הצלילה פיקוח ובקרה על ענף הצלילה, באמצעות פקחים מטעמה, ומשמשת כיחידה מקצועית במשרד התרבות והספורט. רשות הצלילה שמה לעצמה כמטרה עליונה להבטיח רמת הדרכת צלילה גבוהה במרכזי הצלילה בישראל. כך יובטח לצולל הישראלי כי יקבל הדרכת צלילה איכותית ומקיפה אשר תאפשר לו, לאחר סיום הקורס, ביצוע צלילות עצמאיות ובטוחות במתקנים איכותיים ומקצועיים. בנוסף לפעילות הפיקוח שמבצעת הרשות לצלילה במרכזים באופן רציף במהלך כל השנה, מכנסת הרשות לצלילה וועדות מקצועיות לנושאי הדרכה ובטיחות, ציוד ומשמעת.

פעילות הרשות במספרים

503

מדריכים.
מתוכם 95 נשים
(כ-19%)

54

מרכזי צלילה
(ודחיסה)
22 באילת
32 ברחבי שאר
הארץ

467

ביקורות במרכזי
צלילה

129

ביקורות מדריכים

20

ביקורות במבחני
מדריכים

88

בדיקות איכות
אוויר

62

ביקורות במרכזים
למצבי חירום

סמטת אג סיגול סיגול

לאחר למעלה מעשור, קיבל מנהל הרשות, אדם קונסטנטינובסקי, הכרה בחוזר מנכ"ל משרד החינוך לביצוע צלילה ספורטיבית והדרכתה כפעילות חוץ בית-ספרית. משמעות הדבר היא שבעתיד הקרוב נוכל לראות דור חדש של צוללים בישראל, אשר חונכו לצלילה בטוחה ומהנה בחטיבות הבינים והתיכונים, ובכך להכניס אלפי בני ובנות נוער לפעילות צלילה ספורטיבית.

פעילות נוספת אשר קיבלה תוקף מחדש הינה הדרכת צלילה לאנשים עם מוגבלויות. במאמץ משותף עם עמותת "התאחדות הצלילה הישראלית" ועמותת "אתגרים", אישר מנהל הרשות, אדם קונסטנטינובסקי, מערכי הדרכה עדכניים שיאפשרו הדרכה, הכשרה וחזרה לפעילות ספורט ימית, של אנשים עם מוגבלויות. בחנוכה 2016, תמכה הרשות בפתחת מרכז צלילה של עמותת "אתגרים" באילת בטקס הדלקת חנוכייה תת ימית עם למעלה משבעים צוללים ומשפחותיהם.

אישור מערכי הדרכה מקצועיים (תקן) לצלילת בעלי מוגבלויות
של התאחדות הצלילה הישראלית- מאפשרת פעילות צלילה לאנשים עם מוגבלויות בישראל.

הרשות לצלילה ספורטיבית מכנסת כל שנה את טובי המומחים בתחום לצורך בחינה מקצועית של נהלי עבודה. השנה הוחלט על מאמץ משותף של כל אירגוני הצלילה הפעילים בישראל, להרמת הרף המקצועי ככל שהדבר נוגע לאיכות קורסי המדריכים, טיפול בצידוד לחץ גבוה ומכלי צלילה.

כינוס ועדות מקצועיות: ועדת הדרכה - הגברת בטיחות הצוללים בישראל על ידי העלאת רף הכניסה לתחום הדרכת צלילה וניהול מקצועי במרכזים. אישור נוהל לצלילת אנשים סוכרתיים. תנאי סף לצלילות ריענון.

ועדת ציוד צלילה: הסדרת עבודה עם מיכלי צלילה לנושא דחיסת מכילים במרכזים, טיפולים תקופתיים על ידי טכנאים מורשים ועמדות דחיסה במרכזים.

במסגרת שיתוף פעולה רוחבי של כל הגורמים האחראיים בארץ על הסביבה הימית, גם הרשות לצלילה ספורטיבית הייתה שותפה לכתיבת מסמך מדיניות הנוגע לשימוש במשאבים הימיים בים תיכון. עשרות אתרי צלילה נכנסו למסמך ולאטלס שנכתבו על ידי טובי המומחים בארץ לנושא השימוש במערכת הימית, בתקווה שאתרים קיימים לא יפגעו ותתאפשר תוספת פיתוח אתרי צלילה חדשים בשנים הקרובות.

השתתפות בוועדות מקצועיות של משרד התכנון לכתיבת "מסמך מדיניות למרחב הימי של ישראל".

הכינוס השנתי של רשות הצלילה במכון לרפואה ימית

הרצאה בנושא מניעת תאונות

הועברה לכ- 200 צוללים ומדריכי צלילה בעיר אילת במסגרת אירוע השקת מרכז הצלילה של אתגרים לאנשים עם מוגבלויות בדצמבר 2016.

בשנת 2016 השקנו את פרויקט "שתיקת הכרישים" להגברת המודעות לצלילה ספורטיבית ושמירה על הסביבה הימית. בוצעו צלילות ראוות תת ימיות מתוקשרות בישראל, דרא"פ, רוסיה ואיטליה. הקמפיין הוצג בתערוכות צלילה באירופה ומתוכנן להגיע לשיא באוקטובר 2017 בכינוס מקצועי בינ"ל של טובי המומחים בנושא אשר יערך באילת.

4

151

אירוע הדגל של ענף הצלילה התקיים בפברואר 16 ואירח מעל 400 צוללים לכינוס השנתי ותחרות צילום החובבים "שי דיסק 2016". בערב של הרצאות מרתקות על היסטורית הענף, יעדי צלילה חדשים ברחבי העולם, סקירה של ענף הצלילה ואירועי בטיחות ומניעתם על ידי מנהל הרשות.

תחרות צילום חובבים "שי דיסק 2016"

5

אירוע הצוללים הגדול בשנה, נערך בפברואר 2016 בהשתתפות 400 צוללים ומדריכי צלילה. תחרות צילום תת ימי במגוון קטגוריות והרצאות העשרה וידע, כולל סקירת ענף הצלילה על ידי מנהל הרשות לצלילה ספורטיבית.

כבול שנה, משרד התרבות והספורט תמך גם השנה באירוע צלילה למשפחות, נוער וספורטאים צוללים עם מוגבלויות, במיזם משותף עם התאחדות הצלילה הישראלית, בהשתתפות למעלה ממאה וחמישים צוללים ומדריכי צלילה.

תחרות "גביע המצולות" 6

נערכה במאי 16 – תחרויות כישורי צלילה אישיות וקבוצתיות בין מועדוני הצלילה בארץ וקבוצות צוללים, האירוע השנתי למשפחות צוללות בהשתתפות כ- 200 צוללים.

קשרים בינלאומיים בספורט

נוג'ידאת ע'אזי

נוג'ידאת ע'אזי משמש כמפקח מחוז צפון ומתאם קשרים בינלאומיים בספורט מאז שנת 2005. הוא בוגר מכללת אוהלו לחינוך גופני וספורט, בעל תואר ראשון בסוציולוגיה וקרימינולוגיה, בעל תואר שני במנהל ציבורי, תואר דוקטור כבוד מאוניברסיטת ברייטון אנגליה, חבר המועצה הלאומית לספורט וחבר בוועדה לספורט לפיתוח ושלום באו"ם .UNSDP IWG

המחלקה לקשרים בינלאומיים בספורט אחראית על קידום שיתופי הפעולה עם מדינות חזקות בספורט לפי רמת ההישגים של המדינה, בעיקר בענפי הספורט האולימפיים של ישראל יש אינטרס בפיתוחן.

הנהלת המשרד, בתאום עם הנהלת מינהל הספורט, אחראית על בחירת המדינות שאיתן יש עניין לקדם שת"פ עפ"י מדדים אמיתיים המועברים ע"י היחידה לספורט הישגי. זאת מתוך ההבנה שהספורט מחבר בין אנשים ועמים שונים ותורם לעיצוב דמותה של מדינת ישראל בקרב הקהילה הבינלאומית. היחידה יוצרת קשר עם גורמי ספורט בעולם כדי לקדם שת"פ בין המדינות.

משרד התרבות והספורט מקדם את קשרי הספורט של ישראל בתאום ובשיתוף פעולה עם האיגודים המקצועיים והתאחדויות הספורט וכן עם משרד החוץ (האגף לקשרי תרבות ומדע - קשתו"מ). היחידה מעודדת ארגונים בינלאומיים לקיים כנסים בישראל ומקדמת את השתתפות נציגי מינהל הספורט בכנסים בינלאומיים בתחום הספורט בתחומים אשר יכולים לקדם את המטרות והיעדים שמשרד הספורט שוקד על קידומם.

מפעילות המשרד: השתתפות בכנסים בינלאומיים בחו"ל, חברות של נציגי מינהל הספורט במוסדות הספורט הבינלאומיים, עידוד ותמיכה בביצוע מחקרים בספורט בשיתוף פעולה עם מוסדות וארגונים בינלאומיים באמצעות מכון וינגייט, שיתוף פעולה עם מוסדות וארגונים בינלאומיים בספורט כדוגמת ICSSPE, WADA ומועצת אירופה, לימוד מודלים מיוחדים לטיפול תשתיות בספורט על ידי השתלמות צוות של מינהל הספורט בחו"ל ושיתוף פעולה ספורטיבי ברמה של מחלקות הספורט המקומיות עם מקבילותיהן בחו"ל, ספורט עממי, משלחות נוער ופעילות קהילתית.

פרויקטים מרכזיים שקודמו ובוצעו השנה במסגרת
יישום מדיניות השרה:

- קיום סמינר בנושא "הדרך את התהילה" ישראלי-גרמני משותף בארץ
- הנעת תהליכים לקראת אירוח כנס ארגון ההגינות האירופאי EFPM שיתקיים בארץ במהלך אוקטובר

משרד התרבות והספורט פועל במסגרות בינלאומיות שונות בתחום הספורט

המשרד חותר להפעלתם ולהרחבתם של הסכמי הספורט הקיימים ולהעמקת שיתוף הפעולה בתחום הספורט, כאמצעי התורם לקידום ההבנה בין העמים. כמו כן, המשרד מייצג את הספורט הישראלי ברמה הממלכתית בארגונים בינלאומיים. המשרד חתום על הסכמים ומזכרי הבנות עם מדינות שונות, המעגנים הסכמות לשיתוף פעולה בתחום הספורט:

מדינה	סוג ההסכם	תאריך ומקום החתימה	הערות
גרמניה	פרוטוקול שיתוף פעולה בתחום הספורט	29.11.2010, בון	ההסכם פעיל. ב-2011 התקיים בארץ הכנס הבינלאומי "ספורט כמתווך בין תרבויות" בסיוע גרמניה. קיים הסכם לשיתוף פעולה בספורט שנחתם בפברואר 2016, כיום יש שיתוף פעולה בכדורסל, כדורגל, כדור יד וסמינרים משותפים. הסמינר השלישי התקיים בחודש נובמבר 2016 בישראל.
בלארוס	פרוטוקול כוונות לשיתוף פעולה בתחום הספורט	26.4.2010, ירושלים	טרם הופעל
איטליה	הצהרה משותפת	13.6.2011, רומא	יוני 2011 הצהרת כוונות לשיתוף פעולה בתחום הספורט, מאז לא התקדם וחשוב לקדם הסכם לשיתוף פעולה וליצוק מהלכים מעשיים.

פעילויות עיקריות של התחום

פוליטיקה עולמית

4

סין

מזכר כוונות

22.2.1995

הסכם הבנות
לשת"פ בספורט
מוכן לחתימה
משנת 2013,
מחכים להזדמנות
כדי לחתום על
ההסכם.

5

קפריסין

הסכם לשת"פ
בספורט

08.11.2013

הסכם הבנות לשת"פ
חתום מנובמבר
2013. במפגש עם
שר החינוך שנערך
ביוני 2016, סוכם על
קיום סמינר משותף
והמשרד הביע נכונות
לארח את הסמינר
הנ"ל, צריך להוציא
לפועל את המפגש
הנ"ל למעבר
למהלכים מעשיים

6

רוסיה

תכנית שיתוף
פעולה בתחום
חינוך גופני
וספורט

13.7.1998

לא פעיל

7

סרביה

פרוטוקול
שיתוף
פעולה

טרם נחתם

מתקיימים מגעים עם
הצד הסרבי לחתימה
על הסכם חדש
(בנוסח דומה להסכם
עם הגרמנים).

יוון	הסכם לשט"פ בספורט	08.10.2013	חתימה על הסכם (בנוסח דומה להסכם עם הגרמנים), בחודש אוקטובר 2013 בארץ, במהלך ישיבת G2G ישראל יוון. גם כאן יש צורך להוציא לפועל במהלכים מעשיים.
רומניה	הצהרה משותפת	יוני 2014	חתימה על הסכם ש"פ בספורט, אשר התקיים בארץ בחודש יוני 2014 במהלך ישיבת G2G ישראל רומניה.
גיאורגיה	התייעצות לקראת הסכם	2014	חתימה על הצהרת כוונות לשט"פ בספורט ע"י יובל פוקס השגריר הישראלי בטביליסי ב- 2014.

פעילויות נוספות של המשרד בזירה הבינלאומית

- המשרד המשיך לפעול במסגרות בינלאומיות שונות, ובכלל זה מינוי נציגים מטעם מינהל הספורט בארגונים בינלאומיים שבהם המשרד חבר.
- כמו כן, משרדנו ממשיך במימוש מזכר ההבנות עם גרמניה, וערך סמינר ספורט בינלאומי משותף בנושא: "הדרך אל התהילה", בשיתוף המועצה הבינלאומית למדעי הספורט (ICSS), זהו הסמינר השלישי שהתקיים מ- 21 – 24 לנובמבר 2016 בהשתתפות מעל 100 נציגי ספורט ומאמנים ומנהלי מחלקות ספורט.
- באוקטובר 2017 יתקיים כנס ארגון ההגיונות האירופי EFPM. ישראל זכתה באירוח הכנס, אירוח משותף של משרד הספורט והוועד האולימפי. הכנס יתקיים באוקטובר בעיר חיפה.

השתתפות בכנס ה-14 של שרי הספורט בחסות מועצת אירופה בודפשט הונגריה. הכנס סיפק אפשרות מצוינת לדון באתגרים ולחלוק בניסיון לקראת משילות טובה יותר בספורט באמצעות קידום שיתוף פעולה בין גופי ממשלה וכל בעלי העניין האחרים וכן לדון בנושאי ספורט כלל-אירופאים, מניעת חומרים אסורים בספורט, מאבק בהטיית משחקים והימורים בלתי חוקיים בספורט. המשתתפים בכנס: שרי ספורט, סגני שרים ומנכ"לים ממעל 25 מדינות. נוסף על הנציגים שחברים במועצת אירופה או החברים בארגון WADA, נוסף על נציגים של מספר ארגוני ספורט בינלאומיים.

ספורט לחיים S4L - מינהל הספורט שבמשרד התרבות והספורט בשיתוף ארגון Sport unites, קלן גרמניה, חברו ביחד ע"מ לפתח וליישם את פרויקט "ספורט לחיים S4L". הספורט ככלי להעצמה חברתית רב תרבותית אשר יסייע לרשויות מקומיות בהרחבת הפעילות הספורטיבית החינוכית להעצמה חברתית. שימוש בספורט ככלי להעצמה חברתית ויצירת גשרים רב תרבותיים אשר יאפשרו חיים משותפים תוך דגש על הטמעת ערכים חינוכיים בילדים מקהילות שונות ובעיקר דגש מיוחד על העצמה נשית. להגדיל את האמון וההבנה בין היישובים היהודים והערבים בישראל, ובין ישראל לירדן דרך אינטראקציות ספורט וחינוך. פיתוח לכידות קבוצתית באמצעות הפעלות חברתיות אתגריות של ספורט למען החיים.

משרד התרבות והספורט פועל במסגרות בינלאומיות במגוון ארגונים בינלאומיים בתחום הספורט

ICHPER-SD – המועצה הבינלאומית לבריאות, חינוך גופני, נופש, ספורט ומחול, כל תת ארגון בינלאומי של ICHPER-SD אחראי לביצוע הפרויקטים המתמשכים והתוכניות עבור כל תחום של התמחות בבריאות, חינוך גופני, נופש, ספורט ומחול. לכן, השתתפותנו מעשירה את הידע באמצעות הקשר עם אנשי מקצוע אחרים מרחבי העולם.

UNOSDP – משרד האומות המאוחדות לענייני ספורט, לפיתוח ולשלום. מר ע'אזי נוג'ידאת מייצג את המשרד במפגשים שנערכים בז'נבה. פעילות המשרד הינה לקדם בעזרת הספורט את האחוזה ואת שיתוף הפעולה בין אזרחי ישראל ללא הבדל. **Enlarged Partial Agreement on Sport - EPAS** – מטעם האיחוד האירופאי. פיתוח אסטרטגיות למדיניות הספורט וקביעת סטנדרטים מתאימים שמשקפים את החשיבות של הספורט בחברה המודרנית, בשיתוף פעולה ודיאלוג עם כל הצדדים הנוגעים בדבר ומאבק בשחיתות ובהימורים בלתי חוקיים. גם כאן, בדומה לארגון של מניעת סמים בספורט, הארגון הוא בחסות מועצת אירופה וחרט על דגלו מלחמה בשחיתות ובהימורים בלתי חוקיים. אלו נושאים שהמשרד שם אותם בעדיפות עליונה, על כן החשיבות בחברות בארגון הנ"ל. מר יואב רם הינו נציג המשרד בארגון.

TAFISA - The Association for International Sport for All – הארגון הגדול בעולם לספורט לכל, המוכר על-ידי הוועד האולימפי הבין-לאומי, מהווה את הארגון הראשי לספורט העממי בעולם. פועל כדי להשיג עולם פעיל על ידי קידום והנגשת הספורט והפעילות הגופנית לכל אזרח. החברות בארגון בעלת חשיבות על מנת להיות מעורבים ומעודכנים בהתפתחות הספורט העממי בעולם ומאחר ונושא הספורט העממי מהווה חלק עיקרי בפעילות המשרד. מר עופר בוסתן מייצג את המשרד בפעילות אותה עורך הארגון מדי שנה.

הוועדה לספורט לכל, במסגרת הוועד האולימפי הבין-לאומי (IOC) – גב' שלומית ניר טור השתתפה בעבודת הוועדה.

ISCA – הארגון הבינלאומי לספורט ותרבות, ראש מינהל הספורט עופר בוסתן נציג המשרד בארגון שייעודו פיתוח הספורט העממי והספורט לכל ברשויות.

Child Protection Sport Unit - CPSU – היחידה

לשלום הילד בספורט.

מינהל הספורט שותף במספר ארגונים בינלאומיים, שנבחרו בקפידה מתוך מספר רב של ארגוני ספורט, שבהם מינהל הספורט ומשרד התרבות והספורט רואים חשיבות, ובחלקם אף חובה, להיות חברים. הנוכחות שלנו בזירה הבינלאומית ובארגוני הספורט חשובה מאוד ובחלק מהארגונים החברים נמצאים בעמדות מפתח משפיעות. המשך החברות של המשרד בארגונים הללו חשובה מאוד והתועלת היא גדולה. הפסקת החברות בחלק מהארגונים תהווה עילה להרחקה ומניעת השתתפות ספורטאים וקבוצות ישראליות מהשתתפות בתחרויות ומפעלים בינלאומיים. בחלקם, אי חברות וחוסר מעורבות משמעותן חוסר יכולת לעדכונים בזמן אמת וחוסר יכולת השפעה על התפתחות הספורט בעולם, הן ההישגי והן העממי.

שמות הארגונים:

ICSSPE – המטרה העיקרית של המועצה היא לשמש "מטרייה בינלאומית", העוסקת בקידום והפצה של תוצאות הממצאים בתחום מדעי הספורט והיישום המעשי שלהם בהקשרים תרבותיים וחינוכיים, לתרום להגברת במודעות לערכים האנושיים הכרוכים בספורט ובפעילות גופנית בכדי לשפר את הבריאות והרווחה הפיזית. כמו כן, לפתח פעילות גופנית, חינוך הגופני והספורט בכל המדינות לרמה גבוהה. נוג'ידאת ע'אזי הינו נציג המשרד בארגון.

WADA – הסוכנות העולמית למניעת סמים בספורט שמטרתה לקדם ולתאם את המאבק נגד סמים ממריצים בספורט הבינלאומי. כל מדינה שרוצה להמשיך ולהבטיח השתתפותה במפעלי הספורט הבינלאומיים כמו האולימפיאדה, אליפויות עולם ואליפויות אירופה מחוייבת להיות חברה בארגון.

ICCE – המועצה הבינלאומית למצוינות באימון, ארגון בינלאומי לא למטרות רווח, שמשימתו היא קידום מדעי האימון כמקצוע בינלאומי מקובל. חברי ICCE שואפים לשפר את איכות מדעי האימון בכל רמה של ספורט. מהווה ארגון הגג למדעי האימון בעולם. החברות שלנו מאוד חשובה, הנציג שלנו חבר בוועדות מקצועיות וכיום עם אימוץ מבנה האימון באירופה עם 4 הדרגות החברות בארגון היא חשובה ביותר. מר שלמה סביה חבר הוועדה המקצועית של הארגון משתתף בקביעות בדיוני המועצה ובוועדותיה.

EFPM – התנועה האירופית להגינות בספורט; מר ע'אזי נוג'ידאת משקיף בארגון.

סמינר משותף: ישראל-גרמניה

בנות גליל עליון טובא זנגריה, S4L ספורט לחיים

ביקר יועץ מזכ"ל האו"ם לספורט ווילפרד לימקה.

ממרתון טבריה הבינלאומי עם משלחת רצים מירדן

פרויקט ספורט לחיים S4L

כנס ארגון ההגיונות האירופאי EFPM

מתקני ספורט

שי שטרית

מזה כ- 35 שנה פועל שי שטרית בתחומי החינוך הגופני והספורט במגוון רב של תפקידים - הוראת חינוך גופני, אימון וריכוז מפעלי ספורט במשרד החינוך ברמת מחוזית. בנוסף, משמש שי שטרית כ- 10 שנים כמפקח מחוז ירושלים במינהל הספורט. בעבר ניהל את תחום הרכש במינהל הספורט וגם טיפל כ- 3 שנים בכל הקשור למתקני הספורט.

מינהל הספורט מסייע לרשויות המקומיות בתחום המתקנים, בעיקר בשדרוג מתקני הספורט.

תחום המתקנים אחראי על הכנת תקנת המתקנים לקול קורא, קבלת הבקשות ומיון, הכנת הבקשות לוועדת התמיכות ומסירת הודעה לזכאים לאחר אישור הוועדה.

בנוסף, יחידת המתקנים מסייעת באיגום המשאבים מגורמים נוספים, משרד ממשלה וגופים אחרים העוסקים בבניית מתקני ספורט כדוגמת המשרד לפיתוח הנגב והגליל, משרד השיכון, משרד התיירות והמשרד לאזרחים ותיקים. זאת, על פי ההחלטות שתתקבלנה בנידון מעת לעת ע"י הנהלת המשרד ובמינהל הספורט.

שנת 2015

351

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

283

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

26.7

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

פעריות עקריות של סטטוס

1

טיפול וריכוז בכל הקשור לתקנת המתקנים (קול קורא לתמיכה במתקני ספורט ברשויות המקומיות).

2

חבר בוועדת המתקנים - במסגרת התכנית הלאומית למתקני הספורט.

3

קידום התקינה למתקני הספורט בשת"פ עם מכון התקנים.

4

פיתוח מערכת רוחבית למינהל ובמיוחד למתקני הספורט ולסל הספורט (עדיין באחריותו של דניאל ארץ קדושה, עד לפרישתו).

5

עדכון מיפוי מתקנים.

קידום התקינה למתקני הספורט בשת"פ עם מכון התקנים. (תכנית של 4 שנים, המטרה להגיע לכ- 100 תקנים למתקני וציוד ספורט)

פרויקטים
מיוחדים

המועצה הלאומית לספורט

יו"ר המועצה – עודד טירה

מרכז המועצה – ניצן בן נתן

המועצה הלאומית לספורט הוקמה לאחר תיקון מס' 6 בחוק הספורט ב-2011 והחלה לפעול במאי 2014.

המועצה מונה 19 חברים אשר מייצגים גופים שונים בתחום ארגוני הספורט, משרדי הממשלה ונציגי הציבור.

בסקטור ארגוני הספורט, ישנו ייצוג של הוועד האולימפי, ההתאחדות לכדורגל, איגוד הכדורסל והמועצה לקידום ספורט נשים.

בסקטור משרדי ממשלה ישנו ייצוג למשרד תרבות והספורט, משרד האוצר ומשרד המשפטים.

בסקטור נציגי ציבור ישנו ייצוג למועצה להסדר הימורים בספורט, בנוסף ישנם נציגים מתחום הספורט העממי, מקומות העבודה ורשויות מקומיות.

פרויקטים מרכזיים שקודמו ובוצעו השנה במסגרת יישום מדיניות השרה:

- עדכון תכנית המתקנים הלאומית
- קיום דיונים לקביעת חלוקת התמיכות בין פעילות המתקנים

תפקידי המועצה

(סעיף 17' לחוק)

סמכות מקצועית:

1. ייעוץ לשרה בעניין קביעת מדיניות כוללת וארוכת טווח בתחום הספורט; ייעוץ לשרה בעניין קביעת סדרי העדיפויות להשקעת משאבים בתחום הספורט, לרבות באיתור ובטיפול של ספורטאים.
2. קביעת אמות מידה לתמיכה באגודות ספורט, בהתאחדויות, באיגודים ובמועדוני ספורט, בהתחשב בהמלצות הוועדה הציבורית ובאישור השר.
3. יעוץ לשרים בעניין קביעת תכנית המתקנים הלאומית.
4. קביעת סכומי החלוקה מתקציב המועצה להסדר ההימורים לתמיכה בתשתיות יסוד בספורט ובמטרות נוספות, כתמיכה בהתאחדויות, באיגודים, באגודות ספורט ובמועדוני ספורט, וכן כתמיכה בהקמה ובשדרוג של מתקני ספורט. המועצה הלאומית לספורט קובעת את חלוקת יתרת ההכנסות בין הרצועות השונות (פעילות ומתקנים).
5. קביעת אמות מידה לתמיכה באגודות ספורט, התאחדויות, איגודים ומועדוני ספורט ולמניעת אלימות בספורט.

במהלך 2016 העבירה המועצה את המלצתה על תכנית המתקנים הלאומית.

המועצה קבעה לעצמה מספר יעדים כמחוללי שינוי בספורט הישראלי ואלה הם:

תכנית לאומית כוללת לספורט

תכנית לאומית למכלול חיי איש הספורט (ספורטאי, מאמן, מנהל ומנהל מקצועי)

שיפור הכשרת המאמנים ומעמדם והוספת עתודת מאמני הישג.

שיפור הכשרה ומעמד הספורטאים

שיפור איכות הניהול ובקרה תקציבית

ספורט במקומות העבודה

המועצה פועלת בכדי להכין תכניות למימוש היעדים הללו, בין היתר באמצעות המלצה על אמות מידה ותקציבים לנושא.

המועצה ביצעה מעקב ובקרה על פרויקט פרחי ספורט.

המועצה קבעה עדכון לאמות המידה לחלוקה לאיגודים ואגודות, בין היתר: עדכון תקציב המינימום לכל איגוד על 150,000 ₪ וכן עדכון אמות המידה לשיטור וסדרנות בליגות הנמוכות.

האגודה לא סוללת את המועצה

עודד טירה - יו"ר

ע'אזי נוג'ידאת

דורית נבון

רוני פרידמן

עו"ד יעקב פרידברג

יעל ארד

גילי אמיר

יגאל כרמי

זאב בילסקי

מיכל כפרי-ירדני

אריק קפלן

דני בן אבו

שמעון מזרחי

ורד בוסקילה

מניעת אלימות בספורט

ניצן בן נתן

ניצן בן נתן משמש כמרכז וחבר המועצה למניעת אלימות בספורט משנת 2015. במקביל, משמש כמרכז המועצה הלאומית לספורט. בוגר האוניברסיטה העברית, בעל תואר ראשון במדעי המדינה ויחסים בינלאומיים. שימש בעבר כפרויקטור של המועצה למניעת אלימות בספורט.

משרד התרבות והספורט אחראי על יישום "חוק איסור אלימות בספורט" מ-2008.

מתוקף כך אחראי המשרד על מינוי בעלי תפקידים ולכן הסמכת מנהל אירוע ספורט (שחובה למנותו באירועי ספורט, בהתאם לקבוע בחוק) הינה באחריות המשרד. ההסמכה נעשית בכפוף לעמידת המועמד בהכשרה שתכניה ייקבעו בהסכמת השר לביטחון פנים ושר הכלכלה ולאחר שניתנה לגביו הסכמת המשטרה. כלומר, המשרד תלוי בביצוע סמכויותיו בהסכמתם של גורמים נוספים.

על מנת לבצע זאת, המשרד אחראי על מינוי המועצה המייעצת לעניין מניעת אלימות בספורט וקביעת כללי התנהגות - בסמכות השרה, בהתאם להרכב הקבוע בחוק.

המועצה מונה 16 חברים. אלה תפקידיה לפי החוק:

(1) להציע דרכים לשיתוף פעולה, לשם מניעת אלימות בספורט, בין משרדי הממשלה, הרשויות המקומיות, המשטרה, גופי הצלה, התאחדויות ואיגודים, וכן גופים אחרים הפועלים בתחום הספורט, ולפעול לקידום שיתוף פעולה זה;

(2) לגבש תכניות לפעולה ולטיפול בנושא האלימות בספורט, ובכלל זה להציע חקיקה והוראות משמעת בנושא זה;

(3) לעודד פעולות הסברה לשם העמקת המודעות הציבורית לנושא מניעת האלימות בספורט;

(4) להמליץ לשר על כללי התנהגות באירוע ספורט למניעת האלימות בספורט;

(5) להציע למערכת החינוך תכניות ללימודים עיוניים ומעשיים בנושא החינוך למניעת האלימות בספורט, במוסדות החינוך;

(6) לקיים קשרים עם גופים בארץ ובחוץ לארץ הפועלים בתחום מניעת האלימות בספורט;

(7) לרכז מידע, ליזום עריכה של מחקרים וסקרים ולפרסמם ולפתח ידע בתחום פעולתה של המועצה, בכפוף להוראות כל דין;

(8) למלא כל תפקיד אחר שהוטל עליה לפי כל דין.

פרויקטים מרכזיים שקודמו ובוצעו השנה במסגרת יישום
מדיניות השרה:

• עדכון מבחן התמיכה ופרויקטים למניעת אלימות וגזענות
בספורט

• השתתפות בבניית הפעלת יחידה משטרתית לטיפול
באלימות בספורט

בנייה והפעלת היחידה המשטרתית בשיתוף משטרת ישראל

1 בינואר 2016, הכריזו שרת התרבות והספורט והשר לביטחון פנים על הקמת יחידה משטרתית. מטרת היחידה היא להתמקד באיסוף מודיעין על גורמים אלימים ומסיתים לאלימות בספורט, הרחקת גורמים מסיתים והגשת כתבי אישום נגד החשודים בעברות מסוג זה. בניית היחידה והפעילות שלה תתבסס על מסקנות צוות המיפוי בתחום האלימות בספורט שהוקם בהנחיית שרת הספורט בראשות מנכ"ל המשרד, יוסי שרעבי, שאימצה וביצעה התאמות להמלצת ועדה בנושא זה בראשות ניצב (בדימוס) דוד צור.

2 שילוב תכנים נגד אלימות בספורט בתכנית להכשרת שופטים

ועדת צור, שכונסה ב-2012 בכדי לבחון את יעילות ההסדר הקיים הנוגע לשילוב סדרנים לאירועי ספורט ומנהלי אירועי ספורט ובכלל זאת את מידת מעורבות המשטרה בשמירה על הסדר הציבורי ועל שלום הציבור ובטחונו במהלך אירועי ספורט, החליטה להתייחס בדו"ח שלה לנושא מערכת המשפט בפסקה זו: "אנו סבורים עוד כי הירתמות מערכת המשפט, באמצעות השתלמות שופטים להגברת המודעות לטיפול באירועי ספורט, מהירות והגברת הענישה, תשפר את ההרתעה, כפי שעולה גם מהמלצות שהועברו לוועדה על-ידי המועצה למניעת אלימות בספורט ומסיכום המפכ"ל בכנס היערכות המשטרה לעונת 2012-2013". מאז אותה המלצה עלתה מעת לעת הצעה כי בכל מחוז יוקצו שופטים ייעודיים שיעסקו בנושא הספורט ומניעת אלימות בספורט, אך הנושא לא הבשיל לכדי ביצוע. על כן, שבנו אל ההמלצה האמורה בכדי לבחון כיצד ניתן ליישמה, לאור ההסכמה כי יישומה של המלצה זו תסייע בקיצור ויעול תהליכי האכיפה והשפיטה.

באוקטובר 2016 סוכם עם מינהל בתי המשפט על השתלמות בנושא וזו נבנית בימים אלה בשיתוף פעולה עם מנהלת הליגות בכדורגל.

טאקט צא מולקולר של המועצה
פעילויות עיקריות של מולקולר

שנת 2015

29

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

19

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

700

סך התמיכה בשנה
זו (באלפי ₪)

שנת 2016

14

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

9

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

700

סך התמיכה בשנה
זו (באלפי ₪)

מגן הכבוד

מיזם זה הוא מפעל בראשות נשיא המדינה ובשיתוף משרד התרבות והספורט, ההתאחדות לכדורגל, מנהלת הליגות בכדורגל וארגון היצע. המפעל בא לעולם מתוך הבנה בסיסית ש"המאבק שלנו על הכבוד במגרש הוא המאבק שלנו על הכבוד שאנו נותנים אחד לשני".

מטרת המפעל היא לייצר תמריץ לבעלי המועדונים ולאזהדים להעמיק את עשייתם החינוכית, חברתית וקהילתית ולפעול למען מיגור אלימות וגזענות.

מגן הכבוד 2015/16 פעל בשני מסלולים (מועדונים, אזהדים) וניתן לאור עמידה במדדים שגובשו ע"י וועדות מקצועיות. בעונה זו, אות הכבוד מוענק לראשונה לצד מגן הכבוד למועדון פורץ הדרך.

בעונה הבאה יחולק פרס למסלול נוסף, "מסלול הדור הבא", מתוך רצון לבסס תשתית ארגונית, חינוכית, ערכית ומשמעותית עבור הנוער והילדים בכלל הליגות וכן מתוך הצורך להתמודד עם גילויי אלימות במשחקי הנוער והילדים. מטרת מיזם "מגן הכבוד" הפועל גם בליגת העל מזה שנתיים, היא לבסס את העשייה החינוכית והערכית ואת המאבק באלימות ובגזענות כסטנדרט מערכתי ומוסדי בכדורגל הישראלי. מחלקות הנוער שייבחרו למיזם יקבלו כלים לטובת העצמת הפעילות החינוכית והערכית שלהן. הליווי הקבוצתי והאישי יכלול שלוש סדנאות קבוצתיות מעשיות לאורך השנה, ביקורי שטח ושימוש בחומרים מקצועיים לעבודה עם הורים, מאמנים ועוד. ההשתתפות במיזם תזכה למימון על ידי משרד התרבות והספורט.

לקראת מחצית השנה יוזמנו כלל המועדונים המצטרפים להגיש את מועמדותם ל"מגן הכבוד: הדור הבא" שיוענק על ידי נשיא המדינה למחלקות הנוער שבלטו בעשייתם. הגשת המועמדות לזכייה ב"מגן הכבוד: הדור הבא" תותנה בהצגת תכנית עבודה של המועדון לאור המדדים שנקבעו.

פעילויות עיקריות של התחום

מבחן תמיכה עמותות

אזהדים

שילובם של האזהדים מתוך ראייה לפיה הם הפתרון ולא הבעיה בכל הנוגע לסוגיית האלימות והגזענות בספורט הישראלי הוא חלק משמעותי במדיניות של משרד התרבות והספורט. אנחנו רואים בחיזוקם של אזהדים "חיוביים" כדרך המרכזית לשפר את חווית הצפייה באצטדיוני ומגרשי הספורט ולהפוך את הספורט לקהילתי ותרבותי יותר. על כן, ישנה כוונה למסד בשנת 2017 מבחן תמיכה במסגרתו יתמכו ארגונים ארציים שיתמכו בעמותות אזהדים בהקמה, עמותות אזהדים קיימות וכן קבוצות אזהדים.

תיקון חוק איסור אלימות

בספורט

במהלך 2017 יפורסם תזכיר לתיקון חוק איסור אלימות בספורט שיעסוק בנושאים שונים ומגוונים בהסדרת הרגולציה בנושא הבטיחות והביטחון במתקני הספורט ובכל הנוגע להסמכה והכשרה של מנהלי אירועי ספורט וכן בנושאים שונים כמו החלת חובת התייצבות על מורחקים ממגרשי הספורט.

הקמת מאגר נתונים

אירועי אלימות בספורט

ישנה כוונה להקים מאגר שיאגד בתוכו את כל אירועי האלימות והגזענות שנערכו במגרשי הספורט הישראלי ובדרך אליהם. הנושא יקודם בסיוע אגף מערכות מידע במשרד התרבות והספורט ובשיתוף פעולה עם משטרת ישראל וההתאחדויות.

נוהל אביזרי עידוד

בשנים האחרונות מנסים ארגוני האזהדים ומשרד הספורט לרתום את משטרת ישראל בכדי להכין נוהל אחד להכנסת אביזרי עידוד למתקני הספורט השונים במטרה להסדיר את הסוגיה ולמנוע מתחים. עברנו כברת דרך ארוכה מאוד והגענו להסכמות משמעותיות, הנוהל אושר ע"י מפכ"ל המשטרה והשר לבט"פ ויפורסם ככל הנראה ב-2017.

המועצה לקידום ספורט נשים

מנהל התחום – דודו מלכא

הרכב היחידה המקצועית אתנה:

עמרית ינילוב עדן - מנהלת היחידה

טל אלוני רוזן - מנהלת שיווק ומיתוג

שירי גולד - מתאמת 4 ענפי כדור ותכנית בנייה וקידום
מנהיגות נשים בספורט

מרב אולייניק - מתאמת ענפי מים, התאחדות בתיה"ס ו-
10 פרויקטים ברשויות מקומיות

עינת רונן - מתאמת גופי ספורט לצכ"מ, תכנית "אתנה
פלוס" ו- 11 פרויקטים במועדוני ספורט

ליאור גולדין - מתאמת ענפים אישיים ורכזת כלל תכניות
מקצועיות

רינת סטרוטי - מזכירת היחידה המקצועית

פרויקטים מרכזיים שקודמו ובוצעו השנה במסגרת יישום מדיניות השרה:

- הפעלת פרויקט "שגרירות אתנה"
- קיום אירועי "אתנה הולכות רחוק"
- קידום תכניות לבניית מנהיגות נשים בספורט.

המועצה לקידום ספורט נשים מקדמת 10 פרויקטים נבחרים

באגודות ואיגודי הספורט:

פרויקטים באגודות ובאיגודי

ספורט

1. **עירוני נתניה** - כדורסל, כדורגל, התעמלות אמנותיות
2. **הפועל חולון + קריית גת** - התעמלות אמנותיות
3. **יפיע - (יפיע+ דבוריה + אכסאל)** - כדור סל
4. **הישגי כרמיאל** - טניס שולחן + כדור סל + התעמלות אמנותיות
5. **הפועל קטמון** - כדורגל
6. **הפועל לוד + אילת** - טניס כדור סל
7. **מכבי חיפה** - כדור סל
8. **איגוד הכדורמים** - פריסה ארצית
9. **כאוכב (כאוכב, טמרה, שפרעם)** - כדורסל

פרויקטים נבחרים ברשויות

מקומיות

1. **בית שמש** - טאיקוונדו, התעמלות אמנותיות
2. **כפר סבא + שדרות** - כדורעף ואתלטיקה
3. **בת ים** - שייט, כדורעף, טניס, ג'ודו, גלישת גלים, התעמלות אמנותיות
4. **ירושלים** - אתלטיקה + כדור סל
5. **חבל מודיעין + גזר** - כדורגל נשים, כדורסל, טניס
6. **גליל עליון** - שחייה, כדורמים, כדורסל וטריאתלון
7. **גליל תחתון + כפר תבור + כפר כמא** - התעמלות, כדורסל וג'ודו
8. **מנשה + פרדס חנה כרכור** - כדורעף, כדורסל וטניס
9. **משגב** - כדורעף, התעמלות, טניס ושחייה
10. **רמלה** - כדורסל, שחייה, ג'ודו, טניס והתעמלות אמנותיות

בנושא שינוי עמדות מפעילה המועצה לקידום ספורט נשים מספר תכניות:

1. **שגרירות "אתנה"** - התכנית החלה לפעול בשנת 2012 ואושרה כתכנית רב-שנתית בשנת 2013. יש לראות בתכנית "שגרירות אתנה" חלק בלתי נפרד בפעילות לשינוי עמדות בקהלי היעד השונים וכן חלק יישומי של יצירת מנהיגות נשים בעולם הספורט התחרותי. עם סיומה של קריירה ראשונה ומעבר לקריירה שניה חוזרת הספורטאית ל"קהילה" כחלק מקידום ושיווק השיח החברתי ש"אתנה" מקדמת. הספורטאיות – שגרירות, הינן ספורטאיות עילית פעילות או לקראת סיום פעילותן, הן מהוות את "הקו הקדמי" – בדיבור ישיר של צוות ההסברה של אתנה "להיות ספורטאית". המסרים אותם מעבירות שגרירות אתנה הותאמו לקהל היעד ומתמקדים בשבירת חסמים אשר ע"פ סקרים בארץ ובעולם מונעים מילדות לעסוק בספורט ומהוריהן לשלוח אותן לפעילות ספורטיבית תחרותית.
2. **פעילות פורום נשים בהנהלות האיגודים** - התכנסות מנכ"ליות איגודי ספורט ונשים היושבות בהנהלות האיגודים לטובת יצירת קשרי עבודה ושיתופי פעולה וכן לקדם נשים נוספות להנהלות האיגודים ולמערבות בתמיכה וקידום ספורט נשים.
3. **קורס "שוות בספורט"** - תכנית ייחודית וראשונה מסוגה בישראל, שמטרתה להקנות כלים מעשיים לאקטיביזם במרחב הציבורי לצורך פיתוח וקידום ספורט לילדות, נערות ונשים ברשויות המקומיות בישראל. יצירת רשת נשים המשפיעות ומעורבות בעולם הספורט בישראל, רכישת כלים להתמודדות ניהולית ואנושית ותחושת סולידריות בתוך גופים בהם קיים רוב גברי.
4. **"אתנה הולכות רחוק"** – אירועי דגל שנתיים ברשויות המקומיות, בהם נחשפות אלפי נשים ונערות למגוון ענפי ספורט, במסגרת פעילות להטמעת הרגלי פעילות גופנית וספורט. באירוע אתנה הולכות רחוק תל אביב 2016 נכחו כ- 8,000 ילדות, נערות ונשים.
5. **תכנית העשרה "אתנה פלוס"** - תכנית אתנה פלוס עונה על מגוון צרכים, שהעיקרי בהם הוא העמקה והרחבת הידע בתחום המעטפת המקצועית של ספורטאיות פעילות המתחרות במועדוני הספורט וכן מתן כלים מקצועיים לקידום ושימור ספורטאיות בענף בו הן עוסקות. התכנית כוללת הרצאות וסדנאות המקנות ידע למאמנים, למאמנות ולקהילה הסובבת. תכנית זו תומכת בתהליך "חינוך" הקהילה ביחס לעוסקות בספורט תחרותי. מהלך זה מביא את היחידה המקצועית אתנה ללב העשייה במועדונים וקבוצות הספורט.

תכניות מקצועיות באיגודים ובגופי הספורט

בשנת 2016 הפעילה המועצה, על-פי אמות המידה, 12 תכניות באיגודי הספורט: בענפי הכדור - כדורסל, כדורעף, כדורגל וכדוריד; בענפים אישיים - שחייה, התעמלות, אתלטיקה קלה, ג'ודו, שייט, טניס, אופניים וסקי מים.

בנוסף, הפעילה המועצה שש תכניות בגופי הספורט השונים - הוועד האולימפי, התאחדות ספורט הנכים, התאחדות הספורט לבתי הספר, התאחדות איילת, ספיישל אולימפיקס והתאחדות ספורט החרשים.

1

שנת 2015

30

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

30

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

11

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

שנת 2016

30

מספר הבקשות
שהוגשו בשנה זו

30

מספר הבקשות
שאושרו בשנה זו

11

סך התמיכה בשנה
זו (במיליון ₪)

פעילויות עיקריות של התחום

2

קיום פרויקטים יישוביים רבי משתתפים, להגדלת תשתית הילדות והנערות העוסקות בספורט

פעילות שיווקית לגיוס ילדות, פעילות שוטפת, ימי פעילות ייחודיים ברשויות ובין רשויות, ליגות אזוריות והעשרה מקצועית.

3

תכנית לקידום ובניית מנהיגות נשים

תכנית אתנה נועדה לקדם ייצוג הולם של נשים בקרב מקבלות ומקבלי ההחלטות ומובילי המדיניות בספורט על מנת להבטיח כי צרכיהן הייחודיים של נשים בספורט, לרבות בעניין תקצוב, השקעת משאבים וניהולם, יקבל ייצוג הולם ויבוא לידי ביטוי שוויוני בקרב מקבלי ההחלטות. בנוסף, יש חשיבות רבה בעידוד ומתן הזדמנות לנשים לעסוק במקצועות השונים הקשורים בספורט לשם כך במסגרת תכנית אתנה ניתנות בכל שנה מלגות עבור קורסי אימון, ניהול שיפוט וכדומה, לטובת המשכיות ואופק תעסוקתי לספורטאיות גם לאחר פרישתן.

4

פעילות שיווק לשינוי עמדות הציבור

אתנה רואה בספורט כאמצעי חינוכי לשינוי עמדות בחברה הישראלית וכגורם משמעותי והכרחי בהכשרתה ובעיצובה של כל ילדה ונערה, מתוך הכרה ביתרונות הגלומים בספורט כמנוף להצלחה, להעצמה אישית הנחלת כישורי חיים וחברה שיוונית יותר. שנת 2015-16 היוותה פריצת דרך משמעותית ביצירת מודעות ואהדה בקרב כלל הציבור ובקרב קהל היעד (הורים לילדות בגילאים 6-12). השנה לוותה במספר קמפיינים במדיה ההמונית - רדיו, ערוצי ילדים וקמפיין בערוצים השונים. הפעילות ברשתות החברתיות צברה תאוצה באמצעות דף הפייסבוק "אתנה ישראל" המציג גידול אורגני תמידי. נעשה תהליך מיתוג משמעותי ומיסוד קו מיתוג בכל התכניות, הפרויקטים והפעילויות בשטח, חשיפה תקשורתית רחבה שמטרתה לקדם מתן אפשרויות שוויוני לכל ילדה ונערה לעיסוק בספורט בכלל ובספורט תחרותי בפרט.

5

הכנת תכנית רב-שנתית על-פי מחזור אולימפי

המועצה הציבורית לקידום ספורט הנשים בישראל אישרה תכנית רב-שנתית לקידום ספורט הנשים בישראל, והמליצה עליה למינהל הספורט. התכנית הרב-שנתית פועלת בהלימה עם מדיניות מינהל הספורט לתמיכה בענפים מועדפים.

הישגים משמעותיים של התחום

1. 2,450 ספורטאיות פעילות נוספו בשנת 2016 לסה"כ הספורטאיות התחרותיות.
2. עליה של 26% במספר הילדות בפרויקטים ברחבי הארץ, כ- 1,000 ילדות נוספות. סה"כ כ- 4,790 ילדות לקחו חלק בפעילות 2016.
3. מספר האנשים שנחשפו להרצאותיהן של שגרירות אתנה עלה ב- 28% ובסה"כ 34,193 אנשים (לשם ההשוואה מדובר על 20,150 אנשים בשנת 2014 ו- 25,990 בשנת 2015).
4. עליה במודעות נעזרת לפרויקט אתנה - 41% מכלל הציבור מודע לפעילויות ולתכנית. המודעות לאתנה מגבירה את רצון ההורים להשתתפות בתם בפעילות של אתנה (73% סקר רושניק).
5. פייסבוק - מעל ל- 17,000 עוקבים, בהשוואה ל- 5,000 עוקבים ב- 2015
6. סגלים - כ- 20 סגלים פועלים במסגרת תכניות אתנה באיגודים וגופי הספורט, סה"כ כ- 1,030 ספורטאיות בכל הסגלים יחד.

יחידות סמנכ"ל הון אנושי ומינהל	177
אגף הון אנושי	178
יחידת מערכות מידע	181
אגף הביטחון, החירום והסייבר	186
רכש, נכסים ולוגיסטיקה	189
מכרזים והתקשרויות	192
מרכז ההסברה	196
הלשכה המשפטית	199
אגף תכנון, תקצוב ואסטרטגיה	205

יחידות סמנכ"ל הון אנושי ומינהל

סמנכ"ל הון אנושי ומינהל - רן בר

מר רן בר משמש בתפקיד החל משנת 2007. הוא בעל תואר שני במנהל ציבורי מהאוניברסיטה העברית. מועסק במגוון תפקידי ניהול בשירות הציבורי החל מ-1994.

מנהל את המטה המשותף הנותן מענה לשני המשרדים.

משמש כסגן הבכיר של המנכ"ל לנושאי ניהול ההון האנושי ולנושאי מינהל.

מוביל את הרפורמה בניהול ההון האנושי.

מנהל תחתיו את היחידות הבאות:

1. אגף הון אנושי
2. אגף מחשוב
3. אגף בטחון
4. יחידת בינוי, רכש, נכסים ולוגיסטיקה
5. מכרזי רכש

אגף הון אנושי שרית גולדנסקי

שרית גולדנסקי, משמשת כמנהלת האגף
מסוף 2015. בעלת תואר שני בלימודי עבודה
מאוניברסיטת תל אביב.

בעלת כעשרים שנות ניסיון בפיתוח הון אנושי
בצבא, במגזר הפרטי ובשירות הציבורי.

האגף אחראי על ניהול ההון
האנושי בראייה האסטרטגית
בהלימה ליעדי המשרד, ניהול
מערך הגיוס והמיון במשרד,
ניהול ההדרכה במשרד וניהול
מערך השירות לפרט.

1

המשרד נבחר לאחד מששת המשרדים אשר
נכנסו לפיילוט להאצלת סמכויות בתחום התקן
מטעם נציב שירות המדינה

2

שינוי ארגוני במינהל התרבות לשיפור פעילות המינהל
בעבודתו מול גופי התרבות בישראל והרשויות

3

סל תרבות - איוש תפקידי מפקחים ברשויות המקומיות
לפיתוח הפעילות התרבותית ברשויות המקומיות

4

קליטת לפ"ם - לשכת הפרסום הממשלתית תחת משרד
התרבות והספורט

1

ניהול הון האנושי בראייה אסטרטגית, בהלימה
ליעדי המשרד

2

ביצוע תהליכי קידום נשים ואוכלוסיות מיוחדות
במשרד כערך מוביל לחברה שיוויונית

3

הטמעת שינוי ארגוני ושגרות עבודה במינהל
התרבות

4

כתיבת נהלי עבודה חדשים בתחומים שונים

יחידת מערכות מידע

ערן כרמון

ערן מנהל את אגף מערכות מידע החל מסוף
שנת 2010.

ערן בוגר תואר שני M.B.A בהצטיינות,
מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב.

בעבר ניהל ערן פרוייקטי חומרה ותכנה
באינטל, משטרת ישראל, בנק טפחות,
החברה לאוטומציה ומנו"ף – בית התוכנה של
שלישות פקמ"ז.

האגף פועל לשיפור מתמיד של תשתיות התוכנה והחומרה, על-מנת לשפר את זמינות השירותים לעובדי המשרד, לקוחותיו וספקיו, במקביל להקטנת הסיכונים.

כחלק מהשאיפה לצמצום הפעילות הידנית במשרדים, האגף יוזם ומקדם מעבר לשימוש במערכות ממוחשבות בכל התהליכים העסקיים המרכזיים, תוך פיתוח מערכות מידע חדשות, שדרוג הקיימות, והקפדה על צמצום עלויות הפיתוח והתחזוקה.

האגף (כמו כל המשרד) מתמודד עם שינויי דרישות באופן תדיר והטמעתם אל מול הספקים.

1

תחום התשתיות

תחום התשתיות מרכז את כלל הפעילויות ה"נסתרות מהעין" כגון תפעול ציוד ותחנות הקצה (מחשבים ותוכנות), מדפסות, שרתים (מחשבים חזקים המספקים שירותים מרכזיים) וציוד התקשורת.

עוד אחראי תחום התשתיות על אספקת שירותים רבים כגון חיבור לאינטרנט, דואר אלקטרוני, תיקיות רשת, פקס ממוחשב, יישום אבטחת מידע, נוכחות, פתקי הסעדה, גיבויים וחיבור למערכות "ענן" כגון מרכז"ה (ניהול רכש וכ"א) וסע"ר (ניהול מסמכים).

במסגרת תחום התשתיות פועל גם דלפק סיוע (Help Desk), הנותן מענה ראשוני לתקלות המשתמשים.

תחום היישומים

2

תחום היישומים מרכז את כלל פיתוח התוכנות המשמשות את היחידות המקצועיות, החל במינהל הספורט (נהיגה ספורטיבית ומאמנים), דרך מינהל המטה (מערכת המכרזים) וכלה במשרד המדע (סל מדע, חוגים וקולות קוראים). רוב המערכות מפותחות על ידי צוות פנימי של המשרד המאפשר דיוק וגמישות במהלך הפרויקט. המערכות נבנות בשיתוף פעולה מלא של היחידה המקצועית ותחום היישומים כדי לתת מענה מדויק לדרישות.

1

מערכת לניהול האגף להכשרת מאמנים

מטרת המערכת לנהל את כלל פעילות האגף באופן קל וברור. כיום המערכת מנהלת תהליכי אישור של כח-אדם שנשלחים על ידי מוסדות להכשרת מדריכים ומאמנים וכן בקשות לאישור הכרה בהכשרה.

המערכת עוברת תהליך התאמה לקראת אישורו הצפוי של חוק המאמנים.

מערכת הרשות לנהיגה ספורטיבית

2

ריכוז כלל פעולות מוסדות ההכשרה והנהגים הספורטיביים אל מול הרשות. במערכת ניתן להגיש בקשות רבות כגון בקשה להנפקת רישיון חדש, חידוש רישיון, הוספת דרגה, הנפקה חוזרת של הרישיון, טיטת רישיון, רישיון כלי וכן צפייה בסטטוס של כל בקשה שנשלחה.

יכולות המערכת:

- צמצום טעויות אנוש/הקלדה
- אפשרות מעקב ותזכורות יזומות
- אפשרות הנפקת דוחות ורישיונות
- תיעוד המידע הארגוני, שמירה, גיבוי ואבטחת מידע
- תהליכים אוטומטיים רבים המסייעים לעבודה נכונה ויעילה

כמויות (נכון ל- 1.1.2017):

- 3,932 רישיונות נהגים במערכת
- 2,543 בקשות שנשלחו
- 874 תזכורות שנשלחו לנהגים לחידוש רישיון
- 157 עדכונים אוטומטיים של דרגה ושליחת רישיון מעודכן

3

טפסי הרשמה לאירועי המשרד

מערכת ניהול טפסים מאפשרת הקמה של טופס הרשמה בזמן מצומצם תוך התאמתו לאירוע/כנס הספציפי. במסגרת הטופס ניתן להכליל רישום מזוהה ע"י כתובות מיילים וכן ניהול הרשאות.

4

מערכת לניהול המוזיאונים

המערכת מאפשרת למוזיאונים לתעד ולקטלג פריטים מוזיאליים, לנהל תערוכות ולשמור את התמונות של כל פריט. המערכת מחולקת לקטלוג פנימי המכיל כ- 1.2 מיליון פריטים מכ- 50 מוזיאונים וכן לפורטל חיצוני המציג כ- 50 אלף פריטים וכאלף תערוכות, אשר נבחרו באופן פרטני ע"י אוצרי המוזיאונים השונים.

5

מערכת לניהול ועדת מכרזים - מו"ר

המערכת תומכת ומובילה את כל תהליך עבודתה של וועדת המכרזים המשרדית באופנים הבאים:

- הבניית והנחיית איש הרכש בהזנת המידע הנדרש ממנו
- ריכוז כלל המידע הנחוץ לצורך הגשת פניות (כגון פניות קודמות)
- משלוח הבקשות לאישור המנהלים המתאימים
- מתן צפייה בהחלטות הוועדה ובחוזים
- ניהול רשימת הספקים וההתקשרויות
- הקמת פניות אוטומטיות מתכנית רכש שנתית

6

שדרוג מערכת דוא"ל

המערכת מספקת לכל עובד תיבת דוא"ל אישית, המשמשת את העובד בעבודתו במשרד. בשנת 2016 המערכת שודרגה לגרסה חדשה שבה הוגדלו נפחי התיבות באופן משמעותי ביותר (פי 5 ומעלה לכל תיבה)

7

שדרוג תשתיות האינטרנט

במהלך 3 השנים האחרונות תחום התשתיות מכפיל מדי שנה את רוחב הפס של המשרד, שכיום עומד על 200 מגה סימטרי, אל האינטרנט וזאת ללא תוספת עלות. שיפור זה מקל על כלל המשתמשים – פנימיים וחיצוניים, לקבל שירותים ברמת ביצועים טובה יותר.

מנהל אגף הביטחון, החירום והסייבר אמיר ברק

**משמש כמנהל האגף החל מאוגוסט 2008.
בוגר תואר ראשון במנהל עסקים ותואר שני
במנהל ומדיניות ציבורית.**

אגף הביטחון נותן מענה לשני משרדים ממשלתיים בנושאי ביטחון, שעת חירום ואבטחת מידע וסייבר וזאת במסגרת אחריותו כחלק ממינהל המטה המשותף של משרד המדע, הטכנולוגיה והחלל ומשרד התרבות והספורט.

האגף מונחה ע"י מספר רב של גופי ביטחון (שירות ביטחון כללי, משטרת ישראל, רשות חירום לאומית, מטה הסייבר הלאומי ופקע"ר) במגוון תחומי עשייה.

עובדי האגף ממונים על תחומים רבים ומגוונים ובהם אבטחת שרים, אבטחת מנכ"לים, אבטחת מאוימים, אבטחת עובדי משרד באזורי סיכון, אבטחת מתקנים, אבטחת מערכות מידע, אבטחת מידע מסווג, סינון ביטחון, תדרוך והסברה, מניעת דלף מידע, בקרה ודיווח, ארגון תקציבי, אבטחת משלחות ועובדים לחו"ל, אבטחת משלחות המגיעות לארץ, טיפול באירועים פנים-משרדיים וחץ-משרדיים ואבטחת המידע וסייבר. כמו כן, משמש כרגולטור בנושאים אלו לגופי הסמך והתמיכה של מינהלי המדע, התרבות והספורט.

בנוסף משמש האגף כגוף מנחה להנחיית שע"ח וסייבר למוזיאונים המוכרים של המשרד ולרשות העתיקות.

1 טיפול בכ- 350 משלחות לחו"ל כולל תדרוך של כ- 2,000 חברי משלחות.

2 מטפל ביטחונית בכלל אירועי המשרדים בארץ ובחו"ל כולל ביתני המשרדים.

3 מנחה את הקב"טים ונאמני הביטחון במוציאונים בנושא ביטחון ושעת חירום.

4 חדר מצב (מרכז הפעלה) שאמור לשמש בשעת חירום.

5 מתכנן ומבצע של אבטחת כנס החלל הבין לאומי השנתי.

6 מעביר הדרכות התגוננות ותרגילים בכל מתקני המשרד ברחבי הארץ בהתאם לכל התרחישים לשעת חירום ע"פ נהלי התגוננות שעת חירום ונהלי העבודה של מרכז ההפעלה.

1 טיפול בניהול אבטחת המשחקים האולימפיים והפרא-אולימפיים - ריו 2016, ברזיל.

2 הקמת דסק אבטחת מידע וסייבר ובמקביל מינוי וועדת היגוי משרדית לאבטחת מידע וסייבר.

3 אבטחת ביתן המשרד שמוקם זו הפעם הראשונה בפסטיבל הקולנוע הבין-לאומי בקאן, צרפת.

רכש, נכסים ולוגיסטיקה

ענת אלפי

מנהלת היחידה גב' ענת אלפי, עובדת בשירות המדינה מ- 1991 ובמשרד משנת 1998. בעלת תואר ראשון במדעי החברה והרוח מהאוניברסיטה הפתוחה.

1

תחום הנכסים והלוגיסטיקה - כולל שלושה נושאים מרכזיים

- א. נכסים ותפעול, הכולל תחזוקת מבנים ותפעולם השוטף, תחזוקת תשתיות, תחזוקת ריהוט וציוד משרדי, השתתפות בתכנון ובהקמת הכולל מבנים חדשים, שינוע והעברת מיטלטלין ועוד.
- ב. רכב ותחבורה, הכולל את ניהול צי הרכב מול מינהל הרכב ומול חברות ליסינג, תחזוקת רכבים והפעלת מערך הנהגים.
- ג. ניהול מלאי ומצאי, ניהול מחסני המלאי ואספקתם ליחידות המשרד, וניהול מצאי הרכוש הקבוע.

תחום הרכש

מופקד על התחומים הבאים: תכנון ובקרת רכש, עבודה רציפה מול מינהל הרכש הממשלתי, יישום נהלים ושיטות עבודה, וכן הטמעת מערכות מידע (מרכב"ה) לטובת יעול ושיפור מתמיד של הרכש המשרדי.

2

נוסף על העבודה השוטפת שמבצעת היחידה מידי יום ביומו, הועברה בשנת 2016 לשכת השרה ולשכת מנכ"ל משרד התרבות לירושלים, בהתאם להחלטת ממשלה.

2017 תכניות לשנת

המשך ביצוע תמיכה לוגיסטית ותחזוקה למשרד.

מכרזים והתקשרויות מזל פרובשטיין

מזל פרובשטיין משמשת כמנהלת היחידה
משנת 2009.

בעלת תואר ראשון בתחום מדיניות
ציבורית.

היחידה מורכבת ממנהלת היחידה
וסטודנטית.

מחלקת מכרזים והתקשרויות אמונה על מתן
כלל השירותים המבוקשים לשני המשרדים על
יחידותיהן בתחום המכרזים וההתקשרויות.
מתן שירותים רוחביים במסגרת המטה
המשותף של משרד המדע, הטכנולוגיה
והחלל, ומשרד התרבות והספורט וכן יחידת
מרכז ההסברה ולהב"ה (שמרבית הפעילות
שלהן מתבססת בביצוע רכש ומכרזים).

בשל הצורך בקיום תהליכי רגולציה תדירים,
תוך הצמדות להנחיות החשכ"ל, תפקיד
מחלקת מכרזים והתקשרויות הינו מרכזי, הן
עבור ועדות המשרד השונות העוסקות בתחום
והן עבור מנהלי הרכש ואנשי הרכש ביחידות
המשרד.

1

אחריות על ניהול יחידת התקשרויות ומכרזים, פיקוח ובקרה על ניהול עבודת ועדות הרכש והמכרזים השונות.

2

ביצוע בקרה על תהליכי עבודה בתחום המכרזים וההתקשרויות המשרדיים, בהתאם לחוק חובת המכרזים ותקנותיו, הוראות התכ"מ והנחיות חטיבת הנכסים, הרכש והלוגיסטיקה בחשב הכללי.

בחינת פניות המוגשות לוועדות השונות (אל מול מנהלי ואנשי הרכש), תוך התייחסות לעמידה בהוראות החוקים והתקנות בנושא. הפניות יופנו לדיון בוועדות רק לאחר שעברו את הבקרה של מנהל מחלקת מכרזים והתקשרויות ונמצאו מתאימות לדיון.

3

ריכוז פניות לבקשות הפטור המוגשות לוועדות הפטור והוועדות המיוחדות בחשב הכללי, וקיום הקשר אל מול הרפרנט האחראי בחשכ"ל.

4

פרסומן של החלטות ועדות המשרד השונות בהתאם לדרישת החשב הכללי וחוק חופש המידע.

5

מתן הכשרה ראשונית ע"י מחלקת מכרזים והתקשרויות לעובדי המשרד שהופנו לעסוק בתחום ולעובדים חדשים שנקלטו לתפקיד מנהלי רכש של היחידות המקצועיות.

6

ביצוע הדרכות שנתיות בתחום המכרזים וההתקשרויות, הן לכלל עובדי המשרד והן לעוסקים בתחום, בתיאום עם מחלקת ההדרכה המשרדית. האחריות בנושא כוללת – מיפוי ואיתור העובדים הזקוקים להדרכה, קביעת תכני ההדרכה ושמות המרצים, הנחייה וניהול ההדרכות בתחום.

7

כתיבת נהלי עבודה פנים משרדיים בנושא המכרזים וההתקשרויות אשר ממלאים את צרכי המשרדים ועומדים בהוראות החוק והתקנות המתבקשות בתחום.

1

לצורך ייעול תהליכי העבודה, הרגולציה וכן לצורך הקמת מאגר ידע בתחום המכרזים וההתקשרויות במשרדים, הוקמה בשנת 2011 ביזמת מרכזת מכרזים והתקשרויות, מערכת ממחושבת - מערכת המכרזים וההתקשרויות "מו"ר".

המערכת מבוססת על פלטפורמה אינטרנטית המאפשרת ניהול תהליכי רכש למנהלי ולאנשי הרכש ויכולת בקרה וניהול של מנהלי היחידות ויחידות הרוחב המשרדיות.

הכלים העיקריים שניתנו באמצעות המערכת הממוחשבת:

- מתן מענה רוחבי ואחיד לעבודת המשרדים בנושאי רכש והתקשרויות.
- בקרה על תהליכי הרכש (תוך הקפדה על דרישת החוק והתקנותיו) ותכנון שנתי של צרכי הרכש.
- יכולת ניהול תהליכים מרחוק.
- הנפקת דוחות.
- סביבת עבודה ייחודית ותומכת לעוסקים בתחום המכרזים והתקשרויות במשרדים.

מערכת מו"ר פועלת בהצלחה רבה בקרב המשתמשים במשרד ואף אומצה ע"י משרדים נוספים, ביניהם נציבות שירות המדינה, משרד האנרגיה, המשרד לשירותי דת ועוד.

2

הוקם צוות שיפור משרדי העוסק בתחום המכרזים והתקשרויות. הצוות מונה את מנהלי הרכש ואנשי הרכש מכל יחידות המשרדים. הצוות מהווה פלטפורמה להעברת מסרים, הפרייה הדדית בתחום ובניית תהליכי עבודה תוך מעורבות ומחויבות לנושא.

מרכז ההסברה

מושיק אביב

יליד 1971 – נשוי לשרון, אב לעומר ועדי.
שירות ארוך בצה"ל בתפקידים שונים ומגוונים שהבולטים בהם:
2013 – 2015: מפקד המדרשה הצה"לית לחינוך (סגן-אלוף).
2008 – 2012: ראש ענף התרבות של צה"ל (סגן-אלוף).
2006 – 2008: ראש ענף ההשכלה, העליה וההשתלבות
החברתית בצה"ל (סגן-אלוף).

השכלה וקורסים:

BA – מנהל עסקים.
MA – חינוך ומנהל חינוכי.
קורס פיקוד ומטה (פו"מ).
מכון מנדל – בוגר התכנית למנהיגות חינוכית צבאית.
בוגר תכנית "קולות" – מובילים חברתיים (מנכ"ל עמותות
חברתיות ורווחה).
מכון גישות – הנחיית קבוצות.
בוגר תכנית עלי צמרת – מנהיגות ציונית.

1

2

מטרה- חיזוק הזדהות הציבור עם ערכי מדינת ישראל ויעדיה באמצעות:

הובלת הטקסים והאירועים הממלכתיים של
מדינת ישראל.

פעילות מרכז ההסברה כפלטפורמה למורשת, ערכים
והעברת מסרים ממלכתיים.

- הפקת כ- 25 טקסים ממלכתיים למדינת ישראל
- עבודת המטה במסגרת אירועי 70 שנים למדינת ישראל
- הובלת אירועי דגל במסגרת אירועי 50 שנים לאיחוד ירושלים
- הפקת טקס הדלקת המשואות
- הפקת טקס פרס ישראל
- יישום החלטות וועדת השרים לסמלים וטקסים
- הובלת הוועדה הבין משרדית לנושא טקסים ואירועים במדינת ישראל
(צה"ל, כנסת, בית הנשיא, ראה"מ ומשטרת ישראל)
- הובלת הוועדה לבחירת משיאי המשואות
- הפקת חומרי הסברה לחיזוק הזיקה למדינה ערכיה ומורשתה

הישגים עיקריים של היחידה

- הפקת הטקסים הממלכתיים באופן מקצועי
- הובלת הלווייתו של הנשיא התשיעי שמעון פרס
ז"ל
- טקס האזכרה 30 למותו של הנשיא התשיעי
שמעון פרס
- הובלת אירועי 40 שנה למבצע אנטבה באפריקה
(אוגנדה) ובישראל (תיאטרון ירושלים)
- הלוויית הנשיא החמישי יצחק נבון ז"ל
- הובלת אירוע ההצדעה לכוחות ההצלה הכיבוי
והביטחון

הלשכה המשפטית

עו"ד הדס פרבר-אלמוגי

עו"ד הדס פרבר-אלמוגי, בעלת תואר שני במשפטים מהאוניברסיטה העברית בירושלים במסלול משפט חוקתי ומינהלי.

משמשת כיועצת המשפטית (במסגרת המטה המשותף) של משרד התרבות והספורט ושל משרד המדע, הטכנולוגיה והחלל) מאז שנת 2003. לפני כן שמשה כיועצת משפטית למשרד המשנה לראש הממשלה (המשרד לפיתוח הנגב והגליל), מ"מ יועץ משפטי במשרד התעשייה, המסחר והתעסוקה ויועצת משפטית למרכז ההשקעות.

הלשכה המשפטית כוללת 8 עורכי דין (כולל היועצת המשפטית), מנהלת לשכה וסטודנטית למשפטים. הלשכה המשפטית פועלת במטה המשותף למשרד התרבות והספורט ולמשרד המדע, הטכנולוגיה והחלל. במסגרת זאת, היועצת המשפטית של המשרד היא היועצת המשפטית של שני המשרדים. עוה"ד בלשכה המשפטית מצוותים לנושאים השונים, לפי מומחיותם בנושאים השונים.

תפקיד הייעוץ המשפטי במשרדי הממשלה הוא לייעץ ולהנחות את כלל גורמי המשרד בהיבטים המשפטיים של פעולתם. במסגרת זו עליו, בין השאר, לסייע ולהעמיד לרשות המשרד את הכלים והאמצעים המשפטיים הדרושים ליישום מדיניות המשרד. במילוי תפקידו זה עליו גם להקפיד להיות "שומר הסף" כדי להבטיח כי פעילות המשרד ונושאי המשרה בו תתבצע על פי הדין וכללי המנהל התקין. על היועץ המשפטי למשרד לפעול לשם קיומו וחיזוקו של שלטון החוק" (הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 9.1000).

מעורבות המשפטית נדרשת בצמתים רבים בעבודת המשרד; כגון: מתן חוות דעת בנושא מינויים לגופים ולוועדות של המשרד; חברות בוועדת המכרזים של המשרדים, אשר מאשרת את התקשרויות המשרד; חברות בוועדת התמיכות השונות בתרבות ובספורט, אשר מאשרות מתן תמיכה לגופי תרבות וספורט; ליווי תהליכי הרגולציה של המשרד; ליווי ההליכים לחתימה ולאשרור של הסכמים בינלאומיים; מתן חוות דעת משפטיות לצורך החלטות ממשלה; ניסוח חקיקה, חקיקת משנה ומבחני תמיכה וליווי הליכי החקיקה וההתקנה; ליווי משפטי לצד פרקליטות המדינה בתביעות נגד המשרד; ייצוג עמדת המשרד בוועדת שרים לחקיקה ובוועדות הכנסת; מתן חוות דעת משפטיות בנושאים הנוגעים לעבודת המשרד וליווי משפטי של יחידות המשרד: מינהל התרבות, מינהל הספורט ומרכז ההסברה וליווי משפטי של וועדות מייעצות למשרד כגון המועצה הישראלית לתרבות ולאמנות, המועצה הלאומית לספורט, המועצה למניעת אלימות בספורט ומועצת הקולנוע.

"תיקוני רגב"

1

מאז כניסתה לתפקידה, הודיעה שרת התרבות והספורט, ח"כ מירי רגב, על כוונתה לערוך תיקונים במבחני התמיכה שבסמכותה, באופן אשר ישקף את מדיניותה לקידום הפריפריה החברתית והגיאוגרפית של מדינת ישראל.

מאז, החל משרד התרבות והספורט בעבודה אינטנסיבית על תיקון מבחני התמיכה המיועדים למימוש המדיניות החדשה. בתהליך ארוך ומקיף בוצעו תיקונים במבחני התמיכה בתחום התיאטרון הרפרטוארי, פרינג', גופים כלליים, מחול ואמנות פלסטית אשר נועדו לממש את מדיניות השרה.

תיקוני רגב התקבלו לאחר בחינת הערות הציבור שהוגשו למשרד (ותיקונים שנערכו לאור הערות הציבור); קיום חובת ההיוועצות הנדרשת לפי דין עם המועצה הישראלית לתרבות ולאמנות, הפועלת מכוח חוק התרבות והאמנות, התשס"ג-2003; וכן לאחר קבלת אישור הגורמים הרלוונטיים אצל היועץ המשפטי לממשלה. הלשכה המשפטית לקחה חלק בגיבוש תוכנם של תיקוני רגב ובקידום ההליכים המשפטיים הנחוצים לתיקון המבחנים.

מבחני תמיכה לקידום מדיניות המשרד בתחום התרבות

2

משרד התרבות והספורט קובע מבחני תמיכה בנושאים שונים על-מנת לקדם את מדיניותו. בתחום התרבות טיפלה הלשכה המשפטית בתיקונים למבחני תמיכה קיימים, אשר באו לקדם את מדיניות המשרד בנושאים הבאים: מוסדות תרבות בפריפריה (הכללת מוסדות העוגן בתרבות הערבית), מוסדות מורשת ותיקונים נוספים הנמצאים בשלבי טיפול שונים.

החלפת מבחני תמיכה ישנים בחדשים

3

משרד התרבות והספורט מחלק תמיכות, בין השאר, על סמך מבחני תמיכה שהתקבלו בשנת 1992, ואשר יש לעדכןם ולהחליפם במבחני תמיכה חדשים, העונים על הסטנדרטים המקובלים כיום לכתיבת מבחני תמיכה.

תהליך החלפת מבחני התמיכה ה"ישנים" ב"חדשים" מובל על-ידי הלשכה המשפטית, יחד עם המינהלים הרלוונטיים, ובעיקר מינהל תרבות (אשר נדרש להחלפת חלק גדול ממבחני התמיכה שלו), עם המועצה הישראלית לתרבות ולאמנות ומדוריה ובדיאלוג שוטף עם משרד המשפטים.

בשנת 2016 הסתיים הליך התקנתם או תיקונם של המבחנים הבאים: בתי ספר למוסיקה, להקות מחול כתבי עת, ארגוני גג בתחום התרבות, יוצרים עצמאיים בתחום המחול ותקנת סל תרבות עירוני (סל"ע).

בשנת 2017 ממשיכה הלשכה המשפטית במרץ רב בטיפול במבחני התמיכה הבאים, אשר נמצאים בשלבי התקנה מתקדמים: תרבות בקהילה, פסטיבלים, אירועי תרבות, תרבות דרוזית, בתי ספר למחול, אולפני מחול, תרבות חרדית, שימור אתרים, ספריות ציבוריות ועוד. מבחנים נוספים, נמצאים בשלבי התקנה התחלתיים.

מבחני תמיכה לקידום מדיניות המשרד בתחום הספורט

4

משרד התרבות והספורט קובע מבחני תמיכה בנושאים שונים על-מנת לקדם את מדיניותו. בתחום הספורט טיפלה הלשכה המשפטית בהתקנת מבחני תמיכה חדשים, בנושאים הבאים:

- א. תמיכה לגופים ציבוריים בעד פעילות למען מאבק באלימות ובגזענות בספורט;
- ב. תמיכות לאיגודי ספורט אשר נפגעו במבצע "צוק איתן".

תכנית המתקנים הלאומית

חוק הספורט, התשמ"ח - 1998 קובע כי המועצה הלאומית לספורט, באישור שרת התרבות והספורט ושר האוצר תקבע את תכנית המתקנים הלאומית. תכנית המתקנים הלאומית כוללת תכנית כוללת וארוכת טווח להקמת מיתקני ספורט חדשים, סדרי עדיפויות ואמות מידה להקצאת משאבים וכללים לתקינות ובטיחות. הלשכה המשפטית מלווה את הליך התקנת תכנית המתקנים הלאומית לשלביו השונים, פועלת לאישור הנוסח במשרד המשפטים ומטפלת בבעיות משפטיות המתעוררות במהלך ההתקנה והיישום.

5

חקיקה

6

הלשכה המשפטית מובילה מספר רב של תהליכי חקיקה, חלקם מורכבים במיוחד:

א. בשנת 2016 התקבל בכנסת תיקון לחוק להגנת ספרים והספרות בישראל (הוראת שעה), התשע"ג – 2013, אשר מקצר את תקופת הוראת השעה שבה החוק היה בתוקף.

ב. ליווי הליכי החקיקה של התיקונים בחוק ההסדרים הנוגעים לייעול שוק ההימורים. חוק ההסדרים פוצל, וחלקו כבר התקבל בכנסת. הלשכה המשפטית ממשיכה ללוות את הליכי החקיקה של יתרת החוק, אשר טרם עברו בקריאה שניה ושלישית.

ג. חוק מכון וינגייט – הצה"ח מבקשת לתאגד את מכון וינגייט כתאגיד לפי חוק. מדובר בשינוי מבני שהוא חלק מתכנית ההבראה של המכון. הצה"ח עברה בקריאה ראשונה בכנסת בשנת 2016.

ד. תיקון חוק הספורט, התשמ"ח – 1988 בנושא שיפור איכות המאמנים בישראל - מטרת התיקון לקבוע מנגנון מוסדר להכשרת מאמנים, רישוי מאמנים וקיום השתלמויות שוטפות במהלך עבודה כמאמן (כיום יש חובת רישוי למוסדות להכשרת מאמנים בלבד). לאחר תיקון החוק, יתוקנו גם התקנות הרלוונטיות ונוהלי מינהל הספורט. קיימת טיוטת הצעת חוק בשלב מתקדם בדיונים מול משרד המשפטים ומשרד החינוך.

ה. יישום חוק מסקנות דוח ועדת צור בנושא הפקת לקחים מהפעלת החוק לאיסור אלימות בספורט, התשס"ח – 2008, לרבות תיקונים הנדרשים על-ידי משרדי הממשלה האחראים לטיפול במניעת אלימות בספורט.

ו. חוקים נוספים בתחום מדיניות התרבות והספורט, אשר נמצאים בשלבי הכנת טיוטות פנימיות.

תיקונים לאמות המידה של המועצה להסדר ההימורים

7

המועצה להסדר ההימורים מחלקת כספים לגופי הספורט לפי אמות מידה אשר נקבעות על-ידי המועצה הלאומית לספורט, באישור שרת התרבות והספורט. הלשכה המשפטית ליוותה את הליכי ההתקנה של מספר מבחני תמיכה כגון שיטור בליגות הנמוכות, תקציב מינימום לאיגוד ועוד.

8 ליווי הליך קבלה, חתימה ויישום מכלול ההסכמים עם התאחדות הכדורגל

בעקבות הרוויזיה בהסכם השיווק עם המועצה להסדר ההימורים בספורט.

9

ליווי תהליך ההבראה של תיאטרון הבימה

10

גיבוש תכנית התייעלות בתהליכי העבודה בתחום התמיכות ויישומה

בשנים האחרונות הגידול במספר מבחני התמיכה המפורטים וכמותיים יצר עיכוב גדול באישור תקציבי התמיכה השנתיים, דבר שפוגע בפעילות מוסדות הציבור הנתמכים. מצב זה עלול להחמיר ויש לגבש וליישם פתרונות מתאימים.

11

חגיגות ה-70 להקמת מדינת ישראל וחגיגות ה-50 לאיחוד ירושלים

הלשכה המשפטית טיפלה בשלוש הצעות החלטה לממשלה, אשר מעגנות את הליכי חגיגות ה-70 למדינת ישראל (לרבות גיוס הכספים הנחוצים לשם כך באמצעות תרומות) וחגיגות ה-50 לאיחוד ירושלים.

אגף תקצוב, תכנון ואסטרטגיה

גיא אטיאס

גיא אטיאס החל את עבודתו במשרד המדע, התרבות והספורט בשנת 2004. החל משנת 2011 מופקד על תקצוב שני המשרדים ועל נושאי התכנון והאסטרטגיה במשרד התרבות והספורט.

2000-2004 - למודים לתואר M.A. בכלכלה באוניברסיטת בן-גוריון.

1997-2000 - תואר B.A. בכלכלה באוניברסיטת בן-גוריון, סיום התואר בהצטיינות.

מבנה היחידה:

גיא אטיאס - מנהל אגף בכיר תקצוב, תכנון ואסטרטגיה

רו"ח משה איצקוביץ - מנהל תחום תכניות עבודה

רו"ח חביב קטן - מנהל תחום מעקב ובקרה תקציבים

רו"ח נטלי שמילה - מרכזת בכירה תקציבים

רביד בצלאל - ראש ענף תקציבים

גילה זרובבל - מרכזת תמיכות תקציבים ותשלומים

עינת מנקו - רכזת בכירה תמיכות ותשלומים

שירן טל - ראש ענף תמיכות

1

חתימת סיכומים תקציביים דו שנתיים אשר יעמידו את תקציבי התרבות והספורט בישראל על שיא של כל הזמנים. בין היתר יתקצבו במסגרת הסיכומים התקציביים:

- א. סל לתרבות עירונית - 50 מלש"ח
- ב. גידול של סל הספורט ל-50 מלש"ח
- ג. הסדרת תקציב ההכנות האולימפיות בבסיס התקציב
- ד. הנגשת תרבות בפריפריה - 25 מלש"ח
- ה. תקצוב לראשונה של החוק להכשרת מאמנים
- ו. תגבור תקציב הגופים הנתמכים במינהל תרבות בעשרות מיליוני ₪ בשנה

ניהול תהליכי תכניות העבודה השנתיות במשרד.

קידום תכניות אסטרטגיות ארוכות טווח לשני המינהלים.

ניהול וועדת התמיכות ומערך התשלומים של מינהל הספורט אשר העבירה בשנת 2016 סכומי שיא לגופים נתמכים בסך של כ- 120 מלש"ח.

קידום רפורמה בוועדת התמיכות של מינהל תרבות להקדמת תהליך אישור התמיכות וליצירת וודאות תקציבית ותזרימית לגופים הנתמכים.

מאבק מוצלח בהצעת משרד האוצר להורדת מדרגת המס על הכנסות מהימורי ספורט ובכך שמירה על ההכנסות עולם הספורט המתקבלות מהמועצה להסדר הימורים בספורט.

העמדת תקציב שיא בשנת 2016 לטובת ההכנות של ספורטאי ישראל למשחקים האולימפיים והפראלימפיים בריו - 39 מיליון ₪ - עליה של 6 מיליון ₪ ביחס לשנת 2015.

הגדלת תקציב "סל הספורט" לרשויות המקומיות מכ- 30 מיליון ₪ לכ- 40 מיליון ₪.

ניצול מיטבי של תקציב המשרד, הן ההרשאתי והן המזומן.

2
3
4
5
6
7
8
9

10

חוק מכון וינגייט - המכון הלאומי לספורט - "חוק מכון וינגייט", שהעלתה שרת הספורט ח"כ מירי רגב, אושר בוועדת השרים לענייני חקיקה ועבר בקריאה ראשונה בכנסת. השלמת החקיקה תהווה פריצת דרך שתעניק למכון וינגייט מעמד ייחודי של תאגיד סטטוטורי, והוא יוכר כמכון הלאומי לספורט. המעמד החדש יאפשר למכון וינגייט ליהנות מתקצוב שוטף אשר אינו תלוי בתמיכות חד שנתיות, מה שיאפשר תכנון לטווח ארוך, שדרוג תשתיות וחזוק המרכזים הפועלים בו. בימים אלו עתיד החוק לעבור קריאה שניה ושלישית לאחר אישורו בחודש פברואר בוועדת החינוך, תרבות וספורט של הכנסת.

11

הובלת צוות מצומצם בשת"פ עם מינהל הספורט אשר כתב את תכנית המתקנים הלאומית החדשה ל- 12 שנים בהיקף של למעלה מ- 3 מיליארד ₪, בדגש על מתקני ספורט שנועדו לרווחת הציבור וביטול חלקי של המימון המשלים הנדרש מהרשויות כך שרשויות שלא הצליחו לבנות מתקן ספורט עד היום יצליחו לעשות זאת כעת.

12

הכפלת תקציב הספורט המוטורי בישראל ובפעם הראשונה שילוב מתקן ספורט מוטורי במסגרת תכנית המתקנים הלאומית של המועצה להסדר הימורים.

13

יישום החלטות ממשלה שונות בנוגע לשיתופי פעולה עם כלל משרדי הממשלה.

14

איגוד משאבים ממשרדי הממשלה השונים בעבור פעילויותיו של המשרד, העברת תקציבים וביצוע תשלומים.

15

ליווי הליך שינוי מודל העסקת כוח האדם ברשות אל מול הממונה על השכר ואגף התקציבים במשרד האוצר. יתר על כן, הוסכם כי הרשות תקבל תוספת תקציבית ייעודית על מנת לשפר את מערכות המחשוב ולהנגיש את פעילות הרשות לתלמידי בתי הספר.

16

פרסום קול קורא לשימור רצף פעילות במוסדות תרבות ואמנות זו השנה השלישית ברציפות. במסגרת הק"ק תיאטרון בית לסין נתמך בכ- 2.5 מיליון ₪ לצורך שימור המשך פעילותו השוטפת למרות העתקת משכנו הקבוע, לרבות המשרדים, למספר מוקדים שונים בתל אביב.

האגף לתקצוב ותכנון הפועל במסגרת מטה המשרדים
המשותף מעניק שירותים הן למשרד המדע, הטכנולוגיה
והחלל והן למשרד התרבות והספורט.
במסגרת פעילותו האגף אמון על התפקידים הבאים:

1

מופקד על יישום מדיניות המשרד בעת הכנת התקציב ע"י תקצוב
הנושאים בהתאם להחלטות שאושרו בהנהלת המשרד.

2

מופקד על תכנון תקציב המשרדים ועל ביצוע מעקב ובקרה אחר
ניצולו בהתאם ליעדים שנקבעו בתכנית העבודה המשרדית
ולסדרי העדיפויות שנקבעו ע"י הנהלת המשרד.

3

מציע לשרים ולמנכ"לים חלופות לשינויים בתקציב המשרד על
מנת לקדם נושאים שבסדרי עדיפויות המשרד.

4

מציג בפני השרים והמנכ"לים את המשמעויות התקציביות של
ההצעות לשינויים בתקציב ביחידות השונות של המשרד וכן את
הצעות משרד האוצר לשינויים בתקציב שני המשרדים.

5

מופקד על הפצת התקציב במערכת המרכבה ברמת יחידות
המשרד ומרכזי קרנות.

6

מבצע ניתוחים ומספק נתונים כלכליים וסטטיסטיים להנהלת
המשרד בנושאים שונים הקשורים לתקציב המשרד.

7

מרכז את התכנון התקציבי של המשרדים בהתאם ליעדים,
לסדרי העדיפויות ולתכניות העבודה המשרדיות, ומקיים דיונים
עם אגף התקציבים באוצר לצורך הכנת הצעת התקציב.

8

מכין הצעות לשינוי ולתוספות בסעיפי התקציב לפי צרכי המשרד
בתיאום עם חשב המשרד, ומהווה הגורם המקשר בין המשרד
לבין אגף התקציבים באוצר.

- 9 מנחה ומלווה את מנהלי היחידות בהכנת תכניות עבודה בהיבטי תקציב ומעביר את הבקשות לאישור הממונים.
- 10 מקצה אמצעים תקציביים ליחידות השונות במשרד בהתאם לתכניות העבודה, סדרי העדיפויות ולהנחיות הממונים, ובכלל זה אמצעי כוח אדם, אמצעים פיזיים וכדומה.
- 11 מבצע הערכות כלכליות של העלויות הצפויות בגין מטלות ופרויקטים שונים שנקבעו על ידי הנהלת המשרד.
- 12 מכין תחזיות של הוצאות והכנסות המשרד, ברמה הרבעונית והשנתית ובהתאם לצורך.
- 13 אחראי על גיבוש אסטרטגיית ארוכת טווח ותכנית פעולה אופרטיבית אשר נגזרת ממנה.
- 14 ניהול תהליך הערכת המצב השנתית במשרד התרבות והספורט, כולל ניתוח המגמות והשינויים בסביבה בתחום התרבות ובתחום הספורט, תחקור תכנית העבודה והתכנית התקציבית של השנה הקודמת וביצוע הערכה של מידת השגת מטרות ויעדי המשרד.
- 15 ניהול תהליך גיבוש תכניות העבודה במשרד התרבות והספורט, כולל תיקוף המטרות והיעדים, בחינת מדדי התוצאה, עבודה עם ראשי המינהלים לגיבוש מטרות ויעדים לשנה הבאה והכנתם לדיון הנהלה ולאישור השר.
- 16 משתתף בוועדות המשרדיות בכל הקשור להקצאת משאבים, גביית אגרות, הכנסות והוצאות, ונושאים נוספים הקשורים בתפקידו.
- 17 מייצג את המשרד במו"מ עם גופים וארגונים שונים, כגון: משרד האוצר, המועצה להסדר ההימורים, רשות העתיקות, בית התפוצות ועוד.
- 18 הטמעת תפיסת השילוב בין תכנון ובקרת תכנית העבודה לבין תכנון ובקרת התקציב.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

מבצע מעקב שוטף אחר הניצול התקציבי בתיאום עם חשבות המשרד ומציג דוחות ביצוע להנהלה.

מבצע ניתוח של הניצול התקציבי של המשרד ופועל להפקת לקחים ולביצוע התאמות נדרשות.

נציגות בכלל ועדות המשרד כחבר מן המניין, לרבות ועדת נסיעות, ועדת מכרזים, ועדת תמיכות ועוד.

מבצע מעקב ובקרה על הביצוע התקציבי בהתאם לתכניות והחלטות הנהלת המשרד והוראות המנהל הכללי.

מכין דוחות ונתונים תקופתיים על התיאום והבקרה במשרד עבור המנהל הכללי והנהלת המשרד על פי מודלים שהמנהל הכללי קבע.

ניהול תהליך קביעת מדדי הצלחה לתכניות השונות של המשרד, בהתאם להנחיות המנכ"ל ובתאום עם ראשי המנהלים.

קידום וגיבוש הצעות מדיניות וטיוב השימוש בכלי מדיניות שונים.

כתיבה של מסמכי מדיניות שונים במשרד.

הטמעת תרבות, תהליכים ושיטות עבודה בתחומי התכנון, המדידה וההערכה, כולל ביצוע דיוני מעקב ובקרה רבעוניים אחר תכנית העבודה ברמת ראשי מנהלים, ודיוני מעקב ובקרה בראשות המנכ"ל.

שימוש כממשק המתאם בין משרד התרבות והספורט לבין האגף לתכנון מדיניות במשרד ראש הממשלה, העברת תמצית התכנית המשרדית לשם הכללתה בספר תכנית העבודה הממשלתי ודיווח חצי שנתי על העמידה במדדי התכנית השנתית.

בית התפוצות	212
האקדמיה ללשון העברית	217
האקדמיה ללשון הערבית	224
המועצה להסדר הימורים בספורט	229
יד יצחק בן צבי	233
הרשות הלאומית לתרבות היידיש	236
הרשות הלאומית לתרבות הלאדינו	239
מרכז זלמן שזר לחקר תולדות העם היהודי	244
רשות העתיקות	249
המועצה הישראלית לתרבות ואמנות	259

בית התפוצות

מנכ"ל בית התפוצות – דן תדמור

יו"ר דירקטוריון בית התפוצות - גב'
אירינה נבזלין

דן תדמור החל תפקידו כמנכ"ל בית התפוצות בדצמבר 2012, מוביל תהליכים ופרויקטים מרכזיים וחשובים המגדירים את בית התפוצות החדש כמוזיאון העם היהודי.

דן מקדם תכניות רב שנתיות בתחום התערוכות המתחלפות, החינוך והתרבות ומחזק את מערך השיווק וגיוס המשאבים לטובת פעילות המוזיאון.

בעבר ניהל תדמור את חברת "טלעד", העוסקת בהפקת ערוצי טלוויזיה בארץ ובעולם ובמשך כ-18 שנה עבד במגוון תפקידי ניהול ועריכה במסגרת קבוצת "ידיעות אחרונות".

דן תדמור שירת ביחידת 8200 של יחידת המודיעין ממנה השתחרר בדרגת רב סרן. הוא בעל תואר ראשון (בהצטיינות) במדעי המדינה מהאוניברסיטה העברית בירושלים.

זהבה מהרי
צילום- רוני כצנלסון ודורון בכר

בית התפוצות נפתח בשנת 1978, משמש מרכז לאומי לקהילות יהודיות בישראל וברחבי העולם.

לצד תפקידו כמוזיאון, הבית הוא מוסד חינוכי-תרבותי מוביל, חדשני ודינמי ובו מאגרי מידע מהחשובים בעולם בתחום שמות משפחה ועצי משפחה, מוסיקה יהודית, תצלומים ופרטים שונים הנוגעים לקהילות יהודיות בעבר ובהווה.

בניין בית התפוצות
תל אביב

במהלך שנת 2016 השקנו את פרויקט מאגרי המידע של בית התפוצות און ליין ובכך הפכו לזמינים ונגישים לכל אחד ואחת בכל מקום בעולם, בכל עת וללא תשלום.

במאי 2016 נחנך במוזיאון העם היהודי בבית התפוצות אגף החדש - החלק הראשון של המוזיאון החדש שאמור להיפתח בסוף 2019 - ומספק למבקרים בו הצצה אל התרבות היהודית העשירה ורבת הפנים אז והיום.

האגף החדש כולל תצוגת קבע, שתי תערוכות מתחלפות וגלריה לילדים.

איציק תמנו
צילום- רוני כצנלסון ודורון בכר

1

הללויה! להתכנס, להתפלל, ללמוד - בית הכנסת אז והיום

תצוגת הקבע "הללויה! להתכנס, להתפלל, ללמוד - בית הכנסת אז והיום" מוקדשת לבתי הכנסת בעבר ובהווה. היא מציגה באופן חדש, מרתק ומעורר מחשבה את אוסף דגמי בתי הכנסת רב המוניטין של בית התפוצות. בתצוגה 21 דגמים של בתי כנסת, אשר כל אחד מהם מציג פנים שונים בתפקידי הליבה של בית הכנסת: מפגש חברתי, לימוד, יצירה ותפילה. התערוכה מציגה גם פעילויות הקשורות בבית הכנסת, ובהן תפילה, חתונה, בר/בת-מצווה, מפגשים קהילתיים, אירועי גיוס תרומות, שיעורים ועוד.

מבצע משה: 30 שנה אחרי -

תערוכה על קליטתם של יהודי אתיופיה בישראל

תערוכת מדיה, במלאת 30 שנה למבצע משה המציגה את סיפור קליטתם של יחידים ומשפחות מקרב יהודי אתיופיה במדינת ישראל. לראשונה בישראל מסופר הסיפור מפיהם של מי שהייתה זו חווייתם האישית.

במרכז התערוכה סיפורן של 10 דמויות שנבחרו מתוך מאגר הצילומים של בית התפוצות קורותיהן מאז ועד היום מתועדים באמצעות טקסטים וסרטונים קצרים, תוך התייחסות לקשיי העקירה, המסע והקליטה בחברה הישראלית. הבמאית והמפיקה של הסרטים היא אורלי מלסה, גם היא מבני הדור השני לעליית מבצע משה.

2

פאפאטע זיך אן עוילדיקע זונגאלע

3

FOREVER YOUNG – 75 שנה

לבוב דילן

התערוכה עוקבת אחר תחנות מרכזיות ביצירתו המוזיקלית של בוב דילן, חתן פרס נובל לספרות לשנת 2016, אחד היוצרים והמוזיקאים החשובים ביותר במאה העשרים. היא מתמקדת בחדשנותו של בוב דילן לאורך כל הדרך, בהשפעת מקורותיו היהודיים על יצירתו ובאופן שבו המציא את עצמו מחדש ופרץ דרכים מוזיקליות חדשות ומקוריות לאורך כל הדרך. כמו כן מתייחסת התערוכה להשפעתו של דילן על דורות של יוצרים מוזיקליים ברחבי העולם, כולל בישראל.

מר רני טריינין,
נציג הסוכנות היהודי

מר יעקב חגואל, נציג
ההסתדרות הציונית
העולמית

הרב ליאור גבאי, נציג
הקונגרס היהודי העולמי

פרופ' איימי סינגר, נציגת
אוניברסיטת תל אביב

פרופ' רענן ריין, נציג
אוניברסיטת תל אביב

מר אייל גבאי, נציג הציבור

מר נמרוד לב, נציג הציבור

השגריר אלפרד מוזס, נציג
הציבור

מר גיל עומר, נציג הציבור

השגריר אבי פזנר, נציג
הציבור

ד"ר רות שמיר-פופקין,
נציגת הציבור

4 גיבורים – פורצי הדרך של העם היהודי בגלריה למשפחה

תערוכה אינטראקטיבית בגלריה למשפחה. התערוכה האינטראקטיבית לילדים (גילאי 5 – 12) מציגה למעלה מ-140 גיבורי על יהודיים מן העבר ומהווה. היא מחולקת לשמונה מוקדים נושאים הכוללים משחקים אינטראקטיביים ממוחשבים, סרטי הנפשה והפעלות להורים ולילדים. הילדים מוזמנים לצאת למסע קסום בעקבות גיבורי העל היהודיים ולגלות שאומנם גם לעם היהודי היו אוזנים בחרב ומציאים, אך המספר הרב ביותר של גיבורים נמצא בקרב אנשי רוח מובילים בעולם – סופרים, משוררים, מדענים, פילוסופים, חוקרים, מציאים, אנשי משפט מובילים, יוצרי קולנוע וטלוויזיה, ציירים ואדריכלים.

5 בית הספר הבין-לאומי ללימודי העם היהודי בבית התפוצות

בהיות בית התפוצות מוזיאון ומרכז לתרבות, חינוך וקהילה הפועל להעמקת תחושת השייכות, פועל בו בית ספר בינלאומי אשר שם לו למטרה להיות גוף מוביל בפיתוח מגוון רב של מתודולוגיות חדשניות המעוררות תהליכים בוני זהות ומעצבי שייכות. בית הספר מוביל שורה של תכניות ייחודיות בהן לוקחים חלק עשרות אלפי משתתפים מהארץ ומהעולם, אשר נחשפים לפרקים מרתקים בתולדות עמם ומשפחתם. בית הספר מפתח יישומים אטרקטיביים וחדשניים בתחום העממיות ובעל שם עולמי בתחום של הכשרות מקצועיות. מומחיותו ביצירת תכניות בשדה החינוך, הפנאי והקהילה, נוגעת בחינוך פורמלי ובלתי פורמלי, בצעירים וגמלאים, ביחידים ומשפחות וכוללת גם מגוון רחב של הכשרות ממנהיגות צעירה ועד לאנשי המקצוע הבכירים ביותר במערכות הארגונים היהודיים.

בוב דילן אינפרה אדום, וודסטוק ניו יורק

צילום- אליוט לנדי, הזכויות שמורות ללנדי- בית התפוצות

בוב דילן, עטיפת התקליט "נשיונל סקיילין", וודסטוק ניו יורק, 1969

צילום- אליוט לנדי, הזכויות שמורות ללנדי- בית התפוצות

מנורת חנוכה מבית הכנסת הגדול טלומצקה ורשה המאה ה-18.
באדיבות מוזיאון ע"ש סר אייזק וליידי אדית וולפסון ירושלים.
צילום- שחר זזיו כץ

הגלריה למשפחה: התערוכה גיבורים- פורצי הדרך של העם היהודי

צילום- יעקב בריל

הגלריה של בתי הכנסת

צילום- יעקב בריל

האקמיה ללשון העברית

נשיא האקדמיה – פרופ' משה בר- אשר

חברי מנהלת האקדמיה וההנהלה המצומצמת:

פרופ' אהרן ממן, סגן הנשיא

פרופ' חיים א' כהן, עורך המילון ההיסטורי

גב' גיל הראבן

פרופ' שמואל פסברג

פרופ' שמעון שרביט

גב' טלי בן-יהודה, מנכ"לית האקדמיה

האקדמיה ללשון העברית הוקמה בחוק להיות "המוסד העליון למדע הלשון העברית". בעשרות שנות פעילותה ביססה האקדמיה את מעמדה כמכון הלאומי לחקר הלשון העברית והמשיכה את דרכו של ועד הלשון העברית בתחומי תקנת הלשון והעמדת מינוח מקצועי עברי.

בשנים האחרונות הציבה האקדמיה אתגרים חדשים בקידום מפעליה ובפיתוחם, בהנגשתם לציבור ובייזום מפעלים חדשים. האקדמיה קבעה מספר יעדים עיקריים: להרחיב את פעילותה המדעית, להביא בשעריה קהלים חדשים ולהעמיד את אוצרותיה לרשות הציבור.

באקדמיה יותר מ-40 חברים וחברות וכ-60 עובדים ועובדות. חברי האקדמיה הם חוקרי העברית וספרותה, סופרים, משוררים ומתרגמים. כל חברי האקדמיה, לרבות הנשיא ובעלי התפקידים, פועלים בהתנדבות. העובדים המדעיים של האקדמיה גם הם חוקרים ומומחים בלשון העברית, בספרותה הקלאסית והחדשה ובבלשנות, והם פועלים להגשים את מפעלות האקדמיה בתמיכת אנשי המקצוע בתחומי המחשוב וההוצאה לאור.

בימים אלו, נוסף על עבודתה השוטפת, האקדמיה מקדמת שני מיזמים גדולים וחשובים:

במישור הפיזי, פועלת להקמת בית חדש לאקדמיה שייקרא "מנווה האקדמיה ללשון העברית" ובמישור הטכנולוגי, הקמת מרכז המידע המקוון ללשון העברית.

במהלך השנים העמידה האקדמיה שני מפעלים גדולים ויחידים מסוגם: מפעל המילון ההיסטורי ללשון העברית ומפעל המינוח העברי. בד בבד עם העבודה במפעליה האלה האקדמיה מנהלת מערכת ענפה של קשר עם הקהל הרחב הן בדרך של מפגשים בבית האקדמיה (ימי עיון, הרצאות והשתלמויות), הן באמצעות המרשתת (מערכת שאלות ותשובות, רשימת תפוצה ופייסבוק) והן באמצעות פרסומיה לסוגיהם.

בשנים האחרונות האקדמיה מנצלת את האפשרויות החדשות והמלהיבות של הנגשת המידע, והיא מעלה למרשתת את אוצרותיה כדי לאפשר לחוקרים ולכל המעוניין גישה נוחה וחופשית לידע ולמידע שברשותה.

העבודה המאומצת בתחום הזה כבר הביאה עשרות ומאות אלפי גולשים-אוהדים-מבקרים-משתמשים באתר הבית ובמערכת הפניות המקוונת של האתר, בעמוד הפייסבוק, ביישומון "איך אומרים בעברית" ובאתר "מאגרים" ומאגר המונחים.

הפעילות השוטפת של האקדמיה והיזמות החדשות מצטרפות לכדי עשייה חדשנית ונמרצת שמטרתה לקדם את המחקר ולטפח את העברית כלשון הדיבור וכלשון התרבות במדינת ישראל.

עוזי אורנן
 אילן אלדר
 יואל אליצור
 שולמית אליצור
 סיריל אסלנוב
 אהרן אפלפלד
 חיים באר
 יהושע בלאו
 יעקב בן-טולילה
 משה בר-אשר
 יוחנן ברויאר
 אסתר גולדנברג
 אהרן דותן
 עמינדב דיקמן
 אבי הורביץ
 גיל הראבן
 יעקב זוסמן
 שמעון זנדבנק
 אפרים חזן
 אברהם טל
 אברהם יבין
 יוסף יהלום
 חיים א' כהן
 קציעה כ"ץ
 מרדכי מישור
 אהרן ממון
 שלמה נאה
 חיים סבתו
 עמוס עוז
 יוסף עופר
 אמציה פורת
 משה פלורנטיין
 שמואל פסברג
 שמא יהודה פרידמן
 מנחם קיסטר
 דוד רזנטל
 אורה שורצולד
 שמעון שרבי
 עפרה תירוש-בקר

פעילויות עיקריות של האקדמיה

שני התחומים המרכזיים שהאקדמיה עוסקת בהם הם הפעילות המדעית והפעילות לקהל הרחב. להלן סקירה קצרה של תחומים אלו המוצגים בחמישה מפעלים עיקריים ובכמה מילים על מערך המחשוב שלה:

הפעילות המדעית

- א. מפעל המילון ההיסטורי
- ב. מפעל המינוח העברי
- הפעילות לקהל הרחב (מיזמים בתכנון ובהקמה)
- ג. מרכז מידע מקוון ללשון העברית
- ד. מרכז למידה ותרבות
- ה. מנווה האקדמיה ללשון העברית

מערכת המחשוב

א. מפעל המילון ההיסטורי ואתר "מאגרים"

מפעל המילון ללשון העברית הוא מפעל לאומי. תכליתו לחבר מילון מדעי היסטורי שיהיה המילון המוסמך ביותר ללשון העברית בכל תולדותיה ויהיה מעין ספרייה לאומית של אוצר המילים העברי ושל טקסטים עבריים. בלשונו של ח"נ ביאליק "כינוס הרכוש הלשוני מכל הדורות" ("חבלי לשון" תרס"ח).

לצורך כתיבת המילון נאספים ומעובדים עיבוד לשוני-מדעי טקסטים מכל תקופות הלשון על פי כתבי היד הטובים ביותר ועל פי הדפוסים הקדומים והמדויקים. כל חיבור נקרא ונבדק בידי כמה חוקרים ונכתבת לו קונקורדנציה שעליה יושבת המילון. כך הולך ונבנה מאגר המילון ההיסטורי שהוא המאגר המקיף והמוסמך ביותר לטקסטים עבריים מכל תקופות הלשון.

עבודות דוקטור ועבודות גמר וכן ספרים ומאמרים רבים שכתבו חוקרים בארץ ובעולם נעזרו בממצאים ובמאגרים של המילון ההיסטורי העומדים לרשות החוקרים. עד כה נאצרו במאגרי המילון יותר מעשרים מיליון מילים. רוב החומר משתייך לשתי חטיבות:

(א) החטיבה הראשונה מקיפה את כל החיבורים העבריים שנכתבו באלף ושלוש מאות השנים שלמן תקופת הבית השני ועד מוצאי תקופת הגאונים, משנת 200 לפני הספירה ועד שנת 1050 לספירה. בהם תעודות מדבר יהודה, ספר בן סירא, כתובות וקמעות, משנה, תלמוד ומדרש, ספרות הגאונים, התפילה והפיוט, ספרות הקראים, מדעים ובלשנות, שטרות, איגרות ותשובות.

(ב) החטיבה השנייה כוללת מבחר גדול של חיבורי ספרות יפה, מדע, מסות, איגרות ועוד, שהופיעו במאתיים השנים שמתקופת ההשכלה ועד קום המדינה. בהם חיבורים של אחד העם, ביאליק, ברדיצ'בסקי, ברנר, גנסין, הזק, ז'בוטינסקי, מאפו, מנדלי, מנדלסון, ליליינבלום, סמולנסקיין ושל רבים אחרים.

עתה, לאחר חמישים שנות עבודה, נראית השלמת המפעל - כינוס כל החיבורים העבריים עד שנת 1050 וכינוס מבחר מגוון ומייצג של כל החיבורים שנכתבו לאחר מכן - משימה ברת הגשמה.

שתי תקופות עדיין לא זכו לייצוג הולם במאגר ומאמצי החוקרים במפעל המילון מופנים אליהן כעת: הראשונה היא תקופת המקרא, שמקימי המפעל העדיפו לדחות את העיסוק בה לשלב מאוחר מפני שנחקרה יותר מכל תקופה

אבנר הולצמן
יהודית הנשקה
מלכה זמלי
מרדכי כסלו
יעקב מנצור
משה עסיס
אלישע קימרון
יעל רשף
צרויה שלו
אורי שמעוני

אחרת בתולדות העברית. התקופה השנייה היא תקופת הביניים, ממחצית המאה האחת-עשרה ועד מחצית המאה השמונה-עשרה. בשלב הזה הוחל בעיבודן של שלוש חטיבות ספרות מתקופת הביניים: שירת ספרד, הספרות הרבנית וספרות ראשית העת החדשה. החטיבה הבאה מתקופת הביניים שיוחל בעיבודה היא ספרות הפילוסופיה והמדע שניתרגמה מערבית. כן החלה העבודה להכללת המקרא והכתובות בנות תקופתו במאגרים.

צוות החוקרים העובד במילון מונה כ-30 איש. החוקרים והחוקרות פועלים על פי התמחותם בחמישה מדורים (א) הספרות העתיקה ; (ב) המדור לספרות הגאונים, הקראים וספרות מדעים ובלשנות ; (ג) המדור לשירת ימי הביניים ; (ד) המדור לספרות הרבנית של ימי הביניים ; (ה) המדור לספרות העת החדשה.

ההנגשה - מאגר המילון ההיסטורי במרשתת

מפעל המילון ההיסטורי הוא חלוץ מדעי הרוח הדיגיטליים בישראל, והוא פעל מראשיתו (בסוף שנות החמישים של המאה העשרים) באמצעים ממוכנים וממוחשבים.

מאגרי מפעל המילון משרתים כאמור חוקרים בארץ ובעולם הנסמכים על תוצאות המחקר הנעשה במפעל המילון. המאגרים הם גם מקור בלתי נדלה לאוצרות הרוח והתרבות שלנו לקהל הרחב המשכיל. לפיכך כבר לפני כשלושים שנה החלה האקדמיה ללשון העברית להציג את אוצרות המפעל באמצעים משוכללים בני הזמן - תחילה באמצעות דפי זיכור (מיקרופיש) ואח"כ באמצעות תקליטורי "מאגרים" ובכך אפשרה גישה נוחה לטקסטים עבריים לצורכי עיון ומחקר.

בשנת תשס"ה (2005) הקימה האקדמיה את אתר "מאגרים" והחלה להעלות למרשתת את כל החומר של הספרות העתיקה המצוי במאגר; בשנת 2014 נחנך אתר "מאגרים" החדש ובו כל מאגר מפעל המילון ההיסטורי: הספרות העתיקה, הספרות החדשה (למעט חיבורים המוגנים בזכויות יוצרים), והחומרים החדשים מימי הביניים שהולכים ומתפרסמים מדי כמה חודשים, ובהם שירת שמואל הנגיד ומשה אבן עזרא, פירוש רש"י לתורה, משנה תורה לרמב"ם וספר מאור עיניים.

על ייחודו של אתר "מאגרים"

(א) מאגר לשוני ספרותי: מאגר המילון ההיסטורי הוא מאגר משולב לשוני וספרותי. המאגר משקף גם את התוכן הספרותי של מעל אלפיים ומאתיים שנות עברית וגם את השימוש בלשון העברית במהלך הדורות. הניתוח הדקדוקי של המאגר מבטא הלכה למעשה את אחדותה והמשכיותה של הלשון העברית בכל תולדותיה. הערך המילוני המצורף לכל מילה עברית כולל ניתוח דקדוקי (שורש, בניין, זמן) והבדלי משמעויות. אוסף הערכים ושורשיהם כשלעצמו מספק מידע רב-ערך על העברית, והוא גם התשתית למאגרי מידע נוספים שהאקדמיה מפתחת, כגון הגדרות מילוניות ולוחות נטייה.

(ב) הטקסטים: הטקסטים במאגר המילון ההיסטורי נודעים באיכותם המדעית. כאמור הטקסטים האלה מועתקים על פי כתבי היד הטובים ביותר או על פי דפוסים ראשונים, והם מנותחים ומעובדים בקפדנות על פי עקרונות מדעיים מובהקים ובעבודה משותפת של כמה חוקרים. מאגר המילון ההיסטורי הוא מאגר ייחודי בעושר הסוגות והתקופות הכלולות בו. למשל, המאגר מציג זה לצד זה את מכתבי בר-כוכבא ואת כתבי י"ח ברנר, והוא אוצר זה לצד זה ספרות תלמודית, ספרות קראית, ספרי מדע ובלשנות, מכתבים, פיוטים ועוד.

(ג) הניתוח הלשוני: הצד הלשוני של המאגר מתייחד באיכות החיפוש והפיענוח. להבדיל ממאגרים אחרים מאגר המילון הוא מאגר קונקורדנציוני, ולכן אפשרויות החיפוש שהוא יכול להציע הן ייחודיות. מאגר המילון ההיסטורי הוא אפוא מאגר יוצא דופן והוא נכס תרבותי ומדעי. הושקעו ומושקעות בו שנות עבודה של שלושה דורות של מלומדים ומשאבים גדולים לפיתוח טכנולוגי ולפיתוח תכנות ייעודיות. ההשקעה הזאת הניבה כאמור מאגר ייחודי, הן בכמות הן באיכות, של טקסטים עבריים המעובדים בשיטת מפעל המילון ההיסטורי. לפני שנים הוחל בכתיבת המילון לכל 31 מאות שנות העברית ועד ימינו, וכבר נכתבו מאות ערכים.

ב. מפעל המינוח העברי ואתר מונחי האקדמיה

מפעל המינוח העברי בן מאה השנים ויותר. החל בו ועד הלשון כשהעברית נזקקה למילים בסיסיות בחיי היום-היום, למונחים למקצועות הלימוד בבתי הספר, לעבודה בבתי המלאכה ולפעילות בכל שאר המקצועות ותחומי החיים. ממשיכה בו האקדמיה, שהופקדה על פי חוק על הכוונת הלשון העברית. הצורך במינוח עברי מתגבר ביתר שאת בעידן הגלובליזציה - המביא אל העברית עם הטכנולוגיות והתאוריות החדשות שפע של מונחים חדשים הדורשים - לפחות בחלקם - חלופות עבריות. בוועדות המקצועיות ובוועדת המינוח המרכזית יושבים מומחים מן התחומים המקצועיים עם מומחים ללשון העברית כדי לקבוע מונחים עבריים מדויקים בכל תחומי המדע, הטכנולוגיה, הכלכלה, האמנות, חיי הרוח וחיי היום-יום. בעשור האחרון פעלו ופועלות ועדות מינוח במגוון רחב מאוד של תחומים: איכות הסביבה, בנקאות ושוק ההון, גאוגרפיה זאולוגיה, טכנולוגיית המידע, משפט, ספרות, רפואה, תחבורה, תקשורת, יין, אופנה ועוד.

ועדות המינוח עובדות בשיתוף פעולה עם גופים ממלכתיים וציבוריים (צה"ל, מכון התקנים ומשרדי ממשלה), ופועלים בהן עשרות חברים בכל הארץ, אנשי מקצוע ואנשי לשון - כולם משתתפים בוועדות בהתנדבות גמורה מתוך מסירות למקצוע ואהבת העברית. פירותיה של עבודתם ניכרים במאות מילוני המונחים שהפיקה האקדמיה בכל תחומי המדע והחיים ובמאגר שבאתר האקדמיה במרשתת.

אתר מונחי האקדמיה

אתר מונחי האקדמיה הוא חלון הראווה של מפעל המינוח העברי. בשנת 2001 פרסמה האקדמיה במרשתת לראשונה את האתר ובו כ- 300 רשימות ומילונים בכ- 100 מקצועות ותחומים בהיקף של כ- 130,000 מונחים שקבעו ועד הלשון והאקדמיה ללשון משנת תרע"ב (1912). האתר משמש אנשי מקצוע בכל תחומי החיים (מתרגמים, עורכים, כותבי ספרי הדרכה והפעלה ועוד) ואת הציבור הרחב.

מאמצע שנות השמונים של המאה העשרים החל כינוס של כל מונחי ועד הלשון והאקדמיה - שהיו פזורים במילונים וברשימות שונות (בזיכרונות ועד הלשון, בכתב העת לשוננו, בזיכרונות האקדמיה, בילקוט הפרסומים ועוד), במסד נתונים ממוחשב. כבר באמצע שנות התשעים הועמד מסד נתונים זה לרשות המזכירות המדעית של האקדמיה בתכנה פנימית, והפך לכלי עזר חיוני לוועדות המינוח המקצועיות של האקדמיה - לצורך בדיקה והשוואה למונחים שנקבעו בעבר.

בשלב הבא נבנה אתר במרשתת שחשף את המונחים כולם לציבור הרחב, וכאמור הוא התפרסם בשנת 2001. האתר הוא כלי הפצה יעיל למונחים וניתן למצוא בו מונחים לפי מילים באנגלית (או בלטינית), מילים בעברית, לפי שורש עברי, לפי המילון ועוד. בד בבד נבנה כלי עדכון ועריכה שנועד לתת למזכירות המדעית של האקדמיה אפשרות לקלוט מילונים חדשים ולעדכן את מסד הנתונים בלי תלות באנשי המחשוב.

לאתר מונחי האקדמיה יש ערך רב: הוא מתעד למעלה מ- 100 שנות מינוח עברי, ומציג את מה שנהג בתקופה שבה נקבעו המונחים והוא גם נותן מידע על המינוח התקני המחייב כיום - הן מבחינה דקדוקית הן מבחינה לקסיקלית.

היום האקדמיה משדרגת מאגר המונחים כדי להתאימו לרמה המקובלת היום ולצורכי עובדי האקדמיה המזינים את המאגר וצריכים לתת פתרון לאחד האתגרים הסבוכים של המאגר: השילוב בין הצגת ההיסטוריה של המינוח ובין הצגת התקן המחייב היום. המזכירות המדעית של האקדמיה ומדור המחשוב פעלו בעצה אחת לאפיין את הדרישות לאתר החדש ולמבנה מסד הנתונים. עתה הם עוסקים בהשלמת פיתוח תוכנת העדכון והעריכה לניהול התוכן ובניית האתר המציג לציבור את המידע.

ג. מרכז מידע מקוון ללשון העברית

האקדמיה הציבה לה למטרה להפיץ באמצעים דיגיטליים את המידע שהיא אוצרת ולהנגישו לציבור הרחב ולחוקרים. בשנים האחרונות נעשתה פעילות רבה בתחום הזה (האתרים במרשתת, החלופון, מערכת שאלות ותשובות ופייסבוק) והתבררה ההיענות הגבוהה של הציבור לחומרים המונגשים.

מרכז המידע המקוון ירכז תוצאות מכל סוגי המידע שברשות האקדמיה במוקד חיפוש מאוחד. לשם כך יחוברו כל מאגרי המידע באקדמיה אל שני "עמודי שדרה" של מפתוח: מילים ונושאים בתחום הלשון.

בשלב הראשון מרכז המידע יכלול את המאגרים האלה:

- מאגרי מפעל המילון ההיסטורי
- מאגר מילוני המונחים של האקדמיה
- מאגר החלטות האקדמיה
- מאגר התשובות לציבור
- רשומות באתר האקדמיה
- מאמרים סרוקים באתר
- מפתחות כתבי העת של האקדמיה
- לוח נטיות הפועל

בהמשך יצורפו למרכז המקוון חומרים נוספים, כגון מילונים עבריים, רשימות ביבליוגרפיות, פרסומי האקדמיה וחומרים מארכיון ועד הלשון והאקדמיה.

מרכז המידע המקוון הולך ומכנס מידע רב ומוסמך על המילה העברית (מידע דקדוקי, מילוני, תקני, היסטורי וביבליוגרפי) על סוגיות בלשון העברית ועל היצירה העברית לדורותיה. הוא ייתן מענה לקהל הרחב, לאנשי המקצוע והחוקרים.

ד. מרכז למידה ותרבות

הקמת מרכז למידה ותרבות היא עוד נדבך בתהליך התרחבותה של האקדמיה ופנייתה לכיוונים חדשים.

לצד הנוכחות המוצקה של האקדמיה במרשתת (אינטרנט), יש צורך בהכשרת מרחב פיזי שיאפשר לה לפתוח את שעריה לקהל הרחב ולהציע למבקרים בה חוויה עברית מלמדת ומהנה. המפגש של המבקר עם אוצרות העברית ועם סיפורה ההיסטורי ומתוך המבט על העברית החיה יהיה מפגש חווייתי שייתמך באמצעים הטכנולוגיים המקובלים היום. מטרת המרכז:

א. לעורר סקרנות ועניין בשפה העברית, לתרום להכרתה, לטיפוחה ולחיזוקה ולהעלות את קרנה;

ב. להעניק למבקרים חוויה חושית, התנסות מרחיבת דעת ולב, תחושת שייכות, הזדהות וגאווה; ג. לאפשר לאקדמיה למלא את שליחותה בהיקף נרחב ככל האפשר ולהכשיר את הקרקע להקמת מוזיאון העברית ומרכז הלמידה והתרבות שיפעל לצדו במנווה האקדמיה ללשון העברית.

קהל היעד:

קהל היעד העיקרי של המרכז יהיה תלמידי חטיבות הביניים והתיכונים; מורים, מדריכים וסטודנטים המשתלמים בהיבטים היסטוריים ותרבותיים של העברית בכלל ושל תחיית העברית בפרט, חיילים וקצינים במסגרת השתלמויות וימי תרבות בצה"ל, קבוצות נוער מחו"ל בתכניות ייעודיות, ולכל מי שעניין לו בלשון העברית ובתרבות העברית.

המרכז יכלול גם פעילות משלימה של הרצאות, השתלמויות וימי עיון המיועדת הן לציבור הרחב המשכיל הן לאנשי מקצוע, כגון עורכים, מתרגמים, חוקרים ומשפטנים. פעילות זו קיימת באקדמיה גם היום, והיא תלך ותתרחב.

הפעילויות במרכז:

במרכז יהיו שלושה סוגים של פעילות: (א) תצוגה מוזיאלית-חווייתית; (ב) מרכז למידה; (ג) אירועי תרבות לסוגיהם.

הקמת המרכז והפעלתו תיתן בידי האקדמיה כלים לפעילות עם קהל באופן שאינו אפשרי היום, והיא תהיה קרש קפיצה לקראת הקמת מוזיאון העברית במנווה האקדמיה ללשון העברית.

ה. מנווה האקדמיה ללשון העברית

בתוך שנים אחדות עתיד לקום בירושלים מנווה האקדמיה ללשון העברית. המנווה יהיה מעון וסמל ללשון העברית, לתרבות העברית והישראלית השופעת ממנה ולקולותיה הנשמעים בפינו בכל אתר ואתר ובכל רגע ורגע.

המנווה יאפשר להעצים את מקומה של העברית בהווייה החברתית והתרבותית שלנו ואת מעמדה כלשון העם והמדינה. מעגלי ההשפעה של הפעילות במנווה על חיי הרוח ועל המחקר יתפשטו מעבר לגבולות המנווה ומעבר לגבולות המדינה. בשאיפתנו להעלאת קרנה של העברית בארץ ובתפוצות, לקידום מחקרה, הכרתה ולטיפוחה יהיה המנווה המרכז הגדול שיקרין על התחום כולו.

במנווה יכונסו תחת קורת גג אחת כל יחידות האקדמיה ומפעליה במחקר ובהכוונת הלשון. נוסף עליהם תכונן האקדמיה מפעלים חדשים ותרחיב מפעלים קיימים:

- מפעל המילון ההיסטורי ומכוני מחקר חדשים: מפעל המילון ההיסטורי והמכונים החדשים יעסקו בכינוס הספרות העברית לדורותיה, בחקר מסורות קהילות ישראל, בתיעוד העברית הישראלית, בכתיבת ערכי המילון ההיסטורי, בחקר המילונאות העברית ובחקר תחיית הדיבור העברי.
 - מוזאון העברית: המוזאון החדש - ראשון מסוגו - יציג בתצוגה חזותית, צלילית וחזותית את השפה על היבטיה האוניברסליים ויספר את סיפורה של העברית לאורך למעלה משלושת אלפי שנות תיעודה ואת סיפור תחיית דיבורה בעת החדשה. תצוגת הקבע במוזאון תהיה מגוונת באמצעי התצוגה וההדרכה ותעשה שימוש בטכנולוגיות עדכניות של קול, תמונה ומגע.
 - מרכז למידה ותרבות: המרכז יקיים פעילויות חינוכיות ותרבותיות הקשורות לשפה ולספרות העברית ובהן השתלמויות, כינוסים וימי עיון.
 - מרכז מידע מקוון לעברית: אתר האקדמיה במרשתת יהיה מרכז המידע הגדול והמוסמך ללשון העברית ויוצג בו המידע שהולך ונצבר בין כותלי האקדמיה: מידע הנוגע למילה העברית (מילון, דקדוק, תקן) לתולדות הלשון, לביבליוגרפיה, לנושאים ולסוגיות בלשון העברית וכן למאגרי היצירה העברית לדורותיה.
- האקדמיה פועלת בסיוע אנשי חזון ומעשה לקידום המהלכים להקמת המנווה עד להשלמתם המתוכננת בשנים 2020-2022.

1. מערך המחשוב

בכל תחומי פעילותה האקדמיה נסמכת על מערך המחשוב שלה. מערך המחשוב מלווה בצמידות את העבודה במפעל המילון ההיסטורי ובמזכירות המדעית בפיתוח תכנות ייעודיות ובאחזקתן וכן בפיתוח ובתמיכה באתר הבית של האקדמיה ובשאר המסדות (פלטפורמות) המשמשות היום. מערך המחשוב מתמודד כל העת עם הצורך לפתח את יכולותיו המקצועיות ולהרחיב את האמצעים העומדים לרשותו כדי שיוכל לעמוד בדרישות הסטנדרט המקובל גם בנושאים של יכולות אבטחת מידע ושרידות וגם בנושאים של סביבת חמרה ותכנה מתקדמת.

למערך המחשוב ארבע מטרות עיקריות:

- א. לאפשר לעובדי האקדמיה המייצרים את מאגרי המידע ומקיימים קשר עם הציבור עבודה יעילה בכלים מתקדמים.
- ב. לפתח ולעדכן בהתמדה את אתרי האקדמיה במרשתת - אתר הבית ונספחיו, אתר "מאגרים" ואתר מונחי האקדמיה - כדי לתת שירות זמין, מהיר ואמין לגולשים בארץ ובעולם.
- ג. להגן על בסיסי הנתונים הייחודיים של האקדמיה מפני נזקים לסוגיהם.
- ד. לתת שירותי מחשוב ותמיכה טכנית לכלל יחידות האקדמיה מערך מחשוב מקצועי הוא אחד המפתחות העיקריים לקידום ענייניה ותכניותיה של האקדמיה והיא פועלת לחזקו.

2. סיכום

המשימות שהאקדמיה עוסקת בהן - במחקר, בטיפוח העברית ובחיזוק מעמדה כלשון המדינה - הן משימות לאומיות, תרבותיות וחברתיות, מהמעלה הראשונה. השגתן היא העומדת ביסוד כל פעולותיה של האקדמיה, ובשנים האחרונות תוך דגש על פעילות לציבור ופעילות עם הציבור.

האקדמיה ללשון הערבית

נשיא האקדמיה – פרופ' מחמוד גנאים

עובדי האקדמיה:

גב' ח'ולה סעדי סגנית נשיא האקדמיה

מחמוד מוסטפא, מנכ"ל

ד"ר שלמה אלון חבר הנהלה

ד"ר מחמוד כיאל חבר הנהלה

ד"ר נזיה קסיס חבר הנהלה

פרופסור מוסטפא כבהא חבר הנהלה

מתוקף המודעות לחשיבות השפה הערבית כשפה בעלת מסורת עתיקת-יומין, ולהיותה שפה לאומית לציבור רחב מתושבי הארץ ושפה רשמית במוסדות המדינה, נרתמו מאמצים רבים ליצירת סמכות אקדמית בענייני השפה הערבית אשר הביאו להקמת האקדמיה ללשון הערבית כתאגיד שהוקם על פי חוק המוסד העליון ללשון הערבית, תשס"ז-2007, ואשר בכנסת ביום 21 במרס 2007.

1. חקר הלשון הערבית לתקופותיה ולענפיה;
2. עיסוק בתחומי המינוח, הדקדוק, אוצר המילים, ההגייה, התעתיק והכתיב של הלשון הערבית, לרבות חידושי לשון והתאמה לעידן הטכנולוגיה והמחשוב המתקדם;
3. עריכת מילונים כלליים ומיוחדים;
4. חקר הלשון בתרבות הערבית, לרבות בתחומי הספרות והשירה;
5. קיום קשרים וחילופי מידע עם האקדמיה ללשון העברית ועם מוסדות לחקר הלשון הערבית והעברית בארץ ובעולם;
6. שיתוף פעולה עם משרד החינוך ועם מוסדות להשכלה גבוהה ומתן ייעוץ בתחומי פעילותו;
7. פרסום כתבים ומחקרים ועריכת כנסים בתחומי פעילותו.

הוצאה לאור:

- כתב העת אלמג'לה, כרך 7, 2016.
- חמישה ספרי מחקר בתחומים מגוונים בשפה הערבית.
- יומן 2017 אשר הוקדש לפרסום מונחים שאושרו ע"י ועדת המונחים והביטויים באקדמיה.
- חוברת מונחים: הכוללת כ- 350 מונחים שאושרו ע"י ועדת המונחים והביטויים באקדמיה.

פרויקטים:

- מילון השפה הערבית המודרנית: קבלת הגרסה האחרונה של המילון והעברתו לבדיקה.
- בחירת צוות עבודה ע"י ועדת השמות לבדיקת השילוט בערבית במוסדות ציבור והצעת תיקונים לקיים.
- הקמת ועדה מקצועית למונחים בחינוך.
- הקמת צוות חוקרים ע"י הועדה למחקר ופרסום לחקירת נושא החינוך הלשוני בערבית.
- הקמת צוות לקיצור שמות תחנות בתחבורה הציבורית ותעתוק שמות בערבית בשיתוף עם משרד התחבורה.
- תחילת העבודה על אסופת מאמרים בנושא הלהגים הפלסטינאיים.

תמיכה במחקרים:

האקדמיה ללשון הערבית תמכה בשנת 2016 בשמונה מחקרים בתחום השפה הערבית ובתחומים רלוונטיים וזאת בשיתוף עם רשויות המחקר באוניברסיטאות ובמכללות בארץ.

ימי עיון וקשר עם הקהילה:

- יום עיון שנתי שבו הוצגו מחקרים בנושא "העיתונות, השפה והזהות בתקופת אלנהדה", שהתקיים בתאריך 3.9.2016.
- אירוע חגיגי לחלוקת פרס האקדמיה ליצירה בשפה הערבית וחלוקת מלגות לסטודנטים מצטיינים בלימודי ערבית בתארים מתקדמים ביום 17.12.2016.
- מפגשי תלמידים עם סופרים וחוקרים בשפה הערבית: האקדמיה יזמה וממנה כשבועים מפגשים של סופרים וחוקרים בשפה הערבית עם תלמידים מכל השכבות בבתי ספר בארץ.

חברים מן המניין: פרופסור קיס פרו

פרופסור אסמעיל אבו סעד

פרופסור אברהים ג'ריס

ד"ר כות'ר ג'אבר

ד"ר נביה אלקאסם

פרופסור אלינור סאיג

חדאד

ד"ר מחמוד אבו פנה

ד"ר רוקייה זידאן

מר ג'מיל גנאים

ד"ר חוסין חמזה

ד"ר כרמה זועבי

עובדי האקדמיה

אמינה חסן, רכזת מדעית

ולאא חג'אג'רה, מנהלת

משרד

זיד גדיר, מרכז אתר

האקדמיה

מנהל זריק, ספרן

איהאב חוסין, מרכז פעילות

שטח

חברי כבוד:

פרופסור ששון סומך

פרופסור סלימאן ג'ובראן

פרופסור ישראל גרשוני

מר סמי מיכאל, סופר

מר מחמד עלי טאהא, סופר

מר חנא אברהים, סופר

חבר יועץ:

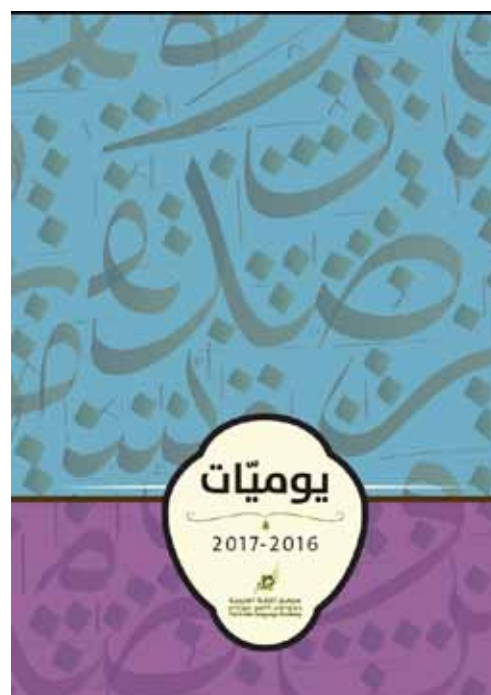
ד"ר עבד אלרחמן מרעי

פרופסור ישראל גרשוני

ספרים:

יומנים וחוברות מונחים:

אירוע פתיחה

ביקור שגריר קנדה באקדמיה ללשון הערבית

יום עיון משותף עם אוניברסיטת בן גוריון בבאר שבע

המועצה להסדר הימורים בספורט

**יו"ר המועצה ונציג הציבור – יוסי
פילוס**

המועצה להסדר ההימורים בספורט (להלן גם: "הטוטו") הינה תאגיד סטטוטורי אשר הוקם מכוח חוק להסדר ההימורים בספורט תשכ"ז-1967.

חזון המועצה הוא יצירת תרבות ספורט הישגית, תחרותית ועממית, המעודדת מצוינות והצלחה ומעצבת חברה ישראלית איכותית.

לפי החוק תפקידה העיקרי של המועצה הוא לארגן ולערוך הימורים על תחרויות ספורט, וכן לחלק את הסכום שיוותר בידי המועצה מעריכת ההימורים, לאחר ניכוי התשלומים לזוכים והוצאות המועצה, לגופי הספורט השונים במטרה לקדם ולפתח את תרבות הגוף, החינוך הגופני והספורט בישראל.

מליאת המועצה כוללת 11 חברים: נציגי ציבור, נציגי הממשלה (משרדי הספורט והאוצר) ונציגי הספורט. חברי המליאה ממונים לשלוש שנים ע"י השרים הממונים על ביצוע החוק: שרת התרבות והספורט ושר האוצר. יו"ר המועצה הוא נציג הציבור. הרווחים שנותרים בידי הטוטו לאחר חלוקה לפרסים (כ-65% מההכנסות) ולתפעול (כ-15%), מוקצבים לקידום הספורט בישראל.

חברי הועד המנהל

יוסי פילוס - יו"ר, נציג
ציבור

רוני פרידמן - נציג
משרד

האוצר, דניאלה פרתם -
נציגת משרד האוצר

שירית כשר - נציגת
ציבור

ראיס אבו סייף - נציג
ציבור

אבי לחון - נציג
ההתאחדות לכדורגל

עפרה שרון - נציגת
משרד התרבות והספורט

יורם ארנשטיין - נציג
הועד האולימפי

עמירם הלוי - נציג איגוד
הכדורסל

מעוז טל - נציג איל"ת

פעילות עקרונית של המועצה

ארגון ההימורים

1

המועצה מציעה מגוון הימורים של משחקי ספורט
שונים תחת מותג העל Winner:

- משחקי ספורט יומיים (בעיקר משחקי כדורגל
וכדורסל), על-פי יחס זכייה קבוע;
המשחקים היומיים מהווים כ-80% מהכנסות
המועצה.
- משחק חד-שבועי (טוטו לשעבר) - המשחק
הוותיק (הפועל משנת 1968) ביחס זכיה
משתנה;
- הימורים על תוצאה/מנצח במשחק ספציפי
הנערך בארץ או בחו"ל;
- המועצה מציעה מגוון הימורים (ביחס זכיה
משתנה) על מרוצי סוסים הנערכים בבריטניה
ואירלנד תחת מותג העל Racer.

בניית מתקני ספורט

2

הטוטו ביחד עם משרד התרבות והספורט השיקו
באחרונה תכנית לאומית רב שנתית להקמת מתקני
ספורט ברחבי הארץ (תכנית 2027) בהשקעה של
כ-3 מיליארד שקלים לתקופה של 12 שנים.

התכנית מקנה עדיפות בבניית מתקנים לנוער,
לספורט העממי ולפריפריה, תוך סגירת פערים גם
בתחום הספורט ההישגי.

הטוטו מקדם גם פרויקטים להקמת אצטדיונים,
אולמות ומתקנים ברמה בינלאומית בכל רחבי
הארץ. בשנים האחרונות הוקמו, בסיוע הטוטו,
אצטדיונים חדשים בפתח-תקוה, נתניה, אצטדיון
סמי עופר בחיפה, אצטדיון טוטו בעכו, הרחבת
אצטדיון טדי בירושלים לרמה בינלאומית, הבריקה
האולימפית במכון וינגייט, אצטדיון טוטו טרנר
בבאר-שבע ואולם טוטו חולון.

הטוטו מפעיל גם פרויקט להקמת מתקנים
לפעילויות קהילתיות בכל הרשויות המקומיות.
בשנים האחרונות נבנו על ידי הטוטו מאות מתקנים
לטובת הקהילה (מגרשים משולבים, מגרשי מיני
פיץ', מסלולי הליכה, מתקני כושר בפארקים,
כדורעף חופים, מגרשי גלגליות ועוד).

3

פעילות במסגרת חלוקת ההקצבות

הטוטו מעביר באופן שוטף הקצבות לאיגודים, התאחדויות וקבוצות ספורט - ההקצבות ניתנות על בסיס אמות-מידה הנקבעות על ידי ועדה ציבורית. הרכב הוועדה נקבע על-ידי השר הממונה על הספורט. הקצבות אלה מהוות יותר מ- 80 % מכלל ההקצבות לספורט.

הטוטו תומך בגופים המפעילים תכניות למניעת תופעת האלימות והגזענות בספורט. במסגרת זו, מפרסם הטוטו קול קורא לציבור הרחב להפעלת תכניות חינוכיות לילדים ונוער, שמטרתן מיגור תופעות האלימות והגזענות בחברה בישראלית, וזאת באמצעות פעילויות ספורטיביות וחינוכיות.

בשנה האחרונה הצטרף ענף הכדורגל לפרויקט פרחי הספורט, והוקמו בארץ כ- 420 קבוצות כדורגל חדשות (בנים ובנות) בגילאים 8-12, אשר מופעלות על ידי הרשויות המקומיות ומתוקצבות על ידי הטוטו.

בנוסף, תומך הטוטו משנת 2008 בתכנית רב שנתית במסגרת פרויקט אתנה, שמהווה את הזרוע המקצועית של המועצה הציבורית לקידום ספורט הנשים בישראל, בסכום מצטבר של כ- 105 מיליון שקלים. מטרת הפרויקט היא יצירת הזדמנויות לילדות, נערות ונשים בספורט, באמצעות תכניות ייעודיות במגוון ענפי ספורט, גופי ספורט, פרויקטים במועדוני ספורט, תכניות בשיתוף רשויות מקומיות ברחבי הארץ ותכניות לקידום מנהיגות נשים בספורט.

4

פעילות שיווקית

המהפכה השיווקית נועדה ליצור סביבת מכירה ידידותית ולהעצים את חוויית המשחק והספורט. החידושים העיקריים: מספר התחנות (נקודות-המכירה) גדל והוא עומד עתה על כ- 1,500. התחנות מותגו ועוצבו מחדש. אתר האינטרנט של הטוטו אופיין מחדש והוא מהווה כ- 15 % מכלל הכנסות הטוטו. נחתמו הסכמים שיווקיים-עסקיים עם ענפי הספורט המובילים. נערך מיתוג מחדש של הטוטו והוא מוצב מחדש כגורם עסקי מוביל.

5

משחקים באחריות

הטוטו הקים ביזמתו ועדה ציבורית בראשות שופט לקביעת קוד אתי לפעילותו. המלצות הוועדה אושרו ככתבן וכלשונן והטוטו פועל לפיהן. הטוטו אף עומד בסטנדרטים העולמיים של "משחקים באחריות".

בנוסף, הטוטו חבר מלא בשורה של ארגונים בינלאומיים:

- WLA - ארגון ההגרלות וההימורים הבינלאומי, הכולל רק ארגונים ממשלתיים מכל רחבי-העולם.
- EL - ארגון ההגרלות וההימורים האירופי.

יד יצחק בן-צבי

מנכ"ל – יעקב יניר

יו"ר הוועד המנהל – מר עמוס חרמון

על הוועד המנהל:

הוועד המנהל דן ומחליט בכל ענייני היד, מעניק מענקי עידוד לחוקרים צעירים ומלגות לתלמידי תואר שני שתחום מחקרם הוא בנושאי חקר ארץ ישראל ויישובה, חקר ירושלים וחקר קהילות ישראל בארצות המזרח.

על המועצה:

תפקידה של המועצה הציבורית הוא להתוות קווי פעולותיה של היד, ולייעץ לוועד המנהל בייזום תכניות ופעולות חדשות. המועצה מתכנסת פעמיים בשנה.

יד בן-צבי הינו מוסד מחקר, תרבות וחינוך הפועל על-פי חוק מיוחד של הכנסת משנת תשכ"ח 1969, ונושא את שמו של נשיאה השני של מדינת ישראל.

על פי חוק זה שלושת תפקידיו העיקריים של המוסד הינם:

• חקר תולדות ארץ ישראל והנחלתם לציבור הרחב

• חקר ירושלים והנחלת זיקת עם ישראל אליה

• חקר קהילות ישראל במזרח

בבית הנשיא בן-צבי בשכונת רחביה בירושלים, נמצאים מכוני המחקר, ספרייה והוצאת ספרים.

מכון בן-צבי לחקר קהילות ישראל במזרח הוא מפעל משותף של יד בן-צבי והאוניברסיטה העברית העוסק ביהודי ספרד ויהודי ארצות האסלאם. המכון הוקם ב-2 בדצמבר 1947 ע"י יצחק בן-צבי שהרבה ללמוד ולגלות עניין בחקר הקהילות היהודיות במזרח ובחקר ארץ ישראל ויישובה. בן צבי ביקש להקים מכון מחקר בין לאומי אשר יעשיר את ידיעותינו אודות הקהילות היהודיות בארצות האסלאם, ויפעל להנחלת הידע במערכות החינוך והתרבות בארץ-ישראל. במשך 70 שנות קיומו פועל המכון להגשמת חזונו של בן-צבי ע"י ארגון מאות כנסים בין לאומיים וימי עיון בשיתוף טובי החוקרים בארץ ובעולם, פרסום מאות ספרים ואלפי פרסומים אקדמיים, כתיבת תכניות לימודים והוצאה לאור של כתב העת 'פעמים', כל אלו עוסקים בתולדות יהודי המזרח, בספרותם וביצירותיהם.

המכון לחקר ארץ-ישראל ויישובה הינו זרוע מחקרית של יד יצחק בן-צבי הפועל להגשמת המטרות המחקריות והלימודיות של ה'יד' בנושא ארץ ישראל ומטרותיו: להעמיק בציבור את תודעת רציפותו של היישוב היהודי בארץ-ישראל, לטפח את חקר תולדות היישוב, לקדם את חקר ירושלים, לשקף את אישיותו של יצחק בן-צבי כנשיא המדינה ואת פועלו בתנועה הציונית, בתנועת העבודה, ביישוב ובמדינה. המכון מוציא לאור מחקרים בתחום תולדות היישוב בארץ-ישראל, ספרים וכתבי עת - 'קתדרה' ו'עת-מול' - לחקר ארץ ישראל ועם ישראל, וכן מקיים ימי עיון וכנסים בינ"ל בשיתוף מיטב החוקרים מהארץ ומהעולם.

לצד מכוני המחקר פועלים המרכז ללימודי ארץ ישראל המקיים עשרות קורסים וכנסים למבוגרים ברחבי הארץ, ובית הספר המרכזי ללימודי ירושלים על שם חיים קוברסקי, המרכז פעילויות והכשרות לקהל הרחב, למערכת החינוך ולצבא לצד הכשרות ייחודיות למורי דרך ולמדריכים. בית הספר ללימודי ירושלים מהווה גוף לאומי-ממלכתי אשר מוביל את לימודי ירושלים, מייעץ ומסייע למערכות השונות העוסקות בנושא ירושלים. בית הספר מפיק חומרים ותוכניות לימוד, מעודד מחקר ושיתוף פעולה ומהווה כתובת מרכזית לכל גורם המעוניין בלימוד ירושלים ובמידע אודותיה.

ספריית יד בן-צבי פתוחה לקהל הרחב ומתמחה בשני נושאים עיקריים: תולדות ארץ ישראל ויישובה וקהילות ישראל במזרח. ברשות הספרייה ספרים מחקריים, קהילתיים ותורניים של כל קהילה, וברשותה גם ספרים נדירים ומסמכים רבים. ארכיון התמונות ע"ש שושנה ואשר הלוי מאגד עשרות אלפי תמונות על תולדות העם היהודי וארץ ישראל.

היד פועלת להגברת הנגישות למידע על פעילותה באמצעות אתר האינטרנט בו מוצג מידע מלא על הפעילות ומתאפשרת גם הזמנה מקוונת של ספרים. לרשות הגולשים מוצג באתר אוסף דינאמי של ספרים סרוקים בהוצאת הבית לצד אפשרות להצגת שאלות למומחי היד בנושאי פעילותה. www.ybz.org.il

יו"ר: מר עמוס חרמון

מר יעקב יניב, מנכ"ל יד בן-צבי

פרופ' דוד קאסוטו

פרופ' יהשוע בן-אריה

גב' רגינה אונגר

מר עודד אלישר

חברי המועצה הציבורית

מר איתן בן-אליהו,

ח"כ אלי אלאוף,

פרופ' אלי עסיס,

פרופ' אסתר מאיר-

גליצנשטיין,

גב' גיל הראבן,

פרופ' דוד קאסוטו,

פרופ' חגי בן-שמאי,

ח"כ חיים ילין,

פרופ' יהשוע בן-אריה,

עו"ד יואב לוי,

פרופ' מינה רזון,

ח"כ מירב בן-ארי,

גב' נאוה מקמל-עתיר,

גב' עדינה בר שלום,

מר עודד אלישר,

פרופ' עירית עמית-כהן,

מר עמוס חרמון,

גב' רגינה אונגר,

ד"ר שמחה גתהוני,

פרופ' תמר אלכסנדר

פרויקטים מובילים לדוגמא

1 קורסי מדריכים ירושלים

בית הספר ללימודי ירושלים מקיים מדי שנה שני קורסי הדרכה ייחודיים להכשרת מדריכי ירושלים למערכת החינוך. מסיימי הקורס מקבלים רשיון הדרכה לירושלים מטעם יד בן-צבי ומשרד החינוך.

2 התמחויות למורי דרך

מדי שנה אנו מקיימים השתלמות למורי דרך המעניקה להם התמחות בנושא מסוים. ההתמחויות שהתקיימו היו בנושאים: נצרות, תנ"ך, איסלאם וציונות, בהם למדו מורי הדרך עם מיטב המרצים וסיירו ברחבי הארץ במסלולים פחות מוכרים להם. ההתמחויות זוכות לשבחים רבים.

3 מובילים לשכונה

פרויקט חינוכי עבור ילדי כיתה ו' בבתי הספר הירושלמיים. התלמידים עוברים קורס הדרכה, לומדים אודות השכונה בה הם גרים ובסוף השנה מקיימים סיור עבור הוריהם ותושבי השכונה, בה הם מלמדים את ההורים על תולדות השכונה בה הם חיים. בפרויקט לוקחים חלק כ-30 בתי ספר ירושלמיים, ומטרתו היא יצירת חיבור מעמיק בין התלמיד לעירו ולשכונתו.

"על חומותיך"

פרויקט בשיתוף פעולה עם עיר דוד ומשרד החינוך, המיועד לתלמידי כיתות י'. זהו סמינר של ארבעה ימים העוסק בזהות ישראלית ובשיאו מקבלים התלמידים תעודת זהות. בפרויקט משתתפים למעלה מ-2,000 תלמידים.

מרתון הסיורים בירושלים

מדי שנה אנו מקיימים סוף שבוע שכולו סיורים ירושלמיים. למעלה מ-100 סיורים בהם לוקחים חלק אלפי אנשים, מסיירים בירושלים וחווים את יופיה וייחודה של העיר.

הרשות הלאומית לתרבות היידיש

יו"ר המועצה – ד"ר שרה זיו
מנכ"ל הרשות – יהודית סולל

הופעת מקהלת הילדים "כינור דוד" מאשקלון. מתוך טקס חלוקת פרס הרשות לשנת 2016. הטקס התקיים במרכז עינב ת"א בדצמבר 2016. זוכי הפרס הינם השחקן יעקב בודו והעיתונאי יצחק לודן

מר לודן נושא דברים בטקס. משמאל: ד"ר שרה זיו - יו"ר הרשות, הגב' גלית ווהבה שאשו - ראשת מנהל תרבות והגב' יהודית סולל - מנכ"ל הרשות. מתוך טקס חלוקת פרס הרשות לשנת 2016. הטקס התקיים במרכז עינב ת"א בדצמבר 2016. זוכי הפרס הינם השחקן יעקב בודו והעיתונאי יצחק לודן

מקבלי פרס הרשות עם אורחים. מתוך טקס חלוקת פרס הרשות לשנת 2016. הטקס התקיים במרכז עינב ת"א בדצמבר 2016. זוכי הפרס הינם השחקן יעקב בודו והעיתונאי יצחק לודן

**הרשות קמה מכוח חוק הרשות
הלאומית לתרבות היידיש
התשנ"ו - 1996.**

מטרות הרשות הן:

**(1) להעמיק בעם את הכרת
תרבות היידיש על כל צורותיה
ולטפח לשם כך את חקר התרבות
האמורה והוראתה, לרבות באמצעי
התקשורת למיניהם;**

**(2) לקדם, לסייע ולעודד את
היצירה בת זמננו בלשון היידיש;**

**(3) לסייע בהקמה ובשימור של
מוסדות שבהם מתנהלת פעילות
המתייחסת לתרבות היידיש;**

**(4) לקדם, לסייע ולעודד את
האיסוף, התייעוד והקטלוג של
אוצרות התרבות העממית שבעל
פה והתרבות הכתובה של שפת
היידיש;**

**(5) לקדם, לסייע ולעודד הוצאה
לאור של יצירות נבחרות מהתרבות
העממית ביידיש וכן את הכתיבה
ביידיש, הן במקור והן בתרגומים
הולמים לעברית.**

הרשות הלאומית לתרבות היידיש הוקמה בשנת 1996 ושמה לה למטרה להעמיק בעם את הכרת תרבות היידיש על כל צורותיה, לטפח את חקר התרבות הזו והוראתה ולקדם ולעודד יצירה בת זמננו, הן במקור והן בתרגום לעברית.

לשם כך, פועלת הרשות במישורים רבים ומגוונים. בין יתר פעילויותיה הרשות תומכת ב:

- סופרים ואמנים היוצרים ביידיש או בתרגום משפה זו לעברית;
- סטודנטים וחוקרים העוסקים בשפה ובתרבות היידיש;
- פעילויות ומיזמים אשר מקדמים את הכרת השפה ותרבותה בקרב הציבור הרחב;
- הכללת תרבות היידיש בתוכנית הלימודים במערכת החינוך בישראל.

מטרת אלה באות להחזיר את החוב העצום שחבה מדינת ישראל למורשת התרבותית של יהדות מזרח אירופה שנכחדה כשהיא במלוא פריחתה.

ספרים בתמיכת הרשות

בן מרדכי יצחק,
פרופ'

בר לב בתיה, ד"ר

בראל חיה

גלאי אסף

וינטר הניה

וירט נשר חנה,
פרופ'

וישינסקי שלמה

זמלי מלכה

חודיק גבי, פרופ'

טרייסטמן ישראל

יושקובסקי מרדכי,
ד"ר

כהן נתן, פרופ'

נתן סולי, ד"ר

פוגל גבע עירית,
ד"ר

קופלד כרמלה

רובינשטיין שמואל

רונן דן, ד"ר

הרשות הלאומית לתרבות הלאדינו

יו"ר המועצה – פרופ' תמר אלכסנדר

הרשות הלאומית לתרבות הלאדינו הוקמה על ידי חוק בכנסת בכ"ו אדר תשנ"ו (17 במרץ, 1996). הרשות מסונפת למשרד התרבות והספורט ומקבלת את תקציבה משם.

חזון

- שימור הנכסים התרבותיים של עולם הלאדינו לדורנו ולדורות הבאים.
- קידום וטיפול האוצרות התרבותיים של הלאדינו תוך עידוד יצירה, יוצרים ומחקר בנושא זה.
- שינוי דימויה של תרבות הלאדינו והפיכתה לחלק רלוונטי ומשמעותי בשיח התרבותי בישראל.

יעדים

- חשיפת תרבות הלאדינו בפני הדור הצעיר (מגן הילדים, דרך בית הספר ועד לאקדמיה).
- פעילות למען המשך קיומה של לשון הלאדינו, התפתחותה ומסירתה של תרבות זו מדור לדור.
- העמקת הידע בציבור הרחב בכלל, ובקרב תלמידי בתי הספר בפרט, לגבי חורבן הקהילות הספרדיות בשואה.
- חיזוק תחושת ההזדהות והחיבור בין צאצאי מגורשי ספרד שהגיעו לאימפריה העות'מאנית (דוברי לאדינו) לבין אלו שהגיעו לצפון אפריקה (דוברי חכיתיה).
- ייזום, קידום ועידוד היצירה הספרותית והאמנותית בת זמננו בלאדינו.
- יצירת קשרים עם הקהילות היהודיות-ספרדיות בתפוצות.

אמצעים

- ייזום וארגון כנסים, ימי עיון, ערבי עיון, ערבי מוזיקה ותרבות.
- מיסוד יום בינלאומי ללאדינו ותרבותה.
- פרסי הצטיינות לסטודנטים הלומדים תרבות הלאדינו.
- העמדת תכנית להנחלת הלאדינו ותרבותה בקרב ילדים ובני נוער.
- תמיכה בגופים ואישים שבפעילותם מביאים לקידום תרבות הלאדינו (כתבי עת, ספרים, מופעים ופסטיבלים).
- הרחבת ההוראה האקדמית באוניברסיטאות ישראל ותמיכה בקורסים.
- תמיכה בשידורי הלאדינו ב'קול ישראל'.
- תמיכה בחוגי הלאדינו ברחבי ישראל.
- הקמת רשת שדרי"ם (נציגי הרשות) בקהילות יהודיות-ספרדיות ברחבי העולם.

חברי הרשות

יו"ר הרשות:

פרופ' תמר אלכסנדר, נציגת שרת התרבות

חברי הוועד המנהל:

אלגרה אמאדו, נציגת רשות השידור

חני נחמיאס, נציגת אמנים

לבנה ניר, נציגת אירגון המורים

ד"ר אליעזר פאפו, נציג מוסדות להשכלה הגבוהה

פרופ' שמואל רפאל, נציג מוסדות להשכלה הגבוהה

חברי המועצה:

יעקב אמסלם, נציג עמותות העוסקות בתרבות הלאדינו

יהורם גאון, נציג אמנים

גלית גיאת, נציגת אמנים

דב הכהן, נציג עמותת העוסקת בתרבות הלאדינו

גיא זו ארץ, נציג אמנים

דוד חיון, נציג רשות השידור

אברהם חיים, נציג ועד עדת הספרדים בירושלים

בתיה חיימוב, נציגת ועד עדת הספרדים בחיפה

מאיר ינון פרדס, נציג ועד עדת הספרדים בתל אביב

לאה פרנקל, נציגת הסתדרות המורים

אייל פרץ, נציג עמותות העוסקות בתרבות הלאדינו

דינה קטן, נציגת מקרב הציבור

אורה שורצוולד, נציגת האקדמיה ללשון העברית

לוח פעילויות של הרשות

דצמבר 2015 - אפריל 2016

דצמבר

10.12.2015

ישיבת מועצה

14.12.2015

מפגש שני - ראשי חוגים בית אבות רקאנטי

20.12.2015

העברת משרדים

24.12.2015

כנס לאדינו בשיתוף משכנות שאננים

ינואר

11.1.2016

אזכרה לאהרון כהן בשיתוף רקאנטי והמשפחה

15.1.2016

מופע "מדור לדור" פסטיבל לאדינו הבימה

17.1.2016

רב-שיח, תרבות החכתייה, פסטיבל לאדינו הבימה

פברואר

16.2.2016

חידוש הרצאות במכון סרוונטס (בשיתוף עמם) - בסימן 30 שנה ליחסי ספרד - ישראל

מרץ

7.4.2016

ישיבת ועד מנהל

11.4.2016

ערב השקה למילון המרכיב העברי בחכתייה, יעקב בן טולילה, בשיתוף עם מרכז גאון ותיאטרון ענבל, תל אביב

אפריל

14.4.2016 יום הלאדינו הבינלאומי, כ"ו אדר, יום ייסוד הרשות, חולון

יועצי הרשות:

משה שאול
משה טסטה
פינה אהרונוביץ
דוד אנג'ל
רוני ארניה
פרופ' דוד בוניס
אורה בן יעקב
ורד ברנע
מתי בר שלום
מישאל בן מלך
פרופ' עליזה ג'ינאו מיוחס
ד"ר גילה הדר
ד"ר מיכל הלד
ד"ר שושנה וייך שחק
שלמה ונטורה
קובי זרקו
אברהם עודד כהן
מרגלית (מגי) כהן
אליעד כהן
ד"ר יצחק לוי
מריו ליסט
ד"ר אביעד מורנו
שמואל נתן
מריו סוריאנו
יהושע סלים סלטי
אורית סלינס
זלדה עובדיה
ד"ר נינה פינטו אבקסיס
עדינה קונפורטי
בתי קנדל
תמיר קרקסון
שמחה שדה
רבקה שטרנפלד
שוש תמיר

פעילויות עיקריות של הרשות

מאי 2016 - ספטמבר 2016

מאי

2.6.2016
ישיבת ועד מנהל

יוני

30.6.2016
מפגש חוגים מס' 2 לשנת
תשע"ו, ירושלים

יולי

13.7.2016
ערב לזכר רדיגאליס בשיתוף
עם מרכז מורשת יוון, רקנאטי

21.7.2016
ישיבת ועד מנהל

אוגוסט

27.7.2016
טקס זיכרון לשואת יהודי רודוס
וקוס בשיתוף עם עמותת רודוס

28.7.2016
ערב השקה לספרה של
מתילדה כהן סראנו - סיפורים
מכל הזמנים בשיתוף עם מרכז
מורשת יוון, רקנאטי

ספטמבר

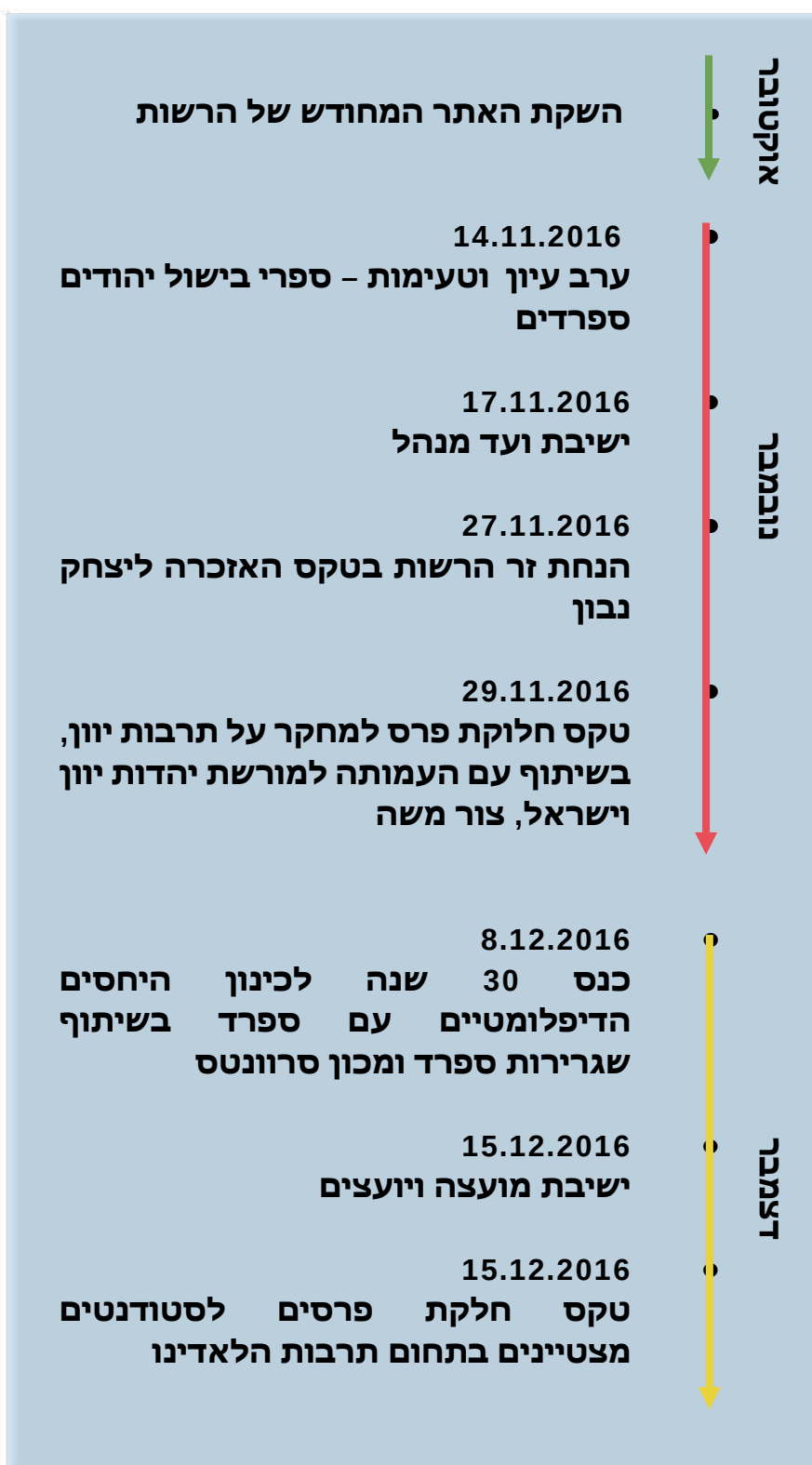
2.8.2016
הקמת רשת שדרי"ם בחו"ל

1.9.2016
ישיבת ועד מנהל

26.9.2016
ערב השקה לספרו של המשורר
Juan Carlos Hoyuelos
בשיתוף עם מכון סרוונטס
ומרכז גאון

29.9.2016
ישיבת מועצה - בוטלה בשל
הלווית שמעון פרס

פעילויות עיקריות של הרשות אוקטובר 2016 - דצמבר 2016

מרכז זלמן שזר לחקר תולדות העם
היהודי

יו"ר המועצה הציבורית: מר אפרים
הלוי

מרכז זלמן שזר הינו תאגיד על פי חוק. בראש המרכז עומד היו"ר, מר אפרים הלוי ולצידו פועלת המועצה הציבורית המורכבת מנציגי ציבור, נציגי משרדי הממשלה ונציגים של גופים הרלוונטיים לתחום המחקר ההיסטורי בישראל.

הגדרת תפקידי המרכז על פי חוק מרכז זלמן שזר (2010):

1. לקדם את חקר תולדות העם היהודי
2. לטפח את התודעה ההיסטורית היהודית ברוח מורשתו של זלמן שזר, נשיאה השלישי של מדינת ישראל
3. לשקף את אישיותו של זלמן שזר כנשיא המדינה ואת פועלו ומורשתו

מרכז זלמן שזר החל לפעול כעמותה בשנת 1973 וכיום הינו הגוף המוביל במדינת ישראל לקידום המחקר וטיפול התודעה של ההיסטוריה היהודית. כתאגיד ממשלתי, המרכז מקיים קשרים ענפים עם טובי החוקרים בישראל ומקיים פעילות ציבורית ענפה.

חברי המועצה הציבורית

מר אפרים הלוי, יו"ר

עו"ד מרים רובינשטיין,
סגנית יו"ר

פרופ' ישראל ברטל, נציג
החברה ההיסטורית
הישראלית

פרופ' יוסף קפלן ופרופ'
חוה טרוניאנסקי, נציגי
האקדמיה הישראלית
למדעים

גב' מיכל נחמיאס אדר,
נציגת משרד המורשת
וירושלים

מר דוד מזרחי, נציג
משרד החינוך

מר יוסף קוליץ, נציג
ציבור

הוצאת הספרים

במרכז שזר יוצאים לאור ספרים המהווים את חזית המחקר בתחום ההיסטוריה של העם היהודי, ספרי ביכורים של חוקרים צעירים וספרים המיועדים לקהל קוראים רחב.

בשנת 2016 יצאו לאור במסגרת מרכז שזר 11 ספרים חדשים אשר נמכרו באלפי עותקים ומצטרפים אל בסיס המידע ההיסטורי העומד לרשות המורים, החוקרים והסטודנטים העוסקים בעם ישראל ובעברו.

מרכז זלמן שזר מוציא לאור שלושה סוגי ספרים:
א. ספרי ביכורים של חוקרים צעירים. במסגרת זו ראו אור 6 ספרים
ב. ספרים פופולריים לציבור המשכיל. במסגרת זו ראה אור ספר אחד
ג. ספרים במחקר מתקדם. במסגרת זו ראו אור 4 ספרים.

עידוד מצוינות

על מנת לעודד צעירים וצעירות לעסוק בתחומים ההיסטוריים מעניק מרכז זלמן שזר מדי שנה פרסים לחוקרים צעירים ולתלמידי תיכון הכותבים עבודות גמר מצטיינות.

זוכי המלגות לחוקרים צעירים מטעם מרכז זלמן שזר:
• מלגה על שם פרופ' יעקב כ"ץ ז"ל הוענקה למר יונתן גרוסמן, על מחקרו: ישראל, ברזיל והתפוצה היהודית, 1964 – 1975.
• מלגה על שם פנחס ושיינדיל ולד הוענקה למר אסף גייער, על מחקרו: השימוש הספרותי במדידה ושקילה בספרות קומראן

תלמידים ותלמידות התיכון אשר זכו בפרס על כתיבת עבודות גמר מצטיינות:
1. אסף אליעזר ספייב, על עבודתו: גאולה כהן כלוחמת במחתרת הלח"י
2. עילי חיות, על עבודתו: הספורט כמנוף בצמיחת הציונות והגשמתה
3. עידו בין, על עבודתו: הסטטוס קוו בענייני דת ומדינה

פעילות העקריות של המרכז

תחום חינוך וחברה

מרכז שזר מקיים פעילות בקרב קהלים שונים ומגוונים ומגיע לקהל של אלפי משתתפים מדי שנה. פעילות החינוך והחברה של המרכז מתקיימת בכלים שונים:

א. קורסים

בשנת תשע"ז (2016 – 2017) התקיימו במרכז שזר שבעה קורסים (חמישה נפתחו ב-

2016 ושניים נוספים ב-2017). סה"כ השתתפו בקורסים למעלה מ- 350 משתתפים.

ב. ערבי עיון

בשנת 2016 התקיימו אחד עשר ערבי עיון במסגרת פעילות המרכז בנושאים היסטוריים שונים.

ג. השתלמויות והכשרות:

השנה החל מרכז זלמן שזר בפעילות עומק מול גופי חינוך שונים לקידום ידע ותודעה היסטורית במקומות בהם ישנו צורך בהכרת תחומים אלה. במסגרת זו התקיימה פעילות בשתי מסגרות חדשות:

1. השתלמויות מורים: התקיימו חמש השתלמויות מורים במסגרת פעילות מנהל חברה ונוער.
2. משלחות: התקיימה השתלמות ל-50 מורים מגרמניה בנושא מדינת ישראל כמדינה קולטת עליה.

ד. הכנס השנתי

בשנת 2016 התקיים הכנס השנתי ה-39 להיסטוריה של מרכז שזר. הכנס עסק במקומם של יהודים באמנויות הבמה: תיאטרון, קולנוע ומחול. השתתפו בכנס טובי החוקרים מכל האוניברסיטאות בישראל והשתתפו בו כ- 150 משתתפים מכל רחבי הארץ.

ה. אירועים לצעירים

השנה החל מרכז שזר לראשונה בפעילות המיועדת לחשיפת קהל צעיר לנושאים מרכזיים בתחום ההיסטוריה היהודית בפרט ומדעי הרוח בכלל. במסגרת זו התקיימה פעילות בשתי מסגרות חדשות:

1. ליל שבועות: ירושלים כנקודת מפגש, מרתון הרצאות ומפגשים אשר עסקו בירושלים כנקודת מפגש בעבר ובהווה. באירוע השתתפו כ-300 משתתפים, רובם הגדול צעירים, ממגוון קבוצות שייכות, בהם חילונים, דתיים וחרדים.
2. אסופת חורף: יריד מדעי הרוח, יריד חדשני, שהתקיים בשיתוף יד בן צבי ועמותת "רוח חדשה" במסגרתו התקיים יריד של הרצאות ושיחות על היסטוריה יהודית, מציאות ירושלמית ונושאים כללים שברוח. באירוע השתתפו כ- 400 משתתפים ברובם המכריע צעירים הלומדים לתארים מתקדמים במדעי הרוח בישראל.

ו. הטקס לזכרו של הנשיא זלמן שזר

בחודש דצמבר התקיימה בבית הנשיא האזכרה השנתית לציון 42 שנים לפטירתו של נשיאה השלישי של מדינת ישראל, זלמן שזר. במסגרת האזכרה הוענק פרס שזר לספר פורץ דרך בהיסטוריה יהודית. הפרס הוענק השנה לד"ר מיכל שאול על סיפרה פאר תחת אפר: החברה החרדית בצל השואה 1945 – 1961.

במסגרת האירוע התקיימה פגישה של דיקני הפקולטאות למדעי הרוח מכל האוניברסיטאות בארץ עם נשיא המדינה וחולקו פרסים לחוקרים צעירים על מחקרים פורצי דרך בהיסטוריה יהודית.

הטקס התקיים במעמד נשיא המדינה, מר ראובן (רובי) ריבלין; מנכ"ל משרד התרבות, מר יוסי שרעבי; יו"ר מרכז זלמן שזר, מר אפרים הלוי ומנכ"לי המוסדות שהוציאו את הספר לאור, יד בן צבי ויד ושם. הדובר המרכזי באירוע היה פרופ' גור אלרואי אשר נשא הרצאה בנושא: שימושי עבר; תולדות ישראל, מחלוקות היסטוריות ובניית אומה. השתתפו באירוע כ- 200 משתתפים מכל רחבי הארץ ובהם חוקרי היסטוריה בכירים, לצד חוקרים צעירים ותלמידי היסטוריה מצטיינים. סה"כ השתתפו באירועי מרכז שזר למעלה מ- 2,400 משתתפים, מתוכם למעלה מ- 1,000 צעירים בגילאי 25 – 40.

4

פעילות דיגיטל

אתר אינטרנט ופעילות תוכן ברשתות החברתיות: מרכז שזר העמיק והרחיב את פעילות הדיגיטל שלו בעיקר בתחום הרשתות החברתיות. המרכז מפרסם מדי שבוע שני פוסטים ובהם תוכן היסטורי. פוסטים אלה מגיעים לאלפי משתמשים בארץ ובעולם.

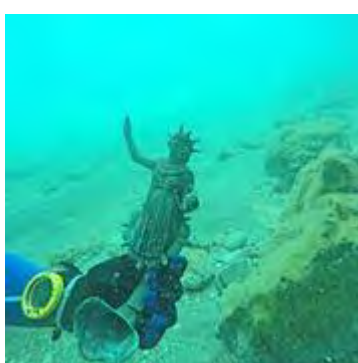
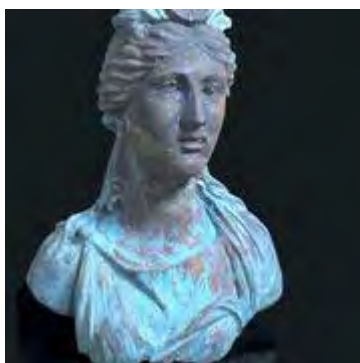
כמו כן מהווה אתר האינטרנט של המרכז בסיס מרכזי למכירת ספרי המרכז, בגרסה מודפסת ובגרסה דיגיטלית. חלק מספרי המרכז פתוחים לקריאה בגרסה דיגיטלית ללא תשלום.

אתר מדעי הרוח:

השנה הושק אתר הקרן למדעי הרוח. במסגרת האתר נבנים תכנים המיועדים לציבור הרחב ולקהילת החוקרים במדעי הרוח והוא משמש מרחב לבניית יכולות כתיבה פופולרית של חוקרים וכותבים בתחומי ההיסטוריה, הפילוסופיה, האמנות ומדעי הרוח האחרים בישראל. במסגרת העבודה על האתר פותחו סדנאות להכשרת חוקרים צעירים לכתיבה פופולרית במדעי הרוח. בחודשים הקרובים יתקיים קמפיין לקידום והפצת האתר. האתר נבנה בשיתוף יד הנדיב והמועצה להשכלה גבוהה.

רשות העתיקות

מנכ"ל – ישראל חסון

שנת 2016 התאפיינה בקירוב הציבור בכלל ובני הנוער והצעירים בפרט למורשת תוך כדי שילובם בחפירות הארכאולוגיות; בפיתוח מיזמים חדשים; בשילוב טכנולוגיות חדשות; בשימוש בתחומי עזר לסיוע במחקר הארכאולוגי; בפיתוח ההון האנושי ובקידום תהליכי עבודה בארגון.

רשות העתיקות חרטה על דגלה את ההנחלה, הקירוב וחשיפת הארכאולוגיה לקהלים המגוונים. לפיכך, בשנה האחרונה הרשות קידמה שיתופי פעולה עם משרד החינוך ועם המינהלים השונים במשרד. שיתוף פעולה זה הוביל לבניית אשכולות הנחלה המותאמים לחזון רשות העתיקות לחבר את בני הנוער ואזרחי המחר לארץ ולעברה.

במסגרת פעילות זו משולבים עשרות אלפי תלמידים מכלל המגזרים והמגדרים בכל רחבי הארץ בחפירה ומתנסים במגוון התפקידים הכרוכים בחפירה ובעבודת רשות העתיקות, נחשפים לעולמות תוכן ומכשירים את דור ההמשך. חלק מבתי הספר משתתפים בתכנית המותאמת למגמה ללימודי ארץ ישראל וארכאולוגיה וחלק משתתפים לטובת עזרה הדדית המאפשרת סיוע למסע לפולין. המכינות הקדם צבאיות משולבות אף הן בחפירות כחלק מפעילות המכינה. החפירה המעניקה לחניכים תחושת שייכות וזהות המעשירה את עולמם.

בשנה זו נערכו ברחבי הארץ חפירות ארכאולוגיות רבות שלחלקן חשיבות ארכאולוגית מיוחדת ואילו אחרות הוסיפו לבנה נוספת למחקר הארכאולוגי של הארץ. בחפירות יש מגמה לשילובם של תחומי מדע שונים (כמו ארכאומטריה או מיקרוארכאולוגיה) ותחום מדעי החיים עם הארכאולוגיה ככלי עזר בניתוח והבנה של הממצאים הארכאולוגיים. מגמה זו הובילה לתובנות מחקריות חדשות ולכיווני מחשבה חדשים. מחקרים מתחומים מגוונים כגון OSL, תיארוך פחמן 14, מחקרים ארכאובוטניים ודנדוארכאולוגיים, שנערכו בשיתוף מכוני מחקר שונים אפשרו לחוקרי הרשות לבחון את הממצאים בנקודת מבט חדשנית ולהגדיר התפתחויות ארכאולוגיות עדינות שללא ההסתמכות על שיטות מחקר אלו היו נסתרות מאתנו.

בד בבד עם העמקת השימוש במחקרים מתקדמים, הרחבנו את שילובן בחפירות של שיטות מתקדמות לתיעוד וצילום, תוך שימוש בתוכנות מחשב חדשניות אשר קודם לכן לא היו בהישג ידנו. שיטות אלו פתחו בפנינו אפיקים רחבים ותובנות חדשות בכל הקשור לתיעוד, הדמיה והמחשת הארכאולוגיה, וזאת לצד שימור המידע המתכלה למען הדורות הבאים.

בחפירות המרחב השתתפו אלפי בני נוער שהיו שותפים לחפירה ולתגליות להלן מספר דוגמאות:

צנדלה - חפירה לטובת הרחבה בכפר צנדלה. ממצאי החפירה - גתות, מתקן לסחיטת שמן ומחצבות מהתקופה הביזנטית ומבנה מהתקופה הממלוכית (בחפירה השתתפו תלמידי תיכות אורט קרית ביאליק). טמרה - חפירה לטובת הרחבה בכפר טמרה בעמק, נחשפו אזור תעשייה הכולל גת משוכללת ומחצבות אבני בזלת ואזור קבורה. מגדל העמק - הרחבה לטובת שכונת מגורים (משרד השיכון) בחפירה השתתפו תלמידי אורט ביאליק. יקנעם - הרחבה של משרד השיכון בשכונת רמת השניים, בחפירה נחשפה דרך רומית. כפר כמא - חשיפת מטבע זהב בתוך מבנה בית בד על ידי חניכי מכינה. קרית טבעון - פרויקט של ח.פ.ת. עין ציפורי, התלמידים גילו חרפושית. בית שאן שכונת האקליפטוס - בחפירה נחשף בית חווה מהתקופה הביזנטית וחלק מיישוב כפרי גדול מתקופת הברונזה התיכונה 2 ובו מבנים ומתקנים רבים, ביניהם כבשן יוצרים גדול לכלי חרס (בחפירה השתתפו כ- 250 בני נוער, תלמידי אורט דבוריה, קד"צ תל תאומים).

הפעילות הארכאולוגית בירושלים מתרחשת בתוך מרקם אורבני צפוף, תוך שהיא מלווה את פעולות הפיתוח הרבות שבירת ישראל זוכה להן בשנים האחרונות. לעיתים קרובות עבודות אלה משבשות את מהלך החיים התקין של תושבי העיר והמבקרים הרבים הפוקדים את שעריה כדבר של שגרה, מה שהופך את העשייה הארכאולוגית לקשה עוד יותר. אין הדבר דומה לחפירות בשטחים פתוחים, ולכן במקרים רבות נדרשות שיטות עבודה ואמצעים לא שגרתיים לצד מסירות רבה של העוסקים במלאכה כדי להפיק את המירב מבחינה מדעית מחפירות אלה. על אף המחלוקות הפוליטיות בהן מנסים גורמים שונים לערב את רשות העתיקות בסוגיית החפירות בעיר דוד, נמשכו השנה מספר חפירות מרשימות במקום. גולת הכותרת של החפירות הן אלו המתבצעות לאורך הרחוב המדורג ושבהן נחשפים חלקים משמעותיים מהרחוב שנבנה בסוף ימי הבית השני. רחוב זה העולה צפונה לאורך הגיא מוליך מבריכת השילוח אל עבר מתחם הר הבית. החפירה כמעט לכל אורכה נעשית בתוך מפולות האבן המכסות את תוואי הרחוב והכוללות בתוכן גם שכבות שריפה. לדעת החופרים זוהי עדות ישירה לחורבן ירושלים בשנת 70 לספירה.

חפירה נוספת שמן הראוי לתת את הדעת עליה מתרחשת ממש בימים אלה מתחת לקשת וילסון שבמנהרות הכותל המערבי. מתחת לפני השטח נחפרה במלואה בריכת אגירה גדולה מהתקופה האסלאמית המאוחרת. הבריכה בנויה על הצטברות של מילויים אשר נשפכו לתוך שטח הקשת מהתקופה הרומית מאוחרת-ביזנטית. שכבת מילוי עבה זו נחפרה ביסודיות תוך כדי תיעוד ודיגום מוקפד של המפלסים השונים. הסרת המילויים חשפה את פני הכותל המערבי של הר הבית ממזרח, ואת פני אומנת הקשת ממערב שחמישה פתחים קרועים בה. פתחים אלו הובילו לחללים קטנים בתוך האומנה, ייתכן שחנויות. בחפירה עלו נתונים המלמדים על שלבי בניית אומנת הקשת, המשתלבים בוויכוח העכשווי על אודות זמן בנייתה של קשת וילסון.

העשייה הארכאולוגית בירושלים לא פסחה על העיר שמחוץ לחומות: לקראת בנייתו של הקמפוס החדש של האקדמיה לאמנות ועיצוב בצלאל במגרש הרוסים, נערכו חפירות הצלה שבהן נחשפו שרידים מקוטעים של קיר רחב ולאורכו מפוזרים עשרות אבני קלע. החופרים מניחים כי לפנינו עדות לחומה השלישית של ירושלים מתקופת הבית השני ואולי אף עדויות להתרחשויות הדרמטיות סביב קטע זה של החומה במלחמת החורבן. ממזרח לקיר נחשפה מחצבת עמודים קדומה. ממצא ייחודי זה מפורסם לראשונה ובהרחבה בכרך זה.

גם השנה נמשכו, וביתר שאת, עבודות הפיתוח והבניה של העיר רמת בית שמש. בסופו של דבר אמורה העיר לכלול אלפי יחידות דיור ומבני ציבור רבים. מרחב ירושלים ברשות העתיקות מלווה את תהליך הקמת העיר מיומה הראשון, הן בסקרים, הן בחפירות והן בפעולות שימור ופיתוח. כבר בתחילת הדרך הוחלט ברשות העתיקות כי לפרויקט זה יוקצו משאבים ייחודיים, והוא יהווה מוקד מתמשך של פעילות ארכאולוגית המתקיימת במרחב ירושלים. עד כה נחפרו כ- 90 אתרים, חלקם אתרים קטנים כמו גת קטנה, קטע של דרך רומית עתיקה, בור מים או מגדל שדה. כל אלה נותנים לנו תמונה ארכאולוגית מהימנה על הנוף החקלאי הקדום בשפלת יהודה ובתקופות שונות. בנוסף נחפרו מספר יישובים, רובם יישובים חקלאיים קטנים אבל גם אתרים עירוניים שחלקם אף שימשו כמרכזי שלטון.

תל ירמות הינו אחד התלים הגדולים והחשובים בשפלת יהודה ובישראל בכלל. במהלך חודשי הקיץ נערכה במקום חפירה רחבת היקף וזאת לטובת הפיכת המקום לגן לאומי פתוח ונגיש לציבור הרחב. החפירה מתבצעת על בסיס תכנית פיתוח שהוכנה על ידי האדריכלים ממנהל שימור ובסיועם של מאות בני נוער מבית שמש וסביבתה, לצד עשרות חניכי מכינות קדם-צבאיות ומתנדבים מהארץ ומחו"ל. בחפירה הושלמה כמעט לגמרי חשיפתו של המתחם המרכזי, הארמון, שהתגלה כאן כבר לפני כשלושים שנה ומשתרע על פני שטח של כ- 6,000 מ"ר, והוא המבנה הגדול ביותר שנחשף עד כה בארץ-ישראל מתקופת הברונזה הקדומה. לנתוני החפירה בתל ירמות חשיבות רבה בהבנת הקשרים התרבותיים שבין חלקים שונים של הסהר הפורה והשפעתם של המרכזים התרבותיים המרכזיים בו על כנען.

חפירה נוספת מתנהלת ממש בימים אלה בסמוך לחורבת בית נטיף, היא נטופה המקראית. ייחודו יוצא הדופן של האתר שנחפר הוא במכלול עשיר של מקוואות טהרה. אלה שימשו בבית המגורים. לכל משק בית היה מקווה טהרה אחד ובור מים. כעת עם התקדמות החפירות באתר זה וחשיפתם של מקוואות הטהרה ניתן להצביע על ייחודו של האתר והקפדתם של תושבי המקום שגרו בו במהלך ימי הבית בכל הקשור לשמירה על דיני טומאה וטהרה.

השנה המרכז החינוכי ירושלים הרחיב מאוד את עיסוקו ואלפי בני נוער ממגזרים שונים לקחו חלק במגוון רחב של סיורים, הרצאות וחפירות הארכיאולוגיות. בתל ירמות שליד בית שמש, ובח'רבת עדסה שבפסגת זאב נערכו חפירות רחבות היקף בהשתתפות עשרות בני נוער מדי יום. ובפארק צרפת שבחבל עדולם התרכזה השנה פעילותו של פרויקט 'מסע ישראל' בשלושה אתרים מרכזיים בתחומי הפארק: ח'רבת בורגין, ח'רבת עתרי וח'רבת ופטום, שבהם פעלו מדריכי המרכז החינוכי לצד צוות של ארכיאולוגים בהפעלתם של כ- 7,000 בני נוער מכל רחבי הארץ.

בקרקעית הים של מדינת ישראל מצויים אתרים ומכלולים ארכיאולוגיים רבים המשלימים פרקים רבים בהיסטוריה של ארץ ישראל. ישובים פרהיסטוריים טבועים וערי נמל וחוף שהתבססו על כלכלה ימית ועל משאבי הים. הים שימש כזירת מלחמה ומסחר ולאורכו פעלו ציים וספינות, מהן נותרו רבות כעדויות אילמות בקרקעית הים. הסכנות הרבות שפקדו את יורדי הים שימשו מקור השראה תרבותי לשירים, סיפורים וציורים רבים שליוו את התרבות האנושית לאורך ההיסטוריה.

דורות רבים של ארכיאולוגים ימיים סברו כי עיקר המורשת התרבותית מרוכזת ברצועת החוף הרדודה מאחר ויורדי הים שמרו על קשר עין עם החוף לניווט והתמצאות. לאור ההתפתחות הטכנולוגית ופיתוחם של אמצעים לחקר קרקעית הים העמוקה, החלו להצטבר עדויות ארכיאולוגיות רבות שהביאו לשינוי בגישה זו. גילויין של ספינות טרופות בים העמוק הביאה להבנה כי נתיבי ים פעילים מאוד חצו את מרחבי הים התיכון הרחק מכל קשר עין עם החוף.

ספינות רבות שנשאו בבטנן מטען עשיר שהיה בדרכו מבתי היוצר אל השווקים טבעו והמתינו אלפי שנים בקרקעית הים. בעשור האחרון נמצאו ספינות עתיקות בתחומי המים הטריטוריאליים, הסמוכים והכלכליים של ישראל, כמה מהספינות הטרופות מהוות עדיין אתגר משפטי להכרות כאוצרות מדינת ישראל.

על פעילות ארכיאולוגית רב תחומית זו אחראית היחידה לארכיאולוגיה ימית ברשות העתיקות. להלן סקירה קצרה על הממצאים החשובים במיוחד שנתגלו בשנה האחרונה ושיתופי פעולה בעלי ערך מוסף רב שהביאו להכרה הבינלאומית בישראל כמעצמה ארכיאולוגית ימית.

נמל קיסריה נבנה על ידי המלך הורדוס בין השנים 22-10 לפנה"ס ומאז הייתה קיסריה לעיר נמל שוקקת אוכלוסין, בירת הפרובינקיה יודיאה ומאוחר יותר גם מקום מושבם של המושל האזורי והצבאי של ארץ ישראל. חיי המסחר היבשתי והימי כאחד, היוו גורם מרכזי בהוויית התושבים. כעיר נמל שימשה קיסריה גשר אל התרבויות שמעבר לים. סחורות יבוא הגיעו דרכה לארץ ישראל מכל אגן הים התיכון ודרכה יוצאו סחורות שבהן התפרסמה ארץ ישראל. המחסור בחול בקרקעית הים בסביבת קיסריה חשף בפנינו ממצאים רבים המאירים באור חדש נושאים רבים הקשורים לבניית הנמל ועל קשרי ונתיבי המסחר. הספינה הרומית שנתגלתה השנה יחד עם אוצר מטבעות הזהב מהמאה ה-11 לסה"נ שנתגלה בשנת 2015 מעידים כי רב הנסתר על הגלוי בקיסריה.

ספינה רומית מנמל קיסריה: בחודש מרץ 2016 נמצא מטען גדול של ספינת סוחר רומית בנפח של כ- 150-200 טון, מראשית המאה ה-4 לסה"נ שנטרפה מחוץ לנמל והתרסקה על שובר הגלים הצפוני. במטענה נמצא מכלול גדול של מתכת למחזור: פסלי ברונזה שנחתכו ושוברו לחלקים קטנים וביניהם ניתן להבחין בחלקי פנים, ידיים ושברי גוף, נרות ברונזה גדולים בעלי ידית מעוטרת בצלמיות של אל השמש (סול) ואלת הירח (לונה), שני גושי מטבעות ברונזה במשקל של כ- 20 ק"ג שהיו בתוך קנקני חרס ועוד אלפי מטבעות בודדים, מטען גושי זכוכית גולמית הגדול ביותר שנתגלה עד היום בים בספינה מתוארכת, חפצים וכלי יום יום של הצוות, כלי נגרות, תנור עופרת לבישול ועוד פריטים רבים השייכים לגוף ומערכות הספינה.

ספינת תותחים מהמאה ה-16 בקיסריה: במפרצים הצפוניים של קיסריה נמצאו חלקיה של ספינת תותחים מהמאה ה-16, תותח ברזל גדול, תותח ברזל מסתובב על ציר, עוגן ענק ועוד חלקים ממערכת המפרשים של הספינה. נראה כי הספינה חיפשה מסתור ועלתה על שרטונות הסלע וטבעה.

פרויקט מחקר רב לאומי בקיסריה: בשנה האחרונה קיימה היחידה לארכיאולוגיה ימית את "פרויקט URSA (Underwater Research Solution for Archaeology)", פרויקט מחקר ופיתוח בין לאומי שעסק בתייעוד ומיפוי אתרים ושרידים ארכיאולוגיים באמצעות חישה מרחוק. בפרויקט השתתפו קבוצות מחקר מאוניברסיטאות בקרואטיה, ספרד, טורקיה, איטליה, רוד איילנד וקנטאקי. הפרויקט במימון מחלקת המחקר של הצי האמריקני, עמותת "שער לאוקינוס" (Ocean Gate) מסיאטל ארה"ב, אוניברסיטת רוד איילנד ורשות העתיקות. קיסריה הפכה ל"שדה ניסויים ימי" למערכות רובוטיות בשלבי פיתוח מתקדמים: מקרואטיה הגיע בפעם השלישית צוות עם כלי רכב ימי אוטונומי הנושא מערכות סונאריות. מג'רונה בספרד הגיע צוות שעסק בתייעוד תלת מימדי תת-ימי באמצעות מערכות צילום, מפירנצה איטליה הגיעו כלי רכב אוטונומיים למשימות חיפוש, מיפוי ותייעוד בים העמוק. אוניברסיטת רוד איילנד המשמשת כמרכזת הפעילות בארה"ב הגיעה לפרויקט עם עשרה סטודנטים לתואר ראשון ושני הלומדים בה ועוד עשרים סטודנטים מרחבי ארה"ב. הסטודנטים השתתפו בחפירת הספינה הרומית, השלימו קורס צולל חוקר, ביקרו במוזיאונים ובכלל זה ביד ושם וכן סיירו באתרי העתיקות ברחבי הארץ. סטודנטים אלו החוזרים לארצותיהם ולאוניברסיטאות מהן באו הם שגרירים נפלאים של ישראל באוניברסיטאות.

גן לאומי קיסריה הוא אתר עתיקות ועוגן תיירות מוביל בישראל, בהיותו אחד משלושת הגנים הלאומיים המבוקרים ביותר. חפירות ארכאולוגיות, עבודות שימור ופיתוח ותחזוקת שימור מתקיימים באתר מזה ששים וחמש שנה. שילוב הפעילות התרבותית, התיירותית והמסחרית הענפה המתקיימת במקום מעצימה את חוויית המבקרים המגיעים אליו מכל קצווי עולם.

בשנת 2016 עלה משמעותית היקף הפעילות בתחומי המחקר הארכאולוגי, השימור, התכנון והפיתוח, זאת תוך שיתוף פעולה של רשות העתיקות עם הגורמים המנהלים את האתר: החברה לפיתוח קיסריה ורשות הטבע והגנים.

צוות שימור קבוע המונה 14 עובדי שימור ותיקים, דואגים לתחזוקה קבועה של מכלולי העתיקות בקיסריה. הם האחראים לכך שמכמני העתיקות נשמרים ומוצגים באופן ראוי ומתמשך, כפי שמתחייב מהמשמעות התרבותית שלהם.

מינהל שימור ברשות העתיקות פעל להסדרת המסד התכנוני-סטטוטורי שימשש תשתית תכנונית לכל פעילות הפיתוח והתיירות במרחב קיסריה העתיקה לשנים רבות, זאת באמצעות נספחי השימור לתכנון המפורטות של רצף גנים לאומיים אותן קידמה רשות הטבע והגנים - תכנית מפורטת לגן הלאומי נמל קיסריה, תכנית מפורטת לגן לאומי היפודרום קיסריה ותכנית מפורטת לגן לאומי חוף האקוודוקט.

שנת 2016 הביאה עמה תנופה אדירה של פעולות חפירה, תכנון, שימור ופיתוח של קיסריה העתיקה.

פרויקטי השימור העיקריים בהם מעורבת רשות העתיקות כגורם מקצועי מוביל:

קמרונות הנמל: מכלול הקמרונות הרומיים הגדולים יצרו את "במת המקדש" הגדולה שנצבה בחזית הנמל ההרודיאני של קיסריה ואשר עליה עמדו לאורך השנים מבני הדת המונומנטליים של העיר. זהו אחד הפרויקטים הגדולים בארץ של שימור ופיתוח אתר ארכאולוגי.

הביצורים הצלבניים - "טיילת החומות": שימור המכלול המרשים של ביצורים צלבניים, הכולל את החומה, החפיר והקיר הנגדי, המגדלים ושערי העיר, הם השריד הבולט ביותר מן התקופה הצלבנית. עבודות השימור התמקדו בחלק הדרומי של הביצורים.

מכלול חפירות LL והמצוק הימי: המבנים המכונים "קמרונות LL" כלולים בתחום הנמל ההרודיאני והצלבני. המבנים הם מהתקופה הרומית ועד הצלבנית. תשומת לב מיוחדת ניתנה לשימור השרידים והקמת מערך הגנה עליהם מפני סופות הים בחורף.

בית הכנסת העתיק: בית הכנסת העתיק בצפונה של העיר העתיקה התגלה בשנות ה-40 של המאה ה-20. מרבית הממצאים הוצאו ממקומם ואלה שנשארו, ובכלל זה קטע פסיפס, נפגעו מפגעי מזג האוויר, הים ועבודות עפר שנערכו בסמוך. מטרת התכנון לשמר את שרידי בית הכנסת, להציגם ולהנגיש את האתר כמוקד עניין תרבותי ותיירותי המצטיין בנוף יפה לאורך טיילת הים.

במת התיאטרון הרומי: התיאטרון הרומי בקיסריה הוקם על ידי בנאיו של הורדוס עם הקמתה של קיסריה. זהו התיאטרון הקדום ביותר בארץ ישראל ובסביבתה ואחד הגדולים באזור. התיאטרון שוחזר בשנות ה-60 למאה הקודמת והפך לאייקון תרבותי בישראל. הגופים המעורבים באתר פועלים לשימור הבמה ולייצובה.

המסגד הבוסני: המסגד ממוקם בלב של אתר התיירות. צריח המסגד סובל מבעיות הנדסיות קשות המסכנות את יציבותו. בחודשים האחרונים החל מינהל שימור בפרויקט מורכב של שיקום ושימור המסגד.

אמת המים הרומית בחוף הקשתות: בשנה האחרונה הגיע לסיומו שלב א' בפרויקט ההצלה של אמת המים מצפון לקיסריה. עד כה יוצבו ושומרו כ-30 קשתות מהאמה. זהו פרויקט שימור גדול ומורכב והוא עתיד להמשיך בשנים הקרובות.

באוקטובר 2016 התקיים אירוע שחשף את פרויקט הקריה הלאומית לארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ע"ש ג"י וג'יני שוטנשטיין. מבנה הקריה המשתרע על גבי כ- 36,000 מ"ר ותוכנן על ידי האדריכל משה ספדיה הינו פנינה ארכיטקטונית ייחודית, הממחיש את תהליך החפירה הארכיאולוגית - גג "שקוף" מדמה רשתות צל המגנות מהשמש מעל החפירות הארכיאולוגיות. שלושת המפלסים היורדים כשכבות חפירה ארכיאולוגית, אוצרים בתוכם שלוש חצרות רחבות ידיים, גלריות תצוגה מרשימות, מחסני שימור, וגשרים המשקיפים על המעבדות ועל מגוון הממצאים השמורים בקריה, ביניהם הספרייה הגדולה והחשובה בעולם לחקר הארכיאולוגיה של ארץ ישראל.

המקום יאפשר לציבור הרחב נגיעה במורשתו דרך חשיפה למגוון האדיר והמרתק של אוצרות המדינה שנתגלו בחפירות הארכיאולוגיות, ולדרכי הטיפול בנכסי המורשת של הארץ, במעבדות שקופות לקהל. המקום יהיה בית פתוח למבקרים מהארץ ומהעולם, ומרכז חינוכי לתלמידים, אשר יוכלו לפגוש - באופן בלתי אמצעי, את כל "דרישות השלום" המרגשות שהותירו להם מי שחיו כאן לפני מאות ואלפי שנים.

במהלך השנה האחרונה אוחסנו אלפי פריטים ארכאולוגיים חדשים במחסני אוצרות המדינה וניתן שירות לעשרות חוקרים מהארץ ומחו"ל. הוקמו תצוגות ארכאולוגיות חדשות בשיתוף עם רשויות מקומיות ומוסדות ציבוריים ובמרחבים ציבוריים בהיקף נרחב. ראוי לציון התצוגה שהוקמה בבסיס הקריה ע"ש רבין בתל אביב- 'עיר הומיה'. התצוגה מציגה עשרות פריטים מרשימים מארבעה ערים עתיקות בארץ: ירושלים, טבריה, קיסריה וערי הנגב. זהו הגן הארכיאולוגי הגדול ביותר והוא הוקם ביוזמה משותפת של רשות העתיקות, משרד ירושלים ומורשת וצבא ההגנה לישראל. התצוגה משרתת את מדיניות רשות העתיקות המבקשת לקרב את החיילים, דור העתיד שלנו, אל עברם. התצוגה, שהוקמה במוקד ההתרחשות של הצבא, מביאה לחיי היום יום של עשרות אלפי החיילים והמבקרים במקום, תזכורת שמתפרסת על אלפי שנות היסטוריה, לכך שאנחנו חלק משרשרת חיים מפוארת.

רשות העתיקות יישמה את החלטתה על הקמת מערכת עצמאית לניהול ושיתוף ידע מבוססת על תשתית SharePoint On Line בענן. על בסיס תשתית זו אופיין ופותח פורטל ארגוני הנמצא בשלבי סיום פיתוח והטמעה ראשונית. מערכת הדואר האלקטרוני הועברה אף היא לענן תוך החלפת שרת הדואר האלקטרוני המיושן בשרת Microsoft Exchange. בכך הפכה מערכת הדואר האלקטרוני לשרידה יותר, מגובה חמינה בכל אמצעי הקצה, בכל מקום ובכל זמן. במהלך שנת 2016 בוצעה בחינה של מערך המידע שבסיומה אושרה תוכנית אסטרטגית לשדרוג מערך המידע. מדובר בתוכנית רחבת היקף שתיגע בכל מרכיבי מערך המידע, תפיסת ניהול המידע, מערכות, בסיסי נתונים, תשתיות ועוד. מימוש התוכנית יוצא לדרך בימים אלה.

המועצה הישראלית לתרבות ואמנות

יו"ר המועצה – יגאל עמדי

בשנת 2016 החלה המועצה את פעילותה עם יו"ר חדש מר יגאל עמדי אשר נבחר פה אחד ע"י ממשלת ישראל בהמלצת שרת התרבות והספורט חה"כ מירי רגב.

המועצה הרחיבה את פעילותה תוך שהיא מחזקת את שיתוף הפעולה עם המשרד, מוסדות התרבות, האמנים, גופי ואירגוני התרבות ובהקפדה על שמירת עצמאותה.

פעילותם הברוכה של חברי המועצה וחברי המדורים השונים אשר נעשית בהתנדבות מלאה ראויה להערכה שכן בשנת 2016 הספיקו לעשות רבות ובכלל זה:

1
2
3
4
5
6
7

הקמה ותכנון פעילות של 2 מדורים חדשים: מדור
בינלאומי ומדור בין תחומי.

חידוש פעילות מדור זמר עברי וריקודי עם.

דיון ואישור תקנת סל"ע המאפשרת הרחבת
פעילות ויחזמות תרבות ברשויות המקומיות.

דיונים מרתונים לשינוי תבחינים ומבחני התמיכה
בכל התחומים תוך קיום הדברות עם כל הגורמים
ובכלל זה הציבור.

לצד המועצה החלו לפעול 2 ועדות חשובות -
"ועדה לבחינה של מעמדו של תאטרון הבימה
כתאטרון לאומי" ו"ועדה לקציבת תקופת כהונה
של מנהלי מוסדות תרבות".

עוד החליטה המועצה כי הפרוטוקולים של
המועצה יפורסמו באופן שוטף באתר האינטרנט
של המשרד ובכך תרחיב המועצה את שקיפות
דיוניה.

ישיבות המועצה מתקיימות ברחבי הארץ תוך
הרחבת הביקורים והסיורים שלה בכל מוסדות
התרבות בכל הארץ.

המועצה מודה לשרה, למנכ"ל המשרד, לראש מינהל התרבות, מנהלי המחלקות ויתר
עובדי המשרד על האמון, על שיתוף הפעולה ושולחת ברכת יישר כוח לשרה על הגדלת
תקציב התרבות באופן משמעותי.

